

SISÄLLYSLUETTELO

Opetuslautakunta pöytäkirja 11.04.2016

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus/ EL-H	3
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H	4
3 § Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H	5
4 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H	6
5 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	7
6 § Tiedoksi merkittävät asiat/ EL-H	12
7 § Vantaan suomenkielisten perusopetuksen koulujen opetussuunnitelmat 1.8.2016 alkaen/ IK	13
- : Itä-Hakkilan koulun opetussuunnitelma	15
- : Sotungin koulun opetussuunnitelma	53
- : Vantaan kansainvälisen koulun opetussuunnitelma	62
- : Veromäen koulun opetussuunnitelma	120
8 § Päätös oikaisuvaatimukseen ruotsin kielen tuntiopettajan virkavalinnasta/ PY-K	144
- : Oikaisuvaatimus rehtorin viranhaltijapäätökseen § 3/2.3.2016/ Tikkurilan lukio/Ruotsin kielen tuntiopettajan, määräaikainen virka ajalla 9.8.2016-31.7.2017, työavain 3-1010-15	146
9 § Muutos suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikkoihin lukuvuodelle 2016-2017 / SA-V	148
- : Suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikat lukuvuonna 2016-2017 / muutos	149
10 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	150
Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus	151
Muutoksenhakuohje 2/ Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	152
Muutoksenhakuohje 3/ Hallintovalitus aluehallintovirastoon	153
Muutoksenhakuohje 4/ Hallintovalitus hallinto-oikeudelle	154
Muutoksenhakuohje 5/ Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa	155
Muutoksenhakuohje 6/ Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa	156
Muutoksenhakuohje 7/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto	159

Opetuslautakunnan kokous

Aika 11.4.2016 klo 17:05-17:47
Paikka Valtuustosali, Asematie 7

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Leppänen Janne, puheenjohtaja	paikalla	Nyyssönen Timo	
Sainio Jari, varapuheenjohtaja	paikalla	Turkka Seppo	
Airaksinen Seppo	paikalla	Liimatainen Reijo	
Haga Carita	poissa	Martikainen Runa	
Haverinen Soili	paikalla	Tuhkanen Carolina	
Jääskeläinen Jari	paikalla	Saunamäki Arja	
Koivuniemi Jarkko	poissa	Ahokas Jari	
Kortesalmi Marilla	paikalla	Nylund Rebekka	
Multala Sari		Herranen Birgitta	paikalla
Naumanen Markku	paikalla	Salin Tomi	
Norrena Vaula	paikalla	Laakso Sari	
Nummelin Georg	poissa	Holappa Reino	
Rämö Eve	paikalla	Ruokonen Inkeri	
Sajaniemi Ulla	paikalla	Vilenius Pirjo	
Salminen Helvi	paikalla	Friberg-Välimäki Monica	
Sodhi Ranbir	paikalla	Kähärä Kaarlo	
Suensalmi Kirsi	paikalla	Halonen Hannele	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Näättsaari Sinikka	paikalla	Kotila Pirkko	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Singh Sonia	paikalla	Ålander Veera	
Muut osallistujat			Läsnä
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja	esittelijä §:t 1-6, 10		paikalla
Askola-Vehviläinen Sole, varhaiskasvatuksen johtaja	esittelijä § 9		paikalla
Kalo Ilkka, perusopetuksen johtaja	esittelijä § 7		paikalla
Lindström Berndt-Johan, ruotsinkielisten palveluiden johtaja			poissa
Tanninen Eila, talous- ja hallintojohtaja			paikalla
Vainio Mikko, kirjastopalveluiden johtaja			paikalla
Kukkonen Hanna, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja vs.	esittelijä § 8		paikalla
Karhuniemi Terhi, viestintäpäällikkö			paikalla
Männistö Satu, pöytäkirjanpitäjä			paikalla

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Janne Leppänen

Pöytäkirjanpitäjä Satu Männistö

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 15.4.2016, Sivistystoimen neuvonta, Asematie 6 A, 01300 Vantaa

Ranbir Sodhi

Kirsi Suvensalmi

Pykälät 2 ja 4 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 20.4.2016 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus/ EL-H

Kuntalain 58 §:n 2 momentin mukaan on kunnan muu toimielin kuin valtuusto päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouskutsu ja esityslistan asialuettelo on toimitettu lautakunnan jäsenille, kokoukseen osallistuville varajäsenille, kaupunginhallituksen edustajalle ja varaedustajalle torstaina 7.4.2016, jolloin esityslista liitteineen ja asiakirjoinen on tallennettu extranetiin.

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta läsnä olevat lautakunnan jäsenet ja muut kokoukseen osallistujat
- b) oikeuttaa seuraavat kokoukseen kutsutut asiantuntijat olemaan heidän esittelemänsä asian ajan läsnä kokouksessa ja myöntää heille saman asian yhteyteen puheoikeus:
- c) todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- d) että kokouksen läsnäolomuutokset kirjataan tähän pykälään.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 § **Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H**

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä kokouksen esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Päätettiin hyväksyä kokouksen esityslista ja lisälista kokouksen työjärjestykseksi.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

3 §

Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään seuraavat asiantuntijoiden esittelyt ja kokouksessa ajankohtaisista asioista saatavat selvitykset tiedoksi:

Luokka- ja opetusryhmäkokojen sekä 1.-7.-luokkien enimmäisoppilasmäärien kehitys Vantaalla 2011-2015/ Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

4 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Ranbir Sodhi ja Kirsi Suvensalmi
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 15.4.2016 klo 15.00 mennessä.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

5 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H

Opetuslautakunnalle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Tulosaluejohtajat

Ilkka Kalo, perusopetuksen johtaja

- § 27 Tutkimusluvan myöntäminen/Alkuopettajien ajatuksia koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen käytöstä/Helsingin yliopisto, seminaarityö/Astikainen Amalia
- § 28 Tutkimusluvan myöntäminen/Kehittämistutkimus: www.kertsi.fi -sähköinen tehtävistö musiikin opetukseen/Jyväskylän yliopisto, pro gradu/Sundell Janne
- § 29 Tutkimusluvan myöntäminen/Teknologiakompetenssi JOPO-luokan oppilailla/Helsingin yliopisto, pro gradu/Lyytikäinen Anto
- § 31 Tutkimusluvan myöntäminen/Työskentelytaidot yksilöllisen oppimisen opetusmallissa ja perinteisessä opetuksessa/Turun yliopisto, pro gradu/Saari Bettina

Paula Ylöstalo-Kuronen, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja

- § 14 Tutkimusluvan myöntäminen/Oppilaitoksen merkitys nuorten hakeutumisessa vapaaehtoistyön pariin/Humanistinen amk, opinnäytetyö/Toivanen Päivi

Päälliköt

Pepita Kaskentaus, aluepäällikkö koillinen alue

- § 4 Rekolanmäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801272) täyttäminen
- § 5 Päiväkummun koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801669) täyttäminen
- § 6 Rekolan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800763) täyttäminen
- § 7 Jokivarren koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800272) täyttäminen
- § 8 Jokivarren koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801234) täyttäminen
- § 9 Havukosken koulu/äidinkielen ja kirjallisuuden lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 801165) täyttäminen
- § 10 Mikkolan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801441) täyttäminen
- § 11 Mikkolan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800247) täyttäminen
- § 12 Mikkolan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800161) täyttäminen
- § 13 Mikkolan koulu/englannin kielen lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800490) täyttäminen
- § 14 Mikkolan koulu/oppilaanohjaajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800775) täyttäminen
- § 15 Ruusuvuoren koulu/liikunnan lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 801349) täyttäminen
- § 16 Kytöpuiston koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800314) täyttäminen
- § 17 Kytöpuiston koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800742) täyttäminen
- § 18 Kytöpuiston koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801370) täyttäminen
- § 19 Ruusuvuoren koulu/matematiikan ja fysiikan lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800961) täyttäminen
- § 20 Korson koulu/musiikin lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 801029) täyttäminen
- § 21 Havukosken koulu/kotitalouden lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800596) täyttäminen
- § 22 Leppäkorven koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800296) täyttäminen
- § 23 Koivukylän koulu/matematiikan, fysiikan ja kemian lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800864) täyttäminen
- § 24 Koivukylän koulu/englannin ja saksan päätoimisen tuntiopettajan vakinaisen viran täyttäminen
- § 26 Vierumäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800800) täyttäminen

- § 27 Vierumäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800110) täyttäminen
- § 28 Koivukylän koulu/englannin ja ruotsin kielen lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800865) täyttäminen
- § 29 Havukosken koulu/kotitalouden lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800596) täyttäminen
- § 30 Rekolan koulu/oppilaanohjaajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800909) täyttäminen
- § 31 Rekolan koulu/erityisluokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801182) täyttäminen
- § 32 Leppäkorven koulu/erityisluokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801618) täyttäminen
- § 33 Rekolan koulu/erityisluokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801615) täyttäminen

Leena Kolho-Venäläinen, aluepäällikkö läntinen alue

- § 8 Kaivokselan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801265) täyttäminen
- § 9 Pähkinärinteiden koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801688) täyttäminen
- § 10 Pähkinärinteiden koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801668) täyttäminen
- § 11 Kanniston koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800151) täyttäminen
- § 12 Kanniston koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800887) täyttäminen
- § 13 Kanniston koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801687) täyttäminen
- § 14 Kanniston koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800127) täyttäminen
- § 15 Vantaankosken koulu/erityisluokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801384) täyttäminen
- § 16 Martinlaakson koulu/luokanopettajan, valmistava opetus, vakinaisen viran (vakanssinumero 800117) täyttäminen
- § 17 Martinlaakson koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800236) täyttäminen
- § 18 Rajatorpan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801283) täyttäminen
- § 19 Vantaankosken koulu/fysiikan ja kemian lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 801404) täyttäminen
- § 20 Vantaankosken koulu/musiikin lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 801446) täyttäminen
- § 21 Vantaankosken koulu/matematiikan ja tietotekniikan lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800610) täyttäminen
- § 22 Vantaankosken koulu/englannin kielen lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800328) täyttäminen
- § 23 Askiston koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800033) täyttäminen
- § 24 Martinlaakson koulu/historian ja yhteiskuntaopin lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800472) täyttäminen
- § 25 Kartanonkosken koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800140) täyttäminen
- § 26 Kartanonkosken koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801052) täyttäminen
- § 27 Kivimäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800265) täyttäminen
- § 28 Kivimäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800105) täyttäminen
- § 29 Kivimäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800782) täyttäminen
- § 30 Seutulan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801238) täyttäminen
- § 32 Uomarinteiden koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800933) täyttäminen
- § 33 Uomarinteiden koulu/suomi toisena kielenä lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 801537) täyttäminen

- § 34 Hämeenkyllän koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800760) täyttäminen
- § 35 Hämeenkyllän koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801358) täyttäminen
- § 36 Kilterin koulu/tekstiilityön tuntiopettajan vakinaisen viran täyttäminen
- § 37 Veromäen koulu/äidinkielen ja kirjallisuuden ja suomi toisena kielenä lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800393) täyttäminen
- § 38 Veromäen koulu/tekstiilityön päätoimisen tuntiopettajan vakinaisen viran täyttäminen
- § 39 Kilterin koulu/matematiikan ja fysiikan lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800880) täyttäminen
- § 40 Hämeenkyllän koulu/matematiikan ja kemian lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800493) täyttäminen
- § 41 Veromäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801676) täyttäminen
- § 42 Veromäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801675) täyttäminen
- § 43 Veromäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801476) täyttäminen
- § 44 Veromäen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801131) täyttäminen
- § 45 Hämeenkyllän koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801686) täyttäminen
- § 46 Askiston koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801678) täyttäminen
- § 47 Kaivokselan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800050) täyttäminen
- § 48 Kaivokselan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800163) täyttäminen
- § 49 Vantaankosken koulu/erityisopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801542) täyttäminen
- § 52 Martinlaakson koulu/erityisluokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801502) täyttäminen

Virpi Lehmusvaara, aluepäällikkö itäinen alue

- § 3 Lehtikuusen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800934) täyttäminen
- § 4 Jokiniemen koulu/englannin ja ruotsin kielen lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800508) täyttäminen
- § 5 Kuusikon koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800096) täyttäminen
- § 6 Lehtikuusen koulu/liikunnan ja terveystiedon lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800468) täyttäminen
- § 7 Viertolan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800256) täyttäminen
- § 8 Viertolan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801689) täyttäminen
- § 9 Simonkallion koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800241) täyttäminen
- § 10 Simonkallion koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800991) täyttäminen
- § 11 Sotungin koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801690) täyttäminen
- § 12 Sotungin koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801691) täyttäminen
- § 13 Sotungin koulu/kotitalouden ja liikunnan päätoimisen tuntiopettajan vakinaisen viran täyttäminen
- § 14 Sotungin koulu/teknisen työn päätoimisen tuntiopettajan vakinaisen viran täyttäminen
- § 15 Lehtikuusen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800238) täyttäminen
- § 16 Simonkylän koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801229) täyttäminen
- § 17 Simonkylän koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800079) täyttäminen
- § 18 Simonkylän koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801440) täyttäminen
- § 19 Simonkylän koulu/äidinkielen ja kirjallisuuden lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800965) täyttäminen

- § 20 Simonkylän koulu/ruotsin kielen lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 801635) täyttäminen
- § 21 Lehmusvaaran koulu/teknisen työn lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800623) täyttäminen
- § 22 Rajakylän koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800206) täyttäminen
- § 23 Rajakylän koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800300) täyttäminen
- § 24 Rajakylän koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800307) täyttäminen
- § 25 Ilolan koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801445) täyttäminen
- § 26 Lehtikuusen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801048) täyttäminen
- § 28 Lehtikuusen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801406) täyttäminen
- § 29 Peltolan koulu/oppilaanohjauksen lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800773) täyttäminen
- § 30 Itä-Hakkilan koulu/oman äidinkielen opettajan (italia) vakinaisen viran täyttäminen
- § 31 Itä-Hakkilan koulu/oman äidinkielen opettajan (venäjä) vakinaisen viran täyttäminen
- § 32 Itä-Hakkilan koulu/oman äidinkielen opettajan (puola) vakinaisen viran täyttäminen
- § 33 Lehtikuusen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800245) täyttäminen
- § 34 Lehtikuusen koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801660) täyttäminen
- § 35 Hiekkaharjun koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800007) täyttäminen
- § 36 Hiekkaharjun koulu/luokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800246) täyttäminen
- § 37 Jokiniemen koulu/äidinkielen ja kirjallisuuden lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800938) täyttäminen
- § 38 Peltolan koulu/kotitalouden lehtorin vakinaisen viran (vakanssinumero 800555) täyttäminen
- § 39 Simonkallion koulu/erityisopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801123) täyttäminen
- § 40 Peltolan koulu/erityisopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801517) täyttäminen
- § 41 Simonkylän koulu/erityisluokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 801387) täyttäminen
- § 42 Sotungin koulu/erityisluokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800915) täyttäminen
- § 43 Sotungin koulu/erityisluokanopettajan vakinaisen viran (vakanssinumero 800943) täyttäminen
- § 44 Jokiniemen koulu/erityisluokanopettajan (kehitysvammaisten/autistien opetus) vakinaisen viran (vakanssinumero 801656) täyttäminen
- § 45 Jokiniemen koulu/erityisluokanopettajan (kehitysvammaisten/autistien opetus) vakinaisen viran (vakanssinumero 801307) täyttäminen
- § 46 Jokiniemen koulu/erityisluokanopettajan (kehitysvammaisten/autistien opetus) vakinaisen viran (vakanssinumero 801198) täyttäminen

Raija Laine, kehittämispäällikkö

- § 14 Tutkimusluvan myöntäminen/Esikoululaisten käsityksiä matematiikasta/Helsingin yliopisto, seminaarityö/Jaakko Takanen
- § 15 Tutkimusluvan myöntäminen/Varhaiskasvattajien työhön sitoutuminen ja työn kokeminen työn voimavarojen ja vaatimusten valossa/Helsingin yliopisto, pro gradu/Katri Parviainen
- § 16 Tutkimusluvan myöntäminen/Ulkoliikuntaleikkejä Nikinmäen päiväkodissa lasten ja kasvattajien yhdessä liikkumisen lisäämiseksi/ Helsingin diakonia ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö/Liuskanto Tiia, Palokangas Eveliina

Leena-Mari Tornivaara, varhaiskasvatuspäällikkö

- § 1 Varhaiskasvatus/Päiväkodin johtajan vakinaisen viran (vakanssinumero 302384) täyttäminen Simonkallion toimintayksikössä

Toiminnanjohtajat

Ulla Soimala, toiminnanjohtaja

§ 1 Monitoimikeskus LUMOn käyttövuorojen hyväksyminen kesäkaudelle 2016

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta opetuslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

6 § Tiedoksi merkittävät asiat/ EL-H

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä seuraavat asiat tiedoksi:

Hakeminen lukion tuntijakokokeiluun ja lukioden kehittämisverkostoon

Lukion tuntijakokokeilu

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on käynnistynyt haku lukion tuntijakokokeiluun. Koulutuksen järjestäjät voivat hakea mukaan kokeiluun toimittamalla opetus- ja kulttuuriministeriöön kirjallisen hakemuksen 8.4.2016 mennessä. Kokeiluun valitaan koulutuksen järjestäjien tekemien hakemusten perusteella enintään 50 lukiota.

Opetusministeriön tuntijakokokeilu käynnistyy 1.8.2016 lukien. Kokeilussa poiketaan tuntijakoasetuksen (942/2014) 9 §:stä. Kokeilu kohdentuu nuorten lukiokoulutukseen ja reaaliaineisiin. Kokeilussa noudatetaan Opetushallituksen hyväksymää kokeiluohjelmaa, jonka luonnos on luettavissa osoitteessa <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/koulutuspolitiikka/Hankkeet/lukiokoulutus/liitt eet/tuntijako.pdf>. Tuntijakokokeilussa haetaan kokemuksia säädettyä suuremman opiskelijakohtaisen valinnaisuuden mahdollistamisesta ja sen toimivuudesta.

Kokeilu toteutetaan ilman valtion lisärahoitusta. Kokeiluun voidaan ottaa opiskelijoita, jotka aloittavat lukio-opintonsa 1.8.2016 ja 1.8.2017. Kyseisinä ajankohtina lukio-opintonsa aloittaneet opiskelijat voivat saattaa opintonsa loppuun kokeilutuntijakoa soveltaen. Opiskelijalla on oikeus päättää siitä, opiskeleeko hän lukion oppimäärän tuntijaon mukaisesti vai kokeilutuntijaon mukaisesti.

Vantaan lukiokoulutuksesta tuntijakokokeiluun hakee mukaan Vaskivuoren lukion medialinja, jossa on aloituspaikkoja 24 opiskelijalle.

Lukioiden kehittämisverkosto

Opetushallitus on käynnistänyt lukiokoulutuksen järjestäjille ja lukioille haun lukioiden kehittämisverkostoon. Opetushallitus valitsee verkostoon 70–80 lukiota koulutuksen järjestäjän sähköisten hakemusten perusteella. Haku aika lukioiden kehittämisverkostoon päättyy 21.4.2016.

Verkoston tavoitteena on kehittää ja uudistaa lukioiden pedagogiikkaa, opiskeluympäristöjä ja toimintakulttuuria. Jokainen verkostoon hakeva lukio valitsee yhden edellä mainituista painopisteistä, johon lukio erityisesti keskittyy omassa kehittämistoiminnassaan. Lähtökohtaisesti kehittäminen toteutetaan ilman verkostoon liittyvää lisärahoitusta.

Verkoston toiminta käynnistyy syksyllä 2016 ja jatkuu alueellisella ja teemakohtaisella työskentelyllä verkoston lukioiden kesken. Toimintaa ja verkoston jatkoa arvioidaan vuonna 2018.

Vantaan lukiokoulutuksen lukioiden kehittämisverkostoon hakevat ainakin Lumon, Sotungin ja Vaskivuoren lukiot seuraavin painotuksin:

Lumon lukio: Toimintakulttuuri

Sotungin lukio: Opiskeluympäristöt

Vaskivuoren lukio: Opiskeluympäristöt

Käsittely:

Esittelijä täydensi esitystään siten, että Vantaan lukiokoulutuksen lukioiden kehittämisverkostoon hakevat myös Martinlaakson lukio painotuksella toimintakulttuuri ja Helsingin Gymnasium.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

7 §

Vantaan suomenkielisten perusopetuksen koulujen opetussuunnitelmat 1.8.2016 alkaen/ IK

VD/2020/12.00.01.02/2016

Vantaan suomenkielisessä perusopetuksessa on käynnissä kaupunki- ja koulukohtainen opetussuunnitelmatyö. Työn tavoitteena on ollut käydä ammatillista keskustelua siitä, mitä koulussa pitää edelleen kehittää, muuttaa tai jättää tarpeettomana pois. Opetussuunnitelmatyö on tarjonnut rakenteet ja ajan pitkäjänteiselle paikalliselle koulutuksen kehittämislle.

Opetussuunnitelma on suunnitelma siitä, miten opetus koulussa järjestetään. Perusopetuksen koulut ovat tehneet kaupunkitasoisen opetussuunnitelman pohjalta koulukohtaiset opetussuunnitelmat.

Opetuslautakunta päätti (Opetuslautakunta 14.3.2016 § 14) 38 koulun opetussuunnitelmasta. Opetuslautakunnalle on valmisteltu nyt päätettäväksi neljän perusopetuksen koulun opetussuunnitelmat. Uudet opetussuunnitelmat astuvat voimaan 1.8.2016.

Perusopetuksen koulujen opetussuunnitelmat

Koulut aloittivat opetussuunnitelmatyön syksyllä 2014. Rehtori nimesi kouluun opetussuunnitelmatyöryhmän, jossa on ollut opettajia koulun koosta riippuen 4-6. Koulun opetussuunnitelmatyöryhmällä on ollut operatiivinen vastuu oman koulun opetussuunnitelmatyöstä. Ryhmä on mm. vastannut koulun koko henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien osallistamisesta työhön. Ryhmä on huolehtinut myös, että työ on pysynyt aikataulussa.

Kouluilla tehtävä opetussuunnitelmatyö jaettiin kuuteen eri moduuliin ajalla 14.10.2014-29.1.2016. Kukin moduuli sisälsi 2-3 lukua opetussuunnitelman perusteista. Koulujen työ ajoitettiin niin, että kaupunkitasoisen tekstin valmistuttua koulut aloittivat oman tekstinsä työstämisen ohjaavien kysymysten avulla.

Alusta saakka koulujen opetussuunnitelmatyössä on korostunut yhdessä tekeminen. Koulut ovat osallistaneet huoltajia opetussuunnitelmatyöhön teettämällä kyselyitä, työpajoja pitämällä, yhteisillä aamukahveilla ja vanhempainilloissa. Oppilaille on teetetty myös sähköisiä kyselyitä mm. hyvästä koulupäivästä ja oppilaat ovat saaneet valmistella tunteja eri teemoilla. Oppilaskunnan hallitukset ovat arvioineet oppimisympäristöjä ja osallistuneet oppimisympäristöjen kehittämiseen.

Koulut työstivät opetussuunnitelmiaan myös yhdessä kouluparinsa kanssa.

Yleissivistävän koulutuksen opetussuunnitelmatyön ohjausryhmä on käsitellyt perusopetuksen koulujen opetussuunnitelmia 1.3.2016.

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 7

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukaiset perusopetuksen koulujen opetussuunnitelmat
- b) että kohdassa a hyväksytyt opetussuunnitelmat otetaan käyttöön kaikilla vuosiluokilla 1.8.2016
- c) että kohdassa a hyväksytyihin opetussuunnitelmiin voidaan tehdä teknisiä, kielellisiä ja ulkoasuun liittyviä muutoksia kun opetussuunnitelmat viedään sähköiselle alustalle

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Itä-Hakkilan koulun opetussuunnitelma
- Sotungin koulun opetussuunnitelma
- Vantaan kansainvälisen koulun opetussuunnitelma
- Veromäen koulun opetussuunnitelma

Täytäntöönpano: Perusopetuksen tulosalue
-ote kouluille

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Kirsi Kolu, 040 7334 239, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lotte Koivulainen, 040 5769 241, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN PERUSOPETUKSEN JA ITÄ-HAKKILAN KOULUN OPETUSSUUNNITELMA 2016

Itä-Hakkilan koulun opetussuunnitelma on kirjoitettu Vantaan perusopetuksen opetussuunnitelman yhteyteen. Koulun oma teksti on lihavoituna kaupunkikohtaisen tekstin lomassa. Luvut, joihin sisältyy koulun tekstiä, on lihavoitu myös sisällysluettelossa.

Sisällys

1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta.....	4
1.1 Vantaan kaupungin opetussuunnitelman laadinta ja rakenne	4
1.2 Laadintavaiheen yhteistyö eri toimijoiden kanssa.....	4
1.3 Vantaan kaupungin paikalliset erityispiirteet sekä arviointien ja kehittämistyön tuottaman tiedon hyödyntäminen opetussuunnitelman laadinnassa	4
1.4 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa, opetussuunnitelman toteutumisen seuranta, arviointi	4
ja kehittäminen sekä opetussuunnitelmaa täydentävät paikalliset suunnitelmat.....	4
1.5 Siirtymävaiheisiin liittyvä yhteistyö	5
1.6 Opetusjärjestelyt, vuosiluokittain etenevä opetus, oppiainejakoisuus ja tuntijaot.....	6
1.7 Vantaan kaupungin kieliohjelma	6
1.8 Valinnaiset aineet.....	7
1.9 Painotettu opetus	7
1.10 Oppilaanohjaus	8
2 Perusopetus yleissivistyksen perustana.....	8
3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet.....	9
4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri	11
5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen	14
5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä	14
5.2 Yhteistyö	14
5.2.1 Oppilaiden osallisuus.....	14
5.2.2 Kodin ja koulun yhteistyö	14
5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö.....	15
5.4 Opetuksen järjestämistapoja.....	15
5.4.1 Vuosiluokkiin sitomaton opetus (VSOP)	15
5.4.2 Yhdysluokkaopetus.....	16
5.4.3 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus.....	16
5.4.4 Joustava perusopetus.....	16
5.4.5 Opetus erityisissä tilanteissa.....	17
5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta.....	17
5.5.1 Kirjastopalvelut	17
5.5.2 Kulttuuripalvelut.....	18
5.5.3 Liikuntapalvelut	18
5.5.4 Nuorisopalvelut.....	18
5.5.5 Vantaan luontokoulu	19
5.5.6 Vantaan seurakunnat	19
5.5.7 Yrityskyläyhteistyö Vantaalla.....	19
5.5.8 Koulun kerhotoiminta.....	20
5.5.9 Aamu- ja iltapäivätoiminta.....	20
5.5.10 Kouluruokailu	20
5.5.11 Koulumatkat ja koulukuljetukset	20

6 Oppimisen arviointi.....	21
6.1 Vantaan arviointikulttuurin painopisteet.....	21
6.2 Arviointi lukuvuoden aikana	22
6.3 Itsearviointi.....	22
6.4 Arviointikeskustelu.....	23
6.5 Päättöarviointi	24
6.6 Todistukset	24
6.7 Käyttäytymisen arviointi	24
7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki.....	24
7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet	25
7.2 Yleinen tuki.....	26
7.3 Tehostettu tuki	27
7.4 Erityinen tuki	27
7.4.1 Oppiaineen yksilöllistäminen.....	31
7.4.2 Pidennetty oppivelvollisuus.....	31
7.4.3 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus	32
7.5 Perusopetuslaissa säädetty tukimuodot.....	32
7.5.1 Tukiopetus	32
7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus	32
7.5.3 Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet.....	33
8 Oppilashuolto.....	33
9 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä	34
10 Kaksikielinen opetus	35
11 Erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva perusopetus.....	36
12 Valinnaisuus perusopetuksessa	36
12.1 Valinnaiset taide- ja taitoaineet.....	36
12.2 Muut valinnaiset aineet.....	36
12.2.1 Urhea-yhteistyö 7.-9. luokilla.....	37
12.3 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät.....	38

1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

1.1 Vantaan kaupungin opetussuunnitelman laadinta ja rakenne

Vantaalla on laadittu Opetushallituksen Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 pohjalta kaupunkitasoiset osuudet lukuihin 1 -12. Koulut ovat täydentäneet omalta osaltaan lukuja 2 - 12. Oppiainekohtaiset opetussuunnitelmat on laadittu kaupunkitasoisina. Kaupunki- ja koulukohtaiset opetussuunnitelmat tallennetaan ePerusteisiin.

Vantaalla kaupunkitasoinen opetussuunnitelma on laadittu koskemaan suomenkielistä perusopetusta, laajamittaista kaksikielistä opetusta (kielipainotteinen opetus, kielikylvyt) ja kokonaan englanninkielellä tapahtuvaa opetusta (Vantaan kansainvälinen koulu). Opetussuunnitelmassa noudatetaan Opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelman 2014 rakennetta ja käsittelyjärjestystä. Opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tekstiosuuden jälkeen seuraa kussakin opetussuunnitelman yleisiä osia käsittelevässä luvussa kaupunkikohtainen osuus, joka täydentyy koulukohtaisilla osuuksilla. ePerusteissa näkyvät kaikki luvun osat peräkkäin. Vantaalla ei tehdä oppiainekohtaisiin opetussuunnitelmiin koulukohtaisia lisäyksiä, vaan koulut tarkentavat omia opetussuunnitelmiaan monialaisten oppimiskokonaisuuksien, valinnaisaineiden ja mahdollisten etäyhteyksien käyttämisen, osalta lukuvuosisuunnitelmissaan.

Vantaalla on laadittu perusopetusta täydentävän romanikielen opetussuunnitelma sekä perusopetusta täydentävän oman äidinkielen opetussuunnitelma, joka on yhteinen kaikille opetettaville kielille.

1.2 Laadintavaiheen yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Henkilöstö, oppilaat ja huoltajat ovat osallistuneet opetussuunnitelmien laadintaan, arviointiin ja kehittämiseen koulujen itse valitsemien tavoin. Vantaan kaupungin suomenkielisen perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä seuraavien sidosryhmien ja toimijoiden kanssa: Vantaan kaupunginkirjasto, Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut, Vantaan kaupungin liikuntapalvelut, Vantaan nuorisopalvelut, Vantaan Luontokoulu, Vantaan seurakunnat, VANVARY ry, Vanhempainyhdistykset ja vanhempien foorumit, Vantti, Yrityskylä ja Pääkaupunkiseudun Urheiluakatemia (Urhea).

Kaupunkitasoista opetussuunnitelmaa on työstyetty myös varhaiskasvatuksen kanssa. Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmatyöryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti opetussuunnitelmallisen jatkumon merkeissä.

1.3 Vantaan kaupungin paikalliset erityispiirteet sekä arviointien ja kehittämistyön tuottaman tiedon hyödyntäminen opetussuunnitelman laadinnassa

Vantaan kaupungin perusopetuksessa tehtiin mittava arvo- ja visiotyöskentely lukuvuoden 2013-2014 aikana. Kaikki koulut henkilökuntineen sekä osa oppilaista ja huoltajista osallistui työskentelyyn. Vantaan kaupungin arvot ja visiot sekä tässä työskentelyssä luotu arvopohja ovat olleet Vantaan kaupungin opetussuunnitelman laatimisen lähtökohtana.

1.4 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa, opetussuunnitelman toteutumisen seuranta, arviointi ja kehittäminen sekä opetussuunnitelmaa täydentävät paikalliset suunnitelmat

Vantaan kaupungin oppilashuoltoa kuvaava luku on kirjoitettu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen ja Vantaan kaupungin suomenkielisen perusopetuksen kanssa. Sosiaali- ja terveystoimesta työskentelyyn osallistuvivat kouluterveydenhoitajien, koululääkärien sekä koulukuraattorien esimiehet. Koulukohtaisia osioita on tehty osittain yhteistyössä huoltajien kanssa.

Kodin ja koulun yhteistyötä kuvaava luku kirjoitettiin yhdessä Vantaan vanhempainyhdistysten alueyhdistys VANVARY ry:n kanssa. Koulukohtaisissa osioissa on tarkemmin kuvattu jokaisen koulun osalta yhteistyötä

kotien kanssa. Koulukohtaisten lukujen valmistelu on toteutettu koulukohtaisesti vanhempien tapaamisissa, Wilma-kyselyiden avulla, vanhempainyhdistyksiä kuullen tai muulla koulun valitsemalla tavalla.

Vantaan kaupungin suomenkielisen perusopetuksen opetussuunnitelman toteutumista seurataan, arvioidaan ja kehitetään opettajien muodostaman kaupunkitasoisen pedagogisen kehittämistiimin ja johtoryhmien ohjauksen (navigoinnit) avulla sekä koulujen lukuvuosisuunnitelmia hyödyntäen.

Opetussuunnitelmaa täydentävät seuraavat paikalliset suunnitelmat, jotka ovat opetussuunnitelman liitteenä:

- ☐ aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma
- ☐ koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma
- ☐ koulun hyvinvointikansio
- ☐ koulun liikuntavuosi
- ☐ koulun lukuvuosisuunnitelma
- ☐ kulttuurikasvatussuunnitelma
- ☐ lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma HYVIS
- ☐ suunnitelma kasvatustilaisuuksista ja kurinpidollisten keinojen käytöstä
- ☐ Vantaan monikulttuurisuusohjelma
- ☐ Vantaan perusopetuksen oppilashuollon käsikirja
- ☐ Vantaan tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön suunnitelma
- ☐ ympäristöohjelma

1.5 Siirtymävaiheisiin liittyvä yhteistyö

Esiopetuksesta kouluun siirryttäessä on Vantaalla käytössä EsKo-tiedonsiirtomalli (Esiopetuksesta kouluun - tiedonsiirtomalli), jonka mukaan esiopetuksen opettaja havainnoi lapsen taitoja, vahvuuksia ja tuen tarpeita esiopetusvuoden aikana, kerää tiedot EsKo-lomakkeelle, käy huoltajan kanssa arviointikeskustelun ja siirtää tiedot kouluun. Erityisen tuen järjestelyihin liittyvät huoltajien kuulemiset tehdään koulussa esiopetusvuoden kevään aikana. Vantaalla EsKo-prosessiin kuuluu lisäksi syksyisin pidettävä tiedonsiirron arviointitilaisuus, jossa arvioidaan kevään prosessia.

Vantaalla on käytössä esi- ja alkuopetuksen yhteisen toiminnan suunnitelma, johon ovat sitoutuneet kaikki esiopetusta järjestävät päiväkodit ja koulut, joissa on alkuopetuksen luokat. Suunnitelman mukaisesti jokaiselle päiväkodille on nimetty yhteistyökoulu. Syksyllä koulun koolle kutsumassa tapaamisessa suunnitellaan yhteistä toimintavuotta. Toiminnallinen yhteistyö tarkoittaa sitä, että koulu-päiväkoti työpari järjestää lukuvuoden aikana vähintään kaksi yhteistä tapahtumaa ja / tai toimintakokonaisuutta, jossa esiopetukseen osallistuvat lapset ja koulun oppilaat toimivat yhdessä. Lisäksi luokanopettajat tutustuvat päiväkodin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja esiopetuksen opettajat koulun opetussuunnitelmaan. Lukuvuoden lopussa päiväkodit ja koulut arvioivat toiminnallisen yhteistyön toteutumista. Koulu työstää lukuvuosisuunnitelman liitteeksi asiakirjan, jossa esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä kuvataan.

Kun oppilas siirtyy peruskoulun toiselta luokalta kolmannelle, hyödynnetään opettajan vaihtuessa koulun sisäisiä tiedonsiirtomenetelmiä. Tuen järjestelyihin liittyvät huoltajien kuulemiset tapahtuvat yläkoulussa. Oppilas, huoltaja ja opettaja käyvät arviointikeskustelun, jossa hyödynnetään oppilaan itsearviointia luvussa 6 kuvatulla tavalla.

Kuudennelta luokalta seitsemännelle vuosiluokalle siirryttäessä toteutetaan tiedonsiirto yläkoulun oppilashuollon, opinto-ohjaajan ja alakoulun luokanopettajien sekä oppilashuollon yhteistyönä. Erityisen tuen

järjestelyihin liittyvät huoltajien kuulemiset tapahtuvat yläkoulussa. Kuudennelta luokalta seitsemännelle luokalle siirtymiseen liittyy oppilaan, huoltajan ja opettajan välinen arviointikeskustelu, jossa hyödynnetään oppilaan itsearviointia luvussa 6 kuvatulla tavalla.

Oppilaiden siirtymistä perusopetuksesta jatko-opintoihin tuetaan peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten monipuolisella yhteistyöllä. Yhdeksännen luokan oppilaille järjestetään mahdollisuuksia tutustua toisen asteen opintoihin oppilaitosvierailujen, kurkkauskurssien sekä esittelytilaisuuksien muodossa. Lisäksi oppilaille järjestetään kahden viikon työelämään tutustumisjakso. Opinnoissaan hyvin menestyneet yhdeksännen luokan oppilaat voivat mahdollisuuksien mukaan suorittaa lukion kurseja jo yhdeksännen luokan aikana.

Toisen asteen opintojen onnistuneen aloituksen varmistamiseksi Vantaalla käytetään tietojen siirtämisessä pääkaupunkiseudun yhteistä opiskelutietolomaketta. Lomakkeen tavoitteena on antaa toisen asteen oppilaitoksessa nuoren kanssa työskenteleville tietoja opiskelijan vahvuuksista sekä niistä osa-alueista, joissa hän tarvitsee tukea.

Henkilöstön välillä peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyömuotoja ovat: ylä- ja yhtenäiskoulujen opettajien tutustumisvierailut toisen asteen oppilaitoksiin, perusopetuksen ja toisen asteen opettajien välinen yhteistyö, oppilaanohjaajien tutustumistilaisuudet ja yhteiskokoukset toisen asteen kanssa sekä erityisopettajien ja opinto-ohjaajien vuosittaiset alueelliset työkokoukset. Ylä- ja yhtenäiskoulujen sekä toisen asteen oppilaitosten rehtorit tapaavat vuosittain.

1.6 Opetusjärjestelyt, vuosiluokittain etenevä opetus, oppiainejakoisuus ja tuntijaot

Vantaalla opetus voidaan järjestää yhdysluokkaopetuksena, mikäli se on koulun opetusjärjestelyjen kannalta tarkoituksenmukaista joko oppilasmäärän vuoksi tai pedagogisista syistä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi erityisopetuksen tai joustavan perusopetuksen ryhmittelyyn liittyvät järjestelyt. Opetusjärjestelyistä päättää koulun rehtori. Lisäksi opetus on toteutettu yhdysluokkaopetuksena montessoriopetusta tarjoavassa alakoulussa.

Vantaalla opetus järjestetään vuosiluokittain etenevänä, paitsi niille oppilaille, joille on tehty erillinen päätös vuosiluokkiin sitomattomasta opetuksesta (VSOP). Vuosiluokkiin sitomaton opetus mahdollistaa joko vuosiluokittain etenemistä hitaamman tai nopeamman opinnoissa etenemisen. Lisäksi perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilas noudattaa henkilökohtaista, vuosiluokkiin sitomatonta opetussuunnitelmaa (luku 5.4). Vantaalla opetus järjestetään oppiainejakoisena, poikkeuksena kuitenkin toiminta-alueittain annettava opetus (luku 7.4.3), jossa opetus on kokonaan eheytettyä.

Vantaan Opetuslautakunta on päätöksessään (9.11.2015) hyväksynyt tuntijaon. Kaikki perusopetuksen luokat noudattavat samaa tuntijakoa, poikkeuksina painotettua musiikinopetusta antavat musiikkiluokat, laajamittaista kaksikielistä opetusta antavat kieliluokat sekä Vantaan kansainvälinen koulu. Tuntijaot ovat opetussuunnitelman liitteinä.

1.7 Vantaan kaupungin kieliohjelma

Vantaan kaupungissa kaikki oppilaat aloittavat englannin opiskelun varhennettuna kielenopetuksena ensimmäisellä luokalla. Yhden vuosiviikkotunnin laajuinen opiskelu jatkuu toisella vuosiluokalla. Kolmannella vuosiluokalla kaikki oppilaat aloittavat A1-kielenään englannin.

Neljänneltä luokalta alkavaksi vapaaehtoiseksi A2-kieleksi on mahdollista valita ruotsi, venäjä, ranska, saksa tai espanja. A2-kielen ryhmän ryhmäkoosta päättää opetuslautakunta. A2-kielen opetusjärjestelyissä on mahdollista hyödyntää useamman koulun välisiä etäopetusmahdollisuuksia ja muodostaa koulujen yhteisiä ryhmiä.

Kaikilla oppilailla alkaa kuudennella luokalla B1-kielenä ruotsin kieli. A2-kielenä ruotsia opiskelleet oppilaat jatkavat tällöin opiskelua omana ryhmänään. Yläkouluilla on lisäksi mahdollisuus tarjota yhtenä valinnaisena oppiaineena kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla opiskeltava B2-kieli.

1.8 Valinnaiset aineet

Vantaalla oppilas ja huoltajat valitsevat oppilaan valinnaiset aineet, ja lopullisesta valintojen toteutumisesta ja opetusryhmien muodostumisesta päättää koulun rehtori taloudellisten resurssien puitteissa. Valinnaisainetarjotin laaditaan kouluissa käsittämään kattavasti kaikki taide- ja taitoaineet vuosiluokilla 4 - 6 ja 8 - 9. Muita valinnaisia aineita on Vantaalla vuosiluokilla 4 - 9.

Vantaan kaupungin yleisen tuntijaon mukaisesti 4 - 6 luokkien oppilaille tarjotaan valittavaksi kaikkia taide- ja taitoaineita kahden vuosiviikkotunnin sekä muita valinnaisaineita yhden vuosiviikkotunnin laajuisina. Poikkeuksen muodostavat painotettua musiikin tai kielen opetusta antavat luokat, joissa valinnaisainetunteja käytetään painotuksen toteuttamiseen.

Vuosiluokilla 8 - 9 oppilaat valitsevat kahden vuosiviikkotunnin laajuisen pitkän valinnaisaineen taide- ja taitoaineista sekä yhdeksännellä vuosiluokalla yhden vuosiviikkotunnin laajuisen lyhyen taide- ja taitoaineen. Muita valinnaisia opintoja on seitsemännen luokan oppilailla kaksi vuosiviikkotuntia. Niistä muodostuu kaksi lyhyttä valinnaiskurssia. Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla on kolme vuosiviikkotuntia muita valinnaisia opintoja. Nämä muodostavat yhden pitkän, kahden vuosiviikkotunnin laajuisen ja yhden lyhyen, yhden vuosiviikkotunnin laajuisen valinnaisaineen. Valinnaisaine voi olla sisällöltään myös taide- ja taitoaine tai B2-kieli. Jokaisen yläkoulun tulee myös tarjota oppilaille yhden vuosiviikkotunnin laajuisia Urhea-kursseja. Urheakurssi on kuvattu tarkemmin liikunnan opetussuunnitelmassa.

Koulut täsmentävät valinnaiskursseiden sisällöt ja toteutuksen vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Valinnaisaineista ja niiden valitsemisesta kerrotaan tarkemmin luvussa 12.

1.9 Painotettu opetus

Musiikkiluokkatoiminta alkaa Vantaalla kolmannelta vuosiluokalta. Musiikkiluokille voi pyrkiä myös kuudennelta vuosiluokalta 7. - 9. vuosiluokkien ajaksi. Oppilaat valitaan musiikkiluokille musikaalisuustestien perusteella.

Musiikkiluokkatoimintaa on Vantaalla Aurinkokiven (3. – 9. vuosiluokat), Hämeenkylässä (3. – 9. vuosiluokat), Lehtikuusen (3. - 9. vuosiluokat), Martinlaakson (3. -9. vuosiluokat), Mikkolan (3. -9. vuosiluokat), Simonkalion (3. - 6. vuosiluokat), Peltolan (7. - 9. vuosiluokat), Vantaankosken (7. -9. vuosiluokat) ja Ylästön (3. -6. vuosiluokat) kouluissa.

Musiikkiluokat noudattavat opetuslautakunnan hyväksymää tuntijakoa (opetuslautakunta 9.11.2015), joka on liitteenä. Musiikkiluokkaopetusta antavat koulut täsmentävät koulukohtaisissa opetussuunnitelmissaan musiikin tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 3 - 9. Yleisestä tuntijaosta poikkeavien oppiaineiden sisältöjen jakautumisen vuosiluokilla 3 ja 4 (käsiyö), 5 ja 6 (kuvataide), 7 ja 8 (liikunta ja opinto-ohjaus) kuvataan kaupunkitasoisissa oppiaineiden opetussuunnitelmissa.

Vantaalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta englannin kielellä, saksan kielellä sekä ruotsin kielikylypöpetusta. Koulut kuvaavat koulukohtaisissa opetussuunnitelmissaan kohdekielen/kielikylypykielen tavoitteet ja sisällöt. Opetuksessa noudatetaan opetuslautakunnan hyväksymää tuntijakoa (9.11.2015), joka on liitteenä. Ensimmäiselle vuosiluokalle koulujen oppilaat valitaan kielellisen valmiuden arvioinnin kokeen perusteella. Myöhemmille vuosiluokille hakeuduttaessa oppilaan tulee osata luokkatason mukaista englannin, saksan tai ruotsin kieltä. Kielitaito testataan kielikokeen avulla. Laajamittaisessa englanninkielisessä opetuksessa opiskelien oppilaiden on mahdollista pyrkiä Vantaan Kansainväliseen kouluun yläkouluun siirtymisvaiheessa. Laajamittaista kaksikielistä opetusta kerrotaan tarkemmin luvussa 10 sekä koulukohtaisissa opetussuunnitelmissa.

Vantaan kansainvälisessä koulussa opetus annetaan englannin kielellä. Vantaan kansainväliseen koulun oppilaaksi tullaan kielikokeen kautta. Kouluun voi pyrkiä mille vuosiluokalle tahansa. Vantaan kansainvälinen koulu kuvaa koulukohtaisessa opetussuunnitelmassaan englannin kielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 1 - 9. Tuntijako (opetuslautakunta 9.11.2015) on liitteenä.

Vantaalla tarjotaan montessoripainotteista opetusta Kuusikon koulussa vuosiluokilla 1 - 6. Opetus perustuu montessoripedagogiikan mukaisesti kokonaisuuksiin ja on oppiaineisiin jakamatonta opetusta. Luonteeltaan opetus on toiminnallista. Opetus toteutetaan yhdysluokkaopetuksena. Oppilaiden oppiminen arvioidaan Vantaan kaupungin arviointikriteerien mukaisesti. Montessoripainotteista opetusta kuvataan tarkemmin luvussa 11.

1.10 Oppilaanohjaus

Oppilaanohjaus on oppilaan kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemista. Oppilaanohjauksella pyritään edesauttamaan oppilaan positiivista asennetta oppimista, koulunkäyntiä sekä myöhempää elämää, jatko-opintoja ja työelämää kohtaan. Oppilaanohjausta tehdään yhteistyössä huoltajien kanssa. Koko peruskoulun ajan järjestettävät arviointitapaamiset sekä muut palaverit ja yhteistyö huoltajien kanssa ovat osa oppilaan ohjausta. Ensimmäisellä luokalla oppilaalle tehdään henkilökohtainen kansio, jota oppilas itse käyttää koko perusopetuksen ajan.

Oppilaanohjaus toteutetaan Vantaalla vuosiluokilla 1 - 6 koulun kaikessa toiminnassa jokaisena koulupäivänä, eikä sitä erikseen arvioida. Oppilaanohjauksen tehtäviä tehdään muiden oppiaineiden yhteydessä ja niihin liitettyinä. Vantaan perusopetuksen oppilaanohjauksen painopisteinä ovat työelämätaidot ja yrittäjyys, ja siinä edistetään oppilaan kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan sekä vahvistetaan siihen liittyvää tietämystä.

Vantaalla vuosiluokilla 1-2 oppilaanohjauksen päätavoitteena on edistää oppilaan opiskelu- ja koulunkäyntivalmiuksia ja niiden kehittymistä myöhempää koulutyöskentelyä ja oppimista varten. Oppilaanohjauksella tuetaan oppilaan myönteistä minäkäsitystä ja sosiaalista kasvua. Oppijaksi kasvamisessa painottuvat itsensä huolehtimisen taidot, kuten omista työvälineistä ja tehtävistä huolehtiminen. Ryhmässä toimimisen taidoissa painottuvat yhteisten pelisääntöjen noudattaminen sekä vuorovaikutustaidot.

Vuosiluokilla 3 - 4 oppilaanohjauksen päätavoitteena on sosiaalisten taitojen oppiminen ryhmätilanteissa. Oppilaanohjauksessa vahvistetaan oppilaan taitoja työskennellä monipuolisesti erilaisissa pari- ja ryhmämuodostelmissa sekä arvioida omaa toimintaansa niissä. Ryhmässä toimimisen taitojen lisäksi vuosiluokilla 3 - 4 oppilaanohjauksella tuetaan oppilasta kohti vastuullisia valintoja koskien erityisesti omaa koulunkäyntiä ja valinnaisaineiden valintaa. Vuosiluokilla 5 - 6 valmistaudutaan yläkouluun ja aineenopettajajärjestelmään siirtymiseen. Oppilaan omatoimisuus ja tavaroista huolehtiminen korostuvat.

Vuosiluokilla 7-9 oppilaanohjauksen päätavoitteet ovat uuteen opiskelu- ja kouluympäristöön osalliseksi kasvaminen, oppilaan itsetuntemuksen vahvistaminen sekä oppilaan päätöksentekovalmiuksien parantaminen. Oppilasta ohjataan tunnistamaan omat vahvuutensa ja mahdollisuutensa sekä tekemään perusopetuksen jälkeisiä opintoja koskevia valintoja. Oppilas suunnittelee omaa tulevaisuuttaan ja pohtii suunnitelmien toteuttamista ja sen vaatimaa sitoutumista käytännön tasolla. Oppilas tarvitsee kykyä hakea tarvittavaa tietoa päätöksensä tueksi. Tiedonhaun lisäksi oppilas tutustuu koulutusmahdollisuuksiin sekä työuran luomiseen tai työelämään.

Yläkoulussa päävastuu oppilaanohjauksesta on oppilaanohjaajalla. Oppilaanohjaaja työskentelee oppilaan kanssa oppilaanohjauksen oppitunneilla, pienryhmä- ja henkilökohtaisissa tapaamisissa sekä koulun jokapäiväisessä arkielämässä. Oppilaanohjaus Vantaalla on kuvattu tarkemmin vuosiluokkakokonaisuuksien yhteydessä.

2 Perusopetus yleissivistyksen perustana

Vantaan perusopetuksen arvot ovat hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisten kunnioitus. Visionamme on: "Opimme tulevaisuuden tietoja ja taitoja sekä rakennamme turvallista lähikoulua. Toimimme vastuullisesti ja teemme ekososiaalisesti kestäviä valintoja." Vantaalla noudatetaan lähikouluperiaatetta. Kouluissa huolehditaan perustaitojen oppimisesta sekä riittävän yleissivistyksen saamisesta. Koulujen toimintakulttuuriin kuuluu ekologisesti kestävä arki, ja oppilaita ohjataan ekososiaaliseen sivistykseen.

Vantaalla korostetaan jokaisen aikuisen roolia oppilaan tukijana ja oppimisen mahdollistajana. Oppilaan omat lähtökohdat ja kehitysvaihe huomioidaan. Jokaiselle oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia osallistua koulun arjen rakentamiseen. Oppilailla on oikeus tulla kuulluksi ja aikuisilla on velvollisuus ottaa oppilaiden ideat käsittelyyn.

Vantaalla opetusjärjestelyissä korostetaan oppilaiden mahdollisuutta hahmottaa kokonaisuuksia, yhdessä tekemistä ja tutkimista. Oppilaat toimivat myös itse tiedon tuottajina. Oppimisen iloa syntyy oppilaiden uteliaisuutta herättämällä ja antamalla oppilaiden vaikuttaa arjen valintoihin. Koulussa jokaiselle annetaan mahdollisuus kokea oppimisen iloa. Koulussa oppilaita kannustetaan sinnikkyyteen ja yrittämiseen, ja korostetaan oppimisen vaikutusta myöhempään elämään. Koulussa tuetaan oppilaiden halua oppia lisää. Koulussa jokainen on arvokas omana itsenään. Kun lapsella on turvallinen olo ja tunne siitä, että hän kelpaa, hän oppii.

Kaiken Itä-Hakkilan koulussa tapahtuvan toiminnan, oppimisen ja kasvatuksen tavoitteena on hyvinvoiva, pärjäävä oppilas. Fyysinen ja psyykkinen hyvinvointi ovat edellytys opinnoissa pärjäämiselle ja ihmisenä kehittymiselle. Kodin ja koulun aikuisten yhteistyöllä pyritään varmistamaan jokaisen koulumme oppilaan huomioiminen ja tukeminen. Itä-Hakkilan koulussa käydään arvo- ja arviointikeskusteluja sekä henkilökunnan että oppilaiden ja huoltajien kanssa. Keskusteluja hyödynnetään tavoitteiden saavuttamisen arvioinnissa.

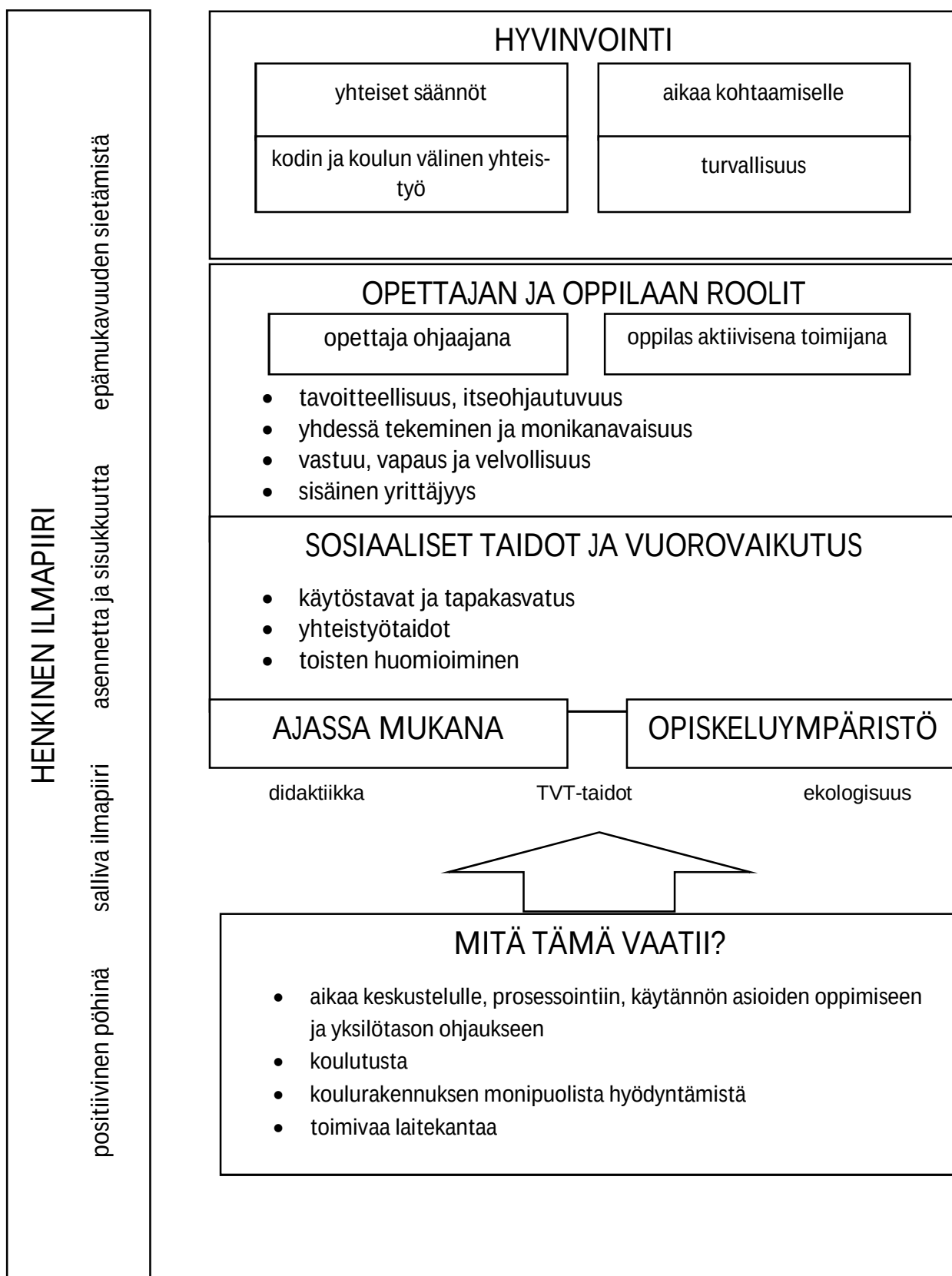
Vantaalla opetussuunnitelman laadinnan perusteena käytetyn arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan kaupunkitasoisen opettajista kootun pedagogisen työryhmän avulla sekä koulukohtaisesti päätetyllä tavalla.

3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Vantaalla korostetaan laaja-alaisissa osaamisalueissa opetuksen kokonaisuuden tarkastelua. Käsitys laaja-alaisesta osaamisesta syntyy kouluyhteisön yhteisessä keskustelussa. Avoimuus ympäröivään yhteisöön rikastuttaa laaja-alaisen osaamisen käsitettä. Oppimisen lähtökohtana ovat usein arjen tilanteet. Tavoitteena on, että oppilas oppii pitämään huolta itsestään, toisista sekä rakennetusta ja luonnon ympäristöstä.

Vantaalaisissa kouluissa ennakoidaan tulevaisuuden työelämässä tarvittavia taitoja. Opitaan ponnistelemaan ja arvostamaan työn tekemistä. Ahkeruutta ja luovaa ajattelua tuetaan. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia uusien ideoiden tuottamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen.

Vantaalla laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan kaupunkitasoisen opettajista kootun pedagogisen työryhmän avulla sekä koulukohtaisesti päätetyllä tavalla.

Kuvio 1. Itä-Hakkilan koulun toiminta-ajatus.

Hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisten kunnioitus ovat Vantaan perusopetuksen arvoja. Itä-Hakkilan koulussa oppilaan hyvinvointi on nostettu keskeisimmäksi arvoksi. Hyvinvoivassa kouluyhteisössä on aikaa kohtaamiselle. Kiireetön arki luo turvallisuutta ja mahdollistaa syvemmän oppilaantunte-

muksen. Avoimuus kodin ja koulun välisessä yhteistyössä sekä yhteiset säännöt lisäävät turvallisuuden tunnetta. Tämä on yksi kouluyhteisön hyvinvoinnin edellytys.

Oppimiskäsityksemme mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Työskentely on tavoitteellista ja itseohjautuvaa. Oppiminen on yhdessä tekemistä, monikanavaista toimintaa. Hyviin oppimistuloksiin pyritään hyödyntämällä monipuolisia oppimisen menetelmiä. Oppijan oma vastuu, velvollisuus ja vapaus korostuvat koulutyössä, mikä tukee sisäisen yrittäjyyden kehittymistä. Opettaja ohjaa ja kannustaa oppilasta aktiiviseen toimijuuteen.

Yhdessä oppiminen edellyttää vuorovaikutusta. Harjoittelemalla käytöstapoja ja yhteistyötä erilaisten oppijoiden kanssa opitaan toisten huomioimista ja muita sosiaalisia taitoja.

Ajassa mukana oleva, kehittyvä koulu on merkittävä osa oppilaan elinympäristöä. Ekologisuus ja TVT-taidot kuuluvat laajentuneeseen opiskeluympäristöön. Opettajan pedagogiset ja didaktiset valinnat ohjaavat oppimista monipuolisessa opiskeluympäristössä.

Koulurakennuksen monipuolinen hyödyntäminen ja toimiva laitekanta ovat osa ajanmukaista opiskelu ympäristöä. Ajassa mukana pysyminen edellyttää opetushenkilöstön täydennyskoulutusta.

Hyvinvoivan kouluyhteisön henkinen ilmapiiri pysyy vahvana, kun arjen muutoksiin ja haasteisiin suhtaudutaan positiivisesti ja sisukkaasti. Salliva ilmapiiri kestää erilaisuuden ja erehdykset.

4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Johtamisella on merkittävä rooli siinä, miten koulu omaksuu uusia toimintatapoja. Pedagoginen johtaminen on kaikkea johtamistoimintaa, joka tähtää opetussuunnitelman toteutumiseen, oppilaiden saaman opetuksen laadun kehittämiseen, oppimisen edellytyksistä huolehtimiseen ja tähän kannustavan, kestäväen toimintakulttuurin luomiseen.

Kokonaisvaltaisella asioiden ja ihmisten johtamisella viestitään kouluyhteisölle siitä, mikä koulussa on tärkeää ja arvostettua. Päävastuu laajasta pedagogisesta johtamisesta on rehtorilla, mutta se kuuluu olennaisena osana myös koulujen johtoryhmien jäsenten työhön. Vantaalla koulun johtaminen edellyttää rehtorin ja koulun johtoryhmän jäsenten välistä yhteistyötä. Pedagogisen johtamisen lisäksi johtoryhmän tehtävänä on auttaa rehtoria tuomaan arvot, visio ja strategia osaksi jokaisen kouluyhteisön jäsenen arkea.

Vantaalla perusopetuksen toimintakulttuurissa korostuvat sekä koulujenvälinen että ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö. Toimintakulttuuri näkyy joustavuutena, kehittämismyönteisyytenä ja yhdessä oppimisena. Dialogin kautta myös oppilaat tietävät, miksi ovat koulussa ja miksi asioita opitaan. Tällöin tavoitteiden saavuttaminen ja oppiminen itse koetaan palkitsevana.

Vantaalaiset oppimisympäristöt tukevat toiminnallista oppimista ja oppilaiden osallisuutta. Oppimisympäristömme edistävät tieto- ja viestintäteknologian käyttöä, oppiainerajojen rikkomista ja ekososiaalisen sivistyksen sekä luontosuhteen kehittymistä. Vantaalla noudatetaan tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön suunnitelmaa.

Vantaalla koulut edistävät ja arvioivat toimintakulttuurin kehittymistä sekä toteutumista johtoryhmätyöskentelyn avulla.

Toimintakulttuuri ilmenee kouluyhteisön käytännöissä, jotka tukevat opetus- ja kasvatustyön tavoitteita. Toimivan toimintakulttuurin perusedellytys on avoin, arvostava ja luottamusta herättävä keskustelu.

Olemme oppiva yhteisö, jossa rohkaistaan jokaista yrittämään. Omista virheistä pyritään myös oppimaan. Arvostamme työhön syventymistä, oppimisessa tarvittavaa ponnistelua ja työn loppuunsaattamista.

Oppivalle yhteisöllemme ovat tärkeitä:

- *Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä*
- *Hyvinvointi ja turvallinen arki*
- *Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely*
- *Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus*
- *Osallisuus ja demokraattinen toiminta*
- *Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo*
- *Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen*

Oppilas saa työskentelystään kannustavaa, mutta realistista palautetta, jonka avulla hän voi kehittää ja muuttaa työtapojaan.

Itä-Hakkilan koulussa toimintakulttuuriin kuuluu oleellisesti dialogi koulun henkilökunnan, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kesken. Oppilaskunnan hallitus osallistuu tiiviisti koulun arjen ja kouluviihtyvyyden suunnitteluun. Koulun tukena on myös aktiivinen vanhempainyhdistys.

Oppimisympäristö

Oppimisympäristöllä käsitämmme koulurakennuksen, lähiympäristön sekä virtuaaliset oppimisympäristöt, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Erilaiset oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden ja mahdollistavat monipuolisten työtapojen käytön.

Oppilaita ohjataan vastuulliseen ja turvalliseen toimintaan kaikissa oppimisympäristöissä. Hyvä työrauha ja kiireetön ilmapiiri tukevat oppimista.

Teemme yhteistyötä paikallisten toimijoiden, esim. seurakunnat, kirjasto, päiväkodit ja urheiluseurat, kanssa. Kulloinkin käytettävät yhteistyömuodot ja -kumppanit esitellään vuosittaisessa lukuvuosisuunnitelmassa.

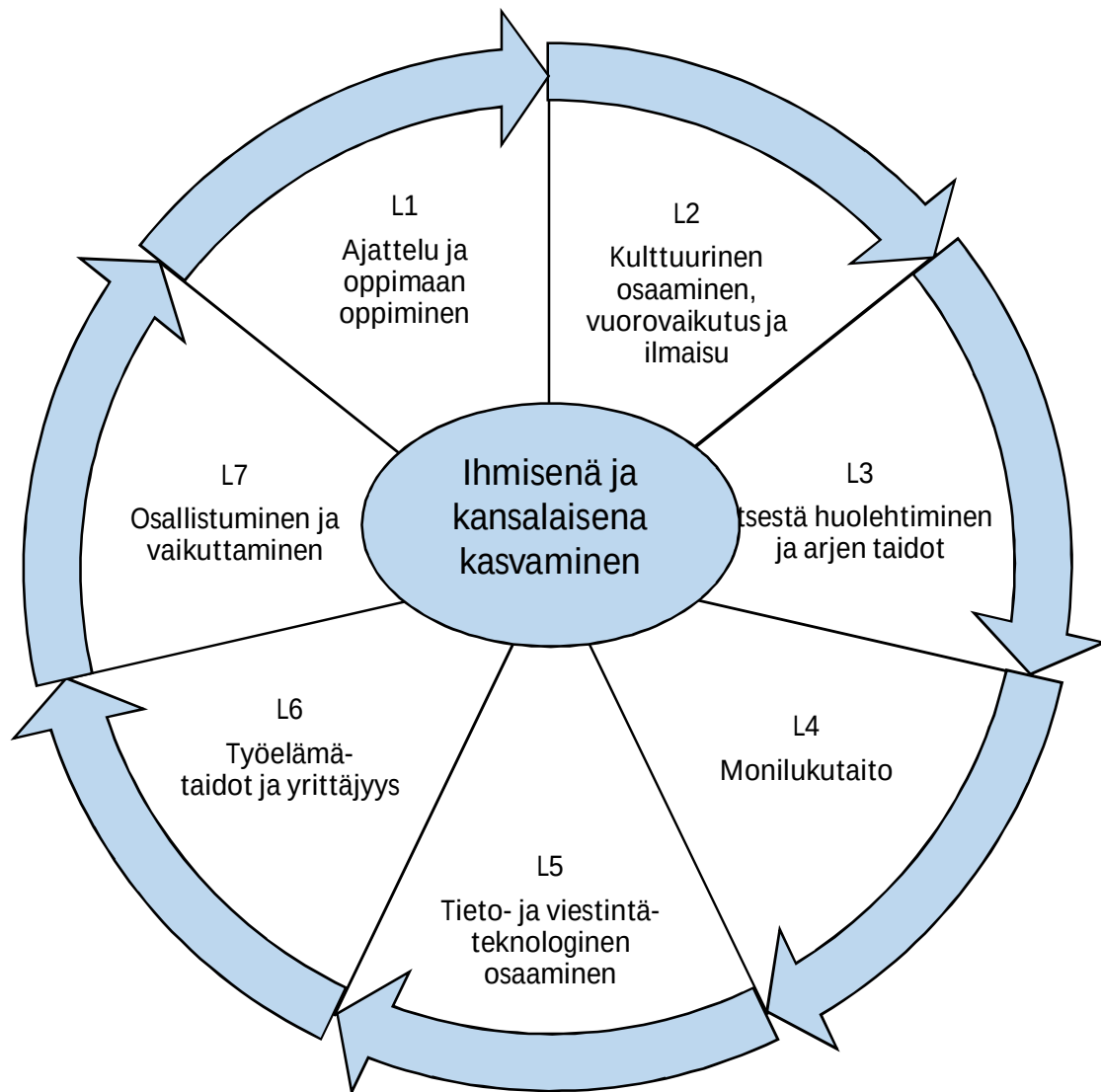
Työtavat

Työtapojen valinnassa otetaan huomioon oppimiselle asetetut tavoitteet. Valintaa ohjaavat opettajan asiantuntijuus, oppilaantuntemus ja oppiaineelle ominaiset työtavat. Monipuolisilla työtavoilla voidaan toteuttaa myös opetuksen eriyttämistä ja eheyttämistä.

Eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetuksen eheyttäminen on tärkeä osa koulumme yhtenäisyyttä tukevaa toimintakulttuuria. Eheyttämisen tapa ja kesto voi vaihdella oppilaiden tarpeista ja tavoitteista riippuen. Eheyttämistä toteutetaan mm. erilaisten opetusjärjestelyiden ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien avulla.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien aiheet suunnitellaan koulumme toimintakulttuurin periaatteita noudattaen. Monialaiset oppimiskokonaisuudet (OK) ovat opetusta eheyttäviä ja oppiainerajat ylittäviä opiskelujaksoja. Niiden avulla pyrimme tukemaan laaja-alaisen osaamisen (L1- L7) kehittymistä.

Mukailtu: Halinen Irmeli, Perusteluonnos 2.4.2014.

Seuraavilla luokkatasoilla kiinnitetään erityistä huomioita alla oleviin aiheisiin:

1 lk: vuorovaikutus, hyvinvointi ja turvallinen arki, osallisuus

2 lk: vuorovaikutus, monipuolinen työskentely, vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen, osallisuus

3 lk: vuorovaikutus, monipuolinen työskentely, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, osallisuus

4 lk: vuorovaikutus, monipuolinen työskentely, kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus, osallisuus

Oppilaat osallistuvat monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun. Oppilaiden opintoihin sisältyy vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus lukuvuodessa. Oppimiskokonaisuuden aikana mahdollistetaan syventyminen opiskelun kohteena olevaan aiheeseen. Tarvittaessa suunnittelussa ja toteutuksessa voidaan hyödyntää koulun yhteistyötahoja. Asioiden toiminnallinen käsittely, ajankohtaisuus ja paikallisuus tuovat lisämotivaatiota opiskeluun. Oppilas saa palautetta työskentelystään ja osaamisestaan ja nämä otetaan huomioon arvioinnissa.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien työtavat, sisällöt ja arviointi täsmennetään koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Hyvä ja turvallinen koulupäivä alkaa kotoa. Koulumatkan turvallisuus on osa hyvää koulupäivää. Koulun tehtävänä on huolehtia oppilaan koulupäivästä siten, että oppilas voi kulkea koulumatkansa kotiin päin turvallisin mielin. Koulun turvallista arkea määrittävät koulun toimintakulttuuri, johon koulun säännöt ja ohjeet kuuluvat. Järjestyssäännöt käsitellään yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa, ja niiden noudattamista valvotaan. Kaikkia kouluyhteisön jäseniä kohdellaan arvostavasti ja tasapuolisesti. Arvostava ja tasapuolinen kohtelu ilmenee toisia kunnioittavana ja kohteliaana ilmapiirinä.

Koulukiusaamista ennaltaehkäistään ja siihen puututaan aktiivisesti. Hyvä yhteistyö kotien kanssa edistää varhaista puuttumista kiusaamiseen. Yhteisöllisiä toimintatapoja kiusaamisen ehkäisyyn mietitään yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Koulut tekevät hyvinvointikansion osana suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Yhteinen vastuu koulupäivästä toteutuu koulun aikuisten yhteistyöllä. Kouluyhteisössä tuetaan avointa keskustelua ja uskallusta tuoda esiin omat mielipiteet. Kaikkien kouluyhteisön jäsenten keskinäistä vuorovaikutusta tuetaan.

Kaikki yhteisön jäsenet osallistuvat kouluviihtyvyyden parantamiseen. Vastuu viihtyvyydestä on yhteinen. Oppilaat valtuutetaan ikä- ja kehitystason mukaisesti huolehtimaan kouluympäristön siisteydestä, ympäristövastuusta ja viihtyisyydestä. Koulun pihan tulee tarjota turvallinen ja virikkeellinen ympäristö sekä mahdollisuuksia monipuoliseen liikkumiseen. Koulut toimivat ympäristövastuullisesti.

Koulun aikuiset valvovat aktiivisesti välitunnin turvallisuutta. Oppilaiden mahdollisuutta liikkua välitunneilla tuetaan. Myös siirtymätilanteet ovat suunnitelmallisia koulupäivän osia. Niissä tulee olla riittävästi aikuisia paikalla, jotta niistä tulee turvallisia ja valvottuja.

5.2 Yhteistyö

5.2.1 Oppilaiden osallisuus

Oppilaan kasvaminen vaikuttamiseen ja osallisuuteen lähtee mahdollisuuksista olla aktiivinen omissa oppimisprosesseissa ja oman koulun jäsenenä. Oppilaskuntatoiminta sekä kunta- ja aluetasoiset vaikuttamisen foorumit tarjoavat tilaisuuden oppia edustuksellisen vaikuttamisen mekanismeja. Aikuisten tehtävänä on luoda mahdollisuuksia osallisuuteen ja vaikuttamiseen sekä tehdä vaikuttamisen tulokset näkyviksi. Oppilaan osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisääviä rakenteita suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorisopalveluiden, nuorisovaltuuston ja järjestöjen kanssa.

Itä-Hakkilan koulun oppilaat ovat aktiivisesti mukana koulun arjessa toimimalla kouluyhteisön pienissä vastuutehtävissä pitkin koulupäivää ja lukuvuotta. Oppilaskuntatoiminta on tärkeä vaikuttamiskanava, jossa jokainen oppilas pääsee osallistumaan ideointiin ja päätöksentekoon.

5.2.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Koulun ja huoltajien välillä tehdään vuorovaikutuksellista yhteistyötä koko koulupolun ajan. Tärkeä osa yhteistyötä on viestiminen koulun asioista ja vuorovaikutus. Koulu tarjoaa huoltajille mahdollisuuksia osallistua

luontevilla tavoilla oman lapsen asioiden käsittelyyn ja koulutyötä koskeviin asioihin sekä yhteiseen suunnitteluun.

Koulu kutsuu aktiivisesti huoltajia mukaan yhteistyöhön. Kouluissa edistetään ja tuetaan tavoitteellista yhteistyötä koulun ja huoltajien kesken kunnassa kulloinkin voimassa olevien yhteistyömallien mukaisesti. Tavoitteellisen yhteistyön lisäksi tarvitaan myös matalan kynnyksen keskustelutilanteita. Onnistunut yhteistyö syntyy, kun huoltajat saavat osallistua keskusteluun. Tavoitteena on päästä aitoon koko kouluyhteisön väliseen vuorovaikutukseen ja dialogiin. Ihmisten ja perheiden moninaisuutta kunnioitetaan. Koulut järjestävät tarvittaessa tulkkauksen vanhempainiltoihin tai opettajan ja huoltajan välisiin tapaamisiin, esimerkiksi arviointikeskusteluihin. Koulun tulee tiedottaa tulkin saamisen mahdollisuudesta sekä tiedustella tulkin tarvetta myös huoltajilta.

Vantaalaisiin kouluihin pyritään saamaan toimivia vanhempainyhdistyksiä. Mikäli sellainen on, voidaan yhdistykselle nimetä koulun henkilökunnasta yhdyshenkilö, jolla on mahdollisuus osallistua yhdistyksen kokouksiin.

Kodin ja koulun yhteistyöhön luodaan jatkuvuutta, jolloin uusia toimintatapoja ei tarvitse miettiä aina uudelleen, kun huoltajat vaihtuvat. Hyviä toimintamalleja jatketaan lukuvuoden vaihtuessa. Koulut voivat yhdistää voimavaransa tarvittaessa vanhempainiltojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kouluissa toteutetaan Vantaalla laadittua kodin ja koulun yhteistyön suunnitelmaa.

Yhteistyö ja yhteydenpito kotien ja Itä-Hakkilan koulun välillä on päivittäistä. Tiiviin yhteistyön avulla pyritään rakentamaan avoin ja luottamuksellinen suhde huoltajien ja opettajien välille. Pääasiallisin yhteydenpito tapahtuu Wilmassa. Huoltajat ja koulun väki kohtaavat myös vanhempainilloissa, kodin ja koulun yhteistyöpäivissä sekä juhlissa ja muissa koulun tapahtumissa. Vuosittain käytävä arviointikeskustelu on tarkoitettu yksittäisen oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin arvioimiseen ja tukemiseen.

Kodin ja koulun yhteistyössä ovat aktiivisesti mukana koulun vanhempainyhdistys sekä luokkien vanhempaintoimikunnat.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Vantaalla kasvatuskeskusteluiden ja kurinpidollisten keinojen käyttöä ohjeistetaan erillisen asiakirjan (suunnitelma kasvatuskeskusteluista ja kurinpidollisten keinojen käytöstä) avulla.

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

5.4.1 Vuosiluokkiin sitomaton opetus (VSOP)

Vantaalla käytetään vuosiluokkiin sitomatonta opetusjärjestelyä silloin, kun oppiainekohtainen eteneminen vuosiluokkatasoa hitaammin tai nopeammin on tarkoituksenmukaista oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta. Etenkin opintojen keskeyttämistä ehkäisevänä opetusjärjestelynä vuosiluokkiin sitomaton opetus on perusteltu järjestely. Opetusjärjestelyyn päädytään yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta käytetään yksittäisille oppilaille viranhaltijan päätöksen mukaisesti.

Eri oppiaineiden opinnoissa voidaan edetä vuosiluokkiin jaetun oppimäärän sijasta oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti. Oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Suunnitelmassa mainitaan opintokokonaisuudet, jotka sisältyvät oppilaan opinto-ohjelmaan, ja määritellään niiden suorittamisjärjestys, aikataulu sekä mahdolliset erityistavoitteet. Suunnitelmaa päivitetään ja arvioidaan Vantaan ohjeistuksen mukaisesti. Vuosiviikkotunnit noudattavat oppilaan ikätason mukaista tuntimäärää. Oppilas siirtyy lukuvuoden koulutyön päätyttyä pääsääntöisesti seuraavalle vuosiluokalle. Oppilas luetaan kuitenkin yhdeksännen vuosiluokan

kan oppilaaksi, kunnes hän on suorittanut perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai eroaa koulusta. Vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen arviointia käsitellään luvussa 6.

5.4.2 Yhdysluokkaopetus

Yhdysluokkaopetusta käytetään silloin, kun se on koulun opetusjärjestelyjen kannalta tarkoituksenmukaista oppilasmäärän vuoksi tai pedagogisista syistä. Lähikouluissa ja kaupunkitasoisissa erityisen tuen ryhmissä järjestettävä opetus toteutetaan usein yhdysluokkaopetuksena molemmista edellä mainituista syistä johtuen.

Vuorokurssiperiaatetta hyödynnettäessä huomioidaan nivelvaiheet ja siirtymät koulusta kouluun siten, että oppilaat saavat kouluvuosien aikana suoritetuksi johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden. Kursseja suunniteltaessa otetaan huomioon oppilaan ikäkausi ja erilaiset kiinnostuksen kohteet. Yhdysluokkaopetusta hyödyntävät koulut kuvaavat opetusjärjestelyt tarkemmin lukuvuosisuunnitelmissaan.

Itä-Hakkilan koulussa yhdysluokkaopetusta toteutetaan erityisryhmissä. Ryhmien lukumäärä ja kokoonpano määräytyvät lukuvuosittain.

5.4.3 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Etäopetusta suunnitellaan ja toteutetaan oman kouluyhteisön sisällä, koulujen välillä sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Etäopetuksella rikastetaan valinnaisten aineiden tarjontaa ja syvennetään opetusta. Etäopetus tukee yksilöllisiä koulupolkuja. Perusopetuksen aikana jokaisen oppilaan tulee saada kokemuksia etäyhteyksiä hyödyntävästä opetuksesta.

Etäopetusta voidaan hyödyntää tarvittaessa esimerkiksi oppilaan ollessa sairauden vuoksi pitkään pois koulusta tai käydessä koulua sairaalakoulussa. Tavoitteena on tällöin säilyttää yhteys omaan luokkaan ja opettajaan. Koulut kuvaavat lukuvuosisuunnitelmassa, minkä asioiden opetuksessa ja opiskelussa etäyhteyksiä hyödynnetään.

5.4.4 Joustava perusopetus

Vantaalla joustavaa perusopetusta tarjotaan jokaisella oppilaaksiottoalueella. Joustava perusopetus on tarkoitettu toiminnallisuudesta hyötyville oppilaille, jotka eivät pysty osoittamaan omaa osaamistaan perusopetuksen ryhmässä, jolloin perusopetuksen loppuunsaattaminen on vaarassa. Oppilaalta edellytetään kykyä työpaikkaopiskeluun. Oppilaat ovat oppivelvollisuusikäisiä ja aloitusvuoden aikana vähintään 14-vuotiaita.

Oppilaat valitaan pienryhmään oppilaan ja huoltajien hakemusten perusteella ja moniammatillisesta oppilashuollollisesta suosituksesta. Oppilaat haastatellaan Vantaan yhteisellä haastattelukyselyllä, jonka perusteella oppilaat valitaan joustavaan perusopetuksen ryhmään.

Joustava perusopetus on toiminnallinen tapa suorittaa perusopetuksen viimeiset lukuvuodet. Opiskelussa vuorottelevat työpaikkaopiskelu ja koulussa tapahtuva opiskelu. Lisäksi opiskelussa hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä, vieraillaan eri laitoksissa ja tapahtumissa sekä järjestetään leirikouluja. Työpaikkaopiskelujaksoja on lukuvuoden aikana noin 80 päivää. Oppilaan viikko-ohjelma muodostuu pääsääntöisesti kahdesta työpaikkaopiskelupäivästä ja kolmesta koulupäivästä. Ennen työssäoppimisjaksoa tehdään osapuolten kesken työsopimus, jonka yhteydessä selvitetään työturvallisuusmääräykset sekä tietosuojaan ja salassapitoon liittyvät asiat.

Työpaikkaopiskelujaksoilla oppilaat saavat oppimistehtäviä, ja oppilas saa jakson aikana opettajalta ohjausta ja opetusta tehtäviin liittyen. Työpaikkaopiskelujakson päätteeksi työjakso arvioidaan yhdessä oppilaan, työpaikkaohjaajan ja opettajan kesken. Joustavan perusopetuksen aikana tehdään tiiviistä yhteistyötä toisen

asteen oppilaitosten kanssa ja työpaikkaopiskelupaikkojen kanssa etsitään mahdollisuuksia oppisopimuksen kautta ammattiin valmistumiseen.

Oppilaat ovat perusopetuksen oppilaita ja siten oikeutettuja oppimisen ja koulunkäynnin tukeen ja ohjaukseen sekä oppilashuoltoon. Opettajan lisäksi toimintaan osallistuu toinen aikuinen. Joustavan perusopetuksen oppilaille laaditaan oppimissuunnitelma tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) kahden kuukauden kuluessa opetuksen alkamisesta. Suunnitelmassa määritellään myös yksilöllinen valinnaisaineiden suorittamistapa.

Joustavan perusopetuksen toimintaa suunnittelee, organisoii, arvioi ja kehittää kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Joustavan perusopetuksen arviointia käsitellään luvussa 6.

Itä-Hakkilan koulussa pyritään jokaisen oppilaan kohdalla mahdollisimman ehyeen oppimispolkuun. Nivelvaiheissa, esikoulusta 1. luokalle siirryttäessä sekä vaihdettaessa koulua 4. luokan jälkeen, tehdään yhteistyötä päiväkotien sekä Itä-Hakkilan ja Sotungin koulujen välillä. Nivelvaiheissa pyritään säilyttämään ja siirtämään oppilaantuntemusta, jotta oppimispolku jatkuu sujuvasti.

5.4.5 Opetus erityisissä tilanteissa

Oppilaan sairastumisen tai muun vaikean elämäntilanteen estäessä koulunkäynnin opetus järjestetään oppilaan tarpeiden mukaan tilanteen vaatimalla tavalla. Jos oppilas ei tällöin voi osallistua kouluopetukseen, hänelle tehdään Perusopetuslain (PoL) 18§:n mukaan hallintopäätös, jossa määritellään oppilaan opetusjärjestelyt. Oppilaan koulunkäynnin järjestelyjä koskeva suunnitelma kirjataan hänen oppimissuunnitelmaansa tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä hänen henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaansa (HOJKS).

Oppilaan siirtyessä sairaalaopetukseen ja palatessa sieltä takaisin omaan kouluunsa tehdään tiivistä yhteistyötä sairaalaopetuksen yksikön kanssa oppilaan nivelvaiheen onnistumiseksi. Nivelvaihe suunnitellaan aina yksilökohtaisesti. Nivelvaiheessa on tärkeää jakaa tietoa hyväksi todetuista käytänteistä sekä oppilaan erityisistä tarpeista. Erityisissä tilanteissa annettavassa opetuksessa voidaan myös hyödyntää etäyhteyksiä ja verkko-opiskelua.

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Erilaiset tapahtumat, kurssit, projektit, työpajat ja vaihtoehtoiset oppitunnit kirjasto-, kulttuuri, liikunta- ja nuorisopalveluiden sekä Vantaan luontokoulun ja seurakunnan kanssa rikastuttavat koulupäivää, syventävät ja tukevat oppimista. Yhteistyö tukee monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista. Koulun opetushenkilöstö voi toteuttaa yhdessä muidenkin sidosryhmien kanssa vaihtoehtoisia ja elämyksellisiä tapoja järjestää opetusta. Vaihtoehtoiset tavat toteuttaa opetusta myös muualla kuin kouluympäristössä kasvattavat oppilaiden opiskelumotivaatiota.

5.5.1 Kirjastopalvelut

Vantaalaiset kaupunginkirjastot tarjoavat kouluille erilaisia tapoja, joiden avulla tietoa voidaan etsiä ja jäsentää osana oppimisprosessia sekä ohjatusti että omatoimisesti. Tavoitteena on tehdä kirjasto oppilaille tutuksi oppimisympäristöksi sekä innostaa oppilaita monilukutaidon kehittämisessä elämyksellisin keinoin.

Kirjasto tarjoaa koululle aineistoja, välineitä, ammatillista henkilöstöä sekä oppimisyhteisön, jossa monialaisia kokonaisuuksia voi opiskella tutkivan oppimisen menetelmin. Kirjasto tukee koulua mediataitojen ja monilukutaidon oppimisessa.

Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus vähintään seuraaviin yhteistyötapoihin perusopetuksen aikana:

1. Aineistovinkkausta jokaiselle luokalle kerran alakouluvuosien aikana. Aineistovinkkaus sisältää työtapoja, jotka mahdollistavat oppilaiden osallistumisen vinkkauksen suunnitteluun ja omien kirjaesittelyjen tekemiseen.
2. Tiedonhankintataitojen ja tutkivan oppimisen ohjausta jokaiselle luokalle kerran alakouluja kerran yläkouluopintojen aikana. Kirjasto tukee oppilaiden työskentelyä tarjoamalla mahdollisuuden työskennellä kirjastossa opiskeltavan aihealueen parissa.

Koulumme oppilailla on käytössään koulun oma kirjasto. Koululla käy kaupungin kirjastoauto kerran viikossa. Lähikirjaston kanssa tehdään yhteistyötä.

5.5.2 Kulttuuripalvelut

Vantaan kaupunginmuseon ja taidemuseon, Taidetalo Pessin ja Toteemin, konserttitalo Martinuksen sekä Vantaan kuvataidekoulun ja musiikkiopiston kouluille suunnatuissa kulttuuritarjonnoissa etsitään keinoja lasten ja nuorten identiteettien, kulttuurisen osaamisen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi. Kulttuuripalveluiden taidepedagogiikalla vahvistetaan oppilaiden toimijuutta ja osallisuutta niin paikallisesti kuin globaalistikin.

Oppilaalle tarjotaan tasavertainen mahdollisuus vähintään kolmeen eri taiteenlajeja soveltavaan kulttuurikokemukseen perusopetuksen aikana seuraavasti:

1. Esittäviin taiteisiin ja kulttuuriin perehtyminen 1.–3. luokkien aikana
2. Visuaaliseen taiteeseen ja kulttuuriin perehtyminen 4.–6. luokkien aikana
3. Mediaan ja digitaaliseen kulttuuriin perehtyminen 7.–9. luokkien aikana

Vantaan esi- ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelmassa määritellään tarkemmin, kuinka perusopetuksen ja kulttuuripalveluiden yhteistoimintaa organisoidaan, seurataan ja kehitetään.

Itä-Hakkilan koulun oppilaille tarjotaan ainakin yksi kulttuurielämys lukuvuoden aikana. Kulttuuripalvelujen hyödyntäminen kirjataan tarkemmin vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

5.5.3 Liikuntapalvelut

Vantaan liikuntapalvelut tukee kouluja aktiivisen ja monipuolisen koulupäivän toteuttamisessa. Liikuntapalvelut järjestää uinninopetusta, liikunnallisia koulutuksia oppilaille ja opettajille sekä ylläpitävää liikuntavälinelainaamoa. Uimahallit, urheiluhallit, lähiliikuntapaikat ja ulkoilureitit toimivat oppimisympäristöinä.

Liikuntapalvelut järjestää koulujen kanssa yhteistyössä liikunnallisia teemapäiviä, jotka tukevat koulun yhteisöllisyyttä ja lisäävät koko kouluyhteisön fyysistä aktiivisuutta. Liikunnallisten teemapäivien ja tapahtumien suunnitteluun otetaan oppilaat ja huoltajat mukaan.

Koulut voivat tehdä myös itsenäisesti yhteistyötä liikuntaseurojen kanssa. Seurat järjestävät lajiesittelytunteja, tapahtumia ja kerhotoimintaa.

Vantaan kaupungin liikuntapalvelut vastaa Itä-Hakkilan koulun oppilaiden uinnin opetuksesta Hakunilan uimahallilla. Itä-Hakkilan koulu tekee yhteistyötä paikallisen urheiluseuran Itä-Hakkilan Kilvan kanssa.

5.5.4 Nuorisopalvelut

Vantaan nuorisopalvelut on koulun aktiivinen yhteistyökumppani alueellisella tasolla. Nuorisotilat tarjoavat turvallisen vapaa-ajan ympäristön koulupäivän jälkeen. Nuorisotyöntekijät ovat mukana koulun me-hengen luomisessa ja ylläpitämisessä erilaisten toimintojen kautta. Toiminnan lähtökohtana on osallisuuden lisääminen, eriarvoisuuden vähentäminen ja vuorovaikutussuhteiden parantaminen esimerkiksi pienryhmätoiminto-

jen ja harrastusryhmien avulla. Toimintamuotoina ovat muun muassa luokkien ryhmäyttämispäivät, erilaisten tapahtumien järjestäminen yhdessä koulun kanssa sekä tieto- ja neuvontatyö. Nuorisotyöntekijät tukevat JOPO -luokkien toimintaa ja ovat pyydettäessä mukana koulun oppilashuoltoryhmässä. Lasten ja nuorten alueellista osallisuutta kehitetään yhdessä koulujen, oppilaskuntien, nuorisovaltuuston, järjestöjen ja nuorisotilojen kanssa.

5.5.5 Vantaan luontokoulu

Vantaan luontokoulutoiminta tukee koulujen ympäristökasvatustyötä, kestävän elämäntavan vahvistamista ja ympäristövastuullista toimintaa. Luontokoulun kouluille suunnattuja toimintamuotoja ovat kummiluokkatoiminta, yksittäiset luonto-opetuspäivät ja kasvattajien kurssit. Luontokoulun kummiluokkatoimintaan voivat hakea kaikki perusopetuksen luokat.

Luontokoulussa pääosa opetuksesta tapahtuu ulkona. Elävässä luonnossa luontosuhde syntyy itse kokemalla ja kokeilemalla. Opetuksessa käytettävät menetelmät ovat toiminnallisia ja käytännönläheisiä. Luontokoulupäivän aikana tutkitaan, leikitään, eläydytään, ratkaistaan arvoituksia, ja opetellaan havainnoimaan eri aistein ja harjoitellaan arjen ekotekoja. Vantaalaisilla on mahdollisuus osallistua myös pääkaupunkiseudun muiden luontokoulujen kursseille ja tapahtumiin. Vantaan luontokoululla on oma ympäristökasvatus- ja opetussuunnitelmansa.

Vantaan luontokoulu sijaitsee Sotungissa lähellä Itä-Hakkilan koulua. Tämä mahdollistaa vaivattoman yhteistyön ja Vantaan luontokoulun kummiluokaksi on mahdollista hakea lukuvuosittain. Luontokoulu tarjoaa opettajille koulutusta ja erilaisia kursseja.

5.5.6 Vantaan seurakunnat

Vantaan seurakunnat voivat olla koulujen tukena ryhmäyttämistoiminnassa, monikulttuurisuustyössä ja päivänavausten sekä juhlapyyhiin liittyvien tilaisuuksien järjestämisessä osapuolten sopimalla tavalla. Perusopetus järjestää yhteistyössä evankelis-luterilaisten seurakuntien kanssa mahdollisuuden kolmansien luokkien oppilaille tutustua kotiseutu- ja kulttuurihistoriaan Pyhän Laurin kirkossa ja sen ympäristössä. Työskentelyn periaatteina ovat elämyksellisyys ja erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen. Seurakuntien nuorisotyöntekijät voivat myös toimia lasten ja nuorten tukena koulun arjessa koulun osoittamalla tavalla.

Seurakuntien tarjoamaa tukea koulun kriisityölle kuvataan tarkemmin hyvinvointikansiossa. Sidosryhmien kanssa toteutunutta yhteistyöstä seurataan kaupunkitasoisesti, suomenkielisen perusopetuksen tulosalueella.

Koulumme tekee uskonnonopetuksessa ja kirkkovuoden juhlien yhteydessä yhteistyötä Hakunilan seurakunnan kanssa. Luokkatasoisesti tehtävä yhteistyö kirjataan tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

5.5.7 Yrityskyläyhteistyö Vantaalla

Yrityskylä on Taloudellisen tiedotustoimiston (TAT) työelämän, yrittäjyyden ja yhteiskunnan oppimiskokonaisuus, johon vantaalaiset peruskoulun kuudennen vuosiluokan oppilaat osallistuvat. Yrityskyläpäivään kuuluu Opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 perustuva oppimateriaali, jonka avulla oppilaat oppivat muun muassa, mitä on työ ja miten sitä haetaan. Lisäksi he perehtyvät talouden ja yhteiskunnan perusteisiin sekä pyrkivät hahmottamaan omaa rooliaan Yrityskylässä työntekijänä, kuluttajana ja yhteisön jäsenenä.

5.5.8 Koulun kerhotoiminta

Vantaalla koulut voivat järjestää omien kerhojen lisäksi kerhoja yhteistyössä koulun ulkopuolisten toimijoiden kuten järjestöjen ja seurojen kanssa. Joustavilla kerhotoiminnan ratkaisulla voidaan tukea oppilaiden päivän kokonaisuutta. Koulut kuvaavat kerhotoimintaansa vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

Itä-Hakkilan koulun henkilöstöllä on mahdollisuus järjestää kerhotoimintaa koulun tiloissa oppituntien ulkopuolella.

5.5.9 Aamu- ja Iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävät yksityiset palveluntuottajat, järjestöt ja seurakunta. Koulupäivä ja iltapäivätoiminta muodostavat oppilaalle sujuvan jatkumon, jonka mahdollistaa koulun ja iltapäiväkerhon toimiva yhteistyö.

Koulun henkilöstö ja iltapäiväkerhon ohjaajat kohtaavat koulun arjessa. Koulun henkilöstö ja iltapäiväkerhon ohjaajat keskustelevat koulun toimintakulttuurista, järjestyssäännöistä ja tila-asioista kahdesti lukuvuoden aikana. Koulun henkilöstö konsultoi tarvittaessa iltapäiväkerhon ohjaajia. Koulun ja iltapäiväkerhon toiminta pohjautuvat yhteiseen oppimiskäsitykseen ja arvopohjaan. Iltapäiväkerhossa oppilaiden ryhmäytymiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Iltapäiväkerhossa tapahtuva oppilaiden ryhmäytyminen tukee koulutyötä.

Koulussamme toimii pääasiassa ensimmäisten luokkien oppilaille tarkoitettu iltapäiväkerho.

5.5.10 Kouluruokailu

Koulussa tarjotaan laadukasta ja terveellistä kouluruokaa. Tavoitteena on, että oppilas oppii arvostamaan ruokaa ja tekemään terveellisiä valintoja. Ruokailutilanteessa tulee olla läsnä riittävä määrä aikuisia. Oppilaille varataan tarpeeksi aikaa miellyttävään ruokailuun ja tapakasvatus huomioidaan ruokailussa.

Oppilailla on mahdollisuus osallistua ruokalistan ja ruokailutapahtuman suunnitteluun yhteistyössä koulun keittiöhenkilökunnan ja opettajakunnan jäsenen kanssa. Vantaalla toimivat koulukohtaiset ruokaryhmät. Ruokalaa fyysisenä tilana kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa toimivammaksi ja viihtyisämmäksi.

Kulttuuriin tai terveyteen liittyvät erityistarpeet huomioidaan kouluissa tarjoamalla oppilaille erityistarpeita vastaava vaihtoehto päivän ruoalle. Terveystenhoitaja keskustelee tarvittaessa ruokailuun liittyvistä erityistarpeista huoltajien kanssa.

Itä-Hakkilan koulun oppilaille tarjotaan päivittäin lounas koulumme ruokalassa. Opettajat valvovat ruokailun ja ohjaavat oppilaita omaksumaan hyvät ruokailutavat ja -tottumukset. Kouluruoassamme on huomioitu erityisruokavaliot. Kouluruokailun kehittämistä varten perustetun ruokaryhmän muodostavat opettaja, kouluterveydenhoitaja, keittiön edustaja ja yksi oppilas joka luokkatasolta.

5.5.11 Koulumatkat ja koulukuljetukset

Koulu tukee oppilaan kotoa saamaa liikennekasvatusta. Koulun aikuiset edistävät oppilaan ikäkauden mukaista liikennevalmiuden kehittymistä. Tavoitteena on kyky toimia vastuullisesti ja turvallisesti liikenteessä muut liikkijat huomioiden.

Koulu kannustaa oppilaita omaehtoiseen liikkumiseen koulumatkoilla, mutta päätös siitä, miten ja millä kuluvälineellä koulumatkaa kuljetaan, tehdään aina kotona. Koulussa tutustutaan keskeisiin liikennesääntöihin ja koulumatkoihin liittyviin erilaisiin liikenneympäristöihin sekä siihen, mitä turvallinen koulumatkapyöräily on. Omaehtoinen liikkuminen parantaa oppilaan kykyä havainnoida ja ymmärtää ympäristössä tapahtuvia asioita.

ta, ja se edistää oppilaan psyykkistä ja fyysistä jaksamista. Terveellisuuden ja turvallisuuden lisäksi koulumatkoissa huomioidaan tapakasvatus.

Oppilaan oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen perustuu opetuslautakunnan päättämiin koulukuljetusperusteisiin sekä perusopetuslakiin. Koulun tulee järjestää sivistystoimen järjestämää koulukuljetusta odottaville oppilaille valvonta sekä mahdollisuus ohjattuun toimintaan. Sivistystoimi tiedottaa huoltajia koulukuljetuksen periaatteista.

Itä-Hakkilan koulun oppilaita kannustetaan liikkumaan koulumatkat kävellen tai pyöräillen. Koulumatkoihin liittyvät liikennesäännöt ja muut liikkujat huomioon ottavat toimintatavat ovat osa koulun antamaa liikennekasvatusta. Lukuvuoden alussa koteja tiedotetaan turvallisista käytänteistä, jos lasta tuodaan kouluun tai haetaan koulusta.

Tarvittaessa sivistystoimi järjestää oppilaille koulukuljetuksen. Koulukuljetukseen osallistuvien oppilaiden vastaanottaminen ja saattaminen on valvottua.

6 Oppimisen arviointi

6.1 Vantaan arviointikulttuurin painopisteet

Arvioinnin kehittäminen on osa koulun toimintakulttuurin kehittämistä. Arviointikulttuuria kehitetään vuorovaikutuksessa oppilaiden, huoltajien ja koulun opetushenkilöstön kanssa. Koulun arviointikulttuuri on keskeisessä asemassa siinä, millaisen käsityksen oppilaat muodostavat itsestään oppijana ja ihmisenä.

Jokaisessa vantaalaisessa koulussa keskustellaan vuosittain koulun arviointikulttuurista ja koulukohtaiset tarkennukset kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Vantaalla on erillinen perusopetuksen johtoryhmän hyväksymä arviointiohjeistus, jota päivitetään tarpeen mukaisesti.

Arvioinnin toteuttamiseen osallistuvat oppilaat, opettajat ja huoltaja vuorovaikutuksessa keskenään. Oppilasta tukeva ja kannustava arviointi perustuu kaikkien näiden osapuolten yhteistyöhön. Ohjaava palaute koulupäivän aikana on keskeisin osa arviointia. Arviointi ohjaa myös opetuksen toteutusta.

Vantaan arviointikulttuurin kehittämisen painopisteet ovat:

1. Itsearviointi
2. Arviointikeskustelu
3. Monipuoliset tavat näyttää osaamista
4. Arvioinnin avulla saatavan tiedon hyödyntäminen opetuksen suunnittelussa

Itä-Hakkilan koulussa yhdenmukainen arviointikulttuuri vahvistuu samalla luokkatasolla työskentelevien opettajien yhteistyöllä. Arviointikäytänteistä ja -perusteista keskustellaan ja päätetään yhdessä. Joustavat opetusjärjestelyt lisäävät oppilaantuntemusta ja mahdollistavat arvioinnin tekemisen yhdessä. Tietoa arviointikäytänteistä ja -perusteista jaetaan myös yli luokkatasojen. Tiedot kirjataan muistiin, jotta ne ovat kaikkien saatavilla.

Oppimisen tavoitteista ja arviointiperusteista keskustellaan oppilaiden kanssa. Kodin ja koulun välinen avoin yhteistyö ulottuu myös koulumme arviointikulttuuriin. Arvioinnista keskustellaan sekä vanhempainillassa että arviointikeskustelussa lukuvuosittain. Arvioinnin perustana olevat hyvän osaamisen kriteerit on kirjattu opetussuunnitelmaan, johon huoltajilla on mahdollisuus tutustua.

6.2 Arviointi lukuvuoden aikana

Jatkuva, koulun arjessa toteutuva monipuolinen arviointi ja vuorovaikutukseen perustuva ohjaava palaute ovat keskiössä. Tämän lisäksi Vantaalla annetaan lukuvuositolodistus ja kaksi väliarviointia, joista toinen on kirjallinen väliarviointi ja toinen arviointikeskustelu. Kirjallisessa väliarvioinnissa käytetään sanallista arviointia vuosiluokilla 1-5 ja numeroarviointia vuosiluokilla 6-9. Vuosiluokilla 1-6 oppilaanarvioinnissa painottuvat kannustavuus ja ohjaavuus. Vuosiluokilla 7-9 arvioinnissa korostuu osaaminen suhteessa päättöarvioinnin kriteereihin.

Kaiken koulussa tapahtuvan arvioinnin tulee perustua opetussuunnitelmaan; määriteltyihin tavoitteisiin ja hyväksyttyihin arviointikriteereihin. Arviointi on osa koulupäivän arkea. Arvioinnin painopiste on oppilaan oppimisprosessissa. Kannustavaa, monipuolista ja ohjaavaa palautetta annetaan oppilaalle säännöllisesti oppimisprosessin kuluessa. Ohjaava palaute on tulevaan suuntautuvaa ja konkreettista. Oppilas ja opettaja asettavat tavoitteet ja suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Koulussa arvioidaan niitä asioita, joita oppilas voi omalla työskentelyllään edistää, ja joihin opettaja voi opettamisellaan vaikuttaa.

Oppilasta ohjataan arvioimaan opiskeluaan ja oppimistaan. Arvioinnista saatua tietoa hyödynnetään opetuksen suunnittelussa. Oppilasta ohjataan löytämään itselleen sopivin tapa oppia. Oppilaalle tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia näyttää osaamistaan. Arvioinnissa käytetään menetelmiä, joiden avulla oppilas kykenee mahdollisimman hyvin osoittamaan osaamisensa; toiminnallisesti, suullisesti, ja/tai kirjallisesti ja mahdollisesti tarvittavin apuvälinein. Tavoitteena on, että oppilaalle muodostuu arvioinnissa kuva omista vahvuuksistaan ja kehitettävistä osa-alueistaan.

Ohjaavan palautteen antaminen oppilaalle on olennainen ja luonnollinen osa opettajan työtä. Riittävän pieni opetusryhmä helpottaa oppilaan kiireetöntä kohtaamista ja yksilöllistä ohjaamista. Oppimista edistävän palautteen antaminen onnistuu, kun opettajan ja oppilaan väliselle vuorovaikutukselle on riittävästi aikaa. Monipuoliset työtavat ja samanaikaisopetus mahdollistavat sen, että opettaja voi tarkkailla oppilaan työskentelyä sekä antaa samalla ohjaavaa ja kannustavaa palautetta.

Itä-Hakkilan koulussa arviointia toteutetaan yhteistyössä oppilaan kanssa työskentelevien aikuisten kesken. Jatkuva arviointia toteutetaan harjoiteltavan taidon ja oppisisällön oppimisen eri vaiheissa kullekin kokonaisuudelle ominaisin keinoin. Jatkuva arviointi on vuoropuhelua oppilaan ja opettajan välillä.

Jatkuvan havainnoinnin perusteella opettaja mukauttaa opetustaan ja tekee pedagogisia ratkaisuja oppitunnin ja opetusjakson kuluessa. Oppilasarvioinnin pohjalta suunnitellaan opetuksen eriyttämistä ja mahdollisia tukitoimia.

Realistinen, kannustava palaute auttaa oppilasta havaitsemaan omaa osaamistaan ja sen pohjalta kehittämään työskentelyään. Arvioinnin avulla opettaja osaa valita oppilaille tarkoituksenmukaisia työtapoja ja saa palautetta omasta toiminnastaan.

Itä-Hakkilan koulu on oppiva yhteisö. Arvioimme työskentelyämme lukuvuoden aikana ja pyrimme kehittämään toimintaamme.

6.3 Itsearviointi

Oppilaan itsearviointi on osa oppimisprosessia. Oman opiskelun arviointia pitää opetella ja oppilaita ohjataan tekemään itsearviointia koulupolun alusta asti. Itsearviointi tukee motivaation syntymistä ja se perustuu oppilaan ja opettajan väliseen avoimeen vuorovaikutukseen. Itsearvioinnin pääpaino on oppilaan ja opettajan välisessä keskustelussa. Keskustelun tulee olla ohjaavaa, rohkaisevaa, realistista ja riittävän yksityiskohtaista.

Tavoitteet, joihin pyritään, määritellään yhteistyössä oppilaan ja opettajan kanssa ja tehdään näkyviksi. Tällöin oppilaalla on myös tiedossa, mitä ja miten arvioidaan. Oppilasta ohjataan ymmärtämään omaa oppimisprosessiaan. Häntä ohjataan arvioimaan omaa edistymistään ja kehittämisen tarpeitaan. Näin lisätään hänen omaa vastuuntunnettaan oppimisestaan.

Vertaisarvioinnilla oppilaat oppivat tukemaan ja kannustamaan toisiaan oppimisprosessissa. Oppilasta ohjataan arvioimaan ja tukemaan oman ryhmänsä työskentelyä ja oppimista. Häntä ohjataan antamaan toisille oppilaille myönteistä ja rohkaisevaa palautetta.

Oppilaita ohjataan oman toimintansa arviointiin harjoittelemalla itsearviointitaitoja ensimmäisiltä luokilta lähtien. Taitojen kasvaessa harjoitellaan myös vertaisarviointia. Näiden ohella käytetään myös muita monipuolisia arviointimenetelmiä, joilla oppilas saa palautetta oppimisprosessin aikaisesta työskentelystään. Oppilaan tuntityöskentelyä ja aktiivisuutta havainnoidaan ja havaintoja käytetään arvioinnin osana.

6.4 Arviointikeskustelu

Vuosittain järjestetään arviointikeskustelu, johon osallistuvat oppilas, huoltaja ja luokanopettaja / luokanvalvoja. Arviointikeskustelu on osa monipuolista arviointia, joka ohjaa ja kannustaa opiskelua sekä kuvaa, miten hyvin oppilas on saavuttanut kasville ja oppimiselle asetetut tavoitteet. Oppilaan itsearviointi on keskeinen osa tätä arviointikeskustelua. Vantaalla laaja-alaisen osaamisen alueet arvioidaan arviointikeskustelussa ja ne toimivat sen runkona.

Ennen arviointikeskustelua oppilas täyttää itsearviointikaavakkeen, johon huoltajilla tulee olla mahdollisuus tutustua ennen keskustelua. Koulut valitsevat arviointikeskustelujen ajankohdat ja kirjaavat ne lukuvuosisuunnitelmaan. Nivelvaiheiden (2. ja 6. vuosiluokka) arviointikeskustelujen ajankohdaksi suositellaan maaliskuuta ja yläkoulujen ajankohdaksi loka-maaliskuuta. Erityisen tuen oppilaiden osalta arviointikeskustelu voidaan sisällyttää HOJKS:an päivitykseen. Vantaalla arviointikeskustelu käydään tavoitteiden ja hyvinvoinnin hengessä – pääosassa on lapsi!

Lukuvuoden päätteeksi tehtävä arviointi

Jokaisen lukuvuoden päätteeksi oppilaat saavat lukuvuositolustuksen, jossa arvioidaan kaikki opetetut oppiaineet. Koulut käyttävät Vantaan yhteistä todistusohjaa.

Opinnoissa etenemisen, luokalta siirtymisen ja luokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt

Oppilaan oppimisen edistymistä seurataan ja edistymisestä käydään keskustelua oppilaan ja huoltajien sekä oppilaan opettajien kanssa. Ennen luokalle jättämistä on tarkasteltava oppilaan kokonaistilannetta; miten oppilasta on tuettu ja miten hän hyötyisi mahdollisesta luokan kertaamisesta. Erityisen tuen oppilaan kohdalla luokan kertaamisen sijaan tulee arvioida vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen järjestämistä. Oppilaalla, jolla on yksilöllistettyjä oppiaineita, ei luokan kertaamisen perusteena voi olla heikko koulumenestys yksilöllistetyissä oppiaineissa.

Valinnaisten aineiden arviointi

Taide- ja taitoaineiden valinnaisaineiden arviointi on osa kyseisen, kaikille yhteisen oppiaineen arviointia. Todistukseen ei tule erikseen mainintaa taide- ja taitoaineiden valinnaisten aineiden osalta, vaan arvosana kuuluu osaksi kaikille pakollisen taide- ja taitoaineen arviointia. Yläkoulun lyhyt valinnainen taide- ja taitoaineen valinnaiskurssi voi korottaa jo päättyneen aineen arvosanaa päättötodistukseen.

Muut kuin taide- ja taitoaineiden valinnaiset aineet, jotka ovat oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia, arvioidaan sanallisesti. Lisäksi vuosiluokilla 7-9 vähintään kahden vuosiviikkotunnin valinnaiset aineet arvioidaan numeroin.

6.5 Päättöarviointi

Päättöarvioinnin tehtävänä on määritellä, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut opetussuunnitelmassa (tai HOJKS:issa) määritellyt oppiaineen oppimäärän tavoitteet. Oppilaalle tulee taata monipuoliset ja riittävät mahdollisuudet osoittaa osaamistaan, jotta opettaja voi sitä arvioida. Päättöarvioinnissa tulee huomioida oppilaan oppimisen edistyminen ja osaamisen paraneminen. Oppilaalle tulee antaa riittävästi aikaa suoriutua jostakin tehtävästä, kokeesta tai muusta näytöstä, esimerkiksi erilaisilla uusinta- ja lisänäyttöillä. Erityisen tärkeää oppilaan tilanteeseen sopivien näyttömahdollisuuksien järjestäminen on tapauksissa, joissa oppilaalla on oppimisvaikeuksia tai puutteellinen suomen/ruotsin kielen taito.

6.6 Todistukset

Todistukset ovat yksi osa arviointikokonaisuutta. Jatkuva, koulun arjessa toteutuva monipuolinen arviointi, ohjaava palaute ja arviointikeskustelut ovat keskiössä. Lukuvuositolistuksissa 1-5 vuosiluokilla käytetään sanallista arviointia ja 6-9 vuosiluokilla numeroarviointia.

6.7 Käyttäytymisen arviointi

Itä-Hakkilan koulussa arvostetaan hyviä käytöstapoja ja toisten kunnioittamista. Kaikki koulun aikuiset ohjaavat oppilaita yhteisvastuullisesti, yhteistyössä kotien kanssa. Hyvä käyttäytyminen on itsensä, toisten ihmisten sekä ympäristön kunnioittamista. Hyvää käytöstä pidetään koulussamme kaiken toiminnan lähtökohtana, ja sitä harjoitellaan jatkuvasti arjen tilanteissa, vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Hyviin käytöstapoihin ja toisten kunnioittamiseen ohjaaminen on myös kiusaamisen ennaltaehkäisyä.

Tavoitteena on, että oppilas:

- kohtelee toisia ystävällisesti ja kunnioittaen,
- käyttää asiallista kieltä eri tilanteissa,
- käyttäytyy asiallisesti,
- antaa työrauhan oppitunneilla,
- toimii rakentavasti ja tunnistaa oman roolinsa ristiriitatilanteissa,
- huolehtii omista ja yhteisistä välineistä ja tiloista sekä
- noudattaa hyviä ruokailutapoja.

Hyvin käyttäytyvä oppilas on rehellinen ja toimii vastuullisesti. Hän noudattaa koulun järjestyssääntöjä ja turvallisuusohjeita. Oppilas osaa käyttäytyä erilaisissa tilanteissa niiden vaatimalla tavalla. Itsestä huolehtimisen lisäksi hän kunnioittaa toisia ihmisiä, heidän omaisuuttaan ja yhteistä ympäristöä.

Käyttäytymisen tavoitteita laadittaessa on kuultu oppilaskunnan hallitusta. Koulun järjestyssäännöt ovat oppilaiden tiedossa ja niistä keskustellaan heidän kanssaan. Järjestyssäännöistä tiedotetaan myös huoltajia.

7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Vantaalla oppilaat saavat tarvitsemansa oppimisen ja koulunkäynnin tuen ensisijaisesti osoitteen mukaisessa lähikoulussaan. Kaupunkitasoisia erityisen tuen ryhmiä ovat vammaisopetuksen ryhmät sekä etappi-, paja- ja poliopetuksen ryhmät. Näitä ryhmiä kuvataan tämän luvun lopussa. Joustavaa perusopetusta kuvataan luvussa 5.4. Opetuksen järjestämistapoja. Tuen järjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden. Tuen tarpeen varhainen tunnistaminen ja oikea-aikaisesti aloitetut tukitoimet ovat ratkaisevia oppilaan oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin turvaamisessa.

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Oppilaalla on oikeus saada laadukasta perusopetusta sekä tarvitsemaansa ohjausta ja tukea oppimiseensa ja koulunkäyntiinsä kaikkina työpäivinä omassa lähikoulussaan. Laadukkaalla perusopetuksella ehkäistään oppimisen ja koulunkäynnin vaikeuksia ja niiden kasautumista. Oppimista, koulunkäyntiä ja yhteisöllisyyttä tukeva toimintakulttuuri on lähikoulujen opetuksen järjestämisen perusta. Monipuolisten pedagogisten menetelmien ja oppimisympäristöjen hyödyntäminen ovat osa ennaltaehkäisevää toimintaa, samoin kuin sosiaali- ja tunnetaitoja tukevien menetelmien käyttäminen sekä joustavat opetusjärjestelyt.

Opetuksen ja tuen järjestämisessä ollaan aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Oppilaalle ja huoltajalle annetaan selkeää ja avointa tietoa tarvittavista perusopetuksen tukimuodoista. Oppilas osallistuu itseään koskevien asioiden käsittelyyn ikätasonsa ja edellytystensä mukaisesti siten, että oppilaan osuus kasvaa siirryttäessä ylemmille vuosiluokille. Tuki järjestetään oppilaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti opettajien ja tarvittaessa moniammatillisena yhteistoimintyönä. Oppilaiden oppimista ja kouluhyvinvointia seurataan ja arvioidaan koulupäivän aikana tapahtuvana arviointina sekä käyttäen Vantaalla sovittuja seulonta- ja arviointityökaluja määräajoin. Saatua arviointitietoa hyödynnetään yksittäisen oppilaan tuen tarpeen havaitsemiseksi ja tuen järjestämiseksi sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin kehittämiseksi. Arvioinnista kerrotaan tarkemmin luvussa 6.

Opetushenkilöstö arvioi oppilaan tuen tarvetta, suunnittelee tukea ja tukee oppimista yhteistyössä oppilaan asian edellyttämien oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. (Oppilashuolto on kuvattu tarkemmin luvussa 8.) Oppilaan tuen tarpeen niin edellyttäessä kootaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa monialainen asiantuntijaryhmä tukea tai oppilashuoltoa varten. Oppilaan saaman tuen portaan muuttuessa pedagogiset asiakirjat, pedagoginen arvio ja pedagoginen selvitys käsitellään tarvittavien oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. Oppilaan oppimissuunnitelman tai HOJKS:n laadintaan ja päivittämiseen oppilashuollon ammattihenkilöt voivat osallistua tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan ja huoltajan kanssa sovitulla tavalla.

Itä-Hakkilan koulussa painotetaan hyvän ja molemminpuolisen yhteistyön merkitystä kodin ja koulun välillä oppilaan koulunkäynnin tukemisessa. Mahdollisiin ongelmiin tai oppimisen pulmiin tulee tarttua varhaisessa vaiheessa, matalan kynnyksen periaatteella. Koulumme henkilökunnan moniammatillinen yhteistyö on tärkeää sekä oppilaan että opettajan kannalta. Tukea tarvitseva oppilas on kaikkien koulumme aikuisten oppilas.

Siirtymävaiheiden yhteiset käytänteet; esiopetuksesta kouluun, koulusta kouluun ja perusopetuksesta toiselle asteelle, on kuvattu erillisissä suunnitelmissa ja kaupunkitasoisissa ohjeissa. Siirtymävaiheissa tehdään tiivistä yhteistyötä lähettävän ja vastaanottavan tahon kesken. Kaikista oppilaista järjestetään prosessikaavioiden mukainen tiedonsiirto nivelvaiheissa. Lähettävä koulu huolehtii erityisen tuen oppilaiden pedagogisen selvityksen teosta ja vastaanottava koulu kuulee oppilasta ja huoltajaa Vantaan sisällä koulusta kouluun siirryttäessä.

Itä-Hakkilan koululla on lähipäiväkotien kanssa ennalta suunniteltu, vuosittainen yhteistyömalli. Toiminta käynnistyy kevätlukukaudella, jolloin erityisopettajat käyvät tutustumassa lähipäiväkotien esikouluryhmiin. Siirtopalaverit pidetään loppukeväällä, jolloin esikoulunopettajat kertovat opetuksen järjestämisen kannalta oleellisia tietoja koulutulokkaista.

Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä ja heidän huoltajilleen vanhempainilta. Esikoulunopettajat ja luokanopettajat tekevät yhteistyötä myös koulun alun jälkeen.

Itä-Hakkilan koulun oppilaat siirtyvät neljännen luokan jälkeen Sotungin kouluun. Oppilaiden siirtopalaverit pidetään neljännen luokan kevätlukukaudella.

Perusopetuksessa järjestettävän tuen taso määrittyy oppilaan kokonaistilanteen mukaan ja se voi oppilaan tarpeen mukaan olla yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Opetuksen eriyttäminen on kaikkeen opetukseen

kuuluva ensisijainen keino ottaa huomioon oppilaiden erilaisuus. Tällöin keskiössä ovat eri oppilaille ominaiset oppimistavat, työskentelyn rytmi, erilaiset valmiudet ja kiinnostuksen kohteet. Lisäksi huomioidaan itse-tuntoon ja motivaatioon kytkeytyvät tarpeet. Opetusta voidaan eriyttää opiskelun laajuuden, syvyyden ja etenemisnopeuden vaihtelulla.

Yleisen, tehostetun ja erityisen tuen muotoja ovat muun muassa tukiopetus, osa-aikainen erityisopetus, erilaiset joustavat opetusjärjestelyt, koulunkäyntiavustajapalvelut ja erilaiset oppilashuollon palvelut. Tuki järjestetään yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Koulut kuvaavat tuen järjestelyt lukuvuosisuunnitelmissaan.

Itä-Hakkilan koulussa oppilaan koulunkäyntiä tuetaan yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa. Huoltajia kuullaan suunniteltaessa oppimisen tuen muotoja ja määrää. Huoltajien tehtävä on tukea lapsen koulunkäyntiä aktiivisesti yhdessä sovituin tavoin. Lapsen koulunkäynnistä sekä koulunkäyntiä ja oppimista tukevista tukitoimista keskustellaan lisäksi arviointikeskusteluissa ja mahdollisissa oppimissuunnitelmapalavereissa.

7.2 Yleinen tuki

Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Yleinen tuki järjestetään suunnitelmallisesti oppilaan edistymistä seuraten hänen omassa opetusryhmässään työjärjestykseen kuuluvien oppituntien aikana tai oppituntien ulkopuolella. Tuki suunnitellaan ja järjestetään yhteistyössä oppilaan, huoltajien, opettajien ja tarvittaessa muun henkilöstön kanssa. Opetuksessa käytetään monipuolisia opetusmenetelmiä, -materiaaleja ja oppimisympäristöjä, ja opetusta eriytetään. Oppilas saa tarvittaessa tukiopetusta, osa-aikaista erityisopetusta tai oppilashuollon tukea.

Osana yleistä tukea oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelma tulee kuitenkin laatia, mikäli oppilaan tarvitsema tuki on hyvin säännöllistä ja kohdennettua. Yleisen tuen oppimissuunnitelmaa hyödynnetään arvioitaessa tehostetun tuen tarvetta ja laadittaessa pedagogista arviota.

Koulumme oppilas saa tukiopetusta omalta luokanopettajalta, erityisopettajalta tai toisen luokan opettajalta. Tukiopetusryhmissä voi olla oppilaita yli luokka- ja luokkatasorajojen. Asia sovitaan ottaen huomioon tuen tarve sekä opettajien ja tukea tarvitsevien oppilaiden lukujärjestykset. Koulu- ja kotitehtäviä eriytetään oppilaan oppimisen tason mukaan.

Oppilaiden koulunkäyntiä ja oppimista tuetaan osa-aikaisella erityisopetuksella, jota lapsi voi saada jaksoittain tai pitkin lukuvuotta. Osa-aikainen erityisopetus on joko yksilö- tai pienryhmäopetusta, jossa oppilaat ovat pääsääntöisesti samalta luokkatasolta.

Itä-Hakkilan koulussa oppimista tuetaan myös erilaisten joustavien opetusjärjestelyiden avulla. Ryhmäkokoja saadaan pienemmäksi jakotuntien avulla. Lukujärjestykseen tehdyt palkitukset mahdollistavat koko luokkatason yhteistyön opetuksessa, jolloin oppilaita voidaan ryhmitellä esimerkiksi osaamisen tason tai muiden pedagogisten perusteiden mukaan. Ryhmien kokoonpanoja ja kokoja voidaan vaihdella tarpeen mukaan. Laaja-alaisen erityisopettajan resurssia hyödynnetään luokkatasojen yhteisillä palkkitunneilla. Opettajien yhtenevät lukujärjestykset mahdollistavat yhteisopetuksen, jolloin oppilasryhmällä on kaksi opettajaa. Opetuksessa pyritään käyttämään koulun tiloja, lähiympäristöä sekä virtuaalista oppimisympäristöä mahdollisimman monipuolisesti oppimista tukien.

Opettajat voivat tarvittaessa konsultoida oppilashuollon ammattihenkilöitä. Tarvittaessa oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma yhdessä huoltajien kanssa. Huoltajia kannustetaan pyytämään koululta lisätukea, jos heille nousee huoli lapsen oppimisesta tai koulunkäynnistä.

7.3 Tehostettu tuki

Mikäli oppilas tarvitsee yleistä tukea laajempaa, pitkäaikaisempaa ja suunnitelmallisempaa tukea, hänen tukitoimiaan tehostetaan. Tehostetun tuen aloittaminen perustuu oppilaan opettajan tai opettajien laatimaan pedagogiseen arvioon, jossa kuvataan oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kokonaistilanne koulun, oppilaan sekä huoltajien näkökulmista. Tehostettuun tukeen siirtyminen käsitellään pedagogisen arvioin perusteella moniammatillisesti yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. Samoin menetellään palatessa tehostetusta tuesta takaisin yleiseen tukeen. Yhteistyö oppilaan ja huoltajien kanssa on tärkeää sekä tarpeiden selvittämisen että tuen suunnittelun ja onnistuneen toteuttamisen kannalta.

Tehostetun tuen toteuttamiseksi laaditaan oppimissuunnitelma, jossa kuvataan oppilaan tarvitsema pedagoginen tuki ja sen järjestäminen. Suunnitelmaa arvioidaan ja tarkistetaan oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa aina tuen tarpeen muuttuessa, kuitenkin vähintään kerran lukuvuodessa. Oppimissuunnitelma kuvataan tarkemmin opetussuunnitelman perusteissa luvussa 7.3.2. Tehostetun tuen aikana osa-aikainen erityisopetus, opintojen yksilöllinen ohjaus ja kodin kanssa tehtävä yhteistyö korostuvat.

Elleivät tavanomaiset perusopetuksen tukimuodot riitä, voidaan oppilaan oppimissuunnitelmassa määritellä opiskelun erityiset painoalueet yhdessä tai useammassa oppiaineessa. Tavoitteena on auttaa oppilasta saavuttamaan opinnoissa etenemisen kannalta oppiaineen keskeiset sisällöt ja samalla vahvistaa oppimaan oppimisen taitoja. Erityiset painoalueet muodostetaan oppilaan oman vuosiluokan kaikkein keskeisimmistä sisällöistä.

Tehostettua tukea tulee toteuttaa riittävän pitkään, jotta oppilaalle annettujen tukitoimien vaikuttavuutta ja vahvuutta voidaan arvioida. Arvioinnissa otetaan kantaa tukimuotojen sopivuuteen ja oppilaan tarvitseman tuen tasoon jatkossa. Oppilas voi siirtyä takaisin yleiseen tukeen, jatkaa tehostetussa tuessa samoilla tai muunnelluilla tukitoimilla tai siirtyä erityiseen tukeen. Tehostetun tuen oppimissuunnitelmaa hyödynnetään arvioitaessa erityisen tuen tarvetta ja laadittaessa pedagogista selvitystä.

Koulussamme oppilaan on mahdollisuus saada erityisopettajan tukea säännöllisesti tai lyhyemmissä jaksoissa. Oppituntien palkituksella voidaan tarjota myös tehostetun tuen oppilaalle yksilöllisempää opetusta. Laaja-alaisen erityisopettajan resurssia hyödynnetään luokkatasojen yhteisillä palkkitunneilla.

Tehostettuun tukeen siirryttäessä oppilaalle tehdään pedagoginen arvio. Tehostetun tuen oppilaalle laaditaan aina oppimissuunnitelma yhteistyössä huoltajien kanssa. Pääsääntöisesti oppilas on mukana oppimissuunnitelmaa laadittaessa. Tapauskohteisesti oppimissuunnitelma voidaan kuitenkin tehdä aikuisten kesken. Erityisopettaja on usein myös mukana oppimissuunnitelmaa laadittaessa. Oppimissuunnitelman tarkistus ja päivitys tehdään vähintään kerran lukuvuodessa. Tehostetun tuen oppilaan koulunkäyntiä tukee tarvittaessa myös koulun oppilashuoltohenkilöstö.

7.4 Erityinen tuki

Oppilas voi saada erityistä tukea, mikäli hän tarvitsee tehostettua tukea intensiivisempää ja pitkäkestoisempaa sekä useita tukimuotoja sisältävää tukea. Erityinen tuki järjestetään ensisijaisesti oppilaan lähikoulussa erilaisin joustavin järjestelyin tai erityisryhmässä. Tämän luvun lopussa kerrotaan Vantaan alue- ja kaupunkitasoisista erityisen tuen ryhmistä. Näitä järjestelyjä voivat olla samanaikaisopetus, integraatioryhmät ja osittainen tai kokoaikainen pienryhmäopetus. Yläkoulussa voidaan hyödyntää myös työharjoittelujaksoja ja työelämäpainotteista opiskelua erityisen tuen oppilaiden opetuksen järjestämisessä.

Erityisen tuen päätös edellyttää pedagogista selvitystä, josta selviää oppilaalle annettu tehostettu tuki ja suunnitelma siitä, millaisilla pedagogisilla, oppimisympäristöön liittyvillä, oppilashuollollisilla tai muilla tukijärjestelyillä oppilasta tulisi tukea. Pedagogisen selvityksen laatii oppilaan opettaja(t) yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Selvitys käsitellään moniammatillisesti tarvittavien oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.

Pedagogista selvitystä täydennetään tarvittaessa psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnolla tai vastaavalla sosiaalisella selvityksellä. Erityisen tuen päätöksen tekee perusopetuksen aluepäällikkö.

Ennen oppivelvollisuuden alkamista tehtävä erityisen tuen päätös ei edellytä pedagogista selvitystä eikä aiempaa tehostetun tuen antamista, vaan voi perustua psykologiseen tai lääketieteelliseen arvioon.

Erityisen tuen valmistelusta ja siihen liittyvästä oppilaan ja huoltajan kuulemisesta vastaa rehtori. Päätöksen tekee perusopetuksen johtosäännön määrittelemä viranhaltija. Erityisen tuen oppilaiden osalta Pol18§:n mukaiset erityiset opetusjärjestelyt päätetään erityisen tuen päätöksessä.

Erityisen tuen päätös tarkistetaan 2. ja 6. vuosiluokan aikana sekä aina tuen tarpeen tai muun olennaisen muutoksen vuoksi. Mikäli todetaan, että erityinen tuki ei ole enää tarpeen, tehdään tuen lopettamisesta viranhaltijapäätös, joka perustuu moniammatillisesti käsiteltyyn pedagogiseen selvitykseen ja oppilaan ja huoltajan kuulemiseen. Oppilas siirtyy tällöin tehostettuun tukeen.

Oppilaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) laaditaan kahden kuu-kauden kuluessa siitä, kun erityisen tuen päätös on tehty. Jatkossa oppilaan HOJKS laaditaan aina lukuvuo-den alussa ja tarkistetaan vähintään kerran lukuvuoden aikana. Oppilaan opettajat laativat suunnitelman yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Suunnitelmassa hyödynnetään pedagogista selvitystä sekä erityisen tuen päätöksen sisältöä. Asiantuntijalausuntojen sisältöjä hyödynnetään siten, kuin se oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta on pedagogisesti tarkoituksenmukaista.

Erityistä tukea saava oppilas voi opiskella koulussamme joko yleisopetuksen luokassa tai erityisluokassa. Yhteistyötä pyritään tekemään luokkien välillä aktiivisesti. Erilaiset oppilaskohtaiset integraatiomuodot ovat koulumme arkea. Integraatiojärjestelyissä otetaan huomioon oppilaan edellytykset ja haasteet sekä yhteistyöluokan kokonaistilanne. Integraation alkuvaiheessa on usein mukana avustaja, jonka tehtävänä on tukea oppilaan integroitumista uuteen ryhmään. Erityistä tukea tarvitseva oppilas hyötyy avustajan tuesta myös oman äidinkielen tunneilla.

Vantaan alue- ja kaupunkitasoiset erityisen tuen ryhmät

Ryhmämuotoinen tuki

Oppilaan opiskelu järjestetään pienemmässä oppilasryhmässä oppilaan omassa lähikoulussa tai kaupunkitasoisessa erityisryhmässä erityisopettajan johdolla silloin, kun hänen tuen tarpeensa tätä edellyttää. Lähikouluissa ryhmämuotoista tukea tarjotaan osa- tai kokoaikaisen erityisryhmän tai integraatioryhmän muodossa. Koulut kuvaavat järjestelyt omissa lukuvuosisuunnitelmissaan. Kaupunkitasoisia erityisen tuen ryhmiä ovat vammaisopetuksen ryhmät, etappi-, paja- ja poliopetuksen ryhmät.

Etappiopetus

Etappitoiminta tarjoaa vahvaa ja moniammatillista tukea 1. – 6. luokan oppilaille, joiden koulunkäyntiä käytäytymis- ja tunne-elämän vaikeudet estävät tai olennaisesti vaikeuttavat. Etappijakson aikana arvioidaan oppilaan koulunkäynnin kokonaistilannetta sekä suunnitellaan ja toteutetaan tarvittavia tukitoimia. Jakso on määräaikainen, ja sen pituutta arvioidaan jakson aikana. Tavoitteena on pedagogisten tukitoimien järjestäminen, mahdollisten tutkimusten, hoidon ja sosiaalisen tuen tarpeen arviointi, verkostoyhteistyö sekä oppilaan lähikoulun osaamisen vahvistaminen.

Etappitoimintaa linjaa kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Toiminta järjestetään alueellisena palveluna. Työmuotoja ovat jalkautuvan etapin tuki oppilaan omassa lähikoulussa ja etappiluokassa tapahtuva ryhmämuotoinen opetus. Tapauskohtaisesti arvioidaan, kumpi työmuodoista valikoituu. Toiminnasta vastaa moniammatillinen tiimi, johon kuuluu opetushenkilöstön lisäksi sosiaali- ja terveystoimen työntekijöitä. Etappiluokassa työskentelevät erityisopettaja ja koulunkäyntiavustaja / oppilashoitaja. Toinen erityisopettaja on jalkautuvassa työssä oppilaan lähikoululla. Sosiaali- ja terveystoimen työntekijät toimivat opettajien työpareina joko etappiluokassa tai jalkautuvassa työssä. Oppilaan etappihakemuksen tekee monialainen asiantuntijaryhmä yhteistyössä huoltajien ja aluekoordinaattorin kanssa. Perusopetuksen aluepäällikkö ottaa oppilaat etappitoimintaan. Oppilaalla tulee olla erityisen tuen antamista koskeva päätös ennen etappijakson aloittamista.

Oppilaan HOJKS laaditaan ja päivitetään yhdessä oppilaan, hänen huoltajansa, oppilashuollon ja tarvittavien tukiverkostojen asiantuntijoiden kanssa. Etappiluokassa opiskeleva oppilas voi jakson aikana osallistua lähikoulunsa opiskeluun HOJKS:an kirjatulla tavalla. Oppiaineiden opettamisen ohella etappijaksolla opetetaan ja vahvistetaan oppilaan sosio-emotionaalisia taitoja. Etappijakson tavoitteiden saavuttamista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti jakson kuluessa. Lähikoulun kanssa tehtävä yhteistyö on toiminnan edellytys.

Etappijakson aikana tehdään tiivistä yhteistyötä perheen, lähettävän koulun ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Tavoitteena on sekä lapsen että perheen omien voimavarojen vahvistaminen ja mahdollisista jatko-toimenpiteistä sopiminen yhteistyössä huoltajien ja muun verkoston kanssa. Jokaisella oppilaalla on monialainen asiantuntijaryhmä, minkä lisäksi oppilaalla on oikeus myös koulun muihin oppilashuollollisiin palveluihin jakson aikana.

Pajaopetus

Pajaopetuksella tarkoitetaan vahvaa erityisen tuen pienryhmää, jossa korostuu oppilaan kokonaisvaltainen elämänhallinnan tukeminen. Opetus järjestetään alueellisena palveluna, jota linjaa kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Pajaopetus on tarkoitettu perusopetuksen päättövaiheessa olevalle nuorelle, jolle oman koulun ja verkoston suunnitelmallinen tuki ei ole riittänyt, ja tilanteessa, jossa vaikeudet ovat kasautuneet ja huolena on syrjäytyminen. Opiskelun tavoitteena on auttaa oppilasta kiinnittymään koulunkäyntiin, tukea häntä elämänhallintataitojen kehittämisessä, päättötodistuksen saavuttamisessa ja toisen asteen opintoihin sijoittumisessa. Lisäksi tavoitteena on verkostoyhteistyön ylläpitäminen ja sen vahvistaminen.

Hakemuksen pajalle tekee oppilaan monialainen asiantuntijaryhmä yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja aluekoordinaattorin kanssa. Oppilaalla tulee olla erityisen tuen antamista koskeva päätös ennen pajalla aloittamista. Perusopetuksen aluepäällikkö ottaa oppilaan pajaopetukseen. Pajaluokan toiminnasta vastaa moniammatillinen tiimi, johon kuuluu niin opetukseen sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöä. Luokassa työskentelee kaksi erityisopettajaa ja koulunkäyntiavustaja / oppilashoitaja. Pajatiimin jäsenenä ja oppilaiden tukena toimii myös sosiaali- ja terveystoimen työntekijä. Pajan toiminta perustuu moniammatilliseen tavoitteelliseen yhteistyöhön. Opetus toteutetaan pääosin luokkatyöskentelynä.

Pajalla oppilas etenee opinnoissaan vuosiluokkiin sitomattoman opetussuunnitelman (VSOP) ja hänelle laaditun henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) mukaisesti. Suunnitelma tehdään yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja oppilaan yhteistyöverkostojen kanssa. Siinä painotetaan oppilaan edistymistä oppimisen, koulunkäynnin ja elämänhallinnan osa-alueilla. Vuorovaikutustaidot, arjen hallinta ja kyky ottaa vastuuta opiskelusta ovat keskiössä. Huoltajien ja moniammatillisen verkoston tuki on välttämätön oppilaan kokonaisvaltaisen kasvun ja elämänhallinnan edistämiseksi. Jokaisella pajan oppilaalla on moniammatillinen asiantuntijaryhmä, johon kuuluvat pajatiimi ja aluekoordinaattori. Ryhmää täydennetään muilla tarvittavilla asiantuntijoilla. Oppilaat ovat oikeutettuja myös koulun muihin oppilashuollollisiin palveluihin.

Poliopetus

Poliopetus on tarkoitettu vantaalaisille lasten- tai nuorisopsykiatriasta tukea tarvitseville perusopetusikäisille oppilaille, joiden koulunkäynti ei tukitoimista huolimatta onnistu oppilaan omassa koulussa. Työ perustuu tiiviiseen yhteistyöhön oppilaan, huoltajien, koulun ja hoitotahon välillä. Tavoitteena on turvata oppilaan koulunkäynti sekä tukea hänen kuntoutumistaan, kasvuaan ja kehitystään. Opetus järjestetään kaupunkitasoisena palveluna, jonka toimintaa suunnittelee, arvioi ja kehittää kaupunkitasoinen ohjausryhmä yhteistyössä poliopetuksen tiimin kanssa.

Vantaan polikliinisen opetuksen yksikkö toimii Viertolan koulun yhteydessä. Poliopetuksen oppilaaksiotto-prosessissa oppilaat otetaan hallinnollisesti Viertolan koulun oppilaiksi. Oppilailla on erityisen tuen päätös ja aktiivinen hoitosuhde lasten- tai nuortenpsykiatrisen hoitotahoon. Oppilaaksi haetaan hoitavan tahon lähet-teellä. Moniammatillinen oppilaaksiottokokous järjestetään vuosittain keväällä, ja täydentävä haku mahdollisille vapaille oppilaspaikoille joulukuussa. Oppilaaksiottokokouksissa arvioidaan aiemmin oppilaaksi otettujen oppilaiden tarve jatkaa poliopetuksessa. Arvio perustuu hoitavan tahon ja huoltajien kanssa käytyihin kes-

kusteluihin. Päätöksen oppilaaksiotosta tekee perusopetuksen aluepäällikkö. Oppilaaksioton yhteydessä tehdään oppilaan, huoltajien ja koulun kesken koulusopimus, jossa määritellään yhteistyön periaatteet.

Poliklinisella luokalla oppilas opiskelee omien kykyjensä ja edellytystensä mukaisesti yleisen opetussuunnitelman tai yksilöllisten tavoitteiden mukaan. Tarvittaessa hyödynnetään vuosiluokkiin sitomatonta opiskelua ja opiskelun erityisiä painoalueita oppilaan etenemisen turvaamisessa. Suunnitelmia tehdään ja tarkistetaan yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajiensa ja hoidon kanssa. Opetus järjestetään mahdollisimman suurelta osin erityisluokkaopetuksena yhdysluokissa. Lisäksi oppilaiden opetuksessa ja ryhmittelyssä voidaan käyttää joustavia opetusjärjestelyitä ja tilapäisesti yksilöopetusta.

Oppilaat huomioidaan erilaisina yksilöinä ja oppijoina, samalla painottaen yhteisöllistä toimintaa ja muiden huomioon ottamista. Oppilaiden oppimista ja käyttäytymistä ohjataan yhteisöllisesti turvallisessa oppimisympäristössä pienistä asioista alkaen. Tavoitteena on, että oppilaat löytävät oman optimaalisen suoritustasonsa. Jokaiselle oppilaalle laaditaan yksilöllinen lukujärjestys ja henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Tavoitteena on noudattaa oppilaan oman luokka-asteen mukaista viikotuntimäärää, kuitenkin oppilaan voimavarat, yksilölliset tarpeet ja haasteet huomioiden. Mikäli oppilas opiskelee vuosiluokkansa tuntimäärästä poikkeavaa tuntimäärää, sovitaan erityisistä opetusjärjestelyistä yhteistyössä huoltajien ja hoidon kanssa (PoL §18). Poliklinisen opetuksen opetushenkilöstö on tiiviissä yhteydessä hoitamaan tahoon. Tarvittaessa hoitava taho jalkautuu luokkiin oppilaan koulunkäynnin edistämiseksi.

Koulupäivän runko poliopetuksessa rakentuu opetussuunnitelmassa määritellyistä oppiaineista ja monialaisista oppimiskokonaisuuksista. Opetustoiminta perustuu hyvään oppilaan tuntemukseen sekä turvalliseen ja kunnioittavaan pedagogiseen ohjaamiseen. Oppiaineiden opiskelun ohella painotetaan onnistumisen elämyksiä, pettymysten sietokyvyn kasvattamista, oman vastuun ottamista, itsetunnon vahvistumista sekä koululaisen identiteetin ja motivaation kasvamista. Opetuksessa kiinnitetään huomiota oppilaan käyttäytymis- ja vuorovaikutustaitoihin, ja tunne-elämän taitoja sekä ongelmanratkaisukykyä vahvistetaan. Oppilaita ohjataan tarkkailemaan ja ymmärtämään omaa käyttäytymistään sekä oman käyttäytymisen vaikutusta muihin oppilaisiin, ja heitä tuetaan löytämään myönteisiä ratkaisumalleja eri tilanteisiin. Koulun aikuiset pyrkivät toiminnassaan positiivisen vuorovaikutuksen synnyttämiseen lapsen ja aikuisen sekä lapsen ja toisen lapsen välille. Tällä rakennetaan oppilaan kokemusta siitä, miten toimitaan yhdessä. Oppilaan siirtymistä pois poliklinisestä opetuksesta tuetaan kokeilujaksolla, jonka aikana poliklinisen tiimin jäsen on tarpeen mukaan seuraamassa ja ohjaamassa lähikouluun paluuta. Oppilaan siirtyminen omaan kouluun tapahtuu siten asteittain, yksilöllisen nivelvaihesuunnitelman mukaisesti, perustuen moniammatilliseen arviointiin yhteistyössä oppilaan, huoltajien, hoidon, perusopetuksen aluekoordinaattorin ja koulujen kanssa.

Vammaisopetus

Vantaalla kehitysvammaisten ja autististen oppilaiden opetus järjestetään pääsääntöisesti alueellisissa erityisryhmissä. Nämä alueelliset ryhmät toimivat yleisopetuksen koulujen yhteydessä, jolloin oppilaan on mahdollista integroitua monipuolisesti omien taitojensa sekä ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti muihin ryhmiin. Oppilaan opetus voidaan järjestää erityisin perustein myös oman asuinalueen lähikoulussa, mikäli oppilaan tarvitsema tuki voidaan siellä toteuttaa.

Kaikilla vammaisopetuksen piiriin kuuluvilla oppilailla on erityisen tuen päätös, joka tarkistetaan 3.luokan syksyllä ja 6. vuosiluokan aikana sekä aina tuen tarpeen muuttuessa tai muun olennaisen muutoksen vuoksi. Näissä ryhmissä opetus järjestetään oppilaan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla oppiaineittain perustuen erilaajuisiin oppimääriin, kokonaan toiminta-alueittain tai näiden yhdistelmänä. Oppilas voi mahdollisuuksien mukaan osallistua oman äidinkielen opetukseen. Toiminta-alueittain tapahtuvan opetuksen opetussuunnitelman mukaan opiskeleva oppilas voi suorittaa kykyjensä mukaan jostakin oppiaineesta erilaajuisia oppimääriä. Hänet luetaan tällöin edelleen toiminta-alueittain tapahtuvan opetuksen oppilaaksi.

Oppilaalle asetetut tavoitteet kirjataan hänelle laadittavaan henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS). Suunnitelmassa määritellään oppiaineittain opiskeleville oppilaille kuhunkin oppiaineeseen oppilaan tavoitteet ja toiminta-alueittain opiskeleville oppilaille toiminta-alueisiin liittyvät tavoitteet. Mikäli oppilas opiskelee edellisten yhdistelmänä, kirjataan molempien osa-alueiden tavoitteet

HOJKS:an. Toiminta-alueittain opiskelevien oppilaiden arvioinnista kerrotaan luvussa 7.6.4, oppiaineittain opiskelevien oppilaiden arvioinnista luvussa 6. Vammaisopetuksessa tavoitteena on oppilaan tasapainoisen kokonaiskehityksen turvaaminen yhteistyössä opettajien, opetusta avustavan henkilökunnan, huoltajien, eri asiantuntijoiden ja erityistyöntekijöiden kanssa. Opetusta avustava henkilökunta tukee oppilaiden kokonaiskehitystä koko koulupäivän ajan, mukaan lukien aamu- ja päivätoiminnan.

Vammaisopetuksessa opetus on konkreettista, eri aistikanavia hyödyntävää, asioita kertaavaa ja strukturoitua. Opetus jäsennetään ajan, paikan, tilan ja henkilöiden suhteen. Opetuksessa sanallisten ohjeiden lisäksi käytetään vaihtoehtoisia kommunikaatiomenetelmiä; kuten kuvat, viittomat, fyysinen ohjaus, eleet, osoittaminen sekä kirjoitetut ohjeet ja tekniset apuvälineet. Oppilaat opiskelevat henkilökohtaisten päivä- ja viikko-ohjelmien mukaisesti. Opetuksen tavoitteena on oppilaiden osallisuuden vahvistaminen.

7.4.1 Oppiaineen yksilöllistäminen

Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä tuetaan siten, että hänen on mahdollista suorittaa yleisen oppimäärän mukaiset tavoitteet kaikissa oppiaineissa. Mikäli annettu tuki ei riitä, sovitaan opiskelun erityisten painoalueiden mukaisesta opiskelusta yhdessä tai useammassa oppiaineessa. Tavoitteena on auttaa oppilasta ottamaan haltuun oppimisen kannalta välttämättömät sisällöt. Keskittymällä olennaiseen oppilaalle jää voimavaroja vahvistaa oppimaan oppimisen taitojaan. Opiskelun erityisiä painoalueita voidaan hyödyntää tehostetun ja erityisen tuen vaiheissa ja ne tulee kirjata oppimissuunnitelmaan tai HOJKS:an yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Erityisten painoalueiden mukaisesta arvioinnista kerrotaan tarkemmin luvussa 6.

Mikäli oppilas ei tuesta huolimatta suoriudu ydinsisältöihin liittyvistä tavoitteista hyväksytysti, voidaan oppiaineen oppimäärä yksilöllistää. Erityisten painoalueiden käyttöä edellytetään kuitenkin ennen oppiaineen yksilöllistämistä. Kunkin oppiaineen yksilöllistämisen tarve perustellaan pedagogisessa selvityksessä erikseen ja tehdään uusi erityisen tuen päätös. Tällöin myös jo aiemmin yksilöllistettyjen oppiaineiden jatkuminen yksilöllistettynä tulee perustella.

Yksilöllistämisestä sovittaessa selvitetään oppilaalle ja huoltajille yksilöllistettyjen oppimäärien mahdolliset vaikutukset opetuksen järjestämiseen ja jatko-opintoihin. Yksilöllistettäessä oppilaan oppiaineita selvitetään oppilaan taitotaso tarkasti. Apuna käytetään opettajan tai erityisopettajan tekemää monipuolista arviointia, oppilaan koulutehtäviä sekä arjen havaintoja oppimistilanteissa. Lisäksi hyödynnetään mahdollisia asiantuntijalausuntoja. Oppilaan tavoitetaso määritellään oppimisen mahdollistavaksi ja oppimista eteenpäin vieväksi. Yksilöllistettyjen oppiaineiden tavoitteet, keskeiset sisällöt, oppilaan edistymisen seuranta ja arviointi kuvataan oppilaan HOJKS:ssa. Oppilaan arviointi tapahtuu tällöin suhteessa HOJKS:ssa asetettuihin yksilöllisiin tavoitteisiin.

7.4.2 Pidennetty oppivelvollisuus

Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset lapset. Myös vaikea sairaus voi olla syynä pidennettyyn oppivelvollisuuteen. Pidennetty oppivelvollisuus tarkoittaa oppivelvollisuuden alkamista vuotta säädettyä aiemmin. Oppivelvollisuus ei pidenny perusopetuksen keskeltä tai lopusta. Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tehdään pääsääntöisesti ennen esiopetuksen alkamista. Lisäksi oppilaalle tehdään erityisen tuen päätös.

Pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen tekeminen harkitaan aina tapauskohtaisesti. Pidennettyä oppivelvollisuutta harkittaessa toimitetaan asiantuntijalausunto perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen vastuuhenkilöille arvioitavaksi. Arvion jälkeen päiväkotien esimiehet kuulevat lasta ja huoltajaa pidennettyyn oppivelvollisuuteen ja erityiseen tukeen liittyen. Asiasta tekee päätöksen perusopetuksen aluepäällikkö. Esiopetuksen järjestämisestä vastaa varhaiskasvatus.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille tehdään päiväkodissa ennen koulunaloitusta pedagoginen selvitys, jonka laatii esiopetuksen opettaja. Pedagoginen selvitys tarvitaan perusopetuksessa oppilaan erityisen tuen

päätöstä varten. Opetus järjestetään oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan joko oppiaineittain tai toiminta-alueittain (luku 7.4.6). Oppilasta ja huoltajaa kuullaan opetusjärjestelyistä.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden tuen tarve tulee tarkistaa säädettyissä kohdissa ja aina kun tapahtuu jokin olennainen muutos tuen tarpeessa tai opetuksen järjestämisessä. Tällöin arvioidaan myös pidennetyn oppivelvollisuuden jatkotarve.

7.4.3 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Opetus järjestetään toiminta-alueittain, kun se on oppilaan kannalta tarkoituksenmukaista. Toiminta-alueittain tapahtuvasta opetuksesta tehdään pedagogiseen selvitykseen ja asiantuntijalausuntoon pohjautuva hallintopäätös.

Toiminta-alueittain annettavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle jatko-opinnoissa ja itsenäisessä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oppilaan vahvuudet huomioidaan tavoitteita ja sisältöjä suunniteltaessa. Tärkeää on luoda oppilaille turvallinen ja oppilaskohtaisesti optimaalinen oppimisympäristö. Toiminta-alueet ovat oppilaan elämässä tiiviisti limittäisiä osa-alueita. Yhden osa-alueen harjoittamisella on siirtovaikutusta aina useampaan muuhun osa-alueeseen.

7.5 Perusopetuslaissa säädetty tukimuodot

7.5.1 Tukiopetus

Tukiopetusta voidaan antaa oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin edistämiseen tuen kaikilla tasoilla. Tehostetun tuen oppilaiden osalta tukiopetus kirjataan oppimissuunnitelmaan ja erityisen tuen oppilaiden osalta HOJKS:aan. Tukiopetus tulee aloittaa mahdollisimman pian tarpeen havaitsemisen jälkeen tai jo tuen tarvetta ennakkoiden vaikeuksien ehkäisemiseksi. Oppilasta opettavat opettajat arvioivat tukiopetuksen tarpeen, mutta myös oppilas ja hänen huoltajansa voivat tehdä aloitteen tukiopetuksesta. Oppilas voi tarvita tukiopetusta esimerkiksi oppiainesisältöjen omaksumiseen, oppimaan oppimisen ja työskentelytaitojen edistämiseen tai sosio-emotionaalisten taitojen hallintaan. Tukiopetusta voidaan tarvittaessa antaa myös oppilaan omalla äidinkielellä.

Tukiopetusta annetaan joko oppilaan koulupäivän aikana tai oppituntien ulkopuolella samanaikaisopetuksena oppilaan omassa opetusryhmässä, pienryhmässä, täysin yksilöllisesti tai erilaisia joustavia ryhmittelyjä käyttäen. Tukiopetuksen järjestämisessä käytetään monipuolisia ja oppilasta motivoivia menetelmiä ja materiaaleja, joiden avulla voidaan löytää uusia tapoja lähestyä opittavaa asiaa.

Huoltajille tiedotetaan tukiopetuksen järjestämisestä koulun lukuvuosisuunnitelmassa, vanhempainilloissa sekä koulun tiedotteissa ja viesteissä.

Itä-Hakkilan koulussa tukiopetusta pyritään järjestämään monipuolisesti. Tukiopetusta voidaan antaa oppilaalle koko lukuvuoden ajan tai lyhemmissä jaksoissa liittyen johonkin tiettyyn aihealueeseen. Tukiopetusta voidaan antaa yksittäiselle oppilaalle tai luokkakohtaiselle pienryhmälle. Myös luokkatason yhteiset tukiopetustunnit on yksi tapa toteuttaa tukiopetusta. Luokanopettaja ja erityisopettaja voivat tehdä tiivistä yhteistyötä myös tukiopetuksen järjestämiseen liittyen.

Mahdollisuuksien mukaan tukiopetusta voidaan tarjota myös oppilaan omalla äidinkielellä, kun se on jokin muu kuin suomi.

7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus

Osa-aikainen erityisopetus on oppilaan kasvua, kehitystä ja oppimista tukevaa työtä, johon jokaisella oppilaalla on tuen tasosta riippumatta oikeus sitä tarvitessaan. Pyrkimyksenä on vaikuttaa myönteisesti oppilaan opiskelutottumuksiin, työskentelytapoihin ja koulumotivaatioon. Suunnittelun ja järjestelyjen lähtökohtana

ovat oppilaiden yksilölliset tarpeet. Osa-aikainen erityisopetus on joko ennaltaehkäisevää tai jo ilmenneitä vaikeuksia kuntouttavaa. Opetus voi kohdentua kielellisten ja matemaattisten taitojen tukemiseen, sosioemotionaalisten taitojen tai toiminnanohjaus- ja opiskelutaitojen kehittämiseen. Erityisopettaja kartoittaa yhdessä luokanopettajien tai aineenopettajien kanssa, ketkä tarvitsevat osa-aikaista erityisopetusta. Osa-aikainen erityisopetus suunnitellaan ja oppilaan oppimista arvioidaan opettajien yhteistyönä. Opetuksen järjestämisen suunnittelussa tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös monialaisen asiantuntijaryhmän kanssa.

Osa-aikaista erityisopetusta järjestetään muun opetuksen yhteydessä samanaikaisopetuksena, palkeissa pienryhmässä tai erityisestä syystä yksilöopetuksena. Lisäksi erityisopettaja konsultoi muita koulun opettajia tuen järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä. Osa-aikaisen erityisopetuksen käyttäminen tukimuotona kirjaataan tehostetun tuen oppilaiden osalta oppimissuunnitelmaan ja erityisen tuen oppilaiden osalta HOJKS:an. Osa-aikaisen erityisopetuksen toteuttamistavoista tiedotetaan oppilasta ja huoltajia. Resurssin kohdentumista tarkoituksenmukaisesti tarkastellaan koulun sisällä säännöllisesti ja muutoksia tehdään tarpeen mukaan joustavasti.

Osa-aikaisen erityisopetuksen toteuttamisessa luokanopettajan ja erityisopettajan välinen yhteistyö on avainasemassa. Luokanopettaja konsultoi erityisopettajaa tuen tarpeesta ja muodoista. Vantaalla opetuslautakunta määrittelee kaikille yhteiset äidinkielen ja matematiikan testit. Tuloksista saadaan lisätietoa, jonka perusteella luokanopettaja ja erityisopettaja suunnittelevat tarvittavia tukitoimia. Niiden suunnittelussa kuullaan myös oppilaan huoltajia ja tilanteen mukaan myös oppilasta itseään.

7.5.3 Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet

Avustaja- ja tulkitsemispalvelut

Koulut saavat resurssin avustajapalveluiden järjestämiseen. Rehtori päättää avustajapalveluiden kohdentumisesta koulun sisällä konsultoituaan opetus- ja oppilashuollon henkilöstöä. Palvelun kohdentumista tarkoituksenmukaisesti tarkastellaan koulussa säännöllisesti ja oppilaiden tuen tarpeen muuttuessa tarvittavia muutoksia tehdään lukuvuoden mittaan joustavasti. Avustajapalveluiden tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon oppilaan oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin tukitoimien kokonaisuus.

Oppilaalle turvataan hänen tarvitsemansa tulkitsemispalvelut koulupäivän aikana. Tulkitsemispalvelut on mahdollista järjestää avustajapalvelun yhteydessä.

Erityisen tuen oppilaan saamista avustaja- ja tulkitsemispalveluista päätetään oppilaan erityisen tuen päätöksessä, ja palvelun kohdentuminen kirjataan oppilaan HOJKS:an. Oppilaita ja huoltajia informoidaan avustajapalveluista koulun lukuvuosisuunnitelmassa ja oppilaan pedagogisia asiakirjoja yhteistyössä kodin kanssa laadittaessa.

Apuvälineet

Oppilas on oikeutettu saamaan opetukseen osallistumisen kannalta välttämättömät apuvälineet. Apuvälineiden tarve voi liittyä näkemiseen, kuulemiseen, liikkumiseen tai oppimisen erityistarpeisiin. Apuvälineitä käytetään suunnitelmallisesti ja niiden käyttö ja hyödyllisyys arvioidaan oppilaan pedagogisissa asiakirjoissa. Tarvittavat apuvälineet hankitaan joko koulun toimesta tai erillisellä hakemuksella keskitetysti sivistysvirastosta.

8 Oppilashuolto

Opetuslautakunta on hyväksynyt opetussuunnitelman luvun 8 Oppilashuolto 19.5.2014. Luku liitetään ePerusteisiin.

9 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Koulu on osa kulttuurisesti muuntuva ja monimuotoista yhteiskuntaa, jossa erilaiset identiteetit, kielet ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Koulun tehtävänä on kehittää yksilöiden ja ryhmien välistä ymmärrystä ja kunnioitusta sekä vastuullista toimintaa ja kaikkien kouluyhteisön jäsenten osallisuutta. Kulttuurinen moninaisuus antaa mahdollisuuden keskustella opetettavasta aineksesta eri näkökulmista.

Koulujen toimintakulttuurissa huomioidaan kielitietoisuus eli kielen merkitys kaikessa kanssakäymisessä ja opettamisessa. Monikielisyys tehdään näkyväksi kouluympäristössä ja erilaisissa oppimistilanteissa. Jokainen opettaja on myös opettamansa oppiaineen kielen opettaja ja kielellinen malli. Kielitietoiset työtavat hyödyttävät koulun kaikkia oppilaita.

Vantaalla järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta, joka toteutetaan erillisessä valmistavan opetuksen ryhmässä tai inklusiivisesti perusopetuksen ryhmässä. Perusopetuksen aluekoordinaattori keskustelee sopivasta toteutusmuodosta oppilaan ja huoltajien kanssa perheen tavatessaan. Valmistavan opetuksen päätöksen tekee perusopetuksen aluepäällikkö.

Valmistavassa opetuksessa noudatetaan Vantaan kuntakohtaista valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa. Valmistavassa opetuksessa oppilaalle laaditaan aina oppimissuunnitelma tavoitteineen ja sisältöineen. Oppimissuunnitelmaa edellytetään vielä vähintään vuoden ajan oppilaan siirryttyä perusopetukseen. Oppimissuunnitelmapohja on yhteinen perusopetuksen kanssa. Oppimissuunnitelmassa kuvataan myös tarkemmin oppilaskohtaisesti joustavat ja monipuoliset arviointimenetelmät, joilla oppilas voi osoittaa osaamisensa, kun otetaan huomioon oppilaan kehittyvä kielitaito ja kokonaistilanne. Tavoitteena on mahdollisimman nopeasti pyrkiä arvioimaan oppilaan osaamista yleisten arviointikriteerien perusteella, jotta oppilaalle ja hänen huoltajilleen muodostuu realistinen kuva oppilaan osaamisesta. Yläkouluikäisenä maahan tulleet luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat on huomioitu erikseen Vantaan valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa.

Suomi toisena kielenä -opetusta järjestetään Vantaalla suomi äidinkielenä -opetuksen yhteydessä, samanaikaisopetuksena, erillisessä ryhmässä tai edellisten yhdistelmänä. Oppiaineen oppimäärä kuvataan tarkemmin opetussuunnitelman luvussa 13.

Oppilaan oman äidinkielen opetus on perusopetusta täydentävää opetusta, ja sitä annetaan kaksi vuosiviikkotuntia. Oman äidinkielen opetus tukee oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä ja suomen kielen oppimista sekä luo pohjaa toimivalle monikielisuudelle. Oppilaan oman äidinkielen opetuksessa tehdään yhteistyötä äidinkielen eri oppimäärien sekä muiden aineiden opetuksen kanssa. Vantaalla järjestetään oman äidinkielen opetusta tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Oppilaan oman äidinkielen opetussuunnitelma on liitteenä. Oppilaan omalla äidinkielellä annettavaa tukiopetusta pyritään myös järjestämään mahdollisuuksien ja oppilaiden tarpeiden mukaan.

Romanikielen ja saamen kielen opetus ovat perusopetusta täydentävää opetusta. Saamen kielen opetuksen järjestämisessä voidaan hyödyntää etäopetusmahdollisuuksia. Romanikielen opetuksella pyritään tukemaan oppilaiden koulunkäyntiä ja monikielisyyttä. Romanikielen opetussuunnitelma on liitteenä. Viittomakielen opetusta järjestetään tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan Vantaalla omana ryhmänä tai yhteistyössä Helsingin kanssa. Kuulovammaisten lasten opetusjärjestelyt suunnitellaan yhteistyössä oppilaan, huoltajien, perusopetuksen aluekoordinaattorin ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa. Opetus järjestetään oppilaan lähikoulussa hyödyntäen tarvittaessa viittomakielen tulkkia tai viittomakielentaitoista avustajaa. Mahdollisuuksien mukaan ja oppilaan tarpeen näin vaatiessa voidaan opetus järjestää kuulovammaisille oppilaille järjestettävässä opetuksessa Pitäjänmäen peruskoulussa Helsingissä.

Itä-Hakkilan koulussa kielitietoisuus käsitetään kulttuurien ja äidinkielten moninaisuutena sekä eri oppiaineiden kielenä. Kielitietoista toimintakulttuuria edistetään tekemällä näkyväksi oppilaiden eri kotikieliä ja kulttuurille tyypillisiä tapoja. Kielitietoisuus pyritään pitämään osana koulun jokapäiväistä arkea. Kielitietoisuuden toimintakulttuurin kehittymistä seurataan osana opetus- ja kasvatustyötä, ja sitä tukee myös oman äidinkielen opettajien ja luokanopettajien yhteistyö.

Oppilaat siirtyvät valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtopalaverin kautta. Oppilaalle tarjotaan S2-opetusta ja mahdollisuuksien mukaan myös oman äidinkielen opetusta.

10 Kaksikielinen opetus

Vantaalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta englannin kielellä Kaivokselan ja Rekolanmäen alakouluissa. Äidinkielen ja kirjallisuuden tunneilla oppilaat puhuvat ja työskentelevät suomen kielellä, muuten opetuskielenä on englanti. Englannin kielen opetukseen tarvittavat tunnit on siirretty valinnaisaineiden tunneista. Lisäksi tunteja on siirretty äidinkieli- ja kirjallisuus -oppiaineesta englannin kieleen. Kaivokselan ja Rekolanmäen koulut kuvaavat koulukohtaisissa opetussuunnitelmissaan englannin kielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 1-6. Tuntijako noudattaa Opetuslautakunnan hyväksymää tuntijakoa (9.11.2015), joka on liitteenä.

Kaivokselan ja Rekolanmäen koulujen oppilaat valitaan ensimmäiselle luokalle kielellisen valmiuden arvioinnin kokeen perusteella. Myöhemmille vuosiluokille haettaessa oppilaan täytyy osoittaa osaavansa luokkatason mukaista englanninkieltä. Rekolanmäen koulussa opetus alkaa lukuvuoden 2016 alkaessa yhdellä ensimmäisellä luokalla ja laajenee vuosittain seuraavalle vuosiluokalle oppilaiden kasvaessa. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opiskelien oppilaiden on mahdollista pyrkiä Vantaan Kansainväliseen kouluun yläkouluun siirtymisvaiheessa.

Vantaalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta saksan kielellä Länsimäen koulussa vuosiluokilla 1-9. Opetus alkaa lukuvuoden 2016 alkaessa yhdellä ensimmäisellä vuosiluokalla ja laajenee vuosittain seuraavalle vuosiluokalle oppilaiden kasvaessa. Oppilaat valitaan laajamittaisen kaksikielisen opetuksen luokille kielellisen valmiuden arvioinnin kokeen perusteella. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opiskelevat saksankieliset luokat noudattavat Vantaan kaupungin yleistä tuntijakoa (opetuslautakunta 9.11.2015). Saksan kielellä annettun opetuksen määrä on 1-2 vuosiluokilla 50% ja vuosiluokilla 3-9 vähintään 25% annettun opetuksen määrästä. Saksan kielellä opetettavat aineet määritellään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

Ruotsin kielen kielikylpyopetusta annetaan Uomarinteen ja Kilterin sekä Viertolan ja Peltolan kouluissa. Ruotsin kielellä annettun opetuksen määrä on kaikilla vuosiluokilla enemmän kuin 25% tuntimäärästä. Uomarinteen alakoulussa ruotsin kielikylpyluokalla aloittaneet oppilaat jatkavat osittaista kielikylpyopetusta 7. - 9. luokilla Kilterin koulussa. Viertolan koulussa ruotsin kielikylpyluokalla aloittaneet jatkavat osittaista kielikylpyopetusta Peltolan koulussa. Yläkouluun siirryttäessä voidaan kouluihin ottaa uusia oppilaita, jotka ovat olleet kielikylpyopetuksessa muualla tai jotka osoittavat vastaavat tiedot kielikokeen perusteella.

Ruotsin kielikylpyopetuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin yleistä tuntijakoa (opetuslautakunta 9.11.2015). Kilterin ja Peltolan kouluissa kielikylpyruotsin opetusta on jokaisella vuosiluokalla neljä vuosiviikkotuntia ja siinä noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa. Kielikylpyruotsia ja muita ruotsin kielellä opiskeltavia oppiaineita on neljännes opinnoista. Ruotsin kielellä opiskeltavat oppiaineet määritellään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Ruotsin kielellä opiskeltavissa oppiaineissa varmennetaan suomen kielen sanaston hallinta muun muassa jatko-opintojen turvaamiseksi.

Vantaan kansainvälisessä koulussa opetus annetaan englannin kielellä. Äidinkielen ja kirjallisuuden tunneilla käytetään suomen kieltä. Kaksikielisellä opetuksella pyritään saavuttamaan hyvä ja monipuolinen kielitaito sekä opetuskielessä että suomen kielessä. Oppilaat valitaan kielitestin perusteella. Koulun voi pyrkiä mille vuosiluokalle tahansa. Englannin kieleen opetukseen tarvittavia tunteja on siirretty valinnaisista tunneista sekä äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen tunneista. Vantaan kansainvälinen koulu kuvaa koulukohtaisessa opetussuunnitelmassaan englannin kielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 1 - 9. Yleisestä tuntijaosta poikkeavien oppiaineiden sisältöjen jakautumisen vuosiluokilla 3 ja 4 (käsityö), 5 ja 6 (kuvataide), 7 ja 8 (liikunta ja opinto-ohjaus) kuvataan kaupunkitasoisissa opetussuunnitelmissa. Tuntijako (opetuslautakunta 9.11.2015) on liitteenä.

Lyhytaikaisesti Suomessa asuvien oppilaiden opetus järjestetään valmistavan opetuksen kautta suomenkielisessä perusopetuksessa, ellei oppilas pääse kielitestin kautta englanninkieliseen opetukseen.

11 Erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva perusopetus

Vantaalla erityiseen maailmankatsomukselliseen järjestelmään perustuvaa opetusta tarjotaan montessoripainotteisessa opetuksessa Kuusikon koulussa vuosiluokilla 1 - 6. Opetus järjestetään yhdysluokkaopetuksena. Opetusta antavat luokanopettajat, jotka ovat erikoistuneet montessoripedagogiikkaan. Opetus perustuu montessoripedagogiikan mukaisesti kokonaisuuksiin ja on oppiaineisiin jakamatonta opetusta. Luonteeltaan opetus on toiminnallista. Yhdysluokkaopetuksessa toiminnallinen oppimateriaali mahdollistaa oppilaan opiskelun yksilöllisen ja kiireettömän etenemisen. Työskentelytapa mahdollistaa vertaisoppimisen, lisää yhteisöllisyyttä ja kasvattaa lasta ryhmän aktiiviseksi jäseneksi. Opiskelun kehyksenä on elämää kunnioittava, ekologinen käsitys maailmasta ja ihmisestä osana sitä. Tärkeää on tutkimaan, käsin tekeminen, luova ongelmanratkaisu, oivaltava oppiminen ja syy-seuraus-suhteiden pohtiminen.

Montessoripedagogiikan yksi keskeisimmistä kasvatustavoitteista on lapsen itsenäistymiskehityksen tukeminen. Menetelmän ytimenä on oppilaan tarkka havainnointi ja huomioiden teko hänen kehityksestään. Tarkkailun ja tehtyjen huomioiden avulla opettaja saa oleellisen tiedon oppilaan kehitystasosta ja siitä, miten hänen tulee ohjata oppilasta kehittymään ja millaisia oppimisvälineitä hänen tulee oppilaan oppimisen tueksi tarjota. Montessorivälineet ovat osa montessoriympäristöä, joka on kasvattava, rauhallinen ja omaan itsenäisyyteen ja innostukseen kannustava ympäristö. Montessoripainotteisessa opetuksessa oppilas saavuttaa oppivelvollisuuteen kuuluvien oppimäärien mukaiset tiedot ja taidot. Arviointi toteutetaan Vantaan perusopetuksen arviointikriteerien mukaisesti.

12 Valinnaisuus perusopetuksessa

12.1 Valinnaiset taide- ja taitoaineet

Taide- ja taitoaineiden avulla syvennetään kaikille yhteisillä oppitunneilla opittuja perustaitoja. Valinnaisten taide- ja taitoaineiden sisällöt voivat olla joko yleisiä oppiaineen sisältöjä tai kohdistua erityisesti johonkin tiettyyn oppiaineen sisältöalueeseen. Vuosiluokkien 4 - 6 kotitalouden valinnaiskurssien tehtävänä on syventää oppilaan laaja-alaista osaamista, erityisesti itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja (L3). Koulu tarkentaa valinnaiskurssien sisällöt lukuvuosisuunnitelmassa.

Oppilaat valitsevat 4. - 6. -luokilla kaksi tuntia valinnaisia taide- ja taitoaineita, joiden tulee olla eri oppiainetta. Oppilaat valitsevat kurssit kolmannen, neljännen ja viidennen luokan keväällä seuraavaa lukuvuotta varten. Jokainen koulu tarjoaa kaikkia viittä taide- ja taitoainetta, myös kotitaloutta. Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla taide- ja taitoaineiden valinnaisista opinnoista muodostuu kahden vuosiviikkotunnin laajuinen pitkä valinnainen kurssi sekä yhdeksännellä vuosiluokalla yhden vuosiviikkotunnin laajuinen lyhyt valinnainen kurssi. Yhdeksännellä vuosiluokalla valittava lyhyt taide- ja taitoaine voi olla sama oppiaine kuin pitkä valinnainen kurssi.

Oppilaat valitsevat pitkän valinnaisen kurssin seitsemännen luokan keväällä. Valittu kurssi jatkuu yhdeksännen luokan loppuun saakka. Lisäksi oppilaat valitsevat kahdeksannen luokan keväällä lyhyen valinnaisen kurssin yhdeksättä vuosiluokkaa varten. Tällöinkin koulun tulee tarjota valittavaksi kaikkia taide- ja taitoaineita. Valinnaisten taide- ja taitoaineiden arvioinnista kerrotaan opetussuunnitelman luvussa 6, Oppimisen arviointi.

12.2 Muut valinnaiset aineet

Oppilaille tulee varata mahdollisuus osallistua muihin valinnaisiin opintoihin kuuluvien kurssien suunnitteluun. Kurssien sisällöissä voidaan huomioida monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alaisen osaamisen alueet.

Vuosiluokkien 4 - 6 muiden valinnaisaineiden valinta tapahtuu kuten taide- ja taitoaineiden valinnaistenkin valinta. Muista valinnaisista aineista muodostuu vuosiluokille 4 - 6 yhden vuosiviikkotunnin laajuinen lyhyt valinnainen kurssi. Muut valinnaiset kurssit voivat olla sisällöltään taide- ja taitoaineita.

Seitsemännellä luokalla oppilailla on kaksi vuosiviikkotuntia muita valinnaisia opintoja. Niistä muodostuu kaksi lyhyttä valinnaiskurssia. Kurssit valitaan kuudennen vuosiluokan keväällä. Mikäli oppilaalla on kaksi lyhyttä valinnaista kurssia samaa oppiainetta, ne eivät voi muodostaa pitkää valinnaista eikä niitä voi yhdistää yhdeksi arvioitavaksi kurssiksi.

Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla on kolme vuosiviikkotuntia muita valinnaisia opintoja. Nämä muodostavat yhden pitkän, kahden vuosiviikkotunnin laajuisen ja yhden lyhyen, yhden vuosiviikkotunnin laajuisen valinnaisaineen. Koulu päättää valinnaisainetarjottimestaan. Valinnaisaine voi olla sisällöltään myös taide- ja taitoaine tai B2 -kieli. Kurssien sisällöissä voidaan huomioida monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alaisen osaamisen alueet.

Pitkä valinnaisaine valitaan seitsemännen luokan keväänä kahdeksatta ja yhdeksättä vuosiluokkaa varten. Lyhyt valinnaisaine valitaan seitsemännellä luokalla kahdeksatta vuosiluokkaa ja kahdeksannella luokalla yhdeksättä vuosiluokkaa varten.

Jokaisen yläkoulun tulee tarjota osana muita valinnaisia opintoja yhden vuosiviikkotunnin laajuista Urheakurssia seitsemättä, kahdeksatta ja yhdeksättä vuosiluokkaa varten. Urheakurssi on luonteeltaan yleisharjoittelua ja sitä tarjotaan oppilaille, jotka harjoittelevat urheiluseuroissa tavoitteellisesti. Tarkemmin Urheayhteistyötä on kuvattu luvussa 12.2.1 sekä liikunnan opetussuunnitelmassa.

Valinnaiskurssien sisällöt ja toteutus täsmennetään vuosittain koulujen lukuvuosisuunnitelmassa. Valinnaisaineiden arvioinnista kerrotaan opetussuunnitelman luvussa 6, Oppimisen arviointi.

12.2.1 Urheayhteistyö 7.-9. luokilla

Kaikki vantaalaiset koulut, joissa on luokka-asteet 7 - 9 ovat Urhea-kouluja. Urhea-koulut tukevat urheiluseuroissa tavoitteellisesti urheilevien lasten ja nuorten koulunkäynnin ja urheiluharrastuksen yhteensovittamista. Urhea-toimintaan otetaan koulun omia oppilaita, jotka harrastavat urheiluseuroissa aktiivisesti ja tavoitteellisesti urheilua. Mikäli ryhmä muodostuu urheiluseuroissa aktiivisesti ja tavoitteellisesti urheilua harrastavista Urhea-oppilaista, voidaan toimintaan ottaa mukaan urheiluseuroihin kuulumattomia oppilaita. Urhea-oppilaiden tulee sitoutua noudattamaan koulun, urheiluseuran, Urhean, oppilaan huoltajan ja oppilaan välillä solmittavaa Urhea-sopimusta. Urhea-oppilaat osallistuvat liikunnallisten tapahtumien ja välituntiliikunnan ideointiin ja kehittämiseen yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Urhea-kouluissa toimintaan osallistuville oppilaille mahdollistetaan harjoitusaikaa seuraavasti:

1. Alueen koulut pitävät iltapäivän YT-ajan samaan aikaan. Tämä mahdollistaa urheiluseuroihin kuuluvien oppilaiden osallistumisen seurojen järjestämään valmennukseen ja lajiharjoitteluun. YT-aikana Urhea-oppilailla on mahdollisuus myös yleisliikuntaharjoitteluun, jonka sisällöstä voidaan sopia oppilaan valmentajan tai koulun liikunnan opettajan kanssa. YT-ajalla tapahtuva harjoittelu on urheiluseurojen valmentajien ohjaamaa tai oppilaan omatoimista harjoittelua.

2. Alueen koulujen Urhea-oppilaat aloittavat yhtenä aamuna viikossa koulun vasta klo 9. 00. Tämä mahdollistaa urheiluseuroihin kuuluville oppilaille osallistumisen seurojen järjestämään valmennukseen klo 7.00–8.30. Urhea-oppilailla on mahdollisuus kyseisenä aamuna myös yleisharjoitteluun, jonka sisällöstä voidaan sopia oppilaan valmentajan tai koulun liikunnan opettajan kanssa. Aamulla tapahtuva harjoittelu on urheiluseurojen valmentajien ohjaamaa tai oppilaan omatoimista harjoittelua.

3. Jokainen koulu tarjoaa yhden vuosiviikkotunnin laajuisena valinnaisaineena Urhealiikuntaa, joka on luonteeltaan yleisharjoittelua. Urhea-kurssi ei ole osa taide- ja taitoaineiden valinnaisia opintoja vaan niin sanottuja muita valinnaisia opintoja. Valinnaisaineen sisältö ja toteutus kuvataan liikunnan opetussuunnitelmassa.

12.3 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät

Vantaan kaupungissa kaikki oppilaat aloittavat englannin opiskelun varhennettuna kielenopetuksena ensimmäisellä luokalla. Yhden vuosiviikkotunnin laajuinen opiskelu jatkuu toisella vuosiluokalla. Kolmannella vuosiluokalla kaikki oppilaat aloittavat A1-kielenään englannin kielen.

Neljänneltä luokalta alkavaksi vapaaehtoiseksi A2-kieleksi on mahdollista valita ruotsi, venäjä, ranska, saksa tai espanja. A2-kielen ryhmän ryhmäkoosta päättää opetuslautakunta. A2-kielen opetusjärjestelyissä on mahdollista hyödyntää useamman koulun välisiä etäopetusmahdollisuuksia ja muodostaa tällä tavoin koulujen yhteisiä ryhmiä.

Kaikilla oppilailla alkaa kuudennella luokalla B1-kielenä ruotsin kieli. A2-kielenä ruotsia opiskelleet oppilaat jatkavat tällöin opiskelua omana ryhmänään. Yläkouluilla on lisäksi mahdollisuus tarjota kahdeksatta ja yhdeksättä vuosiluokkaa varten B2-kieltä muiden valinnaisten opintojen osana.

2 PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA

Sotungin koulussa kuljetaan yksilön rinnalla.

Kasvatamme tulevaisuuteen katsovia, elinikäisiä oppijoita, jotka arvostavat itseään, toisiaan ja ympäristöään ja ovat vastuullisia sekä tuntevat omat vahvuutensa.

Koulumme on avoin ja turvallinen. Kehittyvässä koulussamme on halua kokeilla, uskallusta erehtyä ja suunnitelmallisuutta toteuttaa uusia asioita.

Haluamme olla kaikkien koulu – koulu, josta jää hyvät muistot.

Sotungissa tavoitteena on taata oppilaille perustaitojen hallitseminen ja riittävä yleissivistyksen taso sekä mahdollisuus osallistua koulun arjen kehittämiseen. Oppilaat ovat aktiivisia toimijoita, jotka osaavat opiskella sekä itsenäisesti että ryhmässä. Tämä sisältää myös toisten kunnioittamisen yksilönä ja yhteisön osana, erilaisten näkemysten kohtaamisen ja ymmärtämisen, mielipiteiden rakentavan esittämisen ja ryhmän jäseneksi ottamisen. Oppilaita rohkaistaan asettamaan oppimiselle omia tavoitteita ja arvioimaan realistisesti omaa osaamistaan sekä omia työskentelytapoja. Oppimisen iloon vaikuttavat erilaiset työtavat, monipuoliset oppimisympäristöt sekä koulun arviointi- ja palautekäytänteet.

Oppilaille kerrotaan selkeät oppimistavoitteet ja heitä kasvatetaan ja ohjataan sitoutumaan sinnikkääseen työskentelyyn ja yritteliäisyyteen. Koulussa on tarkoitus omaksua elinikäisiä oppimisen taitoja, joita tarvitaan tulevaisuudessa, sekä harjoitella arjen hallintaa. Tavoitteena on saada oppilaat huomioimaan myös ympäristöön kohdistuva kuormitus ja omien tekojen vaikutus niin ihmisiin kuin ympäristöön lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa.

Opettajan rooli on ohjata oppilasta oikeaan suuntaan ja olla tämän tukena huomioiden oppilaan omat lähtökohdat. Opettaja on oppimisen ohjaaja, rohkaiseva kannustaja ja realistisen palautteen antaja.

Arvoperusta näkyy siinä, miten työyhteisö toimii ja miten kohtaamme toisemme joka päivä. Todelliset arvot näkyvät arjessa, joten jotta oppilaamme voivat hyvin, työyhteisön tulee jakaa ne. Uudet oppilaat ja opettajat perehdytetään arvoihimme ottamalla heidät lämpimästi vastaan. Oppilaat saavat tarvitsemaansa ohjausta ja tukea. Tätä arvioidaan erilaisilla kyselytutkimuksilla, kouluviihtyvyyksikyselyillä, vanhempainilloissa sekä arviointikeskusteluissa.

Toisten kunnioittaminen ja arvostaminen näkyvät käytöksessä niin oppitunneilla, välituntitilanteissa kuin koulun tilaisuuksissa. Oppilaat osallistetaan koulun sääntöjen, oppimistavoitteiden ja juhlien suunnitteluun. Kun oppilaalla on mahdollisuus vaikuttaa, hän myös sitoutuu: yhdessä suunniteltua ja toteutettua ympäristöä on helpompi arvostaa.

3 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

Perusopetuksen tavoitteena on laaja-alainen osaaminen. Sillä tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Laaja-alainen osaaminen koostuu seitsemästä kokonaisuudesta, jotka ovat

- ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)
- kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)
- itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

- monilukutaito (L4)
- tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)
- työelämätaidot ja yrittäjäyys (L6)
- osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7).

Näillä kokonaisuuksilla on useita yhtymäkohtia toisiinsa, joten olemme kuvanneet laaja-alaisen osaamisen yhtenäisenä kokonaisuutena.

Sotungin koulussa oppilas on aktiivinen toimija. Tavoitteena on, että oppilaalle muodostuu realistinen käsitys itsestään oppijana. Hänelle kehittyy hyvä itseluottamus, ja hän uskoo omiin kykyihinsä. Nämä yhdessä luovat pohjan elinikäiselle oppimiselle. Oppilas on itseohjautuva ja ottaa vastuuta omasta opiskelustaan. Hänellä on myös halu vaikuttaa ympäristöönsä ja yhteisiin asioihin.

Oppilas osaa suhtautua tietoon kriittisesti. Tiedon etsiminen, jäsentäminen ja omat ajatukset yhdistettynä toisten ajatuksiin luovat uutta ajattelua ja oppimista. Oppilaita opastetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa vastuullisesti ja turvallisesti. Tärkeää on asian ymmärtäminen, ei vain mekaaninen tuottaminen ja ulkoa opettelu. Tästä esimerkkinä on erilaisten tekstien lukeminen ja tuottaminen eri aineiden oppitunneilla.

Kielitietoisessa koulussa jokainen opettaja on samalla suomenopettaja. Hän opettaa oman aineensa kautta suomen kieltä ja termistöä, joka liittyy omaan opetettavaan aineeseen. Oman äidinkielen käyttöä tuetaan niin, että oppilas saa hyödyntää esimerkiksi omalla kielellään julkaistua materiaalia. Aineenopettajat opettavat omien aineidensa tiedonalojen kieltä.

Sotungissa oppilaat pääsevät vaikuttamaan toimintaan muun muassa vertaisopetuksen, ympäristöryhmän, ruokaraadin, oppilaskunnan hallituksen, päiväinfon ja tukioppilastoiminnan kautta.

Opetuksessa korostetaan oppilaiden vastuuta itsestään, opinnoistaan, toisista ihmisistä ja ympäristöstä. Oppilaita kannustetaan ahkeruuteen, luovaan ajatteluun ja ongelmanratkaisuun. Tavoitteellinen opiskelu edellyttää arjen taitojen hallintaa, realistisia aikatauluja ja tavoitteita sekä sosiaalisten taitojen hallintaa. Tavoitteena on ymmärrys siitä, että oikeuksien myötä tulevat myös velvollisuudet, joista esimerkkeinä oman talouden hallinta ja itsestä huolehtimisen taidot sekä fyysinen että psyykkinen terveys.

Tavoitteena on saada oppilaiden selkäreppuun reflektiivisyyttä, kriittisyyttä, itsearviointitaitoja, pitkäjänteisyyttä ja luottamusta omiin taitoihin. Oppilaita ohjataan arvostamaan tiedonhankintaa ja opiskelua, jotta oppilas kokee taitojen karttumisen palkitsevana ja osaa myös soveltaa tietojaan ja taitojaan uusissa asiayhteyksissä.

Osallisuuden toteutumista arvioidaan arviointikeskusteluissa ja erilaisilla kyselyillä (esim. kouluviihtyvyys- ja kouluterveyskyselyillä). Kyselyiden tuloksia käsitellään oppilas- ja opettajakunnan kokouksissa ja koulun toimintaa kehitetään tulosten pohjalta. Arviointia kehitetään valitsemalla vuosittain yksi laaja-alaisen osaamisen osa-alue seurannan kohteeksi. Tässä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan kaupungin kehittämiskohteita ja painopistealueita.

4 YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

Sotungin koulun rakenne muuttuu lukuvuoden 2016–2017 alusta, jolloin koulussamme opiskelevat luokat 4–9 ja jatkossa luokat 5–9. Tämä aiheuttaa muutoksia koulun oppimisympäristöön ja työtapoihin. Toimintakulttuurin, oppimisympäristöjen ja työtapojen kehittämisen tavoitteet määritellään näin ollen lukuvuosisuunnitelmassa lukuvuosittain

käytettävissä olevien resurssien ja henkilökunnan erikoisosaamisen mukaan. Koko kouluyhteisön hyvinvointi edellyttää siirtymävaiheiden hyvää suunnittelua ja valmistelua yhdessä, ala- ja yläkoulujen yhteistyönä. Tavoitteena on toimivaan ja joustavaan toimintakulttuuriin siirtyminen ja yhtenäisen koulupolun jatkumo, jonka piirissä kaikilla on mahdollisuus opiskella ja kasvaa turvallisessa ympäristössä.

Toimintakulttuurin kehittäminen tapahtuu vuorovaikutuksessa oppilaiden kanssa. Myös opettaja oppii oppilailtaan. Opettaja ei ole vain opin antaja ja tiedon jakaja, vaan kanssaoppija. Tällöin hän on myös avoin oppilaan ehdotuksille työtavoista. Opetus perustuu jatkuvaan dialogiin oppilaiden kanssa. Tarkoituksena on kirkastaa ja osoittaa, miksi oppilaat opiskelevat juuri kyseistä kokonaisuutta ja antaa käytännön esimerkkejä, mihin kyseistä taitoa tarvitaan ja miten sitä voi käyttää koulun ulkopuolella ja jatko-opinnoissa. Tavoitteena on aktiivinen oppilas, joka haluaa vaikuttaa kouluunsa ja koulunkäyntiinsä.

Oppimisympäristöjen osalta pyritään resurssien ja mahdollisuuksien mukaan toiminnalliseen oppimiseen ja tuetaan oppilaiden osallisuutta sekä kannustetaan TVT:n käyttöön ja oppiainerajojen rikkomiseen.

Jokaisen oppilaan opintoihin sisältyy lukuvuosittain vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus, jonka suunnitteluun oppilaat osallistuvat. Se voidaan järjestää esimerkiksi projektipäivinä tai -viikkoina, jolloin opiskellaan lukujärjestykseen sitomattomasti oppiainerajat ylittäviä aihekokonaisuuksia tai taitoja (esim. mediataidot, ympäristökasvatus, hyvinvointi, ilmastonmuutos, erilaiset omaan elämään ja elinympäristöön liittyvät teemat). Monialaisten oppimiskokonaisuuksien aikana hyödynnetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä ja työtapoja (esimerkiksi ilmiöpohjaista oppimista, pelillisyyttä, paja- tai pistetyöskentelyä, oppimispäiväkirjaa, yksilöllistä oppimista, käänteisopetusta, portfoliotyöskentelyä). Monialaisuutta toteutetaan jatkuvasti myös eheyttämällä opetusta, jolloin tarkastellaan erilaisia ilmiöitä ja teemoja kokonaisuuksina. Aidosti monialaisen opetuksen ja oppimisen varmistamiseksi opettajat tutustuvat myös muiden kuin opettamiensa aineiden opetussuunnitelmiin ja keskeisiin sisältöihin.

Sotungin koulussa on hyvinvointikansio, jota päivitetään säännöllisesti. Kansio sisältää hyvinvointisuunnitelman, turvallisuusohjeita ja oppilashuoltoon liittyviä lakisääteisiä toimintamalleja.

5 OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Sotungissa hyvä koulupäivä alkaa siitä, että oppilas tulee mielellään kouluun. Oppilas viihtyy koulussa, jossa hänellä on turvallinen ja hyvä olo kannustavassa ja kunnioittavassa yhteisössä. Koulun aikuiset ovat kiinnostuneita oppilaiden elämästä ja mielipiteistä. Turvallisessa yhteisössä ennaltaehkäistään onnettomuuksia ja ristiriitoja, mutta harjoitellaan myös niiden kohtaamista. Oppilaita ohjataan käyttäytymään toivotulla tavalla ja esittämään mielipiteensä rakentavasti.

Henkilökunta noudattaa yhteisiä käytänteitä ja toimii aktiivisesti yhdessä oppilaiden kanssa kiusaamistapausten ennaltaehkäisemiseksi. Jokaisella Sotungin koulun aikuisella on velvollisuus puuttua tietoonsa tulleeseen koulukiusaamiseen. Oppilaita kannustetaan kertomaan aikuiselle, jos heillä herää huoli oppilastoverinsa hyvinvoinnista.

Viihtyvyyttä pyritään lisäämään osallistamalla ja sitouttamalla kaikki kouluyhteisön jäsenet. Yhteinen vastuu ja konkreettinen arkiympäristöstä huolehtiminen ja sen kunnioittaminen ovat tärkeä osa turvallisen ja viihtyisän koulun luomisessa ja ylläpitämisessä.

Oppilaiden mielipiteet huomioidaan työskentely-ympäristön ja välitunninviettopaikkojen suunnittelussa. Otamme huomioon oppilaiden ajatukset työskentelytapojen valinnassa. Olemme valmiita kokeilemaan erilaisia, uusia oppimismenetelmiä. Arviointikeskusteluissa kuuntelemme sekä oppilaiden että vanhempien ajatuksia.

Oppilaille järjestetään yhteistyötaitoja kehittävää ja ryhmäytymistä tukevaa toimintaa lukuvuoden aikana. Tukioppilaiden tai kummioppilaiden, oppilaskunnan hallituksen ja ympäristöryhmän toiminta luovat positiivista ilmapiiriä ja oppilaat ovat aktiivisesti mukana luomassa erilaisia tapahtumia ja aktiviteetteja, joita järjestetään ympäri vuoden. Tapahtumat ja toiminta täsmennetään lukuvuosisuunnitelmassa.

5.2 Yhteistyö

Oppilaiden osallisuus

Sotungin koulussa on aktiivisesti toimiva oppilaskunta, jonka toiminnan kautta oppilaat pääsevät vaikuttamaan koulun arkeen ja järjestämään erilaisia tapahtumia. Jokaisella luokalla on luottamusoppilas. Lisäksi koulussamme on ympäristöryhmä, johon oppilaat pääsevät halutessaan mukaan. Ympäristöryhmä suunnittelee ympäristövastuullista toimintaa. Koulussamme järjestetään säännöllisesti ympäristökasvatukseen liittyviä tietoisuuksia ja tapahtumia. Toimintaa täsmennetään lukuvuosisuunnitelmassa.

Oppilaiden osallisuutta on kuvattu myös luvuissa kaksi, kolme ja neljä osana perusopetuksen tavoitteita ja koulun toimintakulttuuria.

Kodin ja koulun yhteistyö

Koulumme käytäntönä on, että oppilas ja hänen huoltajansa tavataan vuosittain arviointikeskustelussa. Tässä yhteydessä laaditaan arviointikeskustelu-, oppimissuunnitelma- tai HOJKS-lomake, kunkin oppilaan tarpeiden mukaan. Oppilaan ja vanhempien kanssa sovitaan yhteiset opiskelu- ja koulunkäynnin tavoitteet, joihin kaikki osapuolet sitoutuvat.

Koulussamme järjestetään vuosittain vanhemmille suunnattuja tilaisuuksia, kuten vuosiluokittaiset vanhempainillat. Niiden järjestämiseen voivat osallistua erilaiset yhteistyötahot ja vierailijat. Vuosittain järjestetään myös kodin ja koulun yhteistyöpäivä. Nämä täsmennetään lukuvuosisuunnitelmassa.

Wilma on ensisijainen yhteydenpitoväline kodin ja koulun välisessä yhteistyössä. Oppilaita kannustetaan Wilman käyttöön, koska oppiaineita koskeva informaatio (esim. oppituntien aiheet, kotitehtävät, kokeet) on siellä helposti saatavilla.

Sotungin koulu kannustaa huoltajia osallistumaan vanhempainyhdistyksen toimintaan.

5.3. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Asiaa käsitellään toisessa asiakirjassa. Asiakirjaan tulee viittaus opetussuunnitelmassa.

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

Yhdysluokkaopetus

Sotungin koulussa yhdysluokkaopetuksen vuosikohtaiset järjestelyt täsmennetään lukuvuosisuunnitelmassa.

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Sotungin koulussa etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen järjestelyt täsmennetään tarpeen mukaan lukuvuosisuunnitelmassa.

Joustava perusopetus

Sotungin koulussa toimii alueellinen JOPO-luokka. Sen opetusjärjestelyt, oppilasvalinta ja arviointi kuvataan Vantaan kaupunkitasoisessa opetussuunnitelmassa.

Opetus erityisissä tilanteissa

Mikäli oppilas tarvitsee opetuksellisia erityisjärjestelyjä, ne kuvataan tarkemmin hänen oppimissuunnitelmassaan tai HOJKS:ssaan.

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Kirjastopalvelut

Koulussamme on yhteinen kirjasto Sotungin lukion kanssa. Kirjasto kuuluu Helmet-järjestelmään, mikä edellyttää Helmet-kirjastokorttia.

Liikuntapalvelut

Koulun sijainti Hakunilan urheilupuiston vieressä mahdollistaa monipuolisen lajikirjon liikunnanopetukselle. Sotungin koulu on mukana Urhea-yhteistyöverkostossa, joka tukee nuoria huipulle tähtääviä urheilijoita. Sotungin koulussa Urhea-yhteistyötä toteutetaan joustavin opetusjärjestelyin.

Vantaan seurakunnat

Yhteistyö Hakunilan seurakunnan kanssa kuvataan tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa. Tästä esimerkkeinä ovat joulu- ja kevätkirjot sekä oppilaiden ryhmäytymistä tukeva toiminta.

Koulun kerhotoiminta

Vuosittain toteutuvat kerhot täsmennetään lukuvuosisuunnitelmassa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Sotungin koulussa ei ole aamu- eikä iltapäivätoimintaa.

Kouluruokailu

Sotungin koulussa toimii ruokaraati, johon kuuluu oppilaita, opettaja ja keittiöhenkilökunnan edustaja. Raati kehittää kouluruokailua arviointikyselyin ja ideoimalla ruokahetken viihtyisyyden parantamista. Koulussa järjestetään mahdollisuuksien mukaan toiveruokapäiviä. Keittiön tarjonnassa pyritään huomioimaan myös kalenterivuoden juhlat.

Koulumatkat ja koulukuljetukset

Sotungin koulu tekee tiivistä yhteistyötä lähipoliisin kanssa. Koulussa järjestetään liikenneturvallisuuteen liittyviä koulutuksia, jotka tarkennetaan lukuvuosisuunnitelmassa.

6 OPPIMISEN ARVIOINTI

Sotungin koulussa arvioinnin tavoitteena on ohjata oppilasta tunnistamaan vahvuutensa ja kiinnittämään huomiota kehitystä kaipaaviin taitoihin. Arviointi tukee opiskelua ja oppimista. Jotta näihin tavoitteisiin päästään, arvioinnin tulee olla monipuolista ja jatkuvaa. Arvioinnin kohteina ovat esimerkiksi

- kotitehtävät
- monilukutaitoa vaativat tehtävät (esim. portfolio, tutkielma, seinätyö, video)
- suulliset esitykset
- keskustelut ja väittelyt
- ryhmätyöt
- tuntityöskentely
- kokeet (suullinen, kirjallinen, toiminnallinen).

Monipuoliset arviointimenetelmät perustuvat muihinkin kuin kirjallisiin näyttöihin. Esimerkkejä erilaisista arvioinnissa käytettävistä työtavoista ovat

- itsearviointi
- vertaispalaute
- työskentelyn, toiminnan, osallistumisen ja prosessin arviointi
- jatkuva havainnointi ja seuranta.

Arviointi ohjaa työtapoja, ja arvioinnin perusteella sekä oppilas että opettaja voivat kehittää työtapaan.

Oppiaineiden arvioinnista keskustellaan oppilaiden kanssa uuden kurssin tai lukuvuoden alkaessa sekä näiden aikana ja vanhempien kanssa vanhempainilloissa, arviointikeskusteluissa ja tarvittaessa Wilman välityksellä.

Ohjaavaa jatkuvaa palautetta annetaan pääsääntöisesti oppituntien aikana. Palautetta annetaan välittömästi opetustilanteessa, mutta sitä annetaan ja dokumentoidaan myös Wilman kautta.

Arviointikeskustelut käydään oppilaan ja huoltajan kanssa vähintään kerran lukuvuodessa. Niissä keskustellaan oppilaan koulunkäynnin kokonaistilanteesta ja opintojen edistymisestä.

Sotungin koulussa järjestetään säännöllisesti arviointikokouksia ja oppiaineryhmissä keskustellaan yhtenevistä arviointikäytänteistä ja jatkuvan palautteen antamisesta.

Sotungin koulussa 6–9 luokan oppilaat saavat lukuvuodessa kaksi todistusta, joihin sisältyy numeroarviointi. Lisäksi vuosittain käydään yksi arviointikeskustelu. 4.–5. luokan todistuksissa käytetään sanallista arviointia.

Käyttäytymisen arvioinnin kriteerit

10

Oppilas on huomaavainen ja hyväkäyttöksinen kaikkia kohtaan sekä oppitunneilla että välitunneilla. Hän edistää kouluyhteisön hyvää ilmapiiriä ja on esimerkkinä muille. Oppilas on omatoiminen ja vastuullinen. Oppilas tulee oppitunneille ajoissa ja käyttäytyy koulun järjestyssääntöjen mukaan.

9

Oppilas käyttäytyy moitteettomasti ja on ajoissa oppitunneilla. Hän on omatoiminen sekä ystävällinen ja kohtelias toisille. Hän opiskelee oppitunneilla häiritsemättä muita. Oppilas huolehtii ympäristöstä ja yhteisestä omaisuudesta.

8

Oppilas käyttäytyy hyvin, ja hänellä on myönteinen asenne koulunkäyntiin. Hän saattaa satunnaisesti häiritä työrauhaa, mutta osaa korjata käyttäytymistään ja pyytää anteeksi. Oppilas huolehtii ympäristöstä ja yhteisestä omaisuudesta. Hän saattaa myöhästyä joskus.

7

Oppilaan asenne koulunkäyntiin on vaihteleva. Hän häiritsee oppitunteja. Oppilaan käyttäytyminen vaatii ohjausta ja palaa entiselleen pian huomauttamisen jälkeen. Arvosanan 7 voi saada myös, jos oppilaalla on myöhästymisiä tai jälki-istuntoja tai kasvatust keskusteluja tai luvattomia poissaoloja.

6

Oppilas häiritsee oppitunteja toistuvasti, suhtautuu huomautuksiin ja ohjeisiin välinpitämättömästi eikä hän piittaa yhteisistä säännöistä. Käyttäytyminen on jatkuvasti epäasiallista eikä korjaannu huomautuksesta tai palaa entiselleen pian huomautuksen jälkeen. Arvosanan 6 voi saada myös, jos oppilaalla on paljon luvattomia poissaoloja tai paljon jälki-istuntoja tai kasvatust keskusteluja tai hän myöhästelee usein tai kiusaa muita.

5

Edellisen kohdan asioiden lisäksi oppilas käyttäytyy uhkaavasti tai väkivaltaisesti tai laiminlyö koulunkäynnin lähes kokonaan.

4

Oppilaan käyttäytyminen on uhkaavaa ja väkivaltaista. Hän suhtautuu lähiympäristöön vihamielisesti. Oppilas on vaaraksi muille tai itselleen. Hän ei ole koulun keinoin ojennettavissa. Arvosanan 4 voi saada myös, jos oppilas laiminlyö koulunkäyntinsä kokonaan.

7 OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestäminen

Sotungin koulussa seurataan oppilaan koulunkäyntiä, jotta mahdolliset vaikeudet havaitaan ajoissa. Välineinä tähän toimivat muun muassa oppilaan ja huoltajien kanssa käydyt keskustelut sekä opintojen edistymisen, poissaolojen ja käyttäytymisen muutosten seuranta.

Siirtymävaiheessa tapahtuvalla yhteistyöllä rakennetaan pohja hyvälle oppilaan tuntemukselle. Tarkoituksena on rakentaa opetusryhmät siten, että jokaisen oppilaan tarvitsema tuki ja alakoulusta jatkuvat ainevalinnat toteutuvat myös yläkoulussa. Siirtymävaiheessa siirretään vain koulunkäynnin kannalta välttämätön tieto.

Yleinen tuki

Sotungin koulussa oppilas ja hänen huoltajansa tavataan vuosittain. Jokaisen oppilaan kanssa käydään arviointikeskustelu ja tarvittaessa oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma.

Yleinen tuki koostuu opettajien antamasta tuesta (mm. eriyttäminen, tukiopetus) sekä satunnaisesta osa-aikaisesta erityisopetuksesta. Samalla opettajat arvioivat mahdollisen säännöllisen tuen tarvetta.

Tehostettu tuki

Kun oppilas siirtyy yleisen tuen piiristä tehostetun tuen piiriin, hänelle laaditaan pedagoginen arvio, jonka pohjalta laaditaan oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelman laatiminen kuvataan tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa.

Tehostettua tukea toteutetaan vähintään puolen vuoden ajan. Tämän jälkeen oppilaan tuen tarve arvioidaan uudelleen (esim. tehostetun tuen jatkuminen tai siirtyminen takaisin yleisen tai erityisen tuen piiriin).

Tehostettu tuki on säännöllistä laaja-alaista erityisopetusta tai joustavia opetusjärjestelyjä, jotka täsmennetään oppilaan oppimissuunnitelmassa. Sotungin koulussa tarjottavan tuen järjestäminen tarkennetaan vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Erityinen tuki

Erityisen tuen käytännön järjestelyt kuvataan tarkemmin koulun lukuvuosisuunnitelmassa sekä kunkin oppilaan HOJKS:ssa.

Oppiaineen yksilöllistäminen

Erityiset painoalueet tarkoittavat sellaisten tietojen ja taitojen hallintaa, joita oppilas välttämättä tarvitsee oppiaineen tulevissa opinnoissa saavuttaakseen peruskoulun oppimäärän. Erityisiä painoalueita käytetään vain tehostetun tai erityisen tuen aikana ja ne muodostetaan oppilaan vuosiluokan keskeisistä sisällöistä. Painoalueista keskustellaan yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Tukiopetus

Sotungin koulussa järjestetään tukiopetusta tarvittaessa. Tukiopetuksen järjestämistä koskevat periaatteet on kuvattu Vantaan kaupunkikohtaisessa opetussuunnitelmassa ja niitä tarkennetaan vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

Osa-aikainen erityisopetus

Sotungin koulussa osa-aikaista erityisopetusta järjestetään tarveharkintaisesti mm. seuraavin kriteerein:

- Oppilaalle annettu säännöllinen tukiopetus ei ole riittävä tukimuoto.
- Etusijalla ovat yleisopetukseen integroidut erityisen tuen oppilaat ja yksittäisissä aineissa yksilöllistetyt oppilaat.
- Oppilaalla on todennettuja oppimisvaikeuksia, ja/tai opinnot eivät edisty tavoitteiden mukaisesti.
- Oppilaalla on tuen tarve fyysisen tai psyykkisen sairauden tai sosiaalisen tilanteen vuoksi.

8 OPPILASHUOLTO

9 KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ

Sotungin koulussa arvostetaan oppilaiden omia äidinkieliä. Oppilaita kannustetaan käyttämään omaa äidinkieltään opiskelun tukena ja kehittämään sitä esimerkiksi osallistumalla oman äidinkielen opetukseen. Opetuksessa hyödynnetään muun muassa erilaisia sanakirjoja, sanastoja, selkokielistä aineistoa ja soveltuvia verkkomateriaaleja sekä oppilaan omalla äidinkielellä tuotettua oppimateriaalia. Kodin ja koulun yhteistyössä hyödynnetään tulkkauspalveluita ja tiedotteita ja kutsuja käännetään mahdollisuuksien mukaan eri kielille.

Kielitietoisessa opetuksessa huomioidaan eri tiedonalojen kieli, käsitteet, sanasto ja tekstin rakenne. Opettajat kiinnittävät huomiota käyttämäänsä kieleen ja sen abstraktiuteen ja selventävät oppimateriaalin käsitteitä ja kielen rakenteita. Opetuksessa tuodaan esille käsitteitä, joiden merkitys opetettavassa aineessa voi olla erilainen kuin arkikielessä. Oppilaat tutustuvat oppiaineille tyypillisiin tekstilajeihin, ja heille annetaan työvälineitä niiden ymmärtämiseen. Oppilaille annetaan malleja erilaisten tekstien tuottamiseen. Oppilaan käyttämän kielen ja sanaston rikastaminen sekä laajentaminen sisältyvät kaikkien oppiaineiden opiskeluun.

Koulussamme eri tiedonalojen kieli on suomi. Jokainen opettaja on myös suomen opettaja; kukaan opettaja ei yksinään kannu vastuuta oppilaiden kielen kehittymisestä. Oppilaan kielellistä kehitystä seurataan opintojen etenemisen kautta: ongelmat kielellisessä kehityksessä näkyvät myös opintojen etenemisen vaikeutena.

Monikulttuurisuutta voidaan tukea myös kansainvälisellä ystävyystoiminnalla, vierailuilla ja teemapäivillä, jotka määritellään tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa.

Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyvien oppilaiden sekä inklusiivisen valmistavan opetuksen oppilaiden opetusjärjestelyt suunnitellaan yksilöllisesti oppilaan tarpeiden mukaan ja käytänteitä tarkennetaan lukuvuosisuunnitelmassa.

International School of Vantaa

Curriculum

Contents

International School of Vantaa	1
Curriculum	1
Contents	2
CHAPTER 1 International School of Vantaa, ISV	6
CHAPTER 2 Basic Education in ISV as the Foundation of General Knowledge	6
2.1 Underlying Values	6
2.1.1 Belonging	7
2.1.2 Responsibility	7
2.1.3 Respect	7
2.2 Mission of Basic Education	7
2.3 Structure of Basic Education	8
2.4 The Concept of Learning	8
CHAPTER 3 Interdisciplinary skills and integration in ISV	9
CHAPTER 4 Culture and Operation of a Comprehensive School	10
4.1 Learning Environment and Operational Culture	10
4.2 Working Approaches	11
4.3 Working Methods	11
4.4 Working Culture	12
4.5 Responsibility and collaboration between and within subjects	12
Chapter 5. Learning and Wellbeing to Promote Schoolwork	13
5.2 Cooperation	13
5.2.1 Pupils' Involvement	13
5.2.2 Home-School Cooperation	14
5.3 Educational Conversations and Disciplinary Methods	14
5.4 Support for Education and Teaching	14
5.4.1 Library Services	15
5.4.2 Cultural Services	15
5.4.3 Physical Exercise Services	15
5.4.4 Vantaa Nature School	15
5.4.5 Vantaa Parishes	15

5.4.6 Club Activities.....	16
5.4.7 Morning and Afternoon Club	16
5.4.8 School Meals	16
5.4.9 Safety and Traffic	16
5.4. 10 Philanthropy	16
5.5 Development/On-going Events	17
6. Assessment.....	18
6.1 Assessment Culture	18
6.2 Transparency in Assessment	19
6.3 Continuous Assessment.....	19
6.4 Self-assessment and Peer Assessment.....	20
6.5 Assessment of behavior	20
7. Student Support for Schooling and Learning.....	25
7.1 Modes of Learning Support.....	26
7.1.1 Tutoring	26
7.1.2 Part-Time Special Education	26
7.1.3 Flexible Grouping.....	26
7.1.4 Differentiation	26
7.2 Three Stages of Support	27
7.2.1 General Support.....	27
7.2.2 Intensified Support	27
7.2.3 Special Support.....	28
9. Languages and cultures in ISV	28
9.1. Appreciation for languages and cultures	28
9.2. Language awareness	29
9.3. Preparatory instruction	29
Chapter 10 Bilingual Education	30
Chapter 11: International School of Vantaa English Curriculum.....	31
Introduction	31
General Evaluation of English.....	31
Guidance, differentiation and support	32
Learning methods and environments.....	32
Cross-curricular cooperation	32
1-2 grade band	33
1st Grade Specific Goals	33
Gr. 1 Contents.....	33

(Gr. 1) Indicators of proficiency	34
Interdisciplinary Skills.....	34
2nd grade	35
Gr. 2 Contents.....	35
(Gr. 2) Indicators of proficiency	36
Interdisciplinary Skills.....	36
Assessment of Core Content grades 1-2.....	37
3-4 grade band	39
Grade 3 Specific Goals.....	39
Gr. 3 Contents.....	39
(Gr. 3) Indicators of Proficiency.....	40
Interdisciplinary Skills.....	40
Grade 4 Specific Goals.....	41
Gr. 4 Contents.....	41
(Gr. 4) Indicators of Proficiency.....	42
Interdisciplinary Skills.....	42
Assessment of Core Content grades 3-4.....	43
5-6 grade band	45
Grade 5 Specific Goals.....	45
Gr. 5 Contents.....	45
(Gr. 5) Indicators of Proficiency.....	46
Interdisciplinary Skills.....	46
Grade 6 Specific Goals.....	47
Gr. 6 Contents.....	47
(Gr. 6) Indicators of Proficiency.....	48
Interdisciplinary Skills.....	48
Assessment of Core Content grades 5-6.....	49
7-9 Grade Band.....	51
Grade 7 Specific Goals.....	51
Gr. 7 Contents.....	51
(Gr. 7) Indicators of Proficiency.....	52
Integration Skills	52
Grade 8 Specific Goals.....	53
Gr. 8 Contents.....	53
(Gr. 8) Indicators of Proficiency.....	54
Integration Skills	54
Grade 9 Specific Goals.....	55

Gr. 9 Contents.....	55
(Gr. 9) Indicators of Proficiency.....	55
Integration Skills	55

CHAPTER 1 International School of Vantaa, ISV

The International School of Vantaa was founded in 1992. We provide schooling for children whose home language is English, or who have sufficient fluency in English to succeed in the classroom. The language of instruction is predominantly English.

Our school is unified, consisting of grades 1-9. One of our aims is to produce competent, self-motivated pupils who can function in an international environment using English. The selection of pupils for the school is based upon oral and/or written assessment in English. Parental and professional support contributes to meeting our schools' mission.

The aim of the International School of Vantaa is to provide comprehensive education, based on the Finnish core curriculum in the English language. The aim is to provide students with the skills and knowledge required in an ever more international society, working life and life in general. Another aim is to ensure that the students learn to appreciate learning and are motivated to get the required skills and knowledge for further education.

CHAPTER 2 Basic Education in ISV as the Foundation of General Knowledge

At the International School of Vantaa education is arranged in accordance with the principles of lifelong learning and the pupils becoming responsible members of the society. Education increases the pupils' willingness to develop oneself to meet the challenges of a changing environment, and to educate themselves for new tasks. It supports the growth of individuality and a sense of community.

Education prepares the pupils for acting in a democratic society. It supports the growth of forming responsible decisions and independent choices. Comprehensive education supports the pupils' growth towards a sustainable, healthy life style and the evaluation and development of it. The pupils explore their cultural heritage and are guided in developing culture and in becoming an active member in an increasingly international world.

2.1 Underlying Values

The values of our school are:

- Belonging
- Responsibility
- Respect

The values of the basic education in city of Vantaa are:

- Well-being
- Joy of learning
- Respect of others

2.1.1 Belonging

It is important for children to feel that they belong to the school as a community. Belonging to the school community brings the children a sense of safety and self-worth and help in building confidence. Students of various ages are encouraged to interact with each other and possibilities for this are created through school activities. Students get a feeling of pride for their work when appreciation is shown by having their work on display at school. The entire school community shows its support and encouragement for the work of the children. This way the children also learn to respect for other people's work. Students get a sense of pride for their whole school community and are proud of being part of it.

2.1.2 Responsibility

We cherish responsibility as a cornerstone of the school and community. The students are encouraged to learn to be responsible for their actions. They contribute to the well-being of the school and interactions with their peers through their actions. Through responsibility they take ownership of their own learning. Teachers support students in their journey towards becoming responsible citizens. Students learn to take responsibility of their relationships to their peers and teachers. They learn ways to resolve conflicts that they face in their everyday life. They learn responsibility for their own belongings and respect for other people's belongings.

2.1.3 Respect

Our school values respectful behavior towards people, the learning environment and our natural environments. The students are guided in their everyday life to polite ways of interaction with other people. They are taught that all people, regardless of their background, are valuable and deserve respect. Students learn that all life is valuable and learn ways in which they can take care of their environment.

These values are a part and parcel of the way of life in our school. The teachers serve as an example for our values. The values are much more than a statement of intent, but are lived out by the school community on a daily basis, on lessons, in informal meetings and all interactions.

2.2 Mission of Basic Education

The pupils acquire information and skills from different content and subject areas in order to prepare them for life-long learning. The pupils develop their own way of learning and gradually take greater responsibility for their own learning. The pupils learn to study alone, in pairs and in groups. They learn to communicate their reasoning and to understand the importance that peer groups have on learning. The pupils learn critical thinking skills and how to use IT tools.

The pupils grow up to be hard-working, tolerant and responsible members of the community, and they take others into consideration. The pupils internalize good manners. They understand that humans are dependent on, and responsible for, the environment. They become aware of the impact of their own actions and act accordingly in everyday situations. The pupils learn to defend their ethical choices with facts and personal experience, and to take responsibility for their decisions. The pupils' physical and motor skills develop and they understand how health and welfare are maintained. The pupils' linguistic and cultural identities and their abilities to express themselves in different ways are developed. The pupils develop their creativity, become acquainted with different forms of art, as well as with their local and national culture.

2.3 Structure of Basic Education

The structure of education at the International School of Vantaa is shown in the division of hours, which is based on the division of hours given by the City of Vantaa and legislations. The pupils of the International School of Vantaa will proceed in their studies according to the curriculum of the grade levels.

2.4 The Concept of Learning

The International School of Vantaa curriculum is based on a conception of learning as an individual and communal process of building knowledge and skills. Through this process, cultural involvement is created. Learning is seen as purposeful action that takes place either independently, under a teacher's guidance, or in interaction with a peer group. Underlying the conception of learning is the idea of lifelong learning that puts an emphasis on acquiring new learning and work habits in addition to new knowledge and skills. Learning is based on the pupils' existing structure of knowledge. On the basis of this structure, pupils process and interpret the material to be learned and therefore the pupils' own active role and purposeful activity are of essence. Learning also depends on the pupils' previously constructed knowledge and skills, motivation, and learning and work habits. In addition to requiring activity, learning is a process that also requires the skill to solve problems either independently or collectively.

The International School of Vantaa (ISV) is a school that teaches in English, which has a further impact on how we learn and how we teach. The core of learning in ISV is based upon the principle that teaching and learning go hand in hand with the student at the center. In addition it is based on the following principles:

- learning is interactive between students, adults, peers and the physical surroundings
- students have the possibility to learn by doing
- students learn to regard themselves as learners, learn to know their personal learning style and to know their strengths and weaknesses in order to learn and improve themselves
- students are encouraged to learn by positive feedback and support
- lifelong learning

Teaching and Learning in ISV is based on the needs of the student. This means that:

- students have individualized learning paths when needed
- teaching is connected to the students own interest and sphere of experience
- different backgrounds are recognized in teaching
- teaching builds on the students' previous knowledge
- continuous learning is promoted

Evaluation of a student's learning and the success of imparting the city goals is ascertained by using multiple tools. We, at ISV, evaluate these concepts and goals through direct communication with the students and parents as well as with other teachers within the school. We build a relationship based on a common core understanding of what learning is at ISV.

CHAPTER 3 Interdisciplinary skills and integration in ISV

Interdisciplinary skill learning is emphasized in ISV education and teaching; the goals and contents are incorporated into different subjects. Interdisciplinary education aims to integrate education, teaching and certain key cross-curricular skills. Our school emphasizes three of the seven Interdisciplinary Education Skills outlined in the Finnish National Curriculum: Cultural Savoir-Faire, Interaction and Expression (L2), Multiliteracy and Media Literacy (L4), and Active Membership, Influencing and Building of a Sustainable Future (L7).

These three Interdisciplinary Skills are integrated in all of our teaching and our concept of learning. As an international school, culture and the understanding of different cultures is encouraged. We use various texts from various sources i.e. novels, short stories, poems, websites, journals, both national and international newspapers. Our school has multiple extra-curricular clubs that are aimed at giving a student a view to the world and cultures outside of Finland, and how we can be active members in society to influence change. Some examples of the types of projects, clubs and interdisciplinary teaching methods are given below along with the Interdisciplinary skill it focuses on:

- Open template projects focused on a common theme (L4)
- Certain elective subjects (L1-L7)
- Ecoforce (L7)
- Scholastic Book Club (L4)
- Chess Club (L1)
- International Projects (L7)
- Animal Welfare (L7)
- Cooking Club (L3)

CHAPTER 4 Culture and Operation of a Comprehensive School

4.1 Learning Environment and Operational Culture

The International School of Vantaa is located in the Pakkala learning and information center, the Point, in Kartanonkoski, Vantaa. The building was ready in 2002 and in addition to the school it also holds a day care center and a public library. The Point building and its surroundings are designed to be a physically safe environment. The school and library work closely together, since the learning center belongs half to the school and half to the library. The use of the library and learning center before, during, and after school hours gives our pupils the possibility to study actively either as a group or independently. In addition to a media lab, the Point provides computers with internet access for our pupils' free use. This supports our pupils' development into members of today's information society.

As a building, the Point is a functioning learning environment that supports our pupils' motivation to learn, as well as their curiosity and self-direction. The study and other facilities can be used flexibly to allow the employment of diverse and well adapted teaching methods and working approaches. The environment also supports interaction between our pupils and the adults working at the Point.

Our objective at the International School of Vantaa and at the Point center is an open, encouraging, unhurried, positive atmosphere, for whose maintenance the teachers, pupils, and everyone working in the building share responsibility. At the International School of Vantaa, we maintain a pleasant learning environment for all.

The operational culture of the International School of Vantaa is portrayed in our educational and teaching work. Our objective is to consistently develop all our practices so as to support attainment of the objectives we have established for our educational and teaching work. Our goal is that everyone who belongs to our school community or to the Point community feels like a valued member of the community.

The International School of Vantaa is constantly assessing its own practices, for instance with the help of evaluations done by the City of Vantaa education department, or by student feedback. Through the assessment, we seek to develop our practices so that we can best serve the entire school community and the society.

The building as such acts as a meeting point for internationally minded students to learn. Learning in ISV is not bound to "place or time".

To reach the ideal learning results, it is essential that various learning environments are integrated in teaching and learning.

- face-to-face interaction in a social context
- learning environments extend outside the classroom and school building
- cross-curricular learning
- technology and electronic environments are in use in ISV
- extra-curricular learning (e.g. Student Council, Peer Student Activities, Technical Support at events, etc.) is recognized

4.2 Working Approaches

The International School of Vantaa seeks to use versatile working approaches that help support and guide the pupil's learning. The working approaches also depend on the characteristics of the subject to be taught. The function of the approaches we use is to develop learning, thinking, problem-solving, working, and social skills. Our working approaches also encourage the pupil to active participation, and provide opportunities for the creative activity, experiences and play characteristic of the age group in question.

The working approaches are selected by the teacher. It is the teacher's task to teach and guide the work and learning of both the individual pupil and the entire group. When choosing a working approach the following factors are taken into account:

- Developing a desire to learn, learning about responsibility and leading oneself
- Encouraging student centered learning from an early age
- Assisting the pupils in recognizing their own learning styles in order to activate purposeful learning
- Developing capabilities for taking responsibility and being conscious for one's own learning
- Learning to focus and developing skills to acquire, apply and evaluate information
- Basic skills in reading, writing, arithmetic and problem solving
- Promoting communication skills, public speaking and story-telling
- Learning by doing and developing the ability to create and work with portfolios
- Sharing and reflecting as a teacher practice (away from teacher centered learning)
- Encouraging and applying diverse teaching methods
- Supporting learning through interaction and developing constructive cooperation
- Teaching leadership skills, recognizing own capabilities and strengths
- Giving students the chance to participate and promoting social flexibility
- Learning the skills of empathy and social skills including conflict resolution techniques
- Recognizing and taking responsibility for dealing with stress

The International School of Vantaa in taking consideration future needs will also address the following working methods. We encourage investigative learning and acquiring researching skills especially in regards to utilizing the internet. In particular, teaching the ability to recognize and tell the difference between essential and non-essential information. We recognize the need for students and teachers to acquire ICT skills and become comfortable working with modern technology. We promote entrepreneurship and environmental awareness to build a sustainable world. As an international school we value learning to work with others and appreciating the diversity of cultures.

4.3 Working Methods

ISV does still structure teaching based around several academic and craft subjects: however, this does not limit learning to a singular classroom and subject. Cross-curricular learning is a practical method implemented in ISV from time to time. Cross-curricular learning: instruction may be separated into subjects or integrated. The objective of integration is to guide the pupils to examine phenomena as a whole, to create a united mental view of different fields of science, as well as to emphasize general educational goals. When integrating, the basic skills are considered more important than single topics. An example of this would be examining the concept of water throughout all subjects for a week. These thematic learning weeks would be planned and implemented during the teachers' annual mutual planning meeting.

4.4 Working Culture

Teaching the Finnish curriculum in English creates a unique learning environment and has an impact on the working methods and the community. The multicultural community is in constant dialogue, also in matters of teaching and learning. Teachers at ISV are committed to the quality of the teaching. We share materials and best practices in cooperation and consultation between ISV staff members and with other schools with English as the language of instruction.

The comprehensive school nature of ISV is encouraged by creating means of interaction between the different grade levels. The teachers, the school staff as well as students and parents commit to creating a friendly and positive atmosphere for learning.

4.5 Responsibility and collaboration between and within subjects

In ISV, we have teams that are responsible for the teaching of certain core subjects or grade levels. In the primary school, the teams are divided by grade level in the following manner: grades 1-2, 3-4, 5-6. This ensures a continuity of teaching and learning when advancing from a lower to higher grade level. On the secondary school side, the teams are divided by subject or common cause: Languages (English, French and Swedish, Finnish and Finnish as a Second Language), Sciences (Biology, Chemistry, Geography, Mathematics, Physics and Home economics), Special Education team (special education teachers and resource teachers) and Junior High team (History, Civics, Student Counselling, Music and Physical Education). Each team has a team leader who ensures collaboration within the team. The teams are responsible for their own subjects: however, these teams do not limit cross-curricular activity rather they facilitate the flow of information between teachers.

Chapter 5. Learning and Wellbeing to Promote Schoolwork

The curriculum has an important role to play in promoting the health and wellbeing of children and young people and of all of those in the educational communities to which they belong. Learning in health and wellbeing ensures that children and young people develop the knowledge and understanding, skills, capabilities and attributes which they need for mental, emotional, social and physical wellbeing now and in the future.

General Atmosphere

All the adults who work in the school are involved in cooperation. Parent association is involved in school activities in various ways. Parents are encouraged to do activities with students. They also run clubs in school.

Safety is a key concern in ISV. We take student well-being seriously. Mutual meetings are held monthly and student welfare matters are most often a central topic of discussion; nevertheless, student welfare matters can be raised at any time during the school year. Bullying, violence and disruptive behavior are dealt with immediately.

A student at ISV is provided a safe and nurturing environment in which to learn and grow. As previously mentioned, the school has three longer break times as well as a lengthy lunch time. School lunches are provided. In addition, learning can happen anywhere, even off school grounds, so the safety of the student is of primary concern there. Thus, we make sure to inform the parents and teachers of any extra-curricular learning events. Student safety and wellbeing is monitored specifically by their classroom or homeroom teacher.

5.2 Cooperation

5.2.1 Pupils' Involvement

Students are responsible of their own learning according to their developmental stage. Students are also responsible of creating and maintaining a peaceful constructive learning environment and respecting others right to learn.

The board of student council provides a channel for the students to be heard. The board members listen to students and take students' ideas to the leading team. Leading team can also inform students via the board members.

Different school activities such as peer students, peer mediation, eco force and different clubs provide students a chance to influence school environment.

The students learn to give feedback to others and also have a chance to learn from the peer assessment. The students are taught from early age to share their ideas and thoughts and to give and take feedback.

The students can also provide activities for each other, like workshops during these theme days, active breaks or tutor each other outside lessons.

Students can also be involved in creating materials, or choosing books or other teaching material and teachers are not afraid of taking up the ideas of the students.

5.2.2 Home-School Cooperation

The parents or guardians carry the primary responsibility for the upbringing of our pupils. The International School of Vantaa takes responsibility for the pupil's education and instruction as a member of the school community. The school also supports the parents or guardians with the means available so that they can for their part support their children's purposeful education and learning. Cooperation between home and school is implemented in the shared educational responsibility, with the objective to advance our pupils' prerequisites for learning as well as a feeling of security and well-being at school.

A multi-professional cooperative network, including the school nurse, psychologist and social worker, help the families if needed with questions concerning the pupil's schooling and well-being.

Teachers have active interaction with parents and guardians and strive for giving continuous and constructive feedback on the pupil's school work and development. Forms of cooperation are, for instance, parents' evenings and meetings, Wilma, self-assessment forms, and various kinds of bulletins.

Parents and guardians of our pupils have the opportunity to participate in the planning and assessment of the school's educational work from within the parents' association.

5.3 Educational Conversations and Disciplinary Methods

At ISV, the main disciplinary method is the educational discussion. This discussion can take place anytime and anywhere relative to the issue in question. These conversations take place usually between a classroom or homeroom teacher and the student from their corresponding class; however, any teacher can educate a student on how to behave and act politely and appropriately in accordance with the norms of society. Parents are informed about these conversations.

5.4 Support for Education and Teaching

Formal education in ISV occurs in a structured environment whose explicit purpose is teaching students. It takes place in our school environment, with classrooms of multiple students learning together with a trained teacher. The school system is designed around a set of values and ideals that govern all educational choices in ISV. Such choices include curriculum, physical classroom design, student-teacher interactions, assessment, class size, educational activities, and other activities. The other activities are important in order to create opportunities for interactions that help students to feel secure, to communicate and to enjoy being with people. Through these other activities we provide a range of interaction possibilities in the form of building relationships, facilitation, organizing and directing.

The Leadership Team made up of teachers from both the Elementary and Junior High together with the school principal and vice-principal meet weekly to discuss key matters affecting the entire school. On a weekly basis the teachers also discuss in their own teams matters related to the teams.

The teams are generally according to the grades (1-2, 3-4 and 5-6) in Elementary and according to subject areas in Junior High (Science, Language, Special Education and the JH team).

The many other activities that help support and create a wholesome education and a safe environment for the growth and wellbeing of ISV students are discussed below.

5.4.1 Library Services

The Point Library is an important partner for the International School of Vantaa as it is in the same building as the school. Classes visit the library and learn of its valuable uses for education. Classes are also involved in presenting their work in the library display areas as well as take part in community projects with the library.

5.4.2 Cultural Services

The pupils' identity, sense of community and cultural know-how are supported with the pedagogies of different cultural operators. In addition to the local services (Vantaan Nuorisotoimi, Vantaan Kulttuuripalvelut and Vantaan Liikuntapalvelut), ISV cooperates frequently with cultural services around the whole metropolitan area to offer pupils cultural and art experiences and learning outside classroom.

5.4.3 Physical Exercise Services

The International School of Vantaa promotes physical well-being by offering many exercise options to the students outside of their regular physical education classes. The School takes part in the Liikkuva koulu and also has indoor and outdoor equipment for the students to play with during the day. In the afternoon there are athletic clubs as well.

5.4.4 Vantaa Nature School

Studies have shown that time outdoors helps students succeed in school, improving memory, problem solving, and creativity. Children who spend time in nature are also physically healthier and more likely to take action for nature as adults.

"Education outside the classroom" describes school curriculum learning, other than with a class of students sitting in a room with a teacher and books. It encompasses for example biology field trips and searching for insects in the school garden, as well as indoor activities like observing stock control in a local shop, or visiting a museum. Outdoor education is simply experiential learning in, for, and about the outdoors.

ISV encourages and tries to foster a nature connection in our students that includes classroom and outdoor components and taking part in the Vantaa Nature School activities.

5.4.5 Vantaa Parishes

The International School of Vantaa works with a number of parishes in Vantaa to further student's religious education as well as inform them of the social services provided by the churches. This includes a yearly church service in which representatives from the Finnish Evangelical Lutheran Church, the Roman Catholic Church, the Finnish Orthodox Church and the Pentecostal Church work together to celebrate Christianity.

5.4.6 Club Activities

The International School of Vantaa may organize club activities to support the educational and teaching work at our school. The purpose of club activities is to promote the kindling of constructive extra-curricular activities, and to give the pupil the opportunity for something other than normal schoolwork as well as showing and developing their non-academic skills, in a secure and peaceful environment. Club activities support the pupil's social growth and diversified development in accordance with the objectives of basic education. Club activities also provide opportunities for positive interaction with adults and other children. Besides the school, club activities may be organized by the parents association, other associations and societies, companies, or other operators in cooperation with the school. . The themes for clubs may be various and the students' own initiatives and ideas for clubs are also taken into account (the Student Council).

The clubs may roll in English, Finnish or any other language in accordance with the language of the members and the theme of the club. Club participation is voluntary for the pupils.

5.4.7 Morning and Afternoon Club

Students are offered morning and afternoon activities. The morning and afternoon club is organized by the parents' association VAKKA and it is meant primarily for first and second graders. The morning and afternoon club employees cooperate with the school staff on a regular basis. The club and the school share the same educational values and objectives.

5.4.8 School Meals

Students are provided with a warm, free meal on every school day. During the snack break in the afternoon, they may have a healthy snack taken from home or bought in the school canteen. Students learn to appreciate food and make healthy choices. Lunch break is also for learning about good eating habits, enjoying others' company, and learning social skills. School meals form an integral part of the upbringing and educational tasks of school.

5.4.9 Safety and Traffic

Students learn to understand how to maintain and promote safety, responsible behavior and good manners in traffic. They acquire abilities to act in a variety of environments and situations in a safe way. These skills are learned both in home and school. Traffic education in school is given in various forms, and it is an integral part of the school day.

Students may be granted the right to a school transport subsidy if the criteria defined by the education committee and the basic education act are met.

5.4. 10 Philanthropy

Philanthropy in the sense of caring, nourishing, developing and enhancing "what it is to be human" on both the benefactors' and beneficiaries' is an important element of education in ISV. Philanthropy education teaches students about the civil society, or nonprofit sector and the importance of giving time, talent and treasure for the common good. It equips students by encouraging charitable behavior

and empowers them to take voluntary citizen action for the common good in their classrooms, communities and lives.

Specific activities that will be organized in ISV include:

- Inviting grandparents, uncles, aunts, sisters, etc.
- Theme/grandparents day in the autumn-Welcome them more often
- Volunteer and charity work
- Further cooperation with non-government and non-profit organizations
- Creating structures for kummioppilas activities
- Taksvärkki day

5.5 Development/On-going Events

The non-curricular activities are important for the unity of the comprehensive school. Students are involved in planning and organizing school activities.

- non-curriculum based activities e.g. ISVentures
- traditional events are developed further and together with the whole school community including staff, students and parents
- long term cooperation and consultation with other schools with other schools, especially those with English as the language of instruction
- interaction between primary and secondary school through e.g. peer mentoring or big brother/ sister system

5,6 Distance Learning

Distance learning is possible at the International School of Vantaa in a limited capacity. Students who are missing significant amounts of days due to illness or travel are able to keep up with lessons and classwork via the Wilma system, Fronter and email. Teachers inform students of work, etc. via Wilma and put materials for the student on Fronter. Students can upload work via Fronter or by email. It is also possible to give presentations by utilizing video web media tools like Skype. Testing, however, must be completed at the school and not via distance learning.

6. Assessment

Assessment in ISV is an ongoing, everyday practice that involves many parties and can take many forms. Assessment is done daily in small ways, comments, praise and redirection, as well as on a bigger scale as formal projects, presentations and tests. The involved parties are the students, parents and teachers and the aim is a two way information flow. The students and parents get information on how learning aims are being reached. This information helps them to focus efforts, build self confidence and self-image as a learner. The teachers get information on the efficiency of their teaching and can use the information as basis for their further teaching.

Assessment is used for various purposes.

- Assessment for learning: where assessment helps teachers gain insight into what students understand in order to plan and guide instruction, and provide helpful feedback to students.
- Assessment as learning: where students develop an awareness of how they learn and use that awareness to adjust and advance their learning, taking an increased responsibility for their learning.
- Assessment of learning: where assessment informs students, teachers and parents, as well as the broader educational community, of achievement at a certain point in time in order to celebrate success, plan interventions and support continued progress.

Assessment has its foundation in the curriculum and it is based on the learning aims and assessment criteria of the curriculum. Pedagogic decisions are made based on the outcomes of the various assessment methods i.e. if the students do not know a core concept, it is reviewed together rather than moving forward. This is done within reason. Assessment outcomes change how we teach. Formal assessments are preplanned, systematic attempts by the teacher to ascertain what students have learned. Informal assessments on the other hand are those assessments that result from teachers' spontaneous day-to-day observations of how students behave and perform in class.

6.1 Assessment Culture

In assessment, we strive to recognize the students' knowledge and skills as a whole. Assessment incorporates information from different areas of school life and lesson work; participation in lessons, presentations, oral and written work and other school activities. Teachers encourage each other to give assessment feedback daily and share good practices for giving constructive feedback to students.

Teachers strive to plan their teaching so that different learners and students at different stages of their learning have chances to show what they have learned in way that is suitable to them.

Assessment is ongoing so that students will be recognised for their efforts throughout the year.

6.2 Transparency in Assessment

To make assessment fair and balanced to students and parents as well as other teachers and other schools, the criteria for assessment will be available and transparent to all parties involved. The Curriculum will be available for all as a public document and the school informs students and parents of more precise criteria for assessment at the beginning of studies; be it at the beginning of the year or at the beginning of a study unit. (Wilma is a key method of keeping informed between the home and school.) The annual evaluation discussion between the parents, teachers and students are used to give overall feedback about the wellbeing in school. These meetings can also be used to get the parents' view on the school's assessment practices.

Furthermore, teachers of a certain grade level or subject cooperate to ensure that all of the students are assessed using the same criteria. Cooperation between teachers is also necessary for creating school wide consensus on how to assess such things as behavior and working skills and how (and if) these are integrated into assessment of a subject. In addition to Wilma, the parent's evening and evaluation discussions, the students counsellors OPO gives information on what is expected including how to better ones' grades.

The school will seek to validate its assessment practices in co operation with city officials and teachers from other schools when it is manageable and feasible.

6.3 Continuous Assessment

Assessment in ISV is an ongoing process. The methods used are verbal praise, student self-assessment, assessment discussions and peer assessment. *Wilma* is an important tool for sharing and recording the feedback given throughout the school year. The teachers share ideas and develop different methods on how to help students to improve their academic skills and grow as a person. From an early age students learn how to give and receive constructive feedback. The feedback is honest, positive and encouraging. In this way the students also learn how to deal with negative feedback.

However the methods of testing will be varied in nature and applied according to the subject, nature of groups and the group size. Tests can be for instance electronic in nature; they can also be broken down into smaller and more manageable parts or carried out as cross-curricular projects.

Also, the strategies for studying and taking tests are seen as important skills for the students' further studies, and as such are integrated into the teaching of the subject in question.

6.4 Self-assessment and Peer Assessment

We value and encourage open and honest discussions among students and teachers of which self-assessment and peer assessment play a crucial role. There are continuous assessment discussions including assessment of behavior in school.

Teachers provide the guidelines and instructions for self-assessment and peer assessment. Included in these guidelines are strategies for students to give and receive self-assessment and peer assessment. Self-assessment and peer assessment consists of both formal and informal assessment.

Peer and self-assessment, where students assess each other and themselves, can encourage students to take greater responsibility for their learning, for example, by encouraging engagement with assessment criteria and reflection of their own performance and that of their peers. Teachers will help to explain the function and purpose of self-assessment and peer assessment. Teachers have an active role in giving feedback and discussing the process. A key element of self-assessment and peer assessment is accepting mistakes as a natural part of the learning process. We encourage using self-assessment and peer assessment from an early age (1st grade). The nature of self-assessment and peer assessment is to be constructive at all times.

6.5 Assessment of behavior

The learning aims for behavior are based on the school values, educational aims, school rules and good manners.

Behavior is assessed relative to the learning aims, of which the students have been informed and for which the students can practice. The purpose of behavior assessment is for the students to learn to evaluate their own behavior and thereby regulate and shape their behavior in the desired way when they receive assessment feedback.

In assessing behavior it is important to ensure that the student's personality, temperament and other personal traits are not assessed as behavior. Behavior assessment is not part of the assessment in a subject and behavior should not influence the assessment of subjects. The assessment of each student's behavior is influenced by the students themselves, their peers and their teachers.

Assessment rubric:

A/10 has reached the set goals with excellence

A/9 has reached the set goals with distinction

B/8 has reached the set goals well

C/6-7 has reached the set goals satisfactorily

D/5 has reached the set goals poorly

E/4 has failed to reach set goals

A = The goals have been reached with excellence

The student

- is honest, trustworthy and positive
- has exemplary good manners
- follows set rules
- conscientiously and independently takes care of school work and school supplies (I think this should not be here!! (Juha))
- cares for the shared environment, duties and materials
- independently and willingly helps others
- creates and maintains a positive learning atmosphere

B = The goals have been reached well

The student

- is honest, trustworthy and positive
- mostly has good manners
- mostly follows the set rules
- mostly takes care of school work and supplies
- mostly takes care of the environment and shared materials
- contributes to a peaceful working atmosphere

C = The goals have been reached satisfactorily

The student

- has sufficiently good manners
- evaluation of own behavior is a challenge
- sometimes acts dishonestly
- lesson behavior and attitude toward learning should improve
- lacking skills to work independently and in groups
- is indifferent about learning environment and shared materials, neglects duties

The teacher has been in contact with guardians.

D = The goals have been reached poorly

The student

- behaves dishonestly and in an untrustworthy manner
- knowingly breaks set rules
- often has a negative attitude toward school work
- creates negative atmosphere by negative attitudes and actions
- often disturbs the working peace and stops other people from working
- neglects learning environment, shared duties and materials

The teacher often in contact with parents**E = has failed to reached the goals**

The student

- does not fit in the school community
- attitude towards school is distorted
- individual teaching solutions are repeatedly made because of repeated misbehavior
- has not improved behavior despite numerous redirections

The teacher repeatedly in contact with parents.**10 Excellent**

The student

- shows respect for oneself, others and the environment
- is honest, trustworthy and positive
- has exemplary good manners
- follows the set rules
- conscientiously and independently takes care of school work and school supplies
- cares for the shared environment, duties and materials
- independently and willingly helps others
- creates and maintains a positive learning atmosphere

9 Very Good

- shows respect for oneself, others and the environment
- is honest, trustworthy and positive
- has good manners
- follows the set rules
- conscientiously takes care of school work and school supplies
- cares for the shared environment, duties and materials
- willingly helps others
- maintains a positive learning atmosphere

8 Good

- shows respect for oneself, others and the environment
- is honest, trustworthy and positive
- mostly has good manners
- mostly follows set rules
- usually takes care of school work and school supplies)
- usually takes care of the shared environment and materials
- contributes to a peaceful working environment

7 Satisfactory

The student

- has moderately good manners
- has challenges evaluating own behavior
- at times has difficulties with peers
- sometimes acts dishonestly
- lesson behavior and attitude toward studies should improve
- lacking skills to work independently and in a group
- is indifferent of shared learning environment, materials and duties

The teacher has been in contact with guardians

6 Moderate

The student

- Sometimes has good manners
- has challenges evaluating own behavior
- repeatedly has difficulties with peers
- sometimes acts dishonestly
- lesson behavior and attitude toward studies should improve
- lacking skills to work independently and in a group
- is indifferent towards, or neglects the shared environment, materials and duties
- disturbs work peace

The teacher often in contact with guardians.

5 Poor

The student

- behaves in a dishonest and untrustworthy way
- does not get along with peers
- knowingly breaks set rules, has a negative attitude toward school work
- attitudes and actions create a negative atmosphere
- often disturbs work peace, stops others from working, neglects shared environment, materials and duties

The teacher repeatedly in contact with guardians

4 Weak

The student

- does not fit in the school community
- attitude towards school is distorted
- individual teaching solutions are repeatedly made because of repeated misbehavior
- has not improved behavior despite numerous redirections

7. Student Support for Schooling and Learning

Support for learning at ISV is provided for students focusing on pre-emptive action and early recognition of the need for support. Early recognition is ensured by differing methods, such as flexible start for first and seventh graders and supported by extensive exchange of information between all the professionals in the working community. The work also focuses on specific threshold levels in which a transfer of information between teachers, homes and other support personnel is of importance.

Threshold level	Time of information exchange	Responsible parties	Other actions	Documentation
pre-school – firstgrade	spring before first grade	pre-school teachers, first grade teachers, special education teachers, guardians, other support staff	pre-schooler visit the school in the spring, flexible start in the beginning of first grade	Esko-information transfer
sixth grade – seventh grade	spring before seventh grade	classroom teachers, subject teachers, special education teachers, parents, other support staff	children transferring from Kaivoksela school visit ISV and vice versa, flexible start in the beginning of seventh grade	transfer of learning plans
Ninth grade – upper secondary education	spring at the end of ninth grade	classroom and subject teachers, study counselor, special education teachers, students, parents, receiving institutions	presentations of vocational training and lukio, visits to vocational schools and lukios	transfer of learning plans

Table 1: Threshold levels and involved parties and time of information exchange

The school may create special study groups in order to cater to the needs of various learners and learning styles from time to time or as the need arises. These special study groups are intended to enhance the basic capabilities of the students in their different subjects. These arrangements shall be conducted in a flexible manner throughout the school year.

7.1 Modes of Learning Support

7.1.1 Tutoring

Tutoring is one of the main ways of support in all stages of learning and stages of support. Tutoring is offered whenever there is a need to strengthen basic skills, fill gaps in learning or prepare for tests. Also, an ongoing tutoring throughout the school year can be required in some cases. At ISV we also offer intensive tutoring for incoming students transferring from other schools and/or countries.

7.1.2 Part-Time Special Education

Students can get support from the special education teacher whenever the need arises. This support can take many forms and it can take place in various settings and as part of support on all three stages of support. The special education teacher can join normal lessons and give support as part of the lesson, give individual support or help a smaller group during lesson times or outside lesson times and give focused support for different areas of learning. The special education teachers also provide consulting for class/subject teachers and assist with whole class groupings.

7.1.3 Flexible Grouping

Teachers co-operate to create flexibility in the way teaching groups are formed for their lessons. This flexibility allows more concentration on the specific needs of students, when children with similar needs are grouped together. These groupings may vary according to subject and in duration based on the students' needs.

7.1.4 Differentiation

In class

We differentiate learning in class by utilizing many different methods. First, study materials are adjusted/adapted to a student's needs. Classroom seating is used to help support a student. Student comprehension is checked and feedback given on student's work during lessons. Teachers are aware of student's emotional needs and give students emotional support. Clear instructions are given on tasks and homework (oral and written). Learning tools are used in class (ex. visual cues, wiggle cushions, audio books). Finally, extra time is given for completing tasks in class.

Out of Class

We differentiate learning out of class by creating individualized assignments that are given based on a student's needs. We give extra time for completing tasks.

7.2 Three Stages of Support

7.2.1 General Support

General support is the first response, when it is clear that a student needs support for their learning. The classroom teacher or subject teacher decides in consultation with the special education teacher and in co-operation with the student and guardians, which forms the support will take. The support can be provided during the student's scheduled lessons or outside the lesson times. Flexible groupings, differentiation, tutoring and part time special education can be used in delivering the support and the student will have access to the other support staff at school.

A learning plan can be made as part of general support. One has to be made if the need for support is ongoing or focused on a very specific learning area or goal.

7.2.2 Intensified Support

A student may receive intensified support when measures of general support prove insufficient, or a student needs more long term or more intensive support. The decision of intensified support is made by a multi-professional team, consisting of teachers, special education teachers and other support personnel as needed, based on a pedagogic assessment made by the student's teachers. The same procedure is used when the stage of support is changed from intensified back to general support. During intensified support, tutoring and part time special education teaching will gain in importance.

A learning plan will be made by the student's teachers in consultation with the special education teachers for securing intensified support for the student. The plan will outline the student's need for support and the means and methods of support to be used. The plan is reviewed whenever there is a change in the student's needs, at least once per year.

If conventional support measures prove inadequate or insufficient, the learning plan can focus on specific core contents of the curriculum to ease progress through studies and enhance learning skills.

Intensified support should continue for long enough, so that its usefulness and impact can reliably be assessed.

During intensified support, co-operation with the homes will gain in importance. The views of the guardians and students will be taken into account when the pedagogic assessment is made, when planning intensified support, when making and reviewing the learning plan, when deciding on the stage and methods of support and when assessing the usefulness and impact of the learning plan.

7.2.3 Special Support

A student may receive special support when intensified support proves insufficient and the student requires more intensive, longer term support that incorporates many means of support. A pedagogic assessment outlining previous support measures under intensified support and the student's needs for further support is made by the student's teachers in co-operation with the special education teachers. This assessment will be processed by a multi-professional team consisting of necessary support personnel and will be augmented by psychological and medical expert assessments when necessary. The decision of special support is made by the district head of basic education. Co-operation with the guardians in connection with special support is taken care of by the principal. The decision for special support will be revised on 2nd and 6th grade and whenever there is a significant change in the students' situation.

A personal plan of teaching arrangements (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS) will be made for the student within two months of making the decision of special support. This plan is made by the student's teachers in co-operation with the student, guardians and other support personnel, based on the pedagogic assessment and, if necessary, on other expert assessments. A HOJKS plan will be made for student in special support at the beginning of each academic year and it is revised at least once a year.

As in intensified support, if conventional support measures prove inadequate or insufficient, the learning plan can focus on specific core contents of the curriculum to ease progress through studies and enhance learning skills.

9. Languages and cultures in ISV

The international school of Vantaa is, as its name implies, a meeting place for cultures and languages from all over the world. Although the main languages of instruction are English and Finnish, our staff, students and their families come from various language and cultural backgrounds. The diversity of languages and cultures has an impact on our daily school life and the school seeks to actively encourage and celebrate this diversity.

9.1. Appreciation for languages and cultures

All of the students of the International school of Vantaa speak English at a level that allows them to participate in instruction given in English. In addition, most of the students speak Finnish and very many speak a third or fourth language at home, depending on their family background. This means that the school is home to a great number of languages and we hear many of them spoken in the school every day. Those children whose mother tongue is other than English or Finnish are eligible to get mother tongue instruction at school and many of our students get this instruction. We raise awareness and appreciation for all the languages of our school by making them visible at school. This we promote by celebrations and theme days, such as the language fair and international fair, and by encouraging the mother tongue teachers of our students to make the students' work done on mother tongue lessons visible in the school.

9.2. Language awareness

All subjects at school, like all professions in working life and all scientific disciplines at universities, have their unique use of language which is used to convey meanings in that subject, profession or field of study. For school, this is important to realize, since it has an impact on learning. Students and teachers alike will benefit from analyzing language specific to the subject, be it mathematics, biology, home economics or physical education. On the one hand, students are made aware of the specific uses of language for different subjects. (for example: “In chemistry, we use this word to refer to this phenomenon.”, or “In biology, we formulate questions in this way, which is slightly different from mathematics/woodwork/etc.” On the other hand, students are made aware that they use language in conveying meanings in all subjects, which poses certain demands on the language used. In effect all lessons are language lessons to some extent and all teachers are language teachers of their own subject.

At the international school of Vantaa, the students are made aware of the language they use by constant comparison between the two languages of instruction and between the languages of instruction and the students’ mother tongues. Comparing the words and phrases of different languages is not in itself enough to create language awareness, but from there it is easy to start analyzing the reasons behind the differences. The aim is for the students to understand that different language and culture backgrounds, as well as the different needs of the various subjects, have an effect on the language used.

Language awareness is also promoted through cross curricular projects, in which students get to study a phenomenon through the lenses of many different subjects. Important in these projects is that they incorporate a language element and that the students get to use their previous knowledge from many subjects and get to use the expertise of many of their teachers. By bringing it all together, students will gain knowledge about language use and the differences and also the similarities in language use in different subjects.

Teachers will co-operate in finding and creating ways of language aware teaching and share their ideas to the whole school. Teachers will also evaluate their own teaching and their students learning from this perspective.

9.3. Preparatory instruction

The International school of Vantaa has no preparatory classes for children with limited Finnish or English language skills. It is possible for a child who has been to preparatory instruction to start studies in our school, provided that they master English at a level that will allow them to follow instruction in English. This will be verified by a language test given to all children who apply to our school.

In these cases, when the child is admitted into the school, they are integrated into groups appropriate for their age and they will get extra support for their English studies, as well as Finnish as a second language instruction when needed.

Chapter 10 Bilingual Education

Our education is primarily aimed at students living in Vantaa whose English skills are of sufficient proficiency to study in English. All prospective students, including those from other English language programs or English-speaking countries, must take and pass an English language proficiency entrance examination. Passing the entrance examination with a sufficient proficiency rating is a requirement for being accepted as a student.

All subjects, excluding Finnish language and literature, are taught in English. Nevertheless, the core terminology of each subject is also taught in Finnish. The goal of education at ISV is that students demonstrate command over the central terminology in the target language as well as being able to express themselves fluently both in spoken and written communication. The goals of learning the target language, English, including the central content for each grade are outlined and described in the tailor-made ISV English curriculum.

Chapter 11: International School of Vantaa English Curriculum

Introduction

The English curriculum for the international school of Vantaa is tailor-made to suit the students and teachers. The curriculum offers information for parents as well as guidelines as to how English is taught at ISV. The curriculum follows and adds to the Finnish national curriculum in terms of the curriculum fulfilling the goals set by the national board of education for English in Finland.

Furthermore, English in ISV is taught on a near-native level i.e. the educational level of English is much higher than in a Finnish school. Despite this, ISV is a normal public school and assessment is made using the criteria set in the national curriculum. Assessment is further delineated for each level; however, it mostly takes the forms of projects, writing tasks and language portfolios.

General Evaluation of English

Grades 1-2

During the first two years, emphasis is placed on learning to evaluate one's own ability and level. Creative tasks are offered to give the teacher a view into how the student is progressing and developing their English skills. The kinds of creative tasks are left to the teacher's discretion; nevertheless, common tasks include writing simple short stories, combining picture and text to make comic strips or even short films, and taking part in discussions.

Grades 3-4

During this grade band, evaluation starts to take into account to a larger extent textual production and textual comprehension. The student is required to produce short coherent texts that can be used for evaluation. These texts should have a singular topic and the production should form a cohesive whole. Moreover, speaking and listening at the correct times and in the appropriate contexts also form bases for evaluation. Vocabulary and grammar knowledge are also evaluated using various assessment methods such as contextualized practice sheets, tests or through student presentations.

Grades 5-6

Evaluation takes into account textual production and textual comprehension as well as an array of communicative competences. The student is required to produce more substantial texts that can be used for evaluation. These texts should have a clear topic and supportive evidence bearing in mind cohesion, lexical complexity and structure. Moreover, informative speaking and active listening also form bases for evaluation. Vocabulary and grammar knowledge are also evaluated using various assessment methods such as contextualized practice sheets, tests or through student-directed activities.

Grades 7-9

The task types during the secondary school start to become more intensified and focused upon gaining more control over English to reach a more professional and academic level. The tasks take the form of structured papers such as research reports and expository essays, textual analyses and presentations on various topics related to language and culture. Collecting and organising student

created content into a language portfolio is also an evaluation method in use. These task types prepare a student for their future studies as well as work life.

Guidance, differentiation and support

A student at ISV is encouraged to read extensively in their spare time both in English and Finnish. This is to ensure that the linguistic abilities of the student are developed to a sufficient level to be able to progress to the secondary tier of Finnish education. The teachers of ISV take all student ability into consideration when teaching and help to guide the students towards their individual learning goals. Further information on this topic is provided in the ISV core curriculum.

Learning methods and environments

English in ISV is taught throughout the entire school and within all subjects. English lessons focus on acquiring critical thinking, reading, writing and listening skills. Speaking strategies and techniques are also taught. The aim is to provide a comprehensive education that supports and builds on what is learnt during Finnish language classes: thus, English is taught at a near-native level wherein the focus is on reading a variety of text types and learning to interact using appropriate media strategies and approaches.

Cross-curricular cooperation

English is an inherent component of the school environment. Thus, the acquisition of English is an ever present component of all teaching in ISV. Learning, teaching and assessment occurs both within and between subjects i.e. projects and written tasks that are evaluated by multiple teachers. This concept of English learning is related to the field of linguistic awareness: the idea that all teachers are language teachers and that a student must be guided towards an understanding as to the importance of English as a lingua franca.

1-2 grade band

Overall Goals

- Learn the basics of the alphabet and phonetics to facilitate the development of reading skills
- Basic writing conventions
- Various forms of appropriate verbal expression
- Active listening

1st Grade Specific Goals

- Recognise letters and their corresponding sounds
- Consonant and vowel blends
- Sounding out words
- Recognising high-frequency words
- Comprehending and responding to appropriate texts
- Write a simple sentence
- Listen and respond appropriately in order to communicate

Gr. 1 Contents	
Reading • Identify every letter of the alphabet and its corresponding sounds • Digraphs, diphthongs, consonant blends, vowel combinations • Sounding out and decoding words • Exposure to different text forms such as simple fiction and informational texts • Read appropriate and familiar texts at sufficient rate with expression • Practising reading skills and strategies such as predicting and retelling stories	Writing • Expressing, organising and sequencing ideas and feelings in written form • Responding to texts, journal writing, creative writing such as short stories and informative writing • Developing fine motor skills through the writing process (examples word spacing, letter formation and working within parameters) • Introduction to the writing process including simple editing and revision of a text • Applying knowledge of linguistic conventions to spelling (high-frequency words, practising the spelling of unfamiliar words) • Applying knowledge of linguistic conventions to expand vocabulary (for example wordwalls, word choice when editing) • Applying knowledge of linguistic conventions of punctuation (full stop, question mark, exclamation mark, and capital letter at the beginning of a sentence)

	Applying knowledge of linguistic conventions of grammar (naming, describing and action words)
Speaking - Express views and feelings using appropriate language to convey meaning and purpose accurately - Interacting in small and whole group discussions	Listening - Demonstrate active listening (looking at the speaker, not interrupting, practise asking relevant questions) - Listening comprehension and strategies (making inferences, extending and making connections)

(Gr. 1) Indicators of proficiency

(1 = needs practice, 2 = meets requirements, 3 = thorough or above knowledge of content)

- The student can write a sentences correctly using capital letters and full stops
- The student reads simple grade level texts and has developed their vocabulary
- The student listens actively to others and participates in discussions
- The student can recognise all letters of the alphabet and their corresponding sounds
- The student can recognise and sound out key blends and combinations

Interdisciplinary Skills

During the first grade, the emphasis is on Taking Care of Oneself and Life Skills (L3).

A student is encouraged to:

- develop appropriate communicative strategies when engaged in interaction
- keep developing their English skills during their leisure time
- find the joy of learning through reading and listening to various narratives
- to express their feelings and ideas appropriately both in class and in their leisure time

2nd grade

- Strengthening and further developing phonetic skills
- Comprehending and responding to appropriate texts
- Expanding from writing a simple sentence to simple paragraphs
- Listen and respond appropriately in order to communicate and express thoughts and feelings as well as developing various interaction skills
- Develop reading accuracy and fluency

Gr. 2 Contents	
Reading ● Review digraphs, diphthongs, consonant blends, vowel combinations ● Developing reading by using knowledge of phonics, words and cueing systems ● Exposure to different genre of text such as folktales, myths and legends, poetry and informational texts ● Increase reading rate, fluency and accuracy ● Choosing texts suitable to one's own reading ability and interests ● Practising reading skills and strategies such as reflecting, responding, interpreting and making connections (author's purpose, main idea, supporting details)	Writing ● Expressing, organising and sequencing ideas and feelings in written form ● Gathering information to support ideas for writing in a variety of ways ● Responding to texts, journal writing, creative writing such as short stories and informative writing ● Practising the writing process including simple editing and revision of a text ● Expand knowledge of linguistic conventions to spelling (high-frequency words, practising the spelling of unfamiliar words) ● Expand knowledge of linguistic conventions to expand vocabulary (dictionary and thesaurus work, word choice when editing) ● Strengthen knowledge of linguistic conventions of punctuation (full stop, question mark, exclamation mark, and capital letter at the beginning of a sentence) ● Applying knowledge of linguistic conventions of grammar (simple word classes, three basic tenses, contracted forms)
Speaking ● Express views and feelings using appropriate language to convey meaning and purpose accurately for different audiences ● Interacting in small and whole group discussions	Listening ● Demonstrate active listening (looking at the speaker, not interrupting, practise asking relevant questions) ● Listening comprehension and strategies (making inferences, extending and making connections)

	● Discerning the main idea (listening for keywords and phrases that signal important ideas, following instruction)
--	--

(Gr. 2) Indicators of proficiency

(1 = needs practice, 2 = meets requirements, 3 = thorough or above knowledge of content)

- The student can write sentences and form them into paragraphs
- The student can read fluently as well as read aloud with relative ease
- The student listens actively to others and participates in discussions
- The student has understood the basics of grammar
- The student has developed their vocabulary

Interdisciplinary Skills

During the second grade, the emphasis is on Cultural Savoir-Faire, Interaction and Expression (L2).

The student is encouraged to:

- develop confidence when expressing themselves
- interact in order to learn and appreciate the various cultures and backgrounds of their peers and teachers
- develop their ability to express themselves effectively

Assessment of Core Content grades 1-2	
Requirements for advancement (D)	Requirements of good performance (B)
Reading The student - reads a variety of texts, though slowly, there might still be difficulties with understanding - shows consistent development of reading skills Writing The student - is able to write short familiar words correctly - practises producing complete sentences, there can be lots of mistakes - only uses basic vocabulary, but shows signs of improvement - inconsistent use of punctuation accompanied by grammar mistakes Speaking The student - participates as a speaker using fluent English, - is able to give literal responses to most texts, but experiences difficulties with extension tasks - is able to communicate and express their feelings to a limited extent in a variety of circumstances - is able to describe a simple sequence of events, real or imagined.	Reading The student - is able to read a range of texts independently with some fluency, accuracy, and understanding, - is able to retell and predict what might happen next in various types of text - is able to express in simple terms the content of fiction and non-fiction texts Writing The student - is able to spell short, familiar words correctly, in addition to unfamiliar words recognisably (but not always correct), - uses age appropriate vocabulary - can produce simple, coherent paragraphs in writing. - uses grammar and punctuation correctly the majority of the time. Speaking The student - actively participates as a speaker in activities in fluent English, - is able to respond to a variety of English texts, - is able to communicate and express their feelings effectively in a variety of circumstances, - is able to describe a sequence of events, real or imagined.

Listening The student • does not always demonstrate active listening skills • is an inconsistent listener when participating in the majority of activities • inconsistently listens, comprehends and responds to the majority of lesson content	Listening The student • participates as an active listener in a majority of activities • is able to actively listen, comprehend and respond to the majority of lesson content • uses active listening skills properly in most situations
--	---

3-4 grade band

Overall Goals

- Learn the basics of writing both structured and organised fictional and nonfictional texts
- Develop active reading and deepen their understanding of how to interpret a text
- Continue to develop and strengthen a student's usage of various forms of verbal expression
- Develop critical thinking skills
- Continue to build on active listening skills

Grade 3 Specific Goals

- Motivate students to move from simple to more complex forms of language use
- Comprehending and responding to appropriate texts of more variety and diversity
- Expanding from writing a simple sentence to simple paragraphs
- Listen and respond appropriately in order to communicate and express thoughts and feelings as well as developing various interaction skills
- Develop reading accuracy and fluency as well as rate

Gr. 3 Contents	
Reading ● Introduction to a greater variety of texts and genres (simple national news articles, fantasy/science fiction) ● Reading to understand the purpose of the text ● Responding to the texts (personal opinions) ● Introduction to the elements of a fictitious and nonfictional text (characters, setting, simple plot, narrator, sequence of events) ● Further build on reading fluency and comprehension level	Writing ● Writing to fulfill a variety of purposes (letters, postcards, emails, how-to paragraphs and instructions, recipes, stories, summary) ● Basics of word processing (simple formatting a document, line spacing, font size and type, alignment) ● Develop sentence writing fluency (combining sentences [compound sentences], varying sentence patterns) ● Further develop an understanding of the writing process (planning, editing, proofreading, peer-revision) ● Enhance and develop vocabulary (simple transition words, synonyms, antonyms, homonyms, homophones) ● Enhance their spelling skills (contextual spelling) ● Further develop an understanding of the grammar of English (tenses [future], simple coordinating conjunctions, simple adverbs, pronouns, rules of capitalization i.e. proper nouns and quotation marks, commas for lists)

Speaking ● practise speaking and presenting for a variety of purposes (persuade, entertain, inform) ● Simple summarizing	Listening ● active listening ● listening with intent ● making inferences, extending and expanding
--	--

(Gr. 3) Indicators of Proficiency

(1 = needs practice, 2 = meets requirements, 3 = thorough or above knowledge of content)

- write a simple paragraph with a topic sentence and supporting details
- can use the writing process with guidance
- reads fluently and comprehends a variety of texts with support
- speaks and expresses ideas and opinions
- has further developed and demonstrated their active listening skills
- demonstrates a knowledge of the grammar taught

Interdisciplinary Skills

During the third grade, the emphases are Multiliteracy and Media Literacy (L4), and Critical Thinking and Learning to Learn (L1).

The student is encouraged to:

- read and interpret a variety of texts from their own point of view
- interact with the texts they produce i.e. the writing process
- appreciate the complex nature and the process of creating a text

Grade 4 Specific Goals

- Learn to adapt language usage to appropriate contexts
- Predicting comprehending, responding and extending various appropriate texts of cultural diversity
- Expanding from writing paragraphs to a structured writing assignment, and develop the writing process
- Listen and respond appropriately in order to communicate and express thoughts and feelings as well as developing various interaction skills
- Develop reading accuracy, fluency, rate and expression
- Develop knowledge of English language structures and mechanics

Gr. 4 Contents	
Reading ● Continue to read a great variety of texts and genres (novel studies, literature circles, nonfiction books, an age-appropriate variety of articles) ● Strengthen the understanding of the purpose of a text ● Responding to the texts (personal opinions using evidence from the text) ● Continue to work on understanding the elements of a fictitious and nonfictional text (characters, setting, simple plot, narrator, sequence of events) ● Further build on reading fluency and comprehension level	Writing ● Writing to fulfill a variety of purposes (topic sentences and supporting details in paragraphs, simple research project, diary and journal entries, story with a message) ● Further develop word processing skills (blogging, cloud services) ● Develop sentence writing fluency (greater variety of sentence patterns) ● Further develop an understanding of the writing process (planning, editing, proofreading, peer-revision, word choice, writer's voice) ● Enhance and develop vocabulary (practise using transition words, synonyms, antonyms, homonyms, homophones) ● Enhance their spelling skills (further strengthen spelling skills, checking of own spelling) ● Further develop an understanding of the grammar of English (continue to develop understanding of tense [present, past, future], introduction to sentence types [declarative, interrogative, imperative, exclamatory], punctuation [simple commas usage, apostrophe])
Speaking ● practise speaking and presenting for a variety of purposes (persuade, entertain, inform) ● Introduction to presentation strategies	Listening ● active listening ● listening with intent (learn to listen with an open mind) ● making inferences, extending and

(keeping the audience in mind) ● Simple summarizing (literature circle)	expanding
--	-----------

(Gr. 4) Indicators of Proficiency

(1 = needs practice, 2 = meets requirements, 3 = thorough or above knowledge of content)

- write a coherent, cohesive paragraph with a topic sentence and supporting details
- can use the writing process independently
- reads fluently and comprehends a variety of texts independently
- speaks and expresses ideas and opinions
- has further developed and demonstrated their active listening skills
- demonstrates a knowledge of the grammar taught

Interdisciplinary Skills

During the fourth grade, the emphases are on Critical thinking and Learning to Learn (L1), and Cultural Savoir-Faire, Interaction and Expression (L2).

The student is encouraged to:

- think and observe bias in their own opinions and to learn to act impartially
- support their opinions and observations with evidence from a variety of sources
- actively listen to others and to interpret their thoughts and feelings on the matter

Assessment of Core Content grades 3-4	
Requirements for advancement (D)	Requirements for good performance (B)
Reading • is able to read various text with limited expression and confidence • struggles with some grade-level texts • is able to respond to texts but needs support • needs support in finding the main ideas and elements of a text • with assistance can retrieve information from some sources Writing • produces complete texts through the writing process but with assistance • produces writing that shows inconsistent use of the following conventions: voice, good word choice, paragraph structure, shows a range of sentences types and structure • can spell some of the frequently used words at grade-level • Inconsistently uses and demonstrates knowledge of age-appropriate grammar: simple coordinating conjunctions; simple adverbs, pronouns; the most common rules of capitalization i.e. proper nouns; most common irregular verbs; common prepositions; articles, helping and linking verbs; some irregular plural noun forms; present, past, and future tense; declarative, interrogative, imperative, exclamatory sentence types; punctuation: simple comma and apostrophe usage Listening • Mostly follows the lesson • Inconsistently demonstrates active	Reading • is able to independently read aloud various texts with expression and confidence • is able to comprehend grade-level texts • is able to give clear and detailed personal responses to texts • finds the main ideas and elements from a text independently • can retrieve information from various sources Writing • produces complete texts independently while correctly using the writing process • produces writing that shows most of the following conventions: voice, good word choice, paragraph structure, shows a range of sentences types and structure • can correctly spell most of the frequently used words at grade-level • Uses and demonstrates knowledge of age-appropriate grammar: simple coordinating conjunctions; simple adverbs, pronouns; the most common rules of capitalization i.e. proper nouns; most common irregular verbs; common prepositions; articles, helping and linking verbs; some irregular plural noun forms; present, past, and future tense; declarative, interrogative, imperative, exclamatory sentence types; punctuation: simple comma and apostrophe usage Listening • Follows the lesson with ease • consistently demonstrates active listening skills Speaking

listening skills Speaking • is able to express oneself in most situations • can summarize the main points of some situations or texts	• is able to clearly express oneself in most situations • can clearly summarize the main points of any situation or text
---	---

5-6 grade band

Overall Goals

- Demonstrates writing that is both structured and organised in fictional and nonfictional texts
- Demonstrates active reading and can interpret texts
- Continue to develop and strengthen a student's usage of various forms of verbal expression
- Demonstrates some critical thinking skills
- Demonstrates active listening skills

Grade 5 Specific Goals

- Develop the following reading skills: Identify, predict, comprehend, make judgments and draw conclusions using a variety of texts
- Develop structured writing skills and the understanding of the writing process
- Expand and develop knowledge of English as a language
- Continue to work on speaking and listening skills for appropriate contexts

Gr. 5 Contents	
Reading • Continue to read a great variety of texts and genres from diverse cultures (novel studies, biographies, short stories, nonfiction books, an age-appropriate variety of articles) • Identify a variety of purposes for reading and be able to choose appropriate texts • Responding to the texts by making judgements and drawing conclusions • Continue to work on understanding the elements of a fictitious and nonfictional text (characters, setting, simple plot, narrator, sequence of events) and introduce the idea of plot development and the tone of the text • Further build on reading fluency and comprehension level (using punctuation to help break up and comprehend texts)	Writing • Writing to fulfill a variety of purposes (introduce the idea of a structured essay) • Demonstrates writing fluency to create coherence and cohesion to larger extent (various sentence types and structures) • Further develop an understanding of the writing process (planning, editing, proofreading, peer-revision, word choice, writer's voice) • Strengthen word processing skills • Enhance and develop textual flow (practise using transitional devices between paragraphs) • Expand their vocabulary and enhance spelling skills (word selection, silent letters, irregular spellings, common affixes) • Further develop an understanding of the grammar of English (abstract/concrete nouns, collective nouns, simple modification of nouns and verbs, degrees of comparison, building on comma usage, direct speech using quotation marks)
Speaking	Listening

• continues to develop speaking and presenting for a variety of purposes (persuade, entertain, inform) • developing presentation strategies (keeping the audience in mind) • summarizing with moderate accuracy (literature circle)	• active listening • listening with intent (learn to listen with an open mind) • making inferences, extending and expanding
---	---

(Gr. 5) Indicators of Proficiency

(1 = needs practice, 2 = meets requirements, 3 = thorough or above knowledge of content)

- writes several paragraphs with a central focus containing the required elements
- reads fluently and comprehends a variety of texts at grade level
- can write and perform a presentation
- can find the main points in a variety of texts
- has improved vocabulary and demonstrates knowledge of the grammar taught

Interdisciplinary Skills

During the fifth grade, the emphases are on Information and Communication technology skills (L5) and Active Membership, Influence and Building a Sustainable Future (L7).

The student is encouraged to:

- Interact with and respond to texts dealing with environmental topics
- Consider the role ICT as a tool for learning English
- Practise the use of ICT skills while reading and writing
- Use ICT skills to interact with a broader community

Grade 6 Specific Goals

- Develop the following reading skills: Identify, predict, comprehend, make judgments and draw conclusions, compare and contrast and find evidence using a variety of texts
- Develop essay writing skills and further develop the use of the writing process as a tool
- Expand and develop knowledge of English as a language towards a greater ability to utilize more complex linguistic structures and vocabulary
- Continue to work on speaking and listening skills for appropriate contexts to inform, persuade and entertain a myriad of audiences
- Begins to make cross-curricular connections between English and other subjects

Gr. 6 Contents	
Reading • Continue to read a great variety of texts and genres from diverse cultures (advertisements, propaganda) • Connect, compare and contrast familiar texts to the world around them • Continue to build on identifying a variety of purposes for reading and be able to choose appropriate texts • Responding to the texts by making judgements, finding evidence and drawing conclusions • Continue to work on understanding the elements of a fictitious and nonfictional text (build on: characters types, settings, plot structure, narrator types, conflict, tone, topic and theme) • Further build on reading fluency and comprehension level (reading aloud with expression, adjusting the reading strategy depending on the text) • understands the credibility of source material, and can discern between a reliable and unreliable source	Writing • Writing to fulfill a variety of purposes (introduce the five-paragraph essay, basic persuasive and expository text types, cue card structure) • Demonstrates further writing fluency to create coherence and cohesion to larger extent (further variation of sentence types and structures) • Further develop an understanding of the writing process (planning, drafting, editing, proofreading, peer-revision, word choice, writer's voice, publishing) • Further develop word processing skills and introduce presentation formats (powerpoint, prezi, keynote etc.) • Further enhance and develop textual flow (practise using transitional devices between paragraphs) • Expand their vocabulary and enhance spelling skills (word selection, silent letters, irregular spellings, common affixes, basic figurative language i.e. metaphors, similes, personification, alliteration, rhyme, hyperbole, assonance) • Further develop an understanding of the grammar of English (parts of the sentence, main and subordinate clause, word classes)
Speaking • continues to develop speaking and presenting for a variety of purposes (persuade, entertain, inform)	Listening • active listening • listening with intent (learn to listen with an open mind)

● developing presentation strategies (use of visual aids, non-verbal cues, signalling words)	● making inferences, extending and expanding
--	--

(Gr. 6) Indicators of Proficiency

(1 = needs practice, 2 = meets requirements, 3 = thorough or above knowledge of content)

- writes a coherent, cohesive text with the required elements
- reads fluently and comprehends a variety of texts at grade level
- can write and perform a speech or other forms of public speaking
- can find the main points and summarize a variety of texts
- has improved vocabulary and grammar knowledge

Interdisciplinary Skills

During the six grade, the emphasis is on Working Skills and Entrepreneurship (L6).

The student is encouraged to:

- work on their independence as learners of English
- practises note taking without prompt
- starts to take greater independence in English learning

Assessment of Core Content grades 5-6	
Requirements for advancement (5)	Requirements for good (8) performance
Reading • is able to read aloud grade-level literature and expository texts with some expression and fluency • reads with sufficient level of comprehension, and summarizes and draws conclusions at grade-level with support • attempts to adopt a critical view of source material • can make connections between the reading and the world around them with support • can identify some literary devices Writing • can produce a variety of texts utilizing the writing process for a range of purposes and audiences such as the five paragraph or structured speech with guidance and support • struggles to display development from concrete to abstract thinking in writing • familiar with but inconsistently uses the parts of speech, parts of the sentence, and uses punctuation to a limited extent i.e. the full stop, exclamation mark, question mark, quotation mark, apostrophe and comma Listening • Follows the lesson • beginning to demonstrate active listening skills • Inconsistently shows comprehension through active participation Speaking • is able to express oneself in most situations like debates or group discussions and activities • can summarize the main points of any	Reading • is able to read aloud grade-level literature and most expository texts with appropriate expression and fluency • reads with high level of comprehension, and successfully summarizes and draws conclusions at grade-level • is able to adopt a critical view of source material • can make connections between the reading and the world around them • can identify the different literary devices Writing • can produce a variety of texts utilizing the writing process for a range of purposes and audiences such as the five paragraph or structured speech • begins to display some development from concrete to abstract thinking in writing • knows and uses the parts of speech correctly, parts of the sentence, and uses punctuation effectively i.e. the full stop, exclamation mark, question mark, quotation mark, apostrophe and comma Listening • Follows the lesson with ease • consistently demonstrates active listening skills • shows comprehension through active participation Speaking • is able to clearly express oneself in most situations like debates or group

situation or text with support • can compile and deliver a formal presentation with support	discussions and activities • can clearly summarize the main points of any situation or text • can compile and deliver a formal presentation
--	---

7-9 Grade Band

Overall Goals

- able to read and analyze most texts
- generate, gather and organise ideas and information to write for an intended purpose and audience
- able to write various forms of text using evidence to substantiate arguments
- speak with natural fluency
- express and support opinions
- reflecting on their own English skills and learning abilities

Grade 7 Specific Goals

- develops ability to recognise certain key elements of literature and nonfiction text in order to identify genre
- strengthens reading skills to identify stylistic conventions
- practises writing for multiple purposes and various audiences
- deepens understanding of key grammatical components and builds upon primary knowledge of language structure
- practises producing writing that shows voice as well as understanding of stylistic and grammatical conventions
- further learns to present various topics with fluency and accuracy

Gr. 7 Contents	
Reading • develops critical reading skills • learns to identify central textual patterns (Chronological, Sequence, Compare and Contrast, Problem and Solution, Order of Importance, Cause and Effect, Spatial) • practises identifying elements of literary and nonfiction text (simile, metaphor, hyperbole, oxymoron, alliteration, assonance, characterization, point of view, narration, conflict, connotation and denotation, foreshadow, imagery, irony, tone, setting, plot, symbol, theme, allusion, various textual features: titles, headings, rhetoric questions, structure) • further develops ability to predict, read, comprehend, interpret, connect and extend texts • practises to make inferences and find	Writing • develops ability to organise research and ideas into a succinct idea sheets, drafts or outlines • uses knowledge of writing form and style appropriate to the task: voice, word choice and sentence fluency as integral to writing for a specified audience • vocabulary and spelling conventions are expanded upon and practised • review grammatical knowledge with focus on the core concepts (word class, punctuation and basics of sentential elements) • uses the writing process (drafting and outlining, proofreading, peer-editing, spell and grammar checking, and publishing) • further reflects on own writing and

implied meaning • further strengthens ability to ascertain the reliability and credibility of a source • learns to utilize various comprehension strategies when confronted with challenging text • further strengthens ability to read fluently and use reading strategies to navigate challenging words	select appropriate work for portfolio assessment
Speaking and listening • demonstrates speaking and listening skills and strategies appropriate to age-level (see primary curriculum level) • practises speaking and responding appropriately in a variety of situations for a variety of audiences • strengthens ability to organise, compile and present information in class	

(Gr. 7) Indicators of Proficiency

(1 = needs practice, 2 = meets requirements, 3 = thorough or above knowledge of content)

- writes a coherent, cohesive text with the required elements
- reads fluently and comprehends a variety of texts at grade level
- can write and perform a speech or other forms of public speaking
- can find the main points and summarize a variety of texts
- has improved vocabulary and grammar knowledge

Integration Skills

During the seventh grade, the emphasis is on Critical Thinking and Learning to Learn (L1).

The student is encouraged to:

- reflect on their own learning strategies and further develop them
- develop good homework practises
- develop a method for keeping to deadlines and studying for tests
- Note-Taking

Grade 8 Specific Goals

- Develop their interaction and response skills when confronting various texts, tasks and audiences
- Learn to extend their reading skills and strengthen skills in order to perceive intertextuality
- Develop skills when writing English for specific and academic purposes
- Expand on their knowledge of grammar and how it relates to language use
- Connect English to other languages

Gr. 8 Contents	
Reading • learns to read texts and translate the main points into Finnish • learns to find meaningful connections between texts as well as between texts and the world • learns to refer back to previously read written and multimodal texts and reflect on the intertextual nature of writing and presentation • develops critical reading and thinking skills when evaluating logic of argumentation and logical fallacy • expands knowledge of literary and textual devices and elements • reads more challenging texts and practises engaging with the text as cultural commentary • further elaborates on ability to connect and respond to literature using learnt inferencing and interpreting skills	Writing • further develops understanding of writing conventions to produce various forms of text (articles, causeries, reports, columns, short stories) • further elaborates on the writing process and learns to use it more effectively • learns to write complete texts in given time span such as an in-class essay • learns to reflect on language choice and vocabulary and compare languages (false friends and cognates) • expand grammar knowledge to cover phrases, clauses and all major sentence elements • Sentence combining and building: forming more cohesion between sentence and paragraphs • expands knowledge of academic vocabulary and learns to use certain key phrases to add formality to various texts • further extends ability to summarize and respond to various media
Speaking • works on developing a personal presentation style and various management strategies • continues to focus on utilizing presentation tools as a resource • reflects on language choice and appropriateness	Listening • learns to listen and respond during structured discussion such as a debate, or group discussion • reflect on communicative strategies to facilitate comprehension

(Gr. 8) Indicators of Proficiency

(1 = needs practice, 2 = meets requirements, 3 = thorough or above knowledge of content)

- writes texts that are analytic, persuasive and well-structured
- reads, analyzes and connects texts to society
- can utilize literary terminology and grammar to answer set assignments
- can form a thesis and structure a text to answer it
- has improved vocabulary and grammar knowledge

Integration Skills

During the eighth grade, the emphasis is on Working skills and entrepreneurship (L6).

The student is encouraged to:

- work towards deadlines
- organise reading and study plans
- select work for assessment that best reflects their learning and skill level

Grade 9 Specific Goals

- learns to compare, contrast and analyze multimodal texts
- further develops ability to connect text to sociohistorical context
- further practises ability to write utilizing concepts to facilitate academic purpose
- reflects on communication and communicative strategy
- works on writing conventions to better convey more challenging concepts to a wider audience
- strengthens reasoning ability utilizing various forms of media

Gr. 9 Contents	
Reading ● broadens reading sphere to encompass more challenging works ● considers the effects of literature on the world and vice versa ● reads with intent to understand literary and stylistic technique ● reads with intent to find and analyze underlying writing conventions and their effects on the reader i.e. how does this text effect me and why? ● words towards becoming a critical reader of any genre and to understand the recurrence of narrative throughout various texts	Writing ● focusing on writing to reach a broader audience ● works on adding more cohesion and coherence to texts ● writes around more advanced themes utilizing source material ● reviews the core grammatical structures of English and develops an understanding of grammar as an interlanguage between languages ● broadens writing skills in responding to source material through writing, summarizing and commenting on key issues and points
Speaking & Listening ● focus on delivery of speech to various audiences ● refining information loading skills, and moving from topic to topic ● reflecting on own strengths and weaknesses in speaking and listening ● practising debating more academic topics with broader contexts	

(Gr. 9) Indicators of Proficiency

(1 = needs practice, 2 = meets requirements, 3 = thorough or above knowledge of content)

Integration Skills

During the ninth grade, the emphasis is on Multiliteracy and Media Literacy (L4).

The student is encouraged to:

- comment on sociohistorical events when responding to texts
- reflect on themselves as readers and their reactions towards texts
- write utilizing multiple sources and on various platforms

Assessment of Core Content 7-9	
Requirements for advancement	Requirements for good performance
Reading ● accuracy, reading lengthy texts with a high degree of comprehension ● Connect to larger themes/topics/concepts with support ● gather and organise related information ● can evaluate a text ● identify some literary devices and main elements of a text ● compare and contrast fictitious to nonfiction text to familiar context Writing ● can write a five paragraph expository/descriptive essay based on an assigned/selected text or topic with support ● can write a research report with support ● can write utilizing some writing conventions ● uses some vocabulary and terminology typically associated with the task or topic ● knows yet inconsistently demonstrates knowledge of some grammar conventions Speaking ● listen in order to understand and respond appropriately in different situations to entertain and inform ● use adequate speaking skills and strategies to communicate with different audiences for a variety of purposes ● reflect on and identify their strengths as listeners and speakers, areas for improvement, and the strategies they found most helpful in oral communication situations. Listening ● listen to a speaker's communicative	Reading ● accuracy, reading lengthy texts with a high degree of comprehension ● Connect to larger themes/topics/concepts ● gather and organise key information ● critical evaluation of text ● reading to actively acquire vocabulary ● identify the literary devices and key elements of a text ● compare and contrast fictitious to nonfiction text in view of broader socio historical context Writing ● can write a five paragraph expository/descriptive essay based on an assigned/selected text or topic independently ● can write a research report independently ● can write utilizing the required writing conventions ● uses vocabulary and terminology typically associated with the task or topic ● knows and demonstrates knowledge of standard grammar conventions Speaking ● listen in order to understand and respond appropriately in different situations to entertain and inform ● use adequate speaking skills and strategies to communicate with different audiences for a variety of purposes ● reflect on and identify their strengths as listeners and speakers, areas for improvement, and the strategies they found most helpful in oral communication situations.

intent • listen for implicit or implied meaning • selective listening skills	Listening • listen to a speaker's communicative intent • listen for implicit or implied meaning • selective listening skills
--	--

Veromäen koulu

Vantaa OPS

Sisällysluettelo

- 1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta
 - 1.1 Vantaan kaupungin opetussuunnitelman laadinta ja rakenne
 - 1.2 Laadintavaiheen yhteistyö eri toimijoiden kanssa
 - 1.3 Vantaan kaupungin paikalliset erityispiirteet sekä arviointien ja kehittämistyön tuottaman tiedon hyödyntäminen opetussuunnitelman laadinnassa
 - 1.4 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa, opetussuunnitelman toteutumisen seuranta, arviointi ja kehittäminen sekä opetussuunnitelmaa täydentävät paikalliset suunnitelmat
 - 1.5 Siirtymävaiheisiin liittyvä yhteistyö
 - 1.6 Opetusjärjestelyt, vuosiluokittain etenevä opetus, oppiainejakaisuus ja tuntijaot
 - 1.7 Vantaan kaupungin kieliohjelma
 - 1.8 Valinnaiset aineet
 - 1.9 Painotettu opetus
 - 1.10 Oppilaanohjaus
- 2 Perusopetus yleissivistyksen perustana
 - 2.1 Arvoperusta Veromäen koulussa
- 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet
- 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri
- 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen
 - 5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä
 - 5.2 Yhteistyö
 - 5.2.1 Oppilaiden osallisuus
 - 5.2.2 Kodin ja koulun yhteistyö
 - 5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö
 - 5.4 Opetuksen järjestämistapoja
 - 5.4.1 Vuosiluokkiin sitomaton opetus (VSOP)
 - 5.4.2 Yhdysluokkaopetus
 - 5.4.3 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus
 - 5.4.4 Joustava perusopetus
 - 5.4.5 Opetus erityisissä tilanteissa
 - 5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta
 - 5.5.1 Kirjastopalvelut
 - 5.5.2 Kulttuuripalvelut
 - 5.5.3 Liikuntapalvelut
 - 5.5.4 Nuorisopalvelut
 - 5.5.5 Vantaan luontokoulu
 - 5.5.6 Vantaan seurakunnat
 - 5.5.7 Yrityskyläyhteistyö Vantaalla
 - 5.5.8 Koulun kerhotoiminta
 - 5.5.9 Aamu- ja Iltapäivätoiminta
 - 5.5.10 Kouluruokailu
 - 5.5.11 Koulumatkat ja koulukuljetukset
 - 5.6 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen Veromäen koulussa
- 6 Oppimisen arviointi
- 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki
 - 7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet
 - 7.2 Yleinen tuki
 - 7.3 Tehostettu tuki
 - 7.4 Erityinen tuki
 - 7.4.1 Oppiaineen yksilöllistäminen
 - 7.4.2 Pidennetty oppivelvollisuus=
 - 7.4.3 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus
 - 7.5 Perusopetuslaissa säädetty tukimuodot
 - 7.5.1 Tukiopetus
 - 7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus
 - 7.5.3 Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet
- 9 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä
- 10 Kaksikielinen opetus
- 11 Erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva perusopetus
- 12 Valinnaisuus perusopetuksessa
 - 12.1 Valinnaiset taide- ja taitoaineet
 - 12.2 Muut valinnaiset aineet
 - 12.2.1 Urhea-yhteistyö 7.-9. luokilla
 - 12.3 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät
- Oppiaineiden opetussuunnitelmat

1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

1.1 Vantaan kaupungin opetussuunnitelman laadinta ja rakenne

Vantaalla on laadittu Opetushallituksen Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 pohjalta kaupunkitasoiset osuudet lukuihin 1 -12. Koulut ovat täydentäneet omalta osaltaan lukuja 2 – 12. Oppiainekohtaiset opetussuunnitelmat on laadittu kaupunkitasoisina. Kaupunki- ja koulukohtaiset opetussuunnitelmat tallennetaan ePerusteisiin.

Vantaalla kaupunkitasoinen opetussuunnitelma on laadittu koskemaan suomenkielistä perusopetusta, laajamittaista kaksikielistä opetusta (kielipainotteinen opetus, kielikylvyt) ja kokonaan englanninkielellä tapahtuvaa opetusta (Vantaan kansainvälinen koulu). Opetussuunnitelmassa noudatetaan Opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelman 2014 rakennetta ja käsittelyjärjestystä. Opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tekstiosuuden jälkeen seuraa kussakin

opetussuunnitelman yleisiä osia käsittelevässä luvussa kaupunkikohtainen osuus, joka täydentyy koulukohtaisilla osuuksilla. ePerusteissa näkyvät kaikki luvun osat peräkkäin. Vantaalla ei tehdä oppiainekohtaisiin opetussuunnitelmiin koulukohtaisia lisäyksiä, vaan koulut tarkentavat omia opetussuunnitelmiaan monialaisten oppimiskokonaisuuksien, valinnaisaineiden ja mahdollisten etäyhteyksien käyttämisen, osalta lukuvuosisuunnitelmissaan.

Vantaalla on laadittu perusopetusta täydentävän romanikielen opetussuunnitelma sekä perusopetusta täydentävän oman äidinkielen opetussuunnitelma, joka on yhteinen kaikille opetettaville kielille.

1.2 Laadintavaiheen yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Henkilöstö, oppilaat ja huoltajat ovat osallistuneet opetussuunnitelmien laadintaan, arviointiin ja kehittämiseen koulujen itse valitsemin tavoin.

Vantaan kaupungin suomenkielisen perusopetuksen opetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä seuraavien sidosryhmien ja toimijoiden kanssa: Vantaan kaupunginkirjasto, Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut, Vantaan kaupungin liikuntapalvelut, Vantaan nuorisopalvelut, Vantaan Luontokoulu, Vantaan seurakunnat, VANVARY ry, Vanhempainyhdistykset ja vanhempien foorumit, Vantti, Yrityskylä ja Pääkaupunkiseudun Urheiluakatemia (Urhea).

Kaupunkitasoista opetussuunnitelmaa on työstyetty myös varhaiskasvatuksen kanssa. Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmatyöryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti opetussuunnitelmallisen jatkumon merkeissä.

1.3 Vantaan kaupungin paikalliset erityispiirteet sekä arviointien ja kehittämistyön tuottaman tiedon hyödyntäminen opetussuunnitelman laadinnassa

Vantaan kaupungin perusopetuksessa tehtiin mittava arvo- ja visiotyöskentely lukuvuoden 2013–2014 aikana. Kaikki koulut henkilökuntineen sekä osa oppilaista ja huoltajista osallistui työskentelyyn. Vantaan kaupungin arvot ja visiot sekä tässä työskentelyssä luotu arvopohja ovat olleet Vantaan kaupungin opetussuunnitelman laatimisen lähtökohtana.

1.4 Yhteistyö eri toimijoiden kanssa, opetussuunnitelman toteutumisen seuranta, arviointi ja kehittäminen sekä opetussuunnitelmaa täydentävät paikalliset suunnitelmat

Vantaan kaupungin oppilashuoltoa kuvaava luku on kirjoitettu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen ja Vantaan kaupungin suomenkielisen perusopetuksen kanssa. Sosiaali- ja terveystoimesta työskentelyyn osallistuivat kouluterveydenhoitajat, koululääkärien sekä koulukuraattorien esimiehet. Koulukohtaisia osioita on tehty osittain yhteistyössä huoltajien kanssa. Kodin ja koulun yhteistyötä kuvaava luku kirjoitettiin yhdessä Vantaan vanhempainyhdistysten alueyhdistys VANVARY ry:n kanssa. Koulukohtaisissa osioissa on tarkemmin kuvattu jokaisen koulun osalta yhteistyötä kotien kanssa. Koulukohtaisten lukujen valmistelu on toteutettu koulukohtaisesti vanhempien tapaamisissa, Wilma-kyselyiden avulla, vanhempainyhdistyksiä kuullen tai muulla koulun valitsemalla tavalla.

Vantaan kaupungin suomenkielisen perusopetuksen opetussuunnitelman toteutumista seurataan, arvioidaan ja kehitetään opettajien muodostaman kaupunkitasoisen pedagogisen kehittämistiimin ja johtoryhmien ohjauksen (navigoinnit) avulla sekä koulujen lukuvuosisuunnitelmia hyödyntäen.

Opetussuunnitelmaa täydentävät seuraavat paikalliset suunnitelmat, jotka ovat opetussuunnitelman liitteenä:

- aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma
- koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma
- koulun hyvinvointikansio
- koulun liikuntavuosi
- koulun lukuvuosisuunnitelma
- kulttuurikasvatussuunnitelma
- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma HYVIS
- suunnitelma kasvatuskeskusteluista ja kurinpidollisten keinojen käytöstä
- Vantaan monikulttuurisuusohjelma
- Vantaan perusopetuksen oppilashuollon käsikirja
- Vantaan tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön suunnitelma ympäristöohjelma

1.5 Siirtymävaiheisiin liittyvä yhteistyö

Esiopetuksesta kouluun siirryttäessä on Vantaalla käytössä EsKo-tiedonsiirtomalli (Esiopetuksesta kouluun-tiedonsiirtomalli), jonka mukaan esiopetuksen opettaja havainnoi lapsen taitoja, vahvuuksia ja tuen tarpeita esiopetusvuoden aikana, kerää tiedot EsKo-lomakkeelle, käy huoltajan kanssa arviointikeskustelun ja siirtää tiedot kouluun. Erityisen tuen järjestelyihin liittyvät huoltajien kuulemiset tehdään koulussa esiopetusvuoden kevään aikana. Vantaalla EsKo-prosessiin kuuluu lisäksi syksyisin pidettävä tiedonsiirron arviointitilaisuus, jossa arvioidaan kevään prosessia.

Vantaalla on käytössä esi- ja alkuopetuksen yhteisen toiminnan suunnitelma, johon ovat sitoutuneet kaikki esiopetusta järjestävät päiväkodit ja koulut, joissa on alkuopetuksen luokat. Suunnitelman mukaisesti jokaiselle päiväkodille on nimetty yhteistyökoulu. Syksyllä koulun koolle kutsumassa tapaamisessa suunnitellaan yhteistä toimintavuotta. Toiminnallinen yhteistyö tarkoittaa sitä, että koulu-päiväkotit työpari järjestää lukuvuoden aikana vähintään kaksi yhteistä tapahtumaa ja / tai toimintakokonaisuutta, jossa esiopetukseen osallistuvat lapset ja koulun oppilaat toimivat yhdessä. Lisäksi luokanopettajat tutustuvat päiväkodin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja esiopetuksen opettajat koulun opetussuunnitelmaan. Lukuvuoden lopussa päiväkodit ja koulut arvioivat toiminnallisen yhteistyön toteutumista.

Kun oppilas siirtyy peruskoulun toiselta luokalta kolmannelle, hyödynnetään opettajan vaihtuessa koulun sisäisiä tiedonsiirtomenetelmiä. Tuen järjestelyihin liittyvät huoltajien kuulemiset tapahtuvat yläkoulussa. Oppilas, huoltaja ja opettaja käyvät arviointikeskustelun, jossa hyödynnetään oppilaan itsearviointia luvussa 6 kuvatulla tavalla.

Kuudennelta luokalta seitsemännelle vuosiluokalle siirryttäessä toteutetaan tiedonsiirto yläkoulun oppilashuollon, opinto-ohjaajan ja alakoulun luokanopettajien sekä oppilashuollon yhteistyönä. Erityisen tuen järjestelyihin liittyvät huoltajien kuulemiset tapahtuvat yläkoulussa. Kuudennelta luokalta seitsemännelle luokalle siirtymiseen liittyy oppilaan, huoltajan ja opettajan välinen arviointikeskustelu, jossa hyödynnetään oppilaan itsearviointia luvussa 6 kuvatulla tavalla.

Oppilaiden siirtymistä perusopetuksesta jatko-opintoihin tuetaan peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten monipuolisella yhteistyöllä. Yhdeksännen luokan oppilaille järjestetään mahdollisuuksia tutustua toisen asteen opintoihin oppilaitosvierailujen, kurkkakurssien sekä esittelytilaisuuksien muodossa. Lisäksi oppilaille järjestetään kahden viikon työelämään tutustumisjakso. Opinnoissaan hyvin menestyneet yhdeksännen luokan oppilaat voivat mahdollisuuksien mukaan suorittaa

lukion kursseja jo yhdeksännen luokan aikana.

Toisen asteen opintojen onnistuneen aloituksen varmistamiseksi Vantaalla käytetään tietojen siirtämisessä pääkaupunkiseudun yhteistä opiskelutietolomaketta. Lomakkeen tavoitteena on antaa toisen asteen oppilaitoksessa nuoren kanssa työskenteleville tietoja opiskelijan vahvuuksista sekä niistä osa-alueista, joissa hän tarvitsee tukea.

Henkilöstön välillä peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyömuotoja ovat: ylä- ja yhtenäiskoulujen opettajien tutustumisvierailut toisen asteen oppilaitoksiin, perusopetuksen ja toisen asteen opettajien välinen yhteistyö, oppilaanohjaajien tutustumistilaisuudet ja yhteiskokoukset toisen asteen kanssa sekä erityisopettajien ja opinto-ohjaajien vuosittaiset alueelliset työkokoukset. Ylä- ja yhtenäiskoulujen sekä toisen asteen oppilaitosten rehtorit tapaavat vuosittain.

1.6 Opetusjärjestelyt, vuosiluokittain etenevä opetus, oppiainejakoisuus ja tuntijaot

Vantaalla opetus voidaan järjestää yhdysluokkaopetuksena, mikäli se on koulun opetusjärjestelyjen kannalta tarkoituksenmukaista joko oppilasmäärän vuoksi tai pedagogisista syistä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi erityisopetuksen tai joustavan perusopetuksen ryhmittelyyn liittyvät järjestelyt. Opetusjärjestelyistä päättää koulun rehtori. Lisäksi opetus on toteutettu yhdysluokkaopetuksena montessoriopetusta tarjoavassa alakoulussa.

Vantaalla opetus järjestetään vuosiluokittain etenevänä paitsi niille oppilaille, joille on tehty erillinen päätös vuosiluokkiin sitomattomasta opetuksesta (VSOP). Vuosiluokkiin sitomaton opetus mahdollistaa joko vuosiluokittain etenemistä hitaamman tai nopeamman opinnoissa etenemisen. Lisäksi perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilas noudattaa henkilökohtaista, vuosiluokkiin sitomatonta opetussuunnitelmaa (luku 5.4). Vantaalla opetus järjestetään oppiainejakoisena, poikkeuksena kuitenkin toiminta-alueittain annettava opetus (luku 7.4.3), jossa opetus on kokonaan eheytettyä.

Vantaan Opetuslautakunta on päätöksessään (9.11.2015) hyväksynyt tuntijaon. Kaikki perusopetuksen luokat noudattavat samaa tuntijakoa, poikkeuksina painotettua musiikinopetusta antavat musiikkiluokat, laajamittaista kaksikielistä opetusta antavat kieliluokat sekä Vantaan kansainvälinen koulu. Tuntijaot ovat opetussuunnitelman liitteenä.

1.7 Vantaan kaupungin kieliohjelma

Vantaan kaupungissa kaikki oppilaat aloittavat englannin opiskelun varhennettuna kielenopetuksena ensimmäisellä luokalla. Yhden vuosiviikkotunnin laajuinen opiskelu jatkuu toisella vuosiluokalla. Kolmannella vuosiluokalla kaikki oppilaat aloittavat A1-kielenään englannin.

Neljänneltä luokalta alkavaksi vapaaehtoiseksi A2-kieleksi on mahdollista valita ruotsi, venäjä, ranska, saksa tai espanja. A2-kielen ryhmän ryhmäkoosta päättää opetuslautakunta. A2-kielen opetusjärjestelyissä on mahdollista hyödyntää useamman koulun välisiä etäopetusmahdollisuuksia ja muodostaa koulujen yhteisiä ryhmiä.

Kaikilla oppilailla alkaa kuudennella luokalla B1-kielenä ruotsin kieli. A2-kielenä ruotsia opiskelleet oppilaat jatkavat tällöin opiskelua omana ryhmänään. Yläkouluilla on lisäksi mahdollisuus tarjota yhtenä valinnaisena oppiaineena kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla opiskeltava B2-kieli.

1.8 Valinnaiset aineet

Vantaalla oppilas ja huoltajat valitsevat oppilaan valinnaiset aineet, ja lopullisesta valintojen toteutumisesta ja opetusryhmien muodostumisesta päättää koulun rehtori taloudellisten resurssien puitteissa. Valinnaisainetarjotin laaditaan kouluissa käsitteämään kattavasti kaikki taide- ja taitoaineet vuosiluokilla 4 - 6 ja 8 - 9. Muita valinnaisia aineita on Vantaalla vuosiluokilla 4 - 9.

Vantaan kaupungin yleisen tuntijaon mukaisesti 4 - 6 luokkien oppilaille tarjotaan valittavaksi kaikkia taide- ja taitoaineita kahden vuosiviikkotunnin sekä muita valinnaisaineita yhden vuosiviikkotunnin laajuisina. Poikkeuksen muodostavat painotettua musiikin tai kielen opetusta antavat luokat, joissa valinnaisainetunteja käytetään painotuksen toteuttamiseen.

Vuosiluokilla 8 - 9 oppilaat valitsevat kahden vuosiviikkotunnin laajuisen pitkän valinnaisaineen taide- ja taitoaineista sekä yhdeksännellä vuosiluokalla yhden vuosiviikkotunnin laajuisen lyhyen taide- ja taitoaineen. Muita valinnaisia opintoja on seitsemännen luokan oppilailla kaksi vuosiviikkotuntia. Niistä muodostuu kaksi lyhyttä valinnaiskurssia. Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla on kolme vuosiviikkotuntia muita valinnaisia opintoja. Nämä muodostavat yhden pitkän, kahden vuosiviikkotunnin laajuisen ja yhden lyhyen, yhden vuosiviikkotunnin laajuisen valinnaisaineen. Valinnaisaine voi olla sisällöltään myös taide- ja taitoaine tai B2-kieli. Jokaisen yläkoulun tulee myös tarjota oppilaille yhden vuosiviikkotunnin laajuisia Urhea-kursseja. Urhea-kurssi on kuvattu tarkemmin liikunnan opetussuunnitelmassa.

Koulut täsmenävät valinnaiskurssien sisällöt ja toteutuksen vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Valinnaisaineista ja niiden valitsemisesta kerrotaan tarkemmin luvussa 12.

1.9 Painotettu opetus

Musiikkiluokkatoiminta alkaa Vantaalla kolmannelta vuosiluokalta. Musiikkiluokille voi pyrkiä myös kuudennelta vuosiluokalta 7. - 9. vuosiluokkien ajaksi. Oppilaat valitaan musiikkiluokille musikaalisuustestien perusteella. Musiikkiluokkatoimintaa on Vantaalla Aurinkokiven (3. - 9. vuosiluokat), Hämeenkylässä (3. - 9. vuosiluokat), Lehtikuusen (3. - 9. vuosiluokat), Martinlaakson (3. - 9. vuosiluokat), Mikkolan (3. - 9. vuosiluokat), Simonkallion (3. - 6. vuosiluokat), Peltolan (7. - 9. vuosiluokat), Vantaankosken (7. - 9. vuosiluokat) ja Ylästön (3. - 6. vuosiluokat) kouluissa.

Musiikkiluokat noudattavat opetuslautakunnan hyväksymää tuntijakoa (opetuslautakunta 9.11.2015), joka on liitteenä. Musiikkiluokkaopetusta antavat koulut täsmenävät koulukohtaisissa opetussuunnitelmissaan musiikin tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 3 - 9. Yleisestä tuntijaosta poikkeavien oppiaineiden sisältöjen jakautumisen vuosiluokilla 3 ja 4 (käsityö), 5 ja 6 (kuvataide), 7 ja 8 (liikunta ja opinto-ohjaus) kuvataan kaupunkitasoisissa oppiaineiden opetussuunnitelmissa.

Vantaalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta englannin kielellä, saksan kielellä sekä ruotsin kielikylpyopetusta. Koulut kuvaavat koulukohtaisissa opetussuunnitelmissaan kohdekielen/kielikylpykielen tavoitteet ja sisällöt. Opetuksessa noudatetaan opetuslautakunnan hyväksymää tuntijakoa (9.11.2015), joka on liitteenä. Ensimmäiselle vuosiluokalle koulujen oppilaat valitaan kielellisen valmiuden arvioinnin kokeen perusteella. Myöhemmille vuosiluokille hakeuduttaessa oppilaan tulee osata luokkatason mukaista englannin, saksan tai ruotsin kieltä. Kielitaito testataan kielikokeen avulla. Laajamittaisessa englanninkielisessä opetuksessa opiskelleiden oppilaiden on mahdollista pyrkiä Vantaan Kansainväliseen kouluun yläkouluun siirtymisvaiheessa. Laajamittaista kaksikielistä opetusta kerrotaan tarkemmin luvussa 10 sekä koulukohtaisissa opetussuunnitelmissa.

Vantaan kansainvälisessä koulussa opetus annetaan englannin kielellä. Vantaan kansainväliseen koulun oppilaaksi tullaan kielikokeen kautta. Kouluun voi pyrkiä mille vuosiluokalle tahansa. Vantaan kansainvälinen koulu kuvaa koulukohtaisessa opetussuunnitelmassaan englannin kielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 1 - 9. Tuntijako (opetuslautakunta 9.11.2015) on liitteenä.

Vantaalla tarjotaan montessoripainotteista opetusta Kuusikon koulussa vuosiluokilla 1 - 6. Opetus perustuu montessoripedagogiikan mukaisesti kokonaisuuksiin ja on oppiaineisiin jakamatonta opetusta. Luonteeltaan opetus on toiminnallista. Opetus toteutetaan yhdysluokkaopetuksena. Oppilaiden oppiminen arvioidaan Vantaan kaupungin arviointikriteerien mukaisesti. Montessoripainotteista opetusta kuvataan tarkemmin luvussa 11.

1.10 Oppilaanohjaus

Oppilaanohjaus on oppilaan kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemista. Oppilaanohjauksella pyritään edesauttamaan oppilaan positiivista asennetta oppimista, koulunkäyntiä sekä myöhempää elämää, jatko-opintoja ja työelämää kohtaan. Oppilaanohjausta tehdään yhteistyössä huoltajien kanssa. Koko peruskoulun ajan järjestettävät arviointitapaamiset sekä muut palaverit ja yhteistyö huoltajien kanssa ovat osa oppilaan ohjausta. Ensimmäisellä luokalla oppilaalle tehdään oppilaskohtainen kansio, jota oppilas itse käyttää koko perusopetuksen ajan.

Oppilaanohjaus toteutetaan Vantaalla vuosiluokilla 1 - 6 koulun kaikessa toiminnassa jokaisena koulupäivänä, eikä sitä erikseen arvioida. Oppilaanohjauksen tehtäviä tehdään muiden oppiaineiden yhteydessä ja niihin liitettynä. Vantaan perusopetuksen oppilaanohjauksen painopisteinä ovat työelämätaidot ja yrittäjäyys, ja siinä edistetään oppilaan kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan sekä vahvistetaan siihen liittyvää tietämystä.

Vantaalla vuosiluokilla 1-2 oppilaanohjauksen pää tavoitteena on edistää oppilaan opiskelu- ja koulunkäyntivalmiuksia ja niiden kehittymistä myöhempää koulutyöskentelyä ja oppimista varten. Oppilaanohjauksella tuetaan oppilaan mynteistä minäkäsitystä ja sosiaalista kasvua. Oppijaksi kasvamisessa painottuvat itsensä huolehtimisen taidot, kuten omista työvälineistä ja tehtävistä huolehtiminen. Ryhmässä toimimisen taidoissa painottuvat yhteisten pelisääntöjen noudattaminen sekä vuorovaikutustaidot.

Vuosiluokilla 3 - 4 oppilaanohjauksen pää tavoitteena on sosiaalisten taitojen oppiminen ryhmätilanteissa. Oppilaanohjauksessa vahvistetaan oppilaan taitoja työskennellä monipuolisesti erilaisissa pari- ja ryhmämuodostelmissa sekä arvioida omaa toimintaansa niissä. Ryhmässä toimimisen taitojen lisäksi vuosiluokilla 3 - 4 oppilaanohjauksella tuetaan oppilasta kohti vastuullisia valintoja koskien erityisesti omaa koulunkäyntiä ja valinnaisaineiden valintaa. Vuosiluokilla 5 - 6 valmistaudutaan yläkouluun ja aineenopettajajärjestelmään siirtymiseen. Oppilaan omatoimisuus ja tavaroista huolehtiminen korostuvat.

Vuosiluokilla 7-9 oppilaanohjauksen pää tavoitteet ovat uuteen opiskelu- ja kouluympäristöön osalliseksi kasvaminen, oppilaan itsetuntemuksen vahvistaminen sekä oppilaan päätöksentekovalmiuksien parantaminen. Oppilasta ohjataan tunnistamaan omat vahvuutensa ja mahdollisuutensa sekä tekemään perusopetuksen jälkeisiä opintoja koskevia valintoja. Oppilas suunnittelee omaa tulevaisuuttaan ja pohtii suunnitelmien toteuttamista ja sen vaatimaa sitoutumista käytännön tasolla. Oppilas tarvitsee kykyä hakea tarvittavaa tietoa päätöksiensä tueksi. Tiedonhaun lisäksi oppilas tutustuu koulutusmahdollisuuksiin sekä työuran luomiseen tai työelämään.

Yläkoulussa päävastuu oppilaanohjauksesta on oppilaanohjaajalla. Oppilaanohjaaja työskentelee oppilaan kanssa oppilaanohjauksen oppitunneilla, pienryhmä- ja henkilökohtaisissa tapaamisissa sekä koulun jokapäiväisessä arkielämässä. Oppilaanohjaus Vantaalla on kuvattu tarkemmin vuosiluokkakokonaisuuksien yhteydessä.

2 Perusopetus yleissivistyksen perustana

Vantaan perusopetuksen arvot ovat hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisten kunnioitus. Visiomme on: ”Opimme tulevaisuuden tietoja ja taitoja sekä rakennamme turvallista lähikoulua. Toimimme vastuullisesti ja teemme ekososiaalisesti kestäviä valintoja.”

Vantaalla noudatetaan lähikouluperiaatetta. Kouluissa huolehditaan perustaitojen oppimisesta sekä riittävän yleissivistyksen saamisesta. Koulujen toimintakulttuuriin kuuluu ekologisesti kestävä arki, ja oppilaita ohjataan ekososiaaliseen sivistykseen.

Vantaalla korostetaan jokaisen aikuisen roolia oppilaan tukijana ja oppimisen mahdollistajana. Oppilaan omat lähtökohdat ja kehitysvaihe huomioidaan. Jokaiselle oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia osallistua koulun arjen rakentamiseen. Oppilailla on oikeus tulla kuulluksi ja aikuisilla on velvollisuus ottaa oppilaiden ideat käsitteilyyn.

Vantaalla opetusjärjestelyissä korostetaan oppilaiden mahdollisuutta hahmottaa kokonaisuuksia, yhdessä tekemistä ja tutkimista. Oppilaat toimivat myös itse tiedon tuottajina. Oppimisen iloa syntyy oppilaiden uteliaisuutta herättämällä ja antamalla oppilaiden vaikuttaa arjen valintoihin. Koulussa jokaiselle annetaan mahdollisuus kokea oppimisen iloa.

Koulussa oppilaita kannustetaan sinnikkyYTEEN ja yrittämiseen, ja oppimisen vaikutusta myöhempään elämään korostetaan. Koulussa tuetaan oppilaiden halua oppia lisää. Koulussa jokainen on arvokas omana itsenään. Kun lapsella on turvallinen olo ja tunne siitä, että hän kelpaa, hän oppii.

Vantaalla opetussuunnitelman laadinnan perusteena käytetyn arvooperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan kaupunkitasoisen opettajista kootun pedagogisen työryhmän avulla sekä koulukohtaisesti päätetyllä tavalla.

Vantaalla on kaupunkitasoisen opetussuunnitelman lisäksi kirjattu koulukohtaisiin opetussuunnitelmiin tähän lukuun liittyvät seuraavat asiat:

- Mitkä ovat perusopetuksen oppimiskäsitystä täydentävät koulukohtaiset näkökulmat tai painotukset?
- Miten arvooperusta ja oppimiskäsitys toteutuvat koulun työssä ja opetuksen järjestämisessä?
- Miten arvooperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan?

2.1 Arvooperusta Veromäen koulussa

Vantaan perusopetuksen arvoja ovat hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisen kunnioittaminen. Tavoitteena on, että oppilaat ja koulun aikuiset voivat tulla joka aamu hyvällä mielellä Veromäen kouluun. Yhtenäiskoulussa kaikki huolehtivat yhdessä toisistaan.

Hyvinvointia edistetään Veromäen koulussa huomioimalla yksilö ja toimimalla yhdessä muiden kanssa. Hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että oppilas voi luottaa itseensä ja muihin sekä opiskella turvallisessa ympäristössä. Oppilaita kohdellaan tasa-arvoisesti, ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan oppimiseensa. Hyvinvointia luodaan kiireettömyydellä ja huolehtimalla opiskeluympäristöstä. Oppilaille tarjotaan oppilashuollon palveluita. Veromäen koulussa toimii aktiivinen oppilaskunta.

Oppimisen iloa syntyy kokeilemalla ja oppimalla uusia asioita. Osallisuuden kokemus on tärkeää oppimisen ilon kannalta. Veromäen koulussa oppilaat ja opettajat suunnittelevat yhdessä oppimisen polkua. Oppilaan kehitystaso otetaan huomioon, ja opiskelutaitoja opitaan omassa aikataulussa. Kun oppilas saavuttaa tavoitteensa, joiden asettamiseen on saanut osallistua, syntyy onnistumisen iloa.

Veromäen koulussa oppilaat toimivat eri-ikäisten ja eri kulttuuritaustaisten ihmisten kanssa. Tavoitteena on oppia ymmärtämään ja arvostamaan yksilöiden erilaisia toimintatapoja ja erilaisuutta. Suomalaisen kulttuurin tunteminen on kaikille oppilaille tärkeää. Toisen kunnioittaminen tarkoittaa esimerkiksi työrauhan antamista muille sekä rakentavaa vuorovaikutusta muiden kanssa. Arjen tilanteissa kunnioitus tarkoittaa hyviä käytöstapoja ja jokaisen oikeutta koskemattomuuteen.

Arvopohjan toteutumista seurataan säännöllisesti esimerkiksi kartoittamalla luokkien ilmapiiriä ja oppilaiden koulutyytyväisyyttä erilaisin kyselyin. Kokonaisuuden tarkastelun lisäksi kunkin oppilaan yksilöllistä tilannetta on tärkeää seurata, ja tässä arvioinnissa avainasemassa on arjen vuorovaikutus.

Tavoitteena aktiivinen oppija

Opetuksen tavoitteena on aktiivinen oppija, joka ottaa vastuun työskentelystään. Aktiivinen oppija toimii vuorovaikutuksessa opettajan ja muiden oppilaiden kanssa. Hän työskentelee sujuvasti sekä itsenäisesti että erilaisissa ryhmissä. Hän osaa kerätä ja etsiä tietoa, arvioida tietoa kriittisesti sekä jakaa sitä muille.

Aktiivinen oppija voi vaikuttaa opetuksen suunnitteluun, sisältöihin, työtapoihin ja arviointiin oppilaan kehitystaso huomioon ottaen ja opettajan antamien rajojen puitteissa.

Arviointikriteerit ovat oppilaiden tiedossa. Oppilasta ohjataan arvioimaan omaa suoritustaan, oppimisen taitojaan, vahvuuksiaan ja kehittymiskohteitaan. Opettajan antamassa palautteessa pyritään tuomaan esiin kunkin oppilaan vahvuuksia. Oppilaita ohjataan myös vertaisarviointin antamisessa ja vastaanottamisessa. Itsearviointi on osa arviointikeskustelua alkuopetuksesta alkaen.

Aktiivisen oppijan opettajan rooli on monipuolinen. Siihen sisältyy näkökulma opettajasta oppimisen ohjaajana ja työskentelytaitojen valmentajana. Opettajat arvioivat oppimiskäsityksen toteutumista vuorovaikutuksessa muiden opettajien kanssa.

Laaja-alainen osaaminen	Ajattelu ja oppimaan oppiminen	Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	Monilukutaito	Tieto- ja viestintäteknologian osaaminen	Työelämätaidot ja yrittäjyys	Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuus
1.-2.-luokat	Koululaisen perustaidot: - Perusoppimisvalmiudet - Oman toiminnan ohjaus - Itsearviointin harjoittaminen	- Hyvät tavat ja asiallinen käytös - Itseluottamuksen kartuttaminen	- Omista tavaroista, tehtävistä ja välineistä huolehtiminen - Tunteiden tunnistaminen, nimeäminen ja säätely	- Luku- ja kirjoitustaito - Tutustuminen erilaisiin tietolähteisiin	- Tietotekniikka oppimisen välineenä - Ikärajat tutuiksi	- Onnistumisen kokemusten saaminen - Ahkeruuden harjoittaminen	- Omien ajatusten ilmaiseminen - Sääntöjen ja sopimusten noudattaminen - Oppilaan vaikuttamis- mahdollisuuksiin tutustuminen - Tutustuminen kestävä toiminnan periaatteisiin
3.-6.-luokat	- Monipuolisten työskentelytaitojen harjoittaminen - Tiedon hankkiminen, arviointi ja soveltaminen - Itsearviointin hyödyntäminen oppimisessa	- Rohkeus itseilmaisuun - Itsetunnon vahvistaminen - Eri kulttuurien ja tapojen arvostaminen	- Pettymyksen sietokyky - Toisten huomioonottaminen ja arvostaminen - Kestävien elämäntapojen harjoittaminen	- Tiedon hankkiminen, tuottaminen, muokkaaminen ja esittäminen - Tiedon arviointi - Eri tiedonalojen kieleen ja viestintätapoihin tutustuminen	- Vastuullinen, turvallinen ja ergonominen käyttö - TVT:n käyttäminen omien tuotosten tekemisessä	- Oman työn merkityksen ymmärtäminen oppimisessa - Pitkäjänteisyyden ja sisukkuuden harjoittaminen - Oman työskentelyn suunnittelemisen	- Neuvottelutaitojen harjoittaminen - Lapsen oikeuksiin ja velvollisuuksiin tutustuminen - Vastuunotto omasta työstä ja oppimisesta ikätason mukaisesti - Kestävän kehityksen toteuttaminen koulutyössä
7.-9.-luokat	- Oppimisstrategioiden tunnistaminen ja hyödyntäminen - Itse- ja vertaisarviointin hyödyntäminen oppimisessa	- Rakentava ryhmäkäyttäytyminen - Oman identiteetin tunnistaminen ja kehittäminen	- Elämäntaitojen kehittäminen - Myönteisen tulevaisuuskuvan luominen - Yhteisön jäsenenä toimiminen	- Kriittinen monilukutaito - Eri tiedonalojen kielen ja viestintätapojen hallinta	- Turvallisuus ja hyvä käyttäytyminen verkossa - Verkostoitumisen mahdollisuudet ja riskit	- Työelämään tutustuminen - Pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen työskentely	- Syy- ja seuraussuhteen arviointi ymmärtäminen - Aktiivinen vaikuttaminen - Demokratia - Oman toiminnan arviointi kestävä tulevaisuuden näkökulmasta
Vantaa	Vastuullinen, ajatteleva ja aktiivinen oppilas	Eriaisuuden hyväksyminen ja monikulttuurisuus	Ekososiaalinen sivistys ja hyvinvointi	Tiedonkäsityksen ja toimintaympäristön muutos	Verkko-opetustekniikan hyödyntäminen arjessa	Jatko-opintokelpoisuus	Tulevaisuuden tiedot ja taidot

3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Vantaalla korostetaan laaja-alaisissa osaamisalueissa opetuksen kokonaisuuden tarkastelua. Käsitys laaja-alaisesta osaamisesta syntyy kouluyhteisön yhteisessä keskustelussa. Avoimuus ympäröivään yhteisöön rikastuttaa laaja-alaisen osaamisen käsitystä. Oppimisen lähtökohtana ovat usein arjen tilanteet. Tavoitteena on, että oppilas oppii pitämään huolta itsestään, toisista sekä rakennetusta ja luonnon ympäristöstä. Vantaalaisissa kouluissa ennakoidaan tulevaisuuden työelämässä tarvittavia taitoja. Opitaan ponnistelemaan ja arvostamaan työn tekemistä. Ahkeruutta ja luovaa ajattelua tuetaan. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia uusien ideoiden tuottamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen.

Vantaalla laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan kaupunkitasoisen opettajista koostun pedagogisen työryhmän avulla sekä koulukohtaisesti päätetyllä tavalla.

Vantaalla on kaupunkitasoisen opetussuunnitelman lisäksi kirjattu koulukohtaisiin opetussuunnitelmiin tähän lukuun liittyvät seuraavat asiat:

- Mitkä ovat opetussuunnitelman perusteissa määritellyn laaja-alaisen osaamisen koulukohtaiset painotukset?
- Miten laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisesta opetustyössä huolehditaan ja miten tavoitteiden toteutumista seurataan?

Perusopetuksen tehtävät ja yleiset tavoitteet Veromäen koulussa**Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet**

Valtakunnallisesti on hahmoteltu seitsemän laaja-alaisen osaamisen osa-alueita, joita kaikkia toteutetaan koulun arjessa. Osa-alueita ovat ajattelu ja oppimaan oppiminen, itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, monilukutaito, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäjyys sekä osallistuminen ja vaikuttaminen. Liitteessä 1 on esitelty tarkemmin osa-alueiden ikäryhmäkohtaiset sisällöt ja tavoitteet.

Laaja-alaista osaamista arvioidaan osana työskentelytaitoja ja oppiaineiden arvioinnin yhteydessä.

Laaja-alaisen osaamisen koulukohtaiset painotukset

Veromäen koulussa painotetaan ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja sekä kulttuurista osaamista, vuorovaikutusta ja ilmaisua.

Ajattelun ja oppimaan oppimisen taidot

Ajattelun ja oppimisen taidot luovat perustan elinikäiselle oppimiselle. Oppilasta ohjataan havainnoimaan ja ymmärtämään itseään oppijana. Oppilasta autetaan löytämään hänelle parhaiten sopivat työskentelytavat. Oman oppimistyylin tunnistaminen auttaa oppilasta myös jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Erilaiset oppijat ja oppimistyyli huomioidaan opetuksessa opetuksen eriyttämisen ja monipuolisten työtapojen kautta. Tutkiva ja luova työskentelyote sekä yhdessä tekeminen ovat tärkeitä punaisia lankoja. Arjen tilanteita ja oppilaiden kiinnostuksen kohteita hyödynnetään opetuksessa. Oppilas saa monipuolisia kokemuksia havainnoimisesta sekä luotettavan tiedon etsimisestä, sen arvioinnista, käsittelystä, jakamisesta ja soveltamisesta. Oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia luovuuteen, uusien ideoiden tuottamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen.

Oppilasta ohjataan ymmärtämään ja soveltamaan monenlaista informaatiota sekä hyödyntämään monipuolisesti erilaisia tietolähteitä. Teknologiaa ja muita apuvälineitä hyödynnetään luontevasti päivittäisenä osana koulutyötä. Oppilaita kannustetaan työskentelemään myös yhdessä ja jakamaan jo olemassa olevaa tietoa toisilleen.

Oppilasta ohjataan ottamaan vastuuta omasta koulutyöstään ja oppimisestaan. Oppilaat otetaan kehitystaso huomioiden mukaan oman työskentelynsä suunnittelemiseen ja arviointiin. Oppilas oppii ymmärtämään ja arvostamaan ahkeruuden ja oman työnteon merkitystä oppimisessa. Oppiminen vaatii välillä myös ponnistelua.

Oppilasta kannustetaan ja rohkaistaan oppimistilanteissa, jotta oppilaan itsetunto ja itseluottamus oppijana kasvavat. Koulumme oppilaat, opettajat ja muu henkilöstö luovat ja ylläpitävät yhdessä avointa ja hyväksyvää oppimisympäristöä. Oppilaita ohjataan pohtimaan erilaisia näkökulmia ja tarkastelemaan omaa ajatteluaan. Oppilaat oppivat toimimaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa, ilmaisemaan rohkeasti ajatuksiaan, kunnioittamaan toisten näkökantoja ja keskustelemaan erilaisista ratkaisuista ja mielipiteistä. Kannustavan ja arvostavan ympäristön kautta luodaan motivaatiota uuden tutkimiseen ja oppimiseen.

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Veromäen koulussa oppilasta rohkaistaan olemaan oma itsensä. Oppilaita kannustetaan ilmaisemaan omia mielipiteitään ja tunteitaan vapaasti, mutta toisia kunnioittaen. Oppilaita ohjataan kuuntelemaan ja arvostamaan myös toisten ajatuksia ja näkemyksiä.

Koulumme lähiympäristö on kulttuurisesti, kielellisesti ja katsomuksellisesti moninainen. Koulun toiminnassa painotetaan arvostavaa vuorovaikutusta ja erilaisuuden hyväksymistä. Erilaiset kulttuuriryhmät huomioidaan koulun toiminnassa ja opetuksessa.

Suomalainen kulttuuriperinne ja tavat näkyvät koulun arjessa. Oppilaita ohjataan ymmärtämään suomen kielen ja kulttuurin eri muotoja heidän elämässään. Oppilaita kasvatetaan arvostamaan omaa lähiyhteisöään ja elinympäristöään. Monikulttuurisuus näkyy päivittäin koulussamme toinen toistaan kunnioittavana asenteena kaikissa arkisissa kohtaamistilanteissa. Oppilaita ohjataan ja autetaan tunnistamaan kulttuurisia erityispiirteitä sekä toimimaan joustavasti niiden puitteissa. Oppilasta tuetaan oman kulttuuri-identiteetin muodostumisessa ja erilaisista kulttuuritaustoista tulevien ihmisten kohtaamisessa ja ymmärtämisessä.

Oppilaiden itsetunnon vahvistamisen, ihmisoikeuksien tuntemisen ja hyvien käytöstapojen noudattamisen avulla luodaan turvallinen yhteisö kaikille koulumme ihmisille. Hyvien käytöstapojen noudattaminen, toisten arvostaminen ja erilaisten ihmisten kanssa toimiminen valmistavat oppilaita myös työelämää varten. Tavoitteena on, että oppilaat oppivat havainnoimaan ja arvioimaan omia vuorovaikutustaitojaan. Sen kautta he löytävät eri tilanteisiin sopivia keinoja itsensä ja ajatustensa ilmaisuun ja kasvavat monikulttuurisen ja -arvoisen yhteiskunnan jäseniksi.

4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Johtamisella on merkittävä rooli siinä, miten koulu omaksuu uusia toimintatapoja. Pedagoginen johtaminen on kaikkea johtamistoimintaa, joka tähtää opetussuunnitelman toteutumiseen, oppilaiden saaman opetuksen laadun kehittämiseen, oppimisen edellytyksistä huolehtimiseen ja tähän kannustavan, kestävän toimintakulttuurin luomiseen.

Kokonaisvaltaisella asioiden ja ihmisten johtamisella viestitään kouluyhteisölle siitä, mikä koulussa on tärkeää ja arvostettua. Päävastuu laajasta pedagogisesta johtamisesta on rehtorilla, mutta se kuuluu olennaisena osana myös koulujen johtoryhmien jäsenten työhön. Vantaalla koulun johtaminen edellyttää rehtorin ja koulun johtoryhmän jäsenten välistä yhteistyötä. Pedagogisen johtamisen lisäksi johtoryhmän tehtävänä on auttaa rehtoria tuomaan arvot, visio ja strategia osaksi jokaisen kouluyhteisön jäsenen arkea.

Vantaalla perusopetuksen toimintakulttuurissa korostuvat sekä koulujenvälinen että ulkopuolisten toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö. Toimintakulttuuri näkyy joustavuutena, kehittämismyönteisyytenä ja yhdessä oppimisena. Dialogin kautta myös oppilaat tietävät, miksi ovat koulussa ja miksi asioita opitaan. Tällöin tavoitteiden saavuttaminen ja oppiminen itse koetaan palkitsevana.

Vantaalaiset oppimisympäristöt tukevat toiminnallista oppimista ja oppilaiden osallisuutta. Oppimisympäristömme edistävät tieto- ja viestintäteknologian käyttöä, oppiainerajojen rikkomista ja ekososiaalisen sivistyksen sekä luontosuhteen kehittymistä.

Vantaalla noudatetaan tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön suunnitelmaa.

Vantaalla koulut edistävät ja arvioivat toimintakulttuurin kehittymistä sekä toteutumista johtoryhmätyöskentelyn avulla.

Vantaalla on kaupunkitasoisten opetussuunnitelman lisäksi kirjattu koulukohtaisiin opetussuunnitelmiin tähän lukuun liittyvät seuraavat asiat:

- Koulu täsmentää oman toimintakulttuurin, oppimisympäristöjen ja työtapojen kehittämisen tavoitteet.
- Miten koulu edistää ja arvioi toimintakulttuurin kehittämisen periaatteiden toteutumista?
- Miten koulussa seurataan, arvioidaan ja kehitetään oppimiskokonaisuuksien toteutumista ja oppilaiden osallistumista niiden suunnitteluun siten, että jokaisen oppilaan opintoihin sisältyy vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus vuodessa?
- Koulu määrittää eri oppiaineiden ja koulun muun toiminnan yhteistyötä ja työnjakoa koskevat toimintatavat.

Veromäen koulun toimintakulttuuri

Työtavat

Veromäen koulussa käytetään monipuolisia työtapoja sekä koulussa että sen ulkopuolella. Niitä käyttämällä oppiminen on motivoivaa, haastatteellista ja tuloksellista. Pyrkimyksenä ovat joustavat opetus- ja tilajärjestelyt, joissa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia oppimateriaaleja ja oppimisympäristöjä. Oppilailla on mahdollisuus käyttää erilaisia tietoteknisiä laitteita opiskelussaan. Joustavissa oppimisryhmittelyissä oppilaat saavat tarvitsemaansa tukea ja sopivia haasteita. Oppilas toimii opiskeluprosessissaan pääroolissa opettajan tukiessa ja ohjatessa sitä.

Opetuksen yhteissuunnittelu

Oppilaiden opetusta ja oppimistehtäviä suunnitellaan henkilöstön muodostamissa tiimeissä, jotka kokoontuvat säännöllisesti. Lisäksi oppilaiden kanssa sovitaan tarkemmat tavoitteet, sisällöt ja arvioinnin perusteet.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Veromäen koulussa järjestetään vuosittain kaksi eheyttävää, useita oppiaineita yhdistävää monialaista oppimiskokonaisuutta. Tällaisella opetuksella pyritään oppiainerajat ylittävään, lähiölähtöiseen opiskeluun. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia toteutetaan oppilaiden ja opettajien yhteistyönä, huomioiden oppilaan kehitystaso. Monialaiset oppimiskokonaisuudet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteita ovat:

- lähiölähtöisyys ja oppiainerajat ylittävä opetus
- ajattelun taitojen kehittäminen
- laajempien kokonaisuuksien tutkiminen

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien opetuksen muotoja ovat esimerkiksi:

- eri oppiaineiden sisältöjen toisiaan tukeva aikataulutus
- useiden eri oppiaineiden lukuvuositteemat
- eri oppiaineita yhdistelevät valinnaiskurssit
- projektit
- teemapäivät ja -viikot

Oppimisympäristöt

Oppimisympäristö määritellään opiskelupaikkana tai -tilana, johon luetaan mm. luokkahuoneet, koulurakennuksen käytävät ja piha-alue. Oppimisympäristöinä toimivat myös koulun ulkopuolella sijaitsevat paikat ja tilat.

Oppimisympäristöllä on myös sosiaalinen ulottuvuus. Parhaimmillaan oppiminen tapahtuu yhdessä ja yhteistyössä muiden kanssa. Jokainen edistää omalta osaltaan koko yhteisön oppimista. Oppimisympäristöt suunnitellaan oppimista edistäväksi. Tarjolla on vaihtoehtoja eri työtapoja käytettäessä esim. keskusteluun soveltuvia tiloja ja hiljaisia tiloja. Oppilaita ohjataan käyttämään ergonomisia työasentoja.

Oppimisympäristöä kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa siten, että tilat koetaan viihtyisiksi. Oppimisympäristöt pidetään siisteinä ja tavarat sekä kalusteet on järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

Veromäen koulun opetuksessa käytetään paljon sähköisiä oppimisympäristöjä, joilla monipuolistetaan opetusta. Sähköiset materiaalit ja oppimisympäristöt ovat osa koulun työ- ja toimintatapoja. Sähköisillä oppimisympäristöillä sekä kehitetään oppilaan tietoteknisiä taitoja ja erilaisten käyttöjärjestelmien hallintaa että ne kehittävät itseohjautuvuutta ja itsenäistä työskentelyä. Oppilas siirtyy tiedon vastaanottajasta tiedontuottajaksi ja -jakajaksi tekemällä esimerkiksi videoita ja esityksiä opiskelemastaan aiheesta.

Opetuksen joustaviin järjestelyihin kuuluu opetuksen järjestäminen koulun ulkopuolella ja ulkopuolisten toimijoiden vierailulla koululle. Tätä tapahtuu mahdollisuuksien mukaan retkien ja vierailujen muodossa. Koulun yhteistyössä tapahtuvan opetuksen tavoitteita ovat:

- yhteistyö kaupungin muihin toimijoihin (kirjasto ja museot)
- oppilaan tutustuminen lähialueen toiminta- ja harrastusmahdollisuuksiin (taidetalot ja liikuntakeskukset, nuorisotalo, kerhot ja harrastukset)
- opiskelu autenttisissa ja innostavassa ympäristössä (luonto-opetus)
- tutustuminen työelämään (yritysvierailut, Yrityskylä-käynnit, TET-harjoittelu)
- elämyksellinen ja kokemuksellinen oppiminen (elokuva- ja teatteriesitykset, konsertit)

Toimintakulttuurin kehittäminen ja arviointi

Koulun toimintakulttuuria arvioidaan ja kehitetään oppilaiden, huoltajien, koulun henkilökunnan ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Kaikkia kuullaan ja heidän näkemyksensä otetaan huomioon.

Koululla toimii aktiivinen oppilaskunnan hallitus, jonka kanssa tehdään yhteistyötä toimintakulttuurin ja kouluviihtyvyyden kehittämiseksi. Lisäksi tukioppilas- ja kummioppilastoiminnalla vahvistetaan koko kouluyhteisöä ja sen hyvinvointia. (Kts. luku 5)

Koulun yleisen toimintakulttuurin lisäksi luokkien toimintakulttuuria kehitetään yhteistyössä oppilaiden kanssa. Aktiivisena oppijana oppilas vaikuttaa omaan oppimiseensa ja koulunkäyntiinsä.

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

Hyvä ja turvallinen koulupäivä alkaa kotoa. Koulumatkan turvallisuus on osa hyvää koulupäivää. Koulun tehtävänä on huolehtia oppilaan koulupäivästä siten, että oppilas voi kulkea koulumatkansa kotiin päin turvallisesti.

Koulun turvallista arkea määrittävät koulun toimintakulttuuri, johon koulun säännöt ja ohjeet kuuluvat. Järjestyssäännöt käsitellään yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa, ja niiden noudattamista valvotaan. Kaikkia kouluyhteisön jäseniä kohdellaan arvostavasti ja tasapuolisesti. Arvostava ja tasapuolinen kohtelu ilmenee toisia kunnioittavana ja kohteliaana ilmapiirinä. Koulukiusaamista ennaltaehkäistään ja siihen puututaan aktiivisesti. Hyvä yhteistyö kotien kanssa edistää varhaista puuttumista kiusaamiseen. Yhteisöllisiä toimintatapoja kiusaamisen ehkäisyyn mietitään yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Koulut tekevät hyvinvointikansion osana suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Yhteinen vastuu koulupäivästä toteutuu koulun aikuisten yhteistyöllä. Kouluyhteisössä tuetaan avointa keskustelua ja uskallusta tuoda esiin omat mielipiteet. Kaikkien kouluyhteisön jäsenten keskinäistä vuorovaikutusta tuetaan.

Kaikki yhteisön jäsenet osallistuvat kouluviihtyvyyden parantamiseen. Vastuu viihtyvyydestä on yhteinen. Oppilaat valtuutetaan ikä- ja kehitystason mukaisesti huolehtimaan kouluympäristön siisteydestä, ympäristövastuusta ja viihtyisyydestä. Koulun pihan tulee tarjota turvallinen ja virikkeellinen ympäristö sekä mahdollisuuksia monipuoliseen liikkumiseen. Koulut toimivat ympäristövastuullisesti.

Koulun aikuiset valvovat aktiivisesti välitunnin turvallisuutta. Oppilaiden mahdollisuutta liikkua välitunneilla tuetaan. Myös siirtymätilanteet ovat suunnitelmallisia koulupäivän osia. Niissä tulee olla riittävästi aikuisia paikalla, jotta niistä tulee turvallisia ja valvottuja.

5.2 Yhteistyö

5.2.1 Oppilaiden osallisuus

Oppilaan kasvaminen vaikuttamiseen ja osallisuuteen lähtee mahdollisuuksista olla aktiivinen omassa oppimisprosessissa ja oman koulun jäsenenä. Oppilaskuntatoiminta sekä kunta- ja aluetasoiset vaikuttamisen foorumit tarjoavat tilaisuuden oppia edustuksellisen vaikuttamisen mekanismeja. Aikuisten tehtävänä on luoda mahdollisuuksia osallisuuteen ja vaikuttamiseen sekä tehdä vaikuttamisen tulokset näkyviksi. Oppilaan osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisääviä rakenteita suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorisopalveluiden, nuorisovaltuuston ja järjestöjen kanssa.

5.2.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Koulun ja huoltajien välillä tehdään vuorovaikutuksellista yhteistyötä koko koulupolun ajan. Tärkeä osa yhteistyötä on viestiminen koulun asioista ja vuorovaikutus. Koulu tarjoaa huoltajille mahdollisuuksia osallistua luontevilla tavoilla oman lapsen asioiden käsittelyyn ja koulutyötä koskeviin asioihin sekä yhteiseen suunnitteluun. Koulu kutsuu aktiivisesti huoltajia mukaan yhteistyöhön. Kouluissa edistetään ja tuetaan tavoitteellista yhteistyötä koulun ja huoltajien kesken kunnassa kulloinkin voimassa olevien yhteistyömallien mukaisesti. Tavoitteellisen yhteistyön lisäksi tarvitaan myös matalan kynnyksen keskustelutilanteita. Onnistunut yhteistyö syntyy, kun huoltajat saavat osallistua keskusteluun. Tavoitteena on päästä aitoon koko kouluyhteisön väliseen vuorovaikutukseen ja dialogiin. Ihmisten ja perheiden moninaisuutta kunnioitetaan.

Koulut järjestävät tarvittaessa tulkkauksen vanhempainiltoihin tai opettajan ja huoltajan väliin tapaamisiin, esimerkiksi arviointikeskusteluihin. Koulun tulee tiedottaa tulkin saamisen mahdollisuudesta sekä tiedustella tulkin tarvetta myös huoltajilta.

Vantaalaisiin kouluihin pyritään saamaan toimivia vanhempainyhdistyksiä. Mikäli sellainen on, voidaan yhdistykselle nimetä koulun henkilökunnasta yhdyshenkilö, jolla on mahdollisuus osallistua yhdistyksen kokouksiin.

Kodin ja koulun yhteistyöhön luodaan jatkuvuutta, jolloin uusia toimintatapoja ei tarvitse miettiä aina uudelleen, kun huoltajat vaihtuvat. Hyviä toimintamalleja jatketaan lukuvuoden vaihtuessa. Koulut voivat yhdistää voimavaroja tarvittaessa vanhempainiltojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kouluissa toteutetaan Vantaalla laadittua kodin ja koulun yhteistyön suunnitelmaa.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Vantaalla kasvatuskeskusteluiden ja kurinpidollisten keinojen käyttöä ohjeistetaan erillisen asiakirjan (suunnitelma kasvatuskeskusteluista ja kurinpidollisten keinojen käytöstä) avulla.

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

5.4.1 Vuosiluokkiin sitomaton opetus (VSOP)

Vantaalla käytetään vuosiluokkiin sitomatonta opetusjärjestelyä silloin, kun oppiainekohtainen eteneminen vuosiluokkatasoa hitaammin tai nopeammin on tarkoituksenmukaista oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta. Etenkin opintojen keskeyttämistä ehkäisevänä opetusjärjestelynä vuosiluokkiin sitomaton opetus on perusteltu järjestely. Opetusjärjestelyyn päädytään yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta käytetään yksittäisille oppilaille viranhaltijan päätöksen mukaisesti.

Eri oppiaineiden opinnoissa voidaan edetä vuosiluokkiin jaetun oppimäärän sijasta oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti. Oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Suunnitelmassa mainitaan opintokokonaisuudet, jotka sisältyvät oppilaan opinto-ohjelmaan, ja määritellään niiden suorittamisjärjestys, aikataulu sekä mahdolliset erityistavoitteet. Suunnitelmaa päivitetään ja arvioidaan Vantaan ohjeistuksen mukaisesti. Vuosiviikkotunnit noudattavat oppilaan ikätason mukaista tuntimäärää. Oppilas siirtyy luku-vuoden koulutyön päätyttyä pääsääntöisesti seuraavalle vuosiluokalle. Oppilas luetaan kuitenkin yhdeksännen vuosiluokan oppilaaksi, kunnes hän on suorittanut perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai eroaa koulusta. Vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen arviointia käsitellään luvussa 6.

5.4.2 Yhdysluokkaopetus

Yhdysluokkaopetusta käytetään silloin, kun se on koulun opetusjärjestelyjen kannalta tarkoituksenmukaista oppilasmäärän vuoksi tai pedagogisista syistä. Lähikouluissa ja kaupunkitasoisissa erityisen tuen ryhmissä järjestettävä opetus toteutetaan usein yhdysluokkaopetuksena molemmista edellä mainituista syistä johtuen.

Vuorokurssiperiaatetta hyödynnettäessä huomioidaan nivelvaiheet ja siirtymät koulusta koulun siten, että oppilaat saavat kouluvuosien aikana suoritetuksi johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden. Kurseja suunniteltaessa oppilaan ikäkausi ja erilaiset kiinnostuksen kohteet otetaan huomioon. Yhdysluokkaopetusta hyödyntävät koulut kuvaavat opetusjärjestelyt tarkemmin lukuvuosisuunnitelmissaan.

5.4.3 Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Etäopetusta suunnitellaan ja toteutetaan oman kouluyhteisön sisällä, koulujen välillä sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Etäopetuksella valinnaisten aineiden tarjontaa rikastetaan ja opetusta syvennetään. Etäopetus tukee yksilöllisiä koulupolkuja. Perusopetuksen aikana jokaisen oppilaan tulee saada kokemuksia etäyhteyksiä hyödyntävästä opetuksesta. Etäopetusta voidaan hyödyntää tarvittaessa esimerkiksi oppilaan ollessa sairauden vuoksi pitkään pois koulusta tai käydessä koulua sairaalakoulussa. Tavoitteena on tällöin säilyttää yhteys omaan luokkaan ja opettajaan. Koulut kuvaavat lukuvuosisuunnitelmassa, minkä asioiden opetuksessa ja opiskelussa etäyhteyksiä hyödynnetään.

5.4.4 Joustava perusopetus

Vantaalla joustavaa perusopetusta tarjotaan jokaisella oppilaaksiottoalueella. Joustava perusopetus on tarkoitettu toiminnallisuudesta hyötyville oppilaille, jotka eivät pysty osoittamaan omaa osaamistaan perusopetuksen ryhmässä, jolloin perusopetuksen loppuunsaattaminen on vaarassa. Oppilaalta edellytetään kykyä työpaikkaopiskeluun. Oppilaat ovat oppivelvollisuusikäisiä ja aloitusvuoden aikana vähintään 14-vuotiaita.

Oppilaat valitaan pienryhmään oppilaan ja huoltajien hakemusten perusteella ja moniammatillisesta oppilashuollollisesta suosituksesta. Oppilaat haastatellaan Vantaan yhteisellä haastattelukyselyllä, jonka perusteella oppilaat valitaan joustavaan perusopetuksen ryhmään.

Joustava perusopetus on toiminnallinen tapa suorittaa perusopetuksen viimeiset lukuvuodet. Opiskelussa vuorottelevat työpaikkaopiskelu ja koulussa tapahtuva opiskelu. Lisäksi opiskelussa hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä, vierailaan eri laitoksissa ja tapahtumissa sekä järjestetään leirikouluja. Työpaikkaopiskelujaksoja on lukuvuoden aikana noin 80 päivää. Oppilaan viikko-ohjelma muodostuu pääsääntöisesti kahdesta työpaikkaopiskelupäivästä ja kolmesta koulupäivästä. Ennen työssäoppimajaksoa tehdään osapuolten kesken työsojimus, jonka yhteydessä selvitetään työturvallisuusmääräykset sekä tietosuojaan ja salassapitoon liittyvät asiat. Työpaikkaopiskelujaksoilla oppilaat saavat oppimistehtäviä, ja oppilas saa jakson aikana opettajalta ohjausta ja opetusta tehtäviin liittyen. Työpaikkaopiskelujakson päätteeksi työjakso arvioidaan yhdessä oppilaan, työpaikkaohjaajan ja opettajan kesken.

Joustavan perusopetuksen aikana tehdään tiivistä yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa ja työpaikkaopiskelupaikkojen kanssa etsitään mahdollisuuksia oppisopimuksen kautta ammattiin valmistumiseen.

Oppilaat ovat perusopetuksen oppilaita ja siten oikeutettuja oppimisen ja koulunkäynnin tukeen ja ohjaukseen sekä oppilashuoltoon. Opettajan lisäksi toimintaan osallistuu toinen aikuinen. Joustavan perusopetuksen oppilaille laaditaan oppimissuunnitelma tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) kahden kuukauden kuluessa opetuksen alkamisesta. Suunnitelmassa määritellään myös yksilöllinen valinnaisaineiden suorittamistapa.

Joustavan perusopetuksen toimintaa suunnittelee, organisoii, arvioi ja kehittää kaupunki-tasoinen ohjausryhmä. Joustavan perusopetuksen arviointia käsitellään luvussa 6.

5.4.5 Opetus erityisissä tilanteissa

Oppilaan sairastumisen tai muun vaikean elämäntilanteen estäessä koulunkäynnin opetus järjestetään oppilaan tarpeiden mukaan tilanteen vaatimalla tavalla. Jos oppilas ei tällöin voi osallistua kouluopetukseen, hänelle tehdään Perusopetuslain (PoL) 18§:n mukaan hallinto-päätös, jossa määritellään oppilaan opetusjärjestelyt. Oppilaan koulunkäynnin järjestelyjä koskeva suunnitelma kirjataan hänen oppimissuunnitelmaansa tai erityisen tuen oppilaan ollessa kyseessä hänen henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaansa (HOJKS).

Oppilaan siirtyessä sairaalaopetukseen ja palatessa sieltä takaisin omaan kouluunsa tehdään tiivistä yhteistyötä sairaalaopetuksen yksikön kanssa oppilaan nivelvaiheen onnistumiseksi. Nivelvaihe suunnitellaan aina yksilökohtaisesti. Nivelvaiheessa on tärkeää jakaa tietoa hyväksi todetuista käytännöistä sekä oppilaan erityisistä tarpeista. Erityisissä tilanteissa annettavassa opetuksessa voidaan myös hyödyntää etäyhteyksiä ja verkko-opiskelua.

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Erilaiset tapahtumat, kurssit, projektit, työpajat ja vaihtoehtoiset oppitunnit kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden sekä Vantaan luontokoulun ja seurakunnan kanssa rikastuttavat koulupäivää, syventävät ja tukevat oppimista. Yhteistyö tukee monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista. Koulun opetushenkilöstö voi toteuttaa yhdessä muidenkin sidosryhmien kanssa vaihtoehtoisia ja elämyksellisiä tapoja järjestää opetusta. Vaihtoehtoiset tavat toteuttaa opetusta myös muualla kuin kouluympäristössä kasvattavat oppilaiden opiskelumotivaatiota.

5.5.1 Kirjastopalvelut

Vantaalaiset kaupunginkirjastot tarjoavat kouluille erilaisia tapoja, joiden avulla tietoa voidaan etsiä ja jäsentää osana oppimisprosessia sekä ohjatusti että omatoimisesti. Tavoitteena on tehdä kirjasto oppilaille tutuksi oppimisympäristöksi sekä innostaa oppilaita monilukutaidon kehittämisessä elämyksellisin keinoin.

Kirjasto tarjoaa koululle aineistoja, välineitä, ammatillista henkilöstöä sekä oppimisyhteisön, jossa monialaisia kokonaisuuksia voi opiskella tutkivan oppimisen menetelmin. Kirjasto tukee koulua mediataitojen ja monilukutaidon oppimisessa.

Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus vähintään seuraaviin yhteistyötappoihin perusopetuksen aikana:

Aineistovinkkausta jokaiselle luokalle kerran alakouluvuosien aikana. Aineistovinkkaus sisältää työtapoja, jotka mahdollistavat oppilaiden osallistumisen vinkkauksen suunnitteluun ja omien kirjasittelujen tekemiseen.

Tiedonhankintataitojen ja tutkivan oppimisen ohjausta jokaiselle luokalle kerran alakoulu- ja kerran yläkouluopintojen aikana. Kirjasto tukee oppilaiden työskentelyä tarjoamalla mahdollisuuden työskennellä kirjastossa opiskeltavan aihealueen parissa.

5.5.2 Kulttuuripalvelut

Vantaan kaupunginmuseon ja taidemuseon, Taidetalo Pessin ja Toteemin, konserttitalo Martinuksen sekä Vantaan kuvataidekoulun ja musiikkiopiston kouluille suunnatuissa kulttuuritarjontoissa etsitään keinoja lasten ja nuorten identiteettien, kulttuurisen osaamisen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi. Kulttuuripalveluiden taidepedagogiikalla vahvistetaan oppilaiden toimijuutta ja osallisuutta niin paikallisesti kuin globaalistikin.

Oppilaalle tarjotaan tasavertainen mahdollisuus vähintään kolmeen eri taiteenlajeja soveltavaan kulttuurikokemukseen perusopetuksen aikana seuraavasti:

Esittäviin taiteisiin ja kulttuuriin perehtyminen 1.–3. luokkien aikana Visuaaliseen taiteeseen ja kulttuuriin perehtyminen 4.–6. luokkien aikana Mediaan ja digitaaliseen kulttuuriin perehtyminen 7.–9. luokkien aikana

Vantaan esi- ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelmassa määritellään tarkemmin, kuinka perusopetuksen ja kulttuuripalveluiden yhteistoimintaa organisoidaan, seurataan ja kehitetään.

5.5.3 Liikuntapalvelut

Vantaan liikuntapalvelut tukee kouluja aktiivisen ja monipuolisen koulupäivän toteuttamisessa. Liikuntapalvelut järjestää uinninopetusta, liikunnallisia koulutuksia oppilaille ja opettajille sekä ylläpitävää liikuntavälinelainaamoa. Uimahallit, urheiluhallit, lähiliikuntapaikat ja ulkoilureitit toimivat oppimisympäristöinä.

Liikuntapalvelut järjestää koulujen kanssa yhteistyössä liikunnallisia teemapäiviä, jotka tukevat koulun yhteisöllisyyttä ja lisäävät koko kouluyhteisön fyysistä aktiivisuutta. Liikunnallisten teemapäivien ja tapahtumien suunnitteluun otetaan oppilaita ja huoltajat mukaan. Koulut voivat tehdä myös itsenäisesti yhteistyötä liikuntaseurojen kanssa. Seurat järjestävät lajiesittelytunteja, tapahtumia ja kerhotoimintaa.

5.5.4 Nuorisopalvelut

Vantaan nuorisopalvelut on koulun aktiivinen yhteistyökumppani alueellisella tasolla. Nuorisotilat tarjoavat turvallisen vapaa-ajan ympäristön koulupäivän jälkeen. Nuorisotyöntekijät ovat mukana koulun me-hengen luomisessa ja ylläpitämisessä erilaisten toimintojen kautta. Toiminnan lähtökohtana on osallisuuden lisääminen, eriarvoisuuden vähentäminen ja vuorovaikutussuhteiden parantaminen esimerkiksi pienryhmätoimintojen ja harrastusryhmien avulla. Toimintamuotoina ovat muun muassa luokkien ryhmyttämispäivät, erilaisten tapahtumien järjestäminen yhdessä koulun kanssa sekä tieto- ja neuvontatyö.

Nuorisotyöntekijät tukevat JOPO -luokkien toimintaa ja ovat pyydettyinä mukana koulun oppilashuoltoryhmässä.

Lasten ja nuorten alueellista osallisuutta kehitetään yhdessä koulujen, oppilaskuntien, nuorisovaltuuston, järjestöjen ja nuorisotilojen kanssa.

5.5.5 Vantaan luontokoulu

Vantaan luontokoulutoiminta tukee koulujen ympäristökasvatustyötä, kestävän elämäntavan vahvistamista ja ympäristövastuullista toimintaa. Luontokoulun kouluille suunnattuja toimintamuotoja ovat kummiluokkatoiminta, yksittäiset luonto-opetuspäivät ja kasvattajien kurssit. Luontokoulun kummiluokkatoimintaan voivat hakea kaikki perusopetuksen luokat. Luontokoulussa pääosa opetuksesta tapahtuu ulkona. Elävässä luonnossa luontosuhde syntyy itse kokemalla ja kokeilemalla. Opetuksessa käytettävät menetelmät ovat toiminnallisia ja käytännönläheisiä. Luontokoulupäivän aikana tutkitaan, leikitään, eläydytään, ratkaistaan arvoituksia, ja opetellaan havainnoimaan eri aistein ja harjoitellaan arjen ekotekoja. Vantaalaisilla on mahdollisuus osallistua myös pääkaupunkiseudun muiden luontokoulujen kursseille ja tapahtumiin. Vantaan luontokoululla on oma ympäristökasvatus- ja opetussuunnitelmansa.

5.5.6 Vantaan seurakunnat

Vantaan seurakunnat voivat olla koulujen tukena ryhmyttämistoiminnassa, monikulttuurisuustyössä ja päivänavausten sekä juhlapyyhiin liittyvien tilaisuuksien järjestämisessä osapuolten sopimalla tavalla. Perusopetus järjestää yhteistyössä evankelis-luterilaisten seurakuntien kanssa mahdollisuuden kolmansien luokkien oppilaille tutustua kotiseutu- ja kulttuurihistoriaan Pyhän Laurin kirkossa ja sen ympäristössä. Työskentelyn periaatteina ovat elämyksellisyys ja erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen. Seurakuntien nuorisotyöntekijät voivat myös toimia lasten ja nuorten tukena koulun arjessa koulun osoittamalla tavalla. Seurakuntien tarjoamaa tukea koulun kriisityölle kuvataan tarkemmin hyvinvointikansiossa.

Sidosryhmien kanssa toteutunutta yhteistyöstä seurataan kaupunkitasoisesti, suomenkielisen perusopetuksen tulosalueella.

5.5.7 Yrityskyläyhteistyö Vantaalla

Yrityskylä on Taloudellisen tiedotustoimiston (TAT) työelämän, yrittäjyyden ja yhteiskunnan oppimiskokonaisuus, johon vantaalaiset peruskoulun kuudennen vuosiluokan oppilaat osallistuvat.

Yrityskyläpäivään kuuluu Opetushallituksen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 perustuva oppimateriaali, jonka avulla oppilaat oppivat muun muassa, mitä on työ ja miten sitä haetaan. Lisäksi he perehtyvät talouden ja yhteiskunnan perusteisiin sekä pyrkivät hahmottamaan omaa rooliaan Yrityskylässä työntekijänä, kuluttajana ja yhteisön jäsenenä.

5.5.8 Koulun kerhotoiminta

Vantaalla koulut voivat järjestää omien kerhojen lisäksi kerhoja yhteistyössä koulun ulkopuolisten toimijoiden kuten järjestöjen ja seurojen kanssa. Joustavilla kerhotoiminnan ratkaisuilla voidaan tukea oppilaiden päivän kokonaisuutta. Koulut kuvaavat kerhotoimintaansa vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

5.5.9 Aamu- ja Iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävät yksityiset palveluntuottajat, järjestöt ja seurakunta. Koulupäivä ja iltapäivätoiminta muodostavat oppilaalle sujuvan jatkumon, jonka mahdollistaa koulun ja iltapäiväkerhon toimiva yhteistyö.

Koulun henkilöstö ja iltapäiväkerhon ohjaajat kohtaavat koulun arjessa. Koulun henkilöstö ja iltapäiväkerhonohjaajat keskustelevat koulun toimintakulttuurista, järjestysäännöistä ja tila-asioista kahdesti lukuvuoden aikana. Koulun henkilöstö konsultoi tarvittaessa iltapäiväkerhonohjaajia. Koulun ja iltapäiväkerhon toiminta pohjautuvat yhteiseen oppimiskäsitykseen ja arvopohjaan. Iltapäiväkerhossa oppilaiden ryhmäytymiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Iltapäiväkerhossa tapahtuva oppilaiden ryhmäytyminen tukee koulutyötä.

5.5.10 Kouluruokailu

Koulussa tarjotaan laadukasta ja terveellistä kouluruokaa. Tavoitteena on, että oppilas oppii arvostamaan ruokaa ja tekemään terveellisiä valintoja. Ruokailutilanteessa tulee olla läsnä riittävä määrä aikuisia. Oppilaille varataan tarpeeksi aikaa miellyttävään ruokailuun ja tapakasvatus huomioidaan ruokailussa. Oppilailla on mahdollisuus osallistua ruokailustan ja ruokailutapahtuman suunnitteluun yhteistyössä koulun keittiöhenkilökunnan ja opettajakunnan jäsenen kanssa. Vantaalla toimivat koulukohtaiset ruokaryhmät. Ruokalaa fyysisenä tilana kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa toimivammaksi ja viihtyisämmäksi. Kulttuuriin tai terveyteen liittyvät erityistarpeet huomioidaan kouluissa tarjoamalla oppilaille erityistarpeita vastaava vaihtoehto päivän ruoalle. Terveystoimijat keskustelee tarvittaessa ruokailuun liittyvistä erityistarpeista huoltajien kanssa.

5.5.11 Koulumatkat ja koulukuljetukset

Koulu tukee oppilaan kotoa saamaa liikennekasvatusta. Koulun aikuiset edistävät oppilaan ikäkauden mukaista liikennevalmiuden kehittymistä. Tavoitteena on kyky toimia vastuullisesti ja turvallisesti liikenteessä muut liikkujat huomioiden.

Koulu kannustaa oppilaita omaehtoiseen liikkumiseen koulumatkoilla, mutta päätös siitä, miten ja millä kulkuvälineellä koulumatkaa kuljetaan, tehdään aina kotona. Koulussa tutustutaan keskeisiin liikennesääntöihin ja koulumatkoihin liittyviin erilaisiin liikennenympäristöihin sekä siihen, mitä turvallinen koulumatkapyyöriäily on. Omaehtoinen liikkuminen parantaa oppilaan kykyä havainnoida ja ymmärtää ympäristössä tapahtuvia asioita, ja se edistää oppilaan psyykkistä ja fyysistä jaksamista. Terveellisyyden ja turvallisuuden lisäksi koulumatkoissa huomioidaan tapakasvatus.

Oppilaan oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen perustuu opetuslautakunnan päättämiin koulukuljetusperusteisiin sekä perusopetuslakiin. Koulun tulee järjestää sivistystoimen järjestämää koulukuljetusta odottaville oppilaille valvonta sekä mahdollisuus ohjattuun toimintaan. Sivistystoimi tiedottaa huoltajia koulukuljetuksen periaatteista.

Vantaalla on kaupunkitasoisten opetussuunnitelman lisäksi kirjattu koulukohtaisiin opetussuunnitelmiin tähän lukuun liittyvät seuraavat asiat:

- Millainen on hyvä ja turvallinen koulupäivä? Mistä hyvä koulupäivä koostuu? Välitunnit tulee huomioida yhtenä tärkeänä koulupäivän osana.
- Miten koulu toimii oppivana yhteisönä hyvän kouluarjen toteuttamisessa?
- Miten koulussa tuetaan hyvää ilmapiiriä ja ryhmäytymistä?
- Miten kouluyhteisön jäsenten keskinäistä vuorovaikutusta tuetaan?
- Mitä on osallisuus koulussa. Miten osallisuus näkyy kouluarjessa? Miten se toteutuu jokaisen oppilaan kouluarjessa?
- Miten osallisuuden toteutumista arvioidaan?
- Mitkä ovat kodin ja koulun yhteistyön muodot ja toteuttamisen keskeiset periaatteet?
- Miten yhteistyötä mahdollisten koulun ulkopuolisten toimijoiden (esim. iltapäivätoiminnan palveluntuottajien) kanssa organisoidaan ja yhteistyötä kehitetään?
- Miten ympäristövastuullinen toiminta näkyy koulussa?
- Miten ja missä tilanteissa etäyhteyksiä hyödynnetään opetuksessa?
- Koulu kuvaa kerhotoiminnan periaatteita ja niiden kytkeytymistä opetussuunnitelmaan.
- Koulu kuvaa halutessaan miten oppilaat osallistuvat kouluruokailun ja ruokailuhetkien suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.
- Koulu tarkentaa kuvausta siitä miten koulu edistää liikennetaitojen oppimista.

5.6 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen Veromäen koulussa

Yhteinen vastuu koulupäivästä sekä yhteistyö

Hyvä ja turvallinen koulupäivä

Hyvä kouluarki koostuu turvallisesta ja hyvästä ilmapiiristä kouluyhteisössä. Koulun ilmapiiriä ja ryhmäytymistä tuetaan rakentamalla kuuntelevaa ja osallistavaa yhteisöä. Koulun arkea tarkastellaan ja kehitetään yhteisönä. Oppilaita, henkilökuntaa ja huoltajia kuullaan ja osallistetaan kouluarkeen liittyvissä ideoissa ja havainnoissa.

Koulussa henkilöstö, oppilaat ja huoltajat toimivat yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa. Kaikki koulun aikuiset osallistuvat oppilaiden ohjaamiseen ja kasvattamiseen sekä ovat mukana luomassa hyvää kouluarkea. Ryhmäytymisen ja vuorovaikutuksen tukena koulussa osallistutaan erilaisiin, ajankohtaisiin projekteihin ja hankkeisiin. Veromäen koulu on KiVa-koulu.

Turvallisuus on tärkeää koulun arjessa. Hyvän ja turvallisen koulupäivän saavuttamiseksi Veromäen koulussa on ajantasainen, päivitetty hyvinvointikansio ja sen osana turvallisuussuunnitelma. Henkilökuntaa perehdytetään ja koulutetaan turvallisuusasioissa ja oikeaan toimimiseen turvallisuuden ylläpitämiseksi koulupäivän aikana. Erilaisia turvallisuusharjoituksia järjestetään säännöllisesti, jotta oppilaat ja henkilökunta osaavat toimia oikein mahdollisessa vaaratilanteessa.

Oppilaita opastetaan kehitystaso huomioiden oman ja toisten turvallisuuden edistämisen oman toiminnan kautta. Opetuksen ja harjoitusten kautta oppilaat saavat valmiuksia turvalliseen ja vastuulliseen toimintaan eri tilanteissa.

Turvallisen ja hyvän kouluarjen toteutumista tuetaan kouluyhteisön yhteisillä säännöillä ja sopimuksilla. Turvallisuutta ja hyvää kouluarkea tukemaan koululle on laadittu järjestyssäännöt, jotka koskevat niin oppitunteja, välitunteja kuin muutakin koulun arkea. Järjestyssääntöjä päivitetään tarpeen mukaan. Järjestyssäännöt tehdään oppilaille tutuiksi, ja oppilasta autetaan ymmärtämään niiden tausta ja tarpeellisuus.

Hyvä ja turvallinen koulupäivä on kokonaisuus aina koulumatkoista oppitunneille ja välitunneille. Koulumatkojen turvaamiseksi oppilaat saavat opetusta ja ohjausta turvalliseen liikkumiseen liikenteessä. Turvallista liikennekäyttäytymistä harjoitellaan esimerkiksi retkillä ja liikuntatuntien yhteydessä. Koulu ilmoittaa koulumatkoilla sattuneista ongelmatilanteista huoltajille ja tarvittaessa tukee koteja asian selvittämisessä.

Turvalliset ja mielekkäät välitunnit tarjoavat hengähdystauon opiskelusta sekä mahdollisuuden luoda kaverisuhteita muihin oppilaisiin yli luokkarajojen. Yhteisillä välituntisäännöillä pyritään muodostamaan kaikille mieluinen ja turvallinen kokemus. Oppilaille on tarjolla välitunneilla monenlaista tekemistä sekä itsenäisesti että ohjattuna. Välituntialueet tarjoavat puitteet erilaisiin peleihin ja leikkeihin. Välituntialueiden turvallisuutta arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Välitunnit vietetään koulun aikuisten valvonnassa.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyötä tehdään, jotta koulun henkilöstö ja huoltajat voisivat tukea oppilasta sekä oppimisessa että kasvamisessa parhaalla mahdollisella tavalla. Tavoitteena on tietojen vaihtaminen molemmiin puolin. Turvallisten aikuisten verkko on tärkeä oppilaalle, ja yhteistyölle on tarvetta kaikkina kouluvuosina. Yhteistyön tukemiseksi huoltajien, oppilaan ja koulun vastuita on kuvattu taulukossa 1.

Oppilaana vastaan siitä, että	Huoltajana vastaan siitä, että	Koulussa vastaan siitä, että
• yritän parhaani • käyttäydyn huomaavaisesti, ystävällisesti ja kohteliaasti kaikkia kohtaan • olen ajoissa paikalla • otan vastuun teoistani ja tavaroistani • teen läksyni • autan osaltani pitämään koulun siistinä ja puhtaana • annan työrauhan itselleni ja muille • noudatan koulun ja luokan järjestyssääntöjä	• lapseni tulee levänneenä, aamupalan syöneenä ja ajoissa kouluun • lapsellani on asianmukaiset varusteet koulupäivää varten • ilmoitan lapseni sairastumisesta aamulla ja huolehdin, ettei lapseni mene sairaana kouluun • kannustan lastani koulunkäynnissä ja tuen häntä kotitehtävissä • pidän yhteyttä kouluun ja lapseni opettajiin • tuen lapseni opettajaa hänen työssään • osallistun vanhempainiltoihin ja arviointikeskusteluihin	• opetus on perusopetuslain mukaista • tarjoamme oppilaalle innostavan ja turvallisen oppimisympäristön • kannustamme ja autamme oppilasta huomaamaan omat vahvuutensa • annamme oppilaalle palautetta säännöllisesti • annamme huoltajille tietoa oppilaan koulunkäynnistä ja koulun toiminnasta • huoltajat tuntevat olevansa tervetulleista kouluun • ohjaamme ja autamme oppilaita
Kohtelemme toisiamme kunnioittavasti ja ystävällisesti. Tuemme toisiamme kasvatus- ja opetustyössä.		

Taulukko 1. Oppilaan, kodin ja koulun vastuut

Kodin ja koulun yhteistyössä tärkeimpänä työvälineenä ovat sähköiset järjestelmät. Huoltajia pyritään tukemaan sähköisten järjestelmien käytön aloittamisessa. Kiireellisissä asioissa huoltajalle soitetaan tai viestitetään muilla tavoilla.

Huoltajien tapaamiset ovat tärkeä yhteistyömuoto. Silloin oppilas, huoltajat sekä luokanopettaja tai -valvoja pääsevät keskustelemaan kasvokkain. Tarpeen mukaan näihin tapaamisiin kutsutaan paikalle tulkki. Kodin ja koulun yhteistyö on avainasemassa myös mahdollisten oppimisen tuen suunnittelussa.

Vanhempainillassa huoltajat pääsevät kuulemaan ja keskustelemaan koulun ajankohtaisista asioista. Vanhemmille tarjoutuu myös mahdollisuus tavata saman luokan oppilaiden huoltajia, ja voidaan esimerkiksi sopia luokkatuomikuntien toiminnasta. Huoltajia kutsutaan koululle myös juhlien ja yhteistyötapahtumien merkeissä. Koulun tapahtumista ja ajankohtaisista asioista tiedotetaan myös koulun kotisivujen välityksellä.

Veromäen koulussa toimii vanhempainyhdistys. Veromäen koulun vanhempainyhdistys yhdessä muiden vanhempien kanssa osallistuu koulun arkeen ja juhliin. Vanhempainyhdistys tukee koulun toimintaa järjestämällä esimerkiksi kulttuuritapahtumia ja tekemällä hankintoja. Kodin ja koulun yhteistyösuunnitelmaa tehdään ja toteutetaan yhdessä vanhempainyhdistyksen kanssa. Jokaisen oppilaan huoltajat voivat halutessaan osallistua vanhempainyhdistyksen toimintaan.

Oppilaan osallisuus ja vaikuttaminen koulussa

Oppitunneilla oppilaat saavat opetussuunnitelman mukaista opetusta eri oppiaineissa ja oppiainerajat ylittävissä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa. Veromäen koulussa tarjotaan oppilaslähtöistä, vuorovaikutuksellista opetusta. Oppilaiden toiveita ja ajatuksia kuullaan ja huomioidaan opetuksessa. Oppilaat oppivat ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan sekä suunnittelemaan omaa työskentelyään.

Vuosittain pidettävä arviointikeskustelu on paitsi tärkeä yhteistyömuoto kodin ja koulun välillä, myös tilaisuus, jossa oppilas yhdessä huoltajien ja opettajan kanssa muodostaa kouluvuodelle yksilöllisiä tavoitteita. Arviointikeskustelua on kuvattu tarkemmin luvussa 6.

Veromäen koulussa toimii aktiivinen oppilaskunta. Jokaiselta luokalta valitaan vuosittain edustaja ja varaedustaja luokkaedustajiksi. Valinnan tekevät luokan oppilaat. Edustajien joukosta kootaan oppilaskunnan hallitus, jossa on edustajia kaikilta luokka-asteilta. Hallitus kokoontuu säännöllisesti. Luokkaedustajat vievät tietoa hallituksen kokouksista luokkiin. Oppilaskunnan hallituksen jäsenet saavat esittää käsiteltäviä asioita kokouksissa, ottaa kantaa esimerkiksi oppilaiden hyvinvointiin ja yhteishengen liittyvissä asioissa sekä suunnitella ja järjestää koko koululle tarkoitettuja tapahtumia, kuten diskoja, teemapäiviä ja jalkapalloturnauksia. Hallituksen edustajilla on mahdollisuus toimittaa Vantaan päättäjille aloitteita esimerkiksi kouluviihtyvyyteen ja koulukiusaamiseen liittyen. Oppilaskunnan toimintaa arvioidaan lukuvuosittain. Hallituksen edustajat käyvät esittelemässä toimintaa yhteisöllisessä hyvinvointityöryhmässä ja hallitus arvioi toimintaansa lukuvuosisuunnitelman tavoitteisiin nähden. Veromäen koulussa toimii ruokaryhmä.

Ruokaryhmään kuuluvat keittiön esimies, kotitalouden opettaja ja oppilaita eri luokka-asteilta. Ryhmä kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa. Ruokaryhmä saa Vantaan kaupungilta lukausittain ohjeet kokoontumisien sisältöihin. Ruokaryhmän tehtäviin kuuluu kouluruokailun toimivuudesta keskusteleminen ja mahdollisiin epäkohtiin puuttuminen. Ruokaryhmän oppilasjäsenet tuovat kokouksiin viestiä luokista koskien kouluruokailua ja vievät tietoa takaisin luokkiin. Ruokaryhmä ehdottaa myös toiveruokia koulun listoille. Lisäksi jokainen oppilas voi antaa palautetta keittiölle palautuslaatikkoon laitetun kirjeen avulla.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa ja kerhotoiminta koulussa

Veromäen koulussa aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävät koulu, yksityiset palveluntuottajat, järjestöt tai seurakunta. Lisäksi huoltajilla on mahdollisuus ehdottaa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä ohjata kerhoa koulussa.

Koulupäivä ja aamu- ja iltapäivätoiminta muodostavat oppilaalle sujuvan jatkumon, jonka mahdollistaa koulu ja toiminnan ohjaajien toimiva yhteistyö. Koulun henkilöstö ja ohjaajat kohtaavat koulun arjessa. Koulun henkilöstö ja ohjaajat keskustelevat koulun toimintakulttuurista, järjestysäännöistä ja tila-asioista kaksi kertaa vuodessa. Koulun henkilöstö konsultoi tarvittaessa aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajia. Koulun ja kerhon toiminta pohjautuvat yhteiseen oppimiskäsitykseen ja arvopohjaan.

Ikätasoisesti suunnatut kerhot voivat kokoontua ennen koulupäivän alkua, sen jälkeen tai sen aikan ja kerhotoiminnalla tuetaan oppilaiden koulupäiväkokonaisuuden rakentumista. Koulun kerhotoiminnan tulee olla kaikille oppilaille saatavilla olevaa, vapaaehtoista ja maksutonta toimintaa. Myös muut koulun ulkopuoliset toimijat voivat järjestää koulun tiloissa kerhoja. Kaikissa koulun tiloissa järjestettävissä kerhoissa noudatetaan koulun järjestysääntöjä ja turvallisuusohjeita.

Kerhojen suunnittelussa kuullaan oppilaiden toiveita. Lukuvuosittain toteutuvat kerhot tarkentuvat koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Kerhojen perustamisesta ja niiden ohjaajista päättää rehtori.

Ympäristövastuullinen toiminta

Veromäen koulussa huomioidaan, että kasvatus kestävään kehitykseen on kokonaisvaltainen prosessi muuttuvassa tämänhetkisessä yhteiskunnassa. Tarkoitus on jättää elinpiiri tuleville jälkipolville sellaisena kuin olemme sen saaneet, tai jopa parempana, vaalimalla perinteitämme, kulttuuriamme, maisemaa ja luontoamme. Päämääränä on lisätä oppilaan valmiuksia ja motivaatiota toimia ympäristön ja ihmisen hyvinvoinnin puolesta.

Kestävä kehitys jakautuu kasvatuksen ja koulutuksen ulottuvuudessa neljään eri ulottuvuuteen: ekologiseen, sosiaaliseen, kulttuuriseen ja taloudelliseen kestävään kehitykseen. Ekologinen ulottuvuus pitää sisällään muun muassa luonnossa liikkumisen ja siitä nauttimisen, monimuotoisuuden ja jätteiden vähentämisen. Sosiaalinen ulottuvuus sisältää osallisuuden, vastuun ja elämänhallintataitojen oppimisen sekä lasten oikeudet. Kulttuurinen ulottuvuus sisältää eri kulttuurien ja uskontojen arvostamisen ja suvaitsevaisuuden sekä oman kulttuurin ja historiallisen taustan tuntemisen. Taloudellinen ulottuvuus sisältää muun muassa keskustelua vastuuntuntoisesta kuluttamisesta. Koulumaailmassa on tärkeää tiedostaa kestävä kehityksen neljä eri dimensiota ja toteuttaa niitä oppilaiden ikä- ja kehitystason mukaisesti.

Koulussamme toimitaan luontoa ja ympäristöä kunnioittaen, ympäristökasvatuspainotteisesti. Arjessa kestävä kehityksen toteuttaminen näkyy koulussa jätteen synnyn ehkäisemisenä ja tarkoituksenmukaisena jätteen lajitteluna. Jätteen synnyn ehkäisyä toteutetaan esimerkiksi kierrätysmateriaaleja uudelleen käyttäen muun muassa askartelussa ja käsitöissä. Vedensäästö on oppilaille luonnollinen asia esimerkiksi käsiä pestäessä turhaa vettä ei valuteta ja liikuntatuntien jälkeen suihkussa käydään vain tarpeellisen veden valussa. Koulussa ylläpidetään myös sähkönsäästämisen toimia. Valot sammutetaan tiloista, joista poistutaan eikä tyhjiä tiloissa ole valoja päällä. Oppilaat osaavat huolehtia valojen sammuttamisesta myös oppilastiloista. Tietotekniisiä ja muita sähkölaitteita käytetään energiatehokkaasti.

Kestävä kehityksen aihekokonaisuuksien toteutus esimerkkejä ja mahdollisia toteutustapoja voivat olla kirpputorit, kierrätys, koulun talkoot, avustuseräykset, pihansiivous tai opintoretket muun muassa jätteenpolttolaitokselle, vedenpuhdistuslaitokselle, Ämmäsuon kaatopaikalle tai kierrätyskeskukseen.

Veromäen koulussa tuetaan ja kannustetaan opettajia tekemään yhteistyötä erilaisten yhteistyötahojen kanssa kestävä kehityksen kasvatuksen tukena. Esimerkkejä yhteistyökumppaneista, kuten Vantaan luontokoulu, on mainittu Vantaan opetussuunnitelmassa.

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Vantaalla edellytetään, että kaikki oppilaat saavat peruskoulun aikana kokemusta etäyhteyksien käytöstä opetuksessa. Veromäen koulussa voidaan esimerkiksi ottaa yhteyttä kaveriluokkaan omassa tai toisessa koulussa tai ulkomailla.

Koulumme valinnaisaine- ja kielivalikoimaa voidaan rikastaa mahdollisuuksien mukaan tarjoamalla etäopetusta yhteistyössä muiden koulujen kanssa.

Etäopetuksessa voidaan käyttää itseohjautuvaan opiskeluun soveltuvia opiskelumateriaaleja, jos se on tarkoituksenmukaista opetusryhmän tai oppilaan näkökulmasta. Tällöin oppilas voi joustavammin edetä tavoitteiden mukaisesti opiskelussa. Häntä voi myös suorittaa lukion etäkursseja jo perusopetuksen aikana.

Etäyhteydestä ja -opetuksesta voi olla hyötyä, jos oppilas on pois koulusta esimerkiksi sairauden tai muun elämäntilanteen vuoksi. Tällöin etäyhteyden ja -opetuksen tavoitteet voivat olla pedagogisia ja sosiaalisia.

6 Oppimisen arviointi

Koulutyö muuttuu yksittäisten oppisisältöjen opiskelusta kohti laajempaa ja kokonaisvaltaisempaa oppimaan oppimista. Silloin arviointi kohdistuu kokonaisvaltaisesti oppimisprosessiin. Kaiken koulussa tapahtuvan arvioinnin tulee perustua opetussuunnitelmaan; määriteltyihin tavoitteisiin ja hyväksyttyihin arviointikriteereihin. Arvioinnin tavoitteena on, että oppilaalle muodostuu kuva omista vahvuuksistaan ja kehitettävistä oppimistaitojen osa-alueistaan. Oppilasta ohjataan arvioimaan

opiskeluun ja oppimistaan sekä löytämään itselleen sopivin tapa oppia. Arvioinnista saatua tietoa hyödynnetään opetuksen suunnittelussa.

Veromäen koulun yhtenäinen arviointikulttuuri on keskeisessä asemassa siinä, millaisen käsityksen oppilaat muodostavat itsestään oppijana ja ihmisenä. Oppilasta ohjataan itse- ja vertaisarviointiin osaamiseen ensimmäiseltä luokalta alkaen. Arviointiin oleellisenä osana kuuluvan rakentavan palautteen esittämistä harjoitellaan opettajan kanssa yhdessä. Arvioinnin yhdenmukaisuus taataan keskustelemalla ja sopimalla arvioinnista luokkatasoisin ja aineryhmittäin. Oppimateriaalin ja oppimistehtävien ohessa oppilaille jaetaan myös oppimistavoitteet ja arviointikriteerit, jotta arviointiperusteet ovat oppilaiden ja siten myös huoltajien tiedossa.

Veromäen koulussa arviointi on kannustavaa, monipuolista ja ohjaavaa. Arviointipalautetta annetaan oppilaalle jatkuvasti oppimisprosessin edetessä. Oppilaalle tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia näyttää osaamistaan. Arvioinnissa käytetään menetelmiä, joiden avulla oppilas kykenee mahdollisimman hyvin osoittamaan osaamisensa; toiminnallisesti, suullisesti, ja/tai kirjallisesti ja mahdollisesti tarvittavin apuvälinein.

Käyttäytymistä arvioidaan ja oppilaille annetaan ohjaavaa palautetta suhteessa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin (kts. taulukko).

Tavoite	A/10 AINA	A-/9 LÄHES AINA	B/8 YLEENSÄ	C/7 VAIHDELLEN	D/6 JOSKUS	D-/5 HARVOIN	E/4 EI JUURI KOS
Oppilas kunnioittaa kaikkia ihmisiä ja käyttäytyy kohteliaasti.	Oppilas toimii esimerkillisesti.	Oppilas on kohtelias ja huomaavainen.	Oppilas on ystävällinen.	Oppilaan toiminta ei ole aina asiallista kaikissa tilanteissa.	Oppilas on epäasiallinen ja käyttää loukkaavaa kieltä.	Oppilas toimii päivittäin epäasiallisesti ja loukkaavasti muita kohtaan	
Oppilas noudattaa koulun sääntöjä.	Oppilas noudattaa aina koulun sääntöjä.	Oppilas noudattaa lähes aina koulun sääntöjä.	Oppilas noudattaa yleensä aina koulun sääntöjä.	Oppilas noudattaa vaihdellen koulun sääntöjä.	Oppilas noudattaa joskus koulun sääntöjä.	Oppilas noudattaa harvoin koulun sääntöjä.	Oppilas ei nouda juuri koskaan koulun sääntöjä.
Oppilas arvostaa ympäristöään ja kaikkien omaisuutta sekä toimii kestävästi elämäntavan mukaisesti.	Oppilas arvostaa ympäristöään ja kaikkien omaisuutta toimii kestävästi elämäntavan mukaisesti.	Oppilas arvostaa koulun oppimisympäristöjä ja omaisuutta ymmärtäen kestävästi kehityksen periaatteita.	Oppilas arvostaa koulun oppimisympäristöjä ja omaisuutta ymmärtäen kestävästi kehityksen periaatteita.	Oppilas arvostaa jonkin verran koulun oppimisympäristöjä ja omaisuutta tiedostaen kestävästi kehityksen periaatteita.	Oppilas toimii välinpitämättömästi ympäristöä kohtaan ja kohtelee muiden omaisuutta huonosti.	Oppilaan toiminta ympäristöä ja omaisuutta vahingoittavaa.	
Oppilas käy koulua säännöllisesti ja on ajoissa paikalla.	Oppilas käy koulua säännöllisesti ja on ajoissa paikalla.	Oppilas käy koulua säännöllisesti ja on yleensä ajoissa paikalla.	Oppilas käy koulua säännöllisesti ja on yleensä ajoissa paikalla.	Oppilaalla saattaa olla satunnaisia luvattomia poissaoloja ja myöhästymisiä.	Oppilaalla on toistuvia luvattomia poissaoloja ja myöhästymisiä.	Oppilaalla on paljon luvattomia poissaoloja ja myöhästymisiä.	Oppilaalla on runsaasti luvattomia poissaoloja ja myöhästymisiä.
Oppilas tulee toimeen erilaisten ihmisten kanssa, on reilu kaveri kaikille, eikä kiusaa ketään.	Oppilas edistää omalla toiminnallaan hyvää kaveruutta ja ilmapiiiriä sekä puuttuu kiusaamiseen.	Oppilas tulee kaikkien kanssa toimeen. Oppilas ei kiusaa ja kertoo aikuisille havaitsemastaan kiusaamisesta.	Oppilas valitsee kaverit itselleen, eikä ota kaikkia aina mukaan.	Oppilas valitsee kaverit itselleen, eikä ota kaikkia aina mukaan.	Oppilaalla on toistuvia riitoja ja hän on osallistunut kiusaamiseen.	Oppilas kiusaa ja syrjii muita toistuvasti.	

7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Vantaalla oppilaat saavat tarvitsemansa oppimisen ja koulunkäynnin tuen ensisijaisesti osoitteen mukaisessa lähikoulussaan. Kaupunkitasoisia erityisen tuen ryhmiä ovat vammaisopetuksen ryhmät sekä etappi-, paja- ja poliopetuksen ryhmät. Näitä ryhmiä kuvataan tämän luvun lopussa. Joustavaa perusopetusta kuvataan luvussa 5.4. Opetuksen järjestämistapoja.

Tuen järjestelyt suunnitellaan ja toteutetaan oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden. Tuen tarpeen varhainen tunnistaminen ja oikea-aikaisesti aloitetut tukitoimet ovat ratkaisevia oppilaan oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin turvaamisessa.

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Oppilaalla on oikeus saada laadukasta perusopetusta sekä tarvitsemaansa ohjausta ja tukea oppimiseensa ja koulunkäyntiinsä kaikkina työpäivinä omassa lähikoulussaan. Laadukkaalla perusopetuksella ehkäistään oppimisen ja koulunkäynnin vaikeuksia ja niiden kasautumista. Oppimista, koulunkäyntiä ja yhteisöllisyyttä tukeva toimintakulttuuri on lähikoulujen opetuksen järjestämisen perusta. Monipuolisten pedagogisten menetelmien ja oppimisympäristöjen hyödyntäminen ovat osa ennaltaehkäisevää toimintaa, samoin kuin sosiaalisia- ja tunnetaitoja tukevien menetelmien käyttäminen sekä joustavat opetusjärjestelyt.

Opetuksen ja tuen järjestämisessä ollaan aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Oppilaalle ja huoltajalle annetaan selkeää ja avointa tietoa tarvittavista perusopetuksen tukimuodoista. Oppilas osallistuu itseään koskevien asioiden käsittelyyn ikätasonsa ja edellytystensä mukaisesti siten, että oppilaan osuus kasvaa siirryttäessä ylemmille vuosiluokille. Tuki järjestetään oppilaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti opettajien ja tarvittaessa moniammatillisena yhteistoimintona. Oppilaiden oppimista ja kouluyhyvinvointia seurataan ja arvioidaan koulupäivän aikana tapahtuvana arviointina sekä Vantaalla sovitun seulonta- ja arviointityökaluja määrääjain käyttäen. Saatua arviointitietoa hyödynnetään yksittäisen oppilaan tuen tarpeen havaitsemiseksi ja tuen järjestämiseksi sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin kehittämiseksi. Arvioinnista kerrotaan tarkemmin luvussa 6.

Opetushenkilöstö arvioi oppilaan tuen tarvetta, suunnittelee tukea ja tukee oppimista yhteistyössä oppilaan asian edellyttämien oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. (Oppilashuolto on kuvattu tarkemmin luvussa 8.) Oppilaan tuen tarpeen niin edellyttäessä kootaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa monialainen asiantuntijaryhmä tukea tai oppilashuoltoa varten. Oppilaan saaman tuen portaan muuttuessa pedagogiset asiakirjat, pedagoginen arvio ja pedagoginen selvitys käsitellään tarvittavien oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. Oppilaan oppimissuunnitelman tai HOJKS:n laadintaan ja päivittämiseen oppilashuollon ammattihenkilöt voivat osallistua tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan ja huoltajan kanssa sovitulla tavalla.

Siirtymävaiheiden yhteiset käytänteet; esiopetuksesta koulun, koulusta koulun ja perusopetuksesta toiselle asteelle, on kuvattu erillisissä suunnitelmissa ja kaupunkitasoisissa ohjeissa. Siirtymävaiheissa tehdään tiivistä yhteistyötä lähettävän ja vastaanottavan tahon kesken. Kaikista oppilaista järjestetään prosessikaavioiden mukainen tiedonsiirto nivelvaiheissa. Lähettävä koulu huolehtii erityisen tuen oppilaiden pedagogisen selvityksen teosta ja vastaanottava koulu kuulee oppilasta ja huoltajaa Vantaan sisällä koulusta koulun siirryttäessä.

Perusopetuksessa järjestettävän tuen taso määrittyy oppilaan kokonaistilanteen mukaan ja se voi oppilaan tarpeen mukaan olla yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Opetuksen eriyttäminen on kaikkeen opetukseen kuuluva ensisijainen keino ottaa huomioon oppilaiden erilaisuus. Tällöin keskiössä ovat eri oppilaille ominaiset oppimistavat, työskentelyn rytmi, erilaiset valmiudet ja kiinnostuksen kohteet. Lisäksi huomioidaan itsetunton ja motivaatioon kytkeytyvät tarpeet. Opetusta voidaan eriyttää opiskelun laajuuden, syvyyden ja etenemisnopeuden vaihtelulla.

Yleisen, tehostetun ja erityisen tuen muotoja ovat muun muassa tukiopetus, osa-aikainen erityisopetus, erilaiset joustavat opetusjärjestelyt, koulunkäyntiavustajapalvelut ja erilaiset oppilashuollon palvelut. Tuki järjestetään yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa.

7.2 Yleinen tuki

Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Yleinen tuki järjestetään suunnitelmallisesti oppilaan edistymistä seuraten hänen omassa opetusryhmässään työjärjestykseen kuuluvien oppituntien aikana tai oppituntien ulkopuolella. Tuki suunnitellaan ja järjestetään yhteistyössä oppilaan, huoltajien, opettajien ja tarvittaessa muun henkilöstön kanssa.

Opetuksessa käytetään monipuolisia opetusmenetelmiä, -materiaaleja ja oppimisympäristöjä, ja opetusta eriytetään. Oppilas saa tarvittaessa tukiopetusta, osa-aikaista erityisopetusta tai oppilashuollon tukea. Osana yleistä tukea oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelma tulee kuitenkin laatia, mikäli oppilaan tarvittava tuki on hyvin säännöllistä ja kohdennettua. Yleisen tuen oppimissuunnitelmaa hyödynnetään arvioitaessa tehostetun tuen tarvetta ja laadittaessa pedagogista arviota.

7.3 Tehostettu tuki

Mikäli oppilas tarvitsee yleistä tukea laajempaa, pitkäaikaisempaa ja suunnitelmallisempaa tukea, hänen tukitoimiaan tehostetaan. Tehostetun tuen aloittaminen perustuu oppilaan opettajan tai opettajien laatimaan pedagogiseen arvioon, jossa kuvataan oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kokonaistilanne koulun, oppilaan sekä huoltajien näkökulmista. Tehostettuun tukeen siirtyminen käsitellään pedagogisen arvioin perusteella moniammatillisesti yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. Samoin menetellään palattaessa tehostetusta tuesta takaisin yleiseen tukeen. Yhteistyö oppilaan ja huoltajien kanssa on tärkeää sekä tarpeiden selvittämisen että tuen suunnittelun ja onnistuneen toteuttamisen kannalta.

Tehostetun tuen toteuttamiseksi laaditaan oppimissuunnitelma, jossa kuvataan oppilaan tarvitsema pedagoginen tuki ja sen järjestäminen. Suunnitelmaa arvioidaan ja tarkistetaan oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa aina tuen tarpeen muuttuessa, kuitenkin vähintään kerran lukuvuodessa. Oppimissuunnitelma kuvataan tarkemmin opetussuunnitelman perusteissa luvussa 7.3.2. Tehostetun tuen aikana osa-aikainen erityisopetus, opintojen yksilöllinen ohjaus ja kodin kanssa tehtävä yhteistyö korostuvat.

Elleivät tavanomaiset perusopetuksen tukimuodot riittää, voidaan oppilaan oppimissuunnitelmassa määritellä opiskelun erityiset painoalueet yhdessä tai useammassa oppiaineessa. Tavoitteena on auttaa oppilasta saavuttamaan opinnoissa etenemisen kannalta oppiaineen keskeiset sisällöt ja samalla vahvistaa oppimaan oppimisen taitoja. Erityiset painoalueet muodostetaan oppilaan oman vuosiluokan kaikkein keskeisimmistä sisällöistä.

Tehostettua tukea tulee toteuttaa riittävän pitkään, jotta oppilaalle annettujen tukitoimien vaikuttavuutta ja vahvuutta voidaan arvioida. Arvioinnissa otetaan kantaa tukimuotojen sopivuuteen ja oppilaan tarvitseman tuen tasoon jatkossa. Oppilas voi siirtyä takaisin yleiseen tukeen, jatkaa tehostetussa tuessa samoilla tai muunnelluilla tukitoimilla tai siirtyä erityiseen tukeen. Tehostetun tuen oppimissuunnitelmaa hyödynnetään arvioitaessa erityisen tuen tarvetta ja laadittaessa pedagogista selvitystä.

7.4 Erityinen tuki

Oppilas voi saada erityistä tukea, mikäli hän tarvitsee tehostettua tukea intensiivisempää ja pitkäkestoisempaa sekä useita tukimuotoja sisältävää tukea. Erityinen tuki järjestetään ensisijaisesti oppilaan lähikoulussa erilaisin joustavin järjestelyin tai erityisryhmässä. Tämän luvun lopussa kerrotaan Vantaan alue- ja kaupunkitasoisista erityisen tuen ryhmistä. Näitä järjestelyjä voivat olla samanaikaisopetus, integraatioryhmät ja osittainen tai kokoaikainen pienryhmäopetus. Yläkoulussa voidaan hyödyntää myös työharjoittelujaksoja ja työelämäpainotteista opiskelua erityisen tuen oppilaiden opetuksen järjestämisessä.

Erityisen tuen päätös edellyttää pedagogista selvitystä, josta selviää oppilaalle annettu tehostettu tuki ja suunnitelma siitä, millaisilla pedagogisilla, oppimisympäristöön liittyvillä, oppilashuollollisilla tai muilla tukijärjestelyillä oppilasta tulisi tukea. Pedagogisen selvityksen laatii oppilaan opettaja(t) yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Selvitys käsitellään moniammatillisesti tarvittavien oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. Pedagogista selvitystä täydennetään tarvittaessa psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnalla tai vastaavalla sosiaalisella selvityksellä. Erityisen tuen päätöksen tekee perusopetuksen aluepäällikkö.

Ennen oppivelvollisuuden alkamista tehtävä erityisen tuen päätös ei edellytä pedagogista selvitystä eikä aiempaa tehostetun tuen antamista, vaan voi perustua psykologiseen tai lääketieteelliseen arvioon. Erityisen tuen valmistelusta ja siihen liittyvästä oppilaan ja huoltajan kuulemisesta vastaa rehtori. Päätöksen tekee perusopetuksen johtosäännön määrittelemä viranhaltija. Erityisen tuen oppilaiden osalta Pol18§:n mukaiset erityiset opetusjärjestelyt päätetään erityisen tuen päätöksessä.

Erityisen tuen päätös tarkistetaan 2. ja 6. vuosiluokan aikana sekä aina tuen tarpeen tai muun olennaisen muutoksen vuoksi. Vammaisopetuksen ryhmien oppilaiden erityisen tuen tarkistamisajankohdista kerrotaan luvussa "Vammaisopetus". Mikäli todetaan, että erityinen tuki ei ole enää tarpeen, tehdään tuen lopettamisesta viranhaltijapäätös, joka perustuu moniammatillisesti käsiteltyyn pedagogiseen selvitykseen ja oppilaan ja huoltajan kuulemiseen. Oppilas siirtyy tällöin tehostettuun tukeen.

Oppilaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) laaditaan kahden kuukauden kuluessa siitä, kun erityisen tuen päätös on tehty. Jatkossa oppilaan HOJKS laaditaan aina lukuvuoden alussa ja tarkistetaan vähintään kerran lukuvuoden aikana. Oppilaan opettajat laativat suunnitelman yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Suunnitelmassa hyödynnetään pedagogista selvitystä sekä erityisen tuen päätöksen sisältöä. Asiantuntijalausuntojen sisältöjä hyödynnetään siten, kuin se oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta on pedagogisesti tarkoituksenmukaista.

Vantaan alue- ja kaupunkitasoiset erityisen tuen ryhmät

Ryhmämuotoinen tuki

Oppilaan opiskelu järjestetään pienemmässä oppilasryhmässä oppilaan omassa lähikoulussa tai kaupunkitasoisessa erityisryhmässä erityisopettajan johdolla silloin, kun hänen tuen tarpeensa tätä edellyttää. Lähikouluissa ryhmämuotoista tukea tarjotaan osa- tai kokoaikaisen erityisryhmän tai integraatioryhmän muodossa. Koulut kuvaavat järjestelyt omissa lukuvuosisuunnitelmissaan. Kaupunkitasoisia erityisen tuen ryhmiä ovat vammaisopetuksen ryhmät, etappi-, paja- ja poliopetuksen ryhmät.

Etappiopetus

Etappitoiminta tarjoaa vahvaa ja moniammatillista tukea 1. – 6. luokan oppilaille, joiden koulunkäyntiä käyttäytymis- ja tunne-elämän vaikeudet estävät tai olennaisesti vaikeuttavat. Etappijakson aikana arvioidaan oppilaan koulunkäynnin kokonaistilannetta sekä suunnitellaan ja toteutetaan tarvittavia tukitoimia. Jakso on määräaikainen, ja sen pituutta arvioidaan jakson aikana. Tavoitteena on pedagogisten tukitoimien järjestäminen, mahdollisten tutkimusten, hoidon ja sosiaalisen tuen tarpeen arviointi, verkostoyhteistyö sekä oppilaan lähikoulun osaamisen vahvistaminen.

Etappitoimintaa linjaa kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Toiminta järjestetään alueellisenä palveluna. Työmuotoja ovat jalkautuvan etapin tuki oppilaan omassa lähikoulussa ja etappiluokassa tapahtuva ryhmämuotoinen opetus. Tapauskohteisesti arvioidaan, kumpi työmuodoista valikoituu. Toiminnasta vastaa moniammatillinen tiimi, johon kuuluu opetushenkilöstön lisäksi sosiaali- ja terveystoimen työntekijöitä. Etappiluokassa työskentelevät erityisopettaja ja koulunkäyntiavustaja / oppilashoitaja. Toinen erityisopettaja on jalkautuvassa työssä oppilaan lähikoululla. Sosiaali- ja terveystoimen työntekijät toimivat opettajien työpareina joko etappiluokassa tai jalkautuvassa työssä. Oppilaan etappihakemuksen tekee monialainen asiantuntijaryhmä yhteistyössä huoltajien ja aluekoordinaattorin kanssa. Perusopetuksen aluepäällikkö ottaa oppilaat etappitoimintaan. Oppilaalla tulee olla erityisen tuen antamista koskeva päätös ennen etappijakson aloittamista.

Oppilaan HOJKS laaditaan ja päivitetään yhdessä oppilaan, hänen huoltajansa, oppilashuollon ja tarvittavien tukiverkoston asiantuntijoiden kanssa. Etappiluokassa opiskeleva oppilas voi jakson aikana osallistua lähikoulunsa opiskeluun HOJKS:an kirjatulla tavalla. Oppiaineiden opettamisen ohella etappijaksolla opetetaan ja vahvistetaan oppilaan sosio-emotionaalisia taitoja. Etappijakson tavoitteiden saavuttamista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti jakson kuluessa. Lähikoulun kanssa tehtävä yhteistyö on toiminnan edellytys.

Etappijakson aikana tehdään tiivistä yhteistyötä perheen, lähettävän koulun ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Tavoitteena on sekä lapsen että perheen omien voimavarojen vahvistaminen ja mahdollisista jatkotoimenpiteistä sopiminen yhteistyössä huoltajien ja muun verkoston kanssa. Jokaisella oppilaalla on monialainen asiantuntijaryhmä, minkä lisäksi oppilaalla on oikeus myös koulun muihin oppilashuollollisiin palveluihin jakson aikana.

Pajaopetus

Pajaopetuksella tarkoitetaan vahvaa erityisen tuen pienryhmää, jossa korostuu oppilaan kokonaisvaltainen elämänhallinnan tukeminen. Opetus järjestetään alueellisenä palveluna, jota linjaa kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Pajaopetus on tarkoitettu perusopetuksen päättövaiheessa olevalle nuorelle, jolle oman koulun ja verkoston suunnitelmallinen tuki ei ole riittänyt, ja tilanteessa, jossa vaikeudet ovat kasautuneet ja huolena on syrjäytyminen. Opiskelun tavoitteena on auttaa oppilasta kiinnittymään koulunkäyntiin, tukea häntä elämänhallintataitojen kehittämisessä, päättötodistuksen saavuttamisessa ja toisen asteen opintoihin sijoittumisessa. Lisäksi tavoitteena on verkostoyhteistyön ylläpitäminen ja sen vahvistaminen.

Hakemuksen pajalle tekee oppilaan monialainen asiantuntijaryhmä yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja aluekoordinaattorin kanssa. Oppilaalla tulee olla erityisen tuen antamista koskeva päätös ennen pajalla aloittamista. Perusopetuksen aluepäällikkö ottaa oppilaan pajaopetukseen. Pajaluokan toiminnasta vastaa moniammatillinen tiimi, johon kuuluu niin opetus- kuin sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöä. Luokassa työskentelee kaksi erityisopettajaa ja koulunkäyntiavustaja / oppilashoitaja. Pajatiimin jäsenenä ja oppilaiden tukena toimii myös sosiaali- ja terveystoimen työntekijä. Pajan toiminta perustuu moniammatilliseen tavoitteelliseen yhteistyöhön. Opetus toteutetaan pääosin luokkatyöskentelynä.

Pajalla oppilas etenee opinnoissaan vuosiluokkiin sitomattoman opetussuunnitelman (VSOP) ja hänelle laaditun henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) mukaisesti. Suunnitelma tehdään yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja oppilaan yhteistyöverkoston kanssa. Siinä painotetaan oppilaan edistymistä oppimisen, koulunkäynnin ja elämänhallinnan osa-alueilla. Vuorovaikutustaidot, arjen hallinta ja kyky ottaa vastuuta opiskelusta ovat keskiössä. Huoltajien ja moniammatillisen verkoston tuki on välttämätön oppilaan kokonaisvaltaisen kasvun ja elämänhallinnan edistämiseksi. Jokaisella pajan oppilaalla on moniammatillinen asiantuntijaryhmä, johon kuuluvat pajatiimi ja aluekoordinaattori. Ryhmää täydennetään muilla tarvittavilla asiantuntijoilla. Oppilaat ovat oikeutettuja myös koulun muihin oppilashuollollisiin palveluihin.

Poliopetus

Poliopetus on tarkoitettu vantaalaisille lasten- tai nuorisopsykiatrista tukea tarvitseville perusopetusikäisille oppilaille, joiden koulunkäynti ei tukitoimista huolimatta onnistu oppilaan omassa koulussa. Työ perustuu tiiviiseen yhteistyöhön oppilaan, huoltajien, koulun ja hoitotahon välillä. Tavoitteena on turvata oppilaan koulunkäynti sekä tukea hänen kuntoutumistaan, kasvuaan ja kehitystään. Opetus järjestetään kaupunkitasoisena palveluna, jonka toimintaa suunnittelee, arvioi ja kehittää kaupunkitasoinen ohjausryhmä yhteistyössä poliopetuksen tiimin kanssa. Vantaan poliiklinisen opetuksen yksikkö toimii Viertolan koulun yhteydessä. Poliopetuksen oppilaaksiottoprosessissa oppilaat otetaan hallinnollisesti Viertolan koulun oppilaiksi. Oppilailla on erityisen tuen päätös ja aktiivinen hoitosuhde lasten- tai nuortenpsykiatrisen hoitotahoon. Oppilaaksi haetaan hoitavan tahon läheteellä. Moniammatillinen oppilaaksiottokokous järjestetään vuosittain keväällä, ja täydentävä haku mahdollisille vapaille oppilaspaikoille joulukuussa. Oppilaaksiottokokouksissa arvioidaan aiemmin oppilaaksi otettujen oppilaiden tarve jatkaa poliopetuksessa. Arvio perustuu hoitavan tahon ja huoltajien kanssa käytyihin keskusteluihin. Päätöksen oppilaaksiotosta tekee perusopetuksen aluepäällikkö. Oppilaaksioton yhteydessä tehdään oppilaan, huoltajien ja koulun kesken koulusopimus, jossa määritellään yhteistyön periaatteet.

Poliiklinisella luokalla oppilas opiskelee omien kykyjensä ja edellytystensä mukaisesti yleisen opetussuunnitelman tai yksilöllisten tavoitteiden mukaan. Tarvittaessa hyödynnetään vuosiluokkiin sitomatonta opiskelua ja opiskelun erityisiä painoalueita oppilaan etenemisen turvaamisessa. Suunnitelmia tehdään ja tarkistetaan yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajiensa ja hoidon kanssa. Opetus järjestetään mahdollisimman suurelta osin erityisluokkaopetuksena yhdysluokissa. Lisäksi oppilaiden opetuksessa ja ryhmittelyssä voidaan käyttää joustavia opetusjärjestelyitä ja tilapäisesti yksilöopetusta.

Oppilaat huomioidaan erilaisina yksilöinä ja oppijoina, samalla painottaen yhteisöllistä toimintaa ja muiden huomioon ottamista. Oppilaiden oppimista ja käyttäytymistä ohjataan yhteisöllisesti turvallisessa oppimisympäristössä pienistä asioista alkaen. Tavoitteena on, että oppilaat löytävät oman optimaalisen suoritustasonsa. Jokaiselle oppilaalle laaditaan yksilöllinen lukujärjestys ja henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Tavoitteena on noudattaa oppilaan oman luokka-asteen mukaista viikkotuntimäärää, kuitenkin oppilaan voimavarat, yksilölliset tarpeet ja haasteet huomioiden. Mikäli oppilas opiskelee vuosiluokkansa tuntimäärästä poikkeavaa tuntimäärää, sovitaan erityisistä opetusjärjestelyistä yhteistyössä huoltajien ja hoidon kanssa (PoL §18). Poliiklinisen opetuksen opetushenkilöstö on tiiviissä yhteydessä hoitavaan tahoon. Tarvittaessa hoitava taho jalkautuu luokkiin oppilaan koulunkäynnin edistämiseksi.

Koulupäivän runko poliopetuksessa rakentuu opetussuunnitelmassa määritellyistä oppiaineista ja monialaisista oppimiskokonaisuuksista. Opetustoiminta perustuu hyvään oppilaan tuntemukseen sekä turvalliseen ja kunnioittavaan pedagogiseen ohjaamiseen. Oppiaineiden opiskelun ohella painotetaan onnistumisen elämyksiä, pettymysten sietokyvyn kasvattamista, oman vastuun ottamista, itsetunnon vahvistamista sekä koululaisen identiteetin ja motivaation kasvamista. Opetuksessa kiinnitetään huomiota oppilaan käyttäytymis- ja vuorovaikutustaitoihin, ja tunne-elämän taitoja sekä ongelmanratkaisukykyä vahvistetaan. Oppilaita ohjataan tarkkailemaan ja ymmärtämään omaa käyttäytymistään sekä oman käyttäytymisen vaikutusta muihin oppilaisiin, ja heitä tuetaan löytämään myönteisiä ratkaisumalleja eri tilanteisiin.

Koulun aikuiset pyrkivät toiminnassaan positiivisen vuorovaikutuksen synnyttämiseen lapsen ja aikuisen sekä lapsen ja toisen lapsen välille. Tällä rakennetaan oppilaan kokemusta siitä, miten toimitaan yhdessä. Oppilaan siirtymistä pois poliiklinisestä opetuksesta tuetaan kokeilujaksolla, jonka aikana poliiklinisen tiimin jäsen on tarpeen mukaan seuraamassa ja ohjaamassa lähikouluun paluuta. Oppilaan siirtyminen omaan kouluun tapahtuu siten asteittain, yksilöllisen nivelvaihesuunnitelman mukaisesti, perustuen moniammatilliseen arviointiin yhteistyössä oppilaan, huoltajien, hoidon, perusopetuksen aluekoordinaattorin ja koulujen kanssa.

Vammaisopetus

Vantaalla kehitysvammaisten ja autististen oppilaiden opetus järjestetään pääsääntöisesti alueellisissa erityisryhmissä. Nämä alueelliset ryhmät toimivat yleisopetuksen koulujen yhteydessä, jolloin oppilaan on mahdollista integroitua monipuolisesti omien taitojensa sekä ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti muihin ryhmiin. Oppilaan opetus voidaan järjestää erityisin perustein myös oman asuinalueen lähikoulussa, mikäli oppilaan tarvitsema tuki voidaan siellä toteuttaa.

Kaikilla vammaisopetuksen piiriin kuuluvilla oppilailla on erityisen tuen päätös, joka tarkistetaan 3.luokan syksyllä ja 6. vuosiluokan aikana sekä aina tuen tarpeen muuttuessa tai muun olennaisen muutoksen vuoksi. Näissä ryhmissä opetus järjestetään oppilaan kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla oppiaineittain perustuen erilaajaisiin oppimääriin, kokonaan toiminta-alueittain tai näiden yhdistelmään. Oppilas voi mahdollisuuksien mukaan osallistua oman äidinkielen opetukseen. Toiminta-alueittain tapahtuvan opetuksen opetussuunnitelman mukaan opiskeleva oppilas voi suorittaa kykyjensä mukaan jostakin oppiaineesta erilaajaisia oppimääriä. Hänet luetaan tällöin edelleen toiminta-alueittain tapahtuvan opetuksen oppilaaksi.

Oppilaalle asetetut tavoitteet kirjataan hänelle laadittavaan henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS). Suunnitelmassa määritellään oppiaineittain opiskeleville oppilaille kuhunkin oppiaineeseen oppilaan tavoitteet ja toiminta-alueittain opiskeleville oppilaille toiminta-alueisiin liittyvät tavoitteet. Mikäli oppilas opiskelee edellisten yhdistelmänä, kirjataan molempien osa-alueiden tavoitteet HOJKS:an. Toiminta-alueittain opiskelevien oppilaiden arvioinnista kerrotaan luvussa 7.6.4, oppiaineittain opiskelevien oppilaiden arvioinnista luvussa 6. Vammaisopetuksessa tavoitteena on oppilaan tasapainoisen kokonaiskehityksen turvaaminen yhteistyössä opettajien, opetusta avustavan henkilökunnan, huoltajien, eri asiantuntijoiden ja erityistyöntekijöiden kanssa. Opetusta avustava henkilökunta tukee oppilaiden kokonaiskehitystä koko koulupäivän ajan, mukaan lukien aamu- ja päivätoiminnan.

Vammaisopetuksessa opetus on konkreettista, eri aistikanavia hyödyntävää, asioita kertaavaa ja strukturoitua. Opetus jäsennetään ajan, paikan, tilan ja henkilöiden suhteen. Opetuksessa sanallisten ohjeiden lisäksi käytetään vaihtoehtoisia kommunikaatiomenetelmiä; kuten kuvat, viittomat, fyysinen ohjaus, eleet, osoittaminen sekä kirjoitetut ohjeet ja tekniset apuvälineet. Oppilaat opiskelevat henkilökohtaisten päivä- ja viikko-ohjelmien mukaisesti. Opetuksen tavoitteena on oppilaiden osallisuuden vahvistaminen.

7.4.1 Oppiaineen yksilöllistäminen

Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä tuetaan siten, että hänen on mahdollista suorittaa yleisen oppimäärän mukaiset tavoitteet kaikissa oppiaineissa. Mikäli annettu tuki ei riitä, sovitaan opiskelun erityisten painoalueiden mukaisesta opiskelusta yhdessä tai useammassa oppiaineessa. Tavoitteena on auttaa oppilasta ottamaan haltuun oppimisen kannalta välttämättömät sisällöt. Keskittymällä olennaiseen oppilaalle jää voimavaroja vahvistaa oppimaan oppimisen taitojaan. Opiskelun erityisiä painoalueita voidaan hyödyntää tehostetun ja erityisen tuen vaiheissa ja ne tulee kirjata oppimissuunnitelmaan tai HOJKS:an yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Erityisten painoalueiden mukaisesta arvioinnista kerrotaan tarkemmin luvussa 6.

Mikäli oppilas ei tuesta huolimatta suoriudu ydinsisältöihin liittyvistä tavoitteista hyväksytysti, voidaan oppiaineen oppimäärä yksilöllistää. Erityisten painoalueiden käyttöä edellytetään kuitenkin ennen oppiaineen yksilöllistämistä. Kunkin oppiaineen yksilöllistämisen tarve perustellaan pedagogisessa selvityksessä erikseen ja tehdään uusi erityisen tuen päätös. Tällöin myös jo aiemmin yksilöllistettyjen oppiaineiden jatkuminen yksilöllistettyinä tulee perustella. Yksilöllistämisestä sovittaessa selvitetään oppilaalle ja huoltajille yksilöllistettyjen oppimäärien mahdolliset vaikutukset opetuksen järjestämiseen ja jatko-opintoihin.

Yksilöllistettäessä oppilaan oppiaineita selvitetään oppilaan taitotaso tarkasti. Apuna käytetään opettajan tai erityisopettajan tekemää monipuolista arviointia, oppilaan koulutehtäviä sekä arjen havaintoja oppimistilanteissa. Lisäksi hyödynnetään mahdollisia asiantuntijalausuntoja. Oppilaan tavoitetaso määritellään oppimisen mahdollistavaksi ja oppimista eteenpäin vieväksi. Yksilöllistettyjen oppiaineiden tavoitteet, keskeiset sisällöt, oppilaan edistymisen seuranta ja arviointi kuvataan oppilaan HOJKS:ssa. Oppilaan arviointi tapahtuu tällöin suhteessa HOJKS:ssa asetettuihin yksilöllisiin tavoitteisiin.

7.4.2 Pidennetty oppivelvollisuus=

Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset lapset. Myös vaikea sairaus voi olla syynä pidennettyyn oppivelvollisuuteen. Pidennetty oppivelvollisuus tarkoittaa oppivelvollisuuden alkamista vuotta säädettyä aiemmin. Oppivelvollisuus ei pidenny perusopetuksen keskeltä tai lopusta. Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tehdään pääsääntöisesti ennen esiopetuksen alkamista. Lisäksi oppilaalle tehdään erityisen tuen päätös. Pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen tekeminen harkitaan aina tapauskohtaisesti.

Pidennettyä oppivelvollisuutta harkittaessa toimitetaan asiantuntijalausunto perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen vastuuhenkilöille arvioitavaksi. Arvion jälkeen päiväkotien esimiehet kuulevat lasta ja huoltajaa pidennettyyn oppivelvollisuuteen ja erityiseen tukeen liittyen. Asiasta tekee päätöksen perusopetuksen aluepäällikkö. Esiopetuksen järjestämisestä vastaa varhaiskasvatus.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille tehdään päiväkodissa ennen koulunaloitusta pedagoginen selvitys, jonka laatii esiopetuksen opettaja. Pedagoginen selvitys tarvitaan perusopetuksessa oppilaan erityisen tuen päätöstä varten. Opetus järjestetään oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan joko oppiaineittain tai toiminta-alueittain (luku 7.4.6). Oppilasta ja huoltajaa kuullaan opetusjärjestelyistä. Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden tuen tarve tulee tarkistaa säädetyissä kohdissa ja aina kun tapahtuu jokin olennainen muutos tuen tarpeessa tai opetuksen järjestämisessä. Tällöin arvioidaan myös pidennetyn oppivelvollisuuden jatkotarve.

7.4.3 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Opetus järjestetään toiminta-alueittain, kun se on oppilaan kannalta tarkoituksenmukaista. Toiminta-alueittain tapahtuvasta opetuksesta tehdään pedagogiseen selvitykseen ja asiantuntijalausuntoon pohjautuva hallintopäätös. Toiminta-alueittain annettavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle jatko-opinnoissa ja itsenäisessä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oppilaan vahvuudet huomioidaan tavoitteita ja sisältöjä suunniteltaessa. Tärkeää on luoda oppilaille turvallinen ja oppilaskohtaisesti optimaalinen oppimisympäristö. Toiminta-alueet ovat oppilaan elämässä tiiviisti limittäisiä osa-alueita. Yhden osa-alueen harjoittamisella on siirtovaikutusta aina useampaan muuhun osa-alueeseen.

7.5 Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

7.5.1 Tukiopetus

Tukiopetusta voidaan antaa oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin edistämiseen tuen kaikilla tasoilla. Tehostetun tuen oppilaiden osalta tukiopetus kirjataan oppimissuunnitelmaan ja erityisen tuen oppilaiden osalta HOJKS:aan. Tukiopetus tulee aloittaa mahdollisimman pian tarpeen havaitsemisen jälkeen tai jo tuen tarvetta ennakkoiden vaikeuksien ehkäisemiseksi. Oppilasta opettavat opettajat arvioivat tukiopetuksen tarpeen, mutta myös oppilas ja hänen huoltajansa voivat tehdä aloitteen tukiopetuksesta. Oppilas voi tarvita tukiopetusta esimerkiksi oppiainesisältöjen omaksumiseen, oppimaan oppimisen ja työskentelytaitojen edistämiseen tai sosio-emotionaalisten taitojen hallintaan. Tukiopetusta voidaan tarvittaessa antaa myös oppilaan omalla äidinkielellä.

Tukiopetusta annetaan joko oppilaan koulupäivän aikana tai oppituntien ulkopuolella samanaikaisopetuksena oppilaan omassa opetusryhmässä, pienryhmässä, täysin yksilöllisesti tai erilaisia joustavia ryhmittelyjä käyttäen. Tukiopetuksen järjestämisessä käytetään monipuolisia ja oppilasta motivoivia menetelmiä ja materiaaleja, joiden avulla voidaan löytää uusia tapoja lähestyä opittavaa asiaa. Huoltajille tiedotetaan tukiopetuksen järjestämisestä koulun lukuvuosisuunnitelmassa, vanhempainiltoissa sekä koulun tiedotteissa ja viesteissä.

7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus

Osa-aikainen erityisopetus on oppilaan kasvua, kehitystä ja oppimista tukevaa työtä, johon jokaisella oppilaalla on tuen tasosta riippumatta oikeus sitä tarvittaessa. Pyrkimyksenä on vaikuttaa myönteisesti oppilaan opiskelutottumuksiin, työskentelytapoihin ja koulumotivaatioon. Suunnittelun ja järjestelyjen lähtökohtana ovat oppilaiden yksilölliset tarpeet. Osa-aikainen erityisopetus on joko ennaltaehkäisevää tai jo ilmenneitä vaikeuksia kuntouttavaa. Opetus voi kohdentua kielellisten ja matemaattisten taitojen tukemiseen, sosioemotionaalisten taitojen tai toiminnanohjaus- ja opiskelutaitojen kehittämiseen. Erityisopettaja kartoittaa yhdessä luokanopettajien tai aineenopettajien kanssa, ketkä tarvitsevat osa-aikaista erityisopetusta. Osa-aikainen erityisopetus suunnitellaan ja oppilaan oppimista arvioidaan opettajien yhteistyönä. Opetuksen järjestämisen suunnittelussa tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös monialaisen asiantuntijaryhmän kanssa.

Osa-aikaista erityisopetusta järjestetään muun opetuksen yhteydessä samanaikaisopetuksena, palkeissa pienryhmässä tai erityisestä syystä yksilöopetuksena. Lisäksi erityisopettaja konsultoi muita koulun opettajia tuen järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä. Osa-aikaisen erityisopetuksen käyttäminen tukimuotona kirjataan tehostetun tuen oppilaiden osalta oppimissuunnitelmaan ja erityisen tuen oppilaiden osalta HOJKS:an. Osa-aikaisen erityisopetuksen toteuttamistavoista tiedotetaan oppilasta ja huoltajia. Resurssin kohdentumista tarkoituksenmukaisesti tarkastellaan koulun sisällä säännöllisesti ja muutoksia tehdään tarpeen mukaan joustavasti.

7.5.3 Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet

Avustaja- ja tulkitemispalvelut

Koulut saavat resurssin avustajapalveluiden järjestämiseen. Rehtori päättää avustajapalveluiden kohdentumisesta koulun sisällä konsultoituaan opetus- ja oppilashuollon henkilöstöä. Palvelun kohdentumista tarkoituksenmukaisesti tarkastellaan koulussa säännöllisesti ja oppilaiden tuen tarpeen muuttuessa tarvittavia muutoksia tehdään lukuvuoden mittaan joustavasti. Avustajapalveluiden tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon oppilaan oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin tukitoimien kokonaisuus. Oppilaalle turvataan hänen tarvitsemansa tulkitemispalvelut koulupäivän aikana. Tulkitemispalvelut on mahdollista järjestää avustajapalvelun yhteydessä.

Erityisen tuen oppilaan saamista avustaja- ja tulkitemispalveluista päätetään oppilaan erityisen tuen päätöksessä, ja palvelun kohdentuminen kirjataan oppilaan HOJKS:an. Oppilaita ja huoltajia informoidaan avustajapalveluista koulun lukuvuosisuunnitelmassa ja oppilaan pedagogisia asiakirjoja yhteistyössä kodin kanssa laadittaessa.

Apuvälineet

Oppilas on oikeutettu saamaan opetukseen osallistumisen kannalta välttämättömät apuvälineet. Apuvälineiden tarve voi liittyä näkemiseen, kuulemiseen, liikkumiseen tai oppimisen erityistarpeisiin. Apuvälineitä käytetään suunnitelmallisesti ja niiden käyttö ja hyödyllisyys arvioidaan oppilaan pedagogisissa asiakirjoissa. Tarvittavat apuvälineet hankitaan joko koulun toimesta tai erillisellä hakemuksella keskitetysti sivistysvirastosta.

Vantaalla on kaupunkitasoisen opetussuunnitelman lisäksi kirjattu koulukohtaisiin opetussuunnitelmiin tähän lukuun liittyvät seuraavat asiat:

- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestämiseen liittyvät keskeiset paikalliset linjaukset
- Miten koulun tasolla näkyy ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen toimintamallit sekä toiminta kaikissa nivelpaikoissa?
- Miten koulun tasolla näkyy kotien kanssa tehtävän yhteistyön keskeiset toimintaperiaatteet oppimisen ja koulunkäynnin tuen kysymyksissä?

Yleinen tuki

Koulun tehtävänä on kuvata:

- Yleisen tuen käytännön järjestäminen
- Yhteistyö, vastuut ja työnjako eri toimijoiden kesken
- Yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa

Tehostettu tuki

Koulun tehtävänä on kuvata:

- Tehostetun tuen käytännön järjestäminen
- Toimintatavat oppilaan tehostetun tuen aloittamisessa, toteuttamisessa ja päättämisessä
- Oppimissuunnitelman laadintaan, arviointiin ja tarkistamiseen liittyvät käytännöt
- Yhteistyö, vastuut ja työnjako eri toimijoiden kesken pedagogisen arvion ja oppimissuunnitelman laadinnassa, tehostetun tuen järjestämisessä sekä tuen vaikutusten seurannassa ja arvioinnissa
- Menettelytavat ja yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa pedagogisen arvion ja oppimissuunnitelman laadinnassa, tehostetun tuen järjestämisessä sekä tuen vaikutusten seurannassa ja arvioinnissa

Erityinen tuki

Koulun tehtävänä on kuvata:

- Erityisen tuen käytännön järjestäminen
- Toimintatavat, kun erityinen tuki päätetään lopettaa ja tuki jatkuu tehostettuna tukena
- HOJKS:n laadintaan, arviointiin ja tarkistamiseen liittyvät käytännöt
- Yhteistyö, vastuut ja työnjako eri toimijoiden kesken pedagogisen selvityksen ja HOJKS:n laadinnassa, erityisen tuen järjestämisessä sekä tuen vaikutusten seurannassa ja arvioinnissa
- Menettelytavat mahdollisten asiantuntijalausuntojen käytössä
- Menettelytavat ja yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa pedagogisen selvityksen ja HOJKS:n laadinnassa, erityisen tuen järjestämisessä sekä tuen vaikutusten seurannassa ja arvioinnissa
- Oppimäärän yksilöllistämiseen liittyvät toimintatavat osana pedagogisen selvityksen laadintaa, erityisen tuen päätöstä ja HOJKS:n laatimista.
- Perusopetuslaissa säädetyt tutkimukset

Koulun tehtävänä on kuvata:

- Käytännön järjestäminen
- Yhteistyö, vastuut ja työnjako eri toimijoiden kesken
- Oppilaalle ja huoltajille tiedottamiseen ja oppilaan ja huoltajan kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät toimintatavat

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki Veromäen koulussa

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännöt

Oppilas saa laadukasta perusopetusta joka päivä omassa lähikoulussaan. Veromäen koulun toimintakulttuuri pyrkii luomaan oppimisen iloa, oivaltamista ja yhteistoimintaa tukevan oppimisympäristön. Oppilaille pyritään luomaan mahdollisimman turvallinen oppimisympäristö ja hänen itseluottamustaan oppijana tuetaan.

Oppiminen tapahtuu yhdessä muiden kanssa huomioiden myös jokaisen yksilölliset tarpeet. Oppimisen ja koulunkäynnin esteitä pyritään ennalta ehkäisemään ja ratkaisemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Opettaja seuraa oppilaan edistymistä havainnoinnin ja riittävän usein tapahtuvan arvioinnin keinoin. Oppilas on mukana oman oppimispolkunsa suunnittelussa ja arvioinnissa. Oppilas osallistuu oppimistavoitteidensa laadintaan ja vaikuttaa omaan oppimiseensa. Arjen oppimistilanteissa opettaja ohjaa oppimisprosessia tavoitteiden suuntaisesti.

Oppilaalla on oikeus saada oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tarpeen ilmetessä. Varhaisessa vaiheessa havaittuihin haasteisiin voi löytyä ratkaisu oppimisympäristöstä, opetusjärjestelyistä ja arjen toimintatapoja tarkastelemalla. Tässä luvussa kuvataan erilaisia pedagogisia ratkaisuja, joita voidaan käyttää oppimisen tukemiseen. Koulussa arvioidaan vuosittain käytössä olleiden tukimuotojen sopivuutta oppilaalle ja tuen riittävyyttä. Erityisopettajat seuraavat oppimisen edistymistä

havainnoimalla ja osallistumalla muiden opettajien kanssa erilaisten oppimista tukevien oppimisympäristöjen suunnitteluun. Oppimista voidaan tukea jo varhaisessa vaiheessa esimerkiksi joustavilla opetusjärjestelyillä ja opetusta eriyttämällä. Oppilaat voivat opiskella eri asioita oman oppimistahtinsa mukaisesti, ja heillä voi olla eri painoalueita oppimisessaan.

Oppilaan hyvinvointia seurataan koulussa myös muista kuin pedagogisista näkökulmista moniammatillisen yhteistyön ja oppilashuollon tuella. Koulussa ennaltaehkäisevä hyvinvointityö, esimerkiksi kiusaamisen vastainen toiminta ja ryhmäytymisen tukeminen, edistävät samalla myös pedagogisia tavoitteita. Kunkin oppilaan elämänhallintataitojen tukeminen on tärkeää myös pedagogisesta näkökulmasta. Hyvinvoinnin tukemista kuvataan tarkemmin luvussa kahdeksan.

Nivelvaiheet

Koulunkäynnin siirtymävaiheissa kartoitetaan oppilaiden tilanne sekä jatkossa tarvittava oppimisen tuki. Opiskelun siirtymävaiheisiin liittyvä tehokas verkostotyö ja tiedonsiirto on sekä ennaltaehkäisevää että korjaavaa ja oppilaan kehitystä tukevaa oppimisen tukea. Nivelvaiheiden tiedonsiirtoprosesseissa noudatetaan Vantaan perusopetuksen ohjeita. Tietojen siirrosta noudatetaan salassapittoa koskevia säädöksiä. Esiopetuksesta koulun eli EsKo-prosessi on koko Vantaalla käytössä oleva yhtenäinen tiedonsiirtoprosessi, jonka avulla välitetään huoltajien luvalla tietoa esiopetuksesta koulun. Huoltajat ja esikoulun opettajat täyttävät EsKo-tiedonsiirtolomakkeen yhdessä koulun alkua edeltävän keväänä, ja se toimitetaan lapsen tulevaan koulun. Ensimmäisen luokan opettaja ja erityisopettaja saavat tärkeää tietoa lapsen taidoista, vahvuuksista ja tuen tarpeista koulun alkaessa. Tietoa käytetään myös ryhmien muodostamisen tukena ja opetusjärjestelyiden suunnittelussa.

Veromäen koulu kutsuu keväisin alueen päiväkotien henkilöstöä EsKo-tiedonsiirtoneuvotteluun, jossa EsKo-lomakkeet luovutetaan koululle. Jos oppilaalla on laajemmän tiedonsiirron tarvetta, hän voi olla mukana Sujuvasti koulun -prosessissa. Silloin keväällä tai alkusyksystä järjestetään kouluneuvottelu, johon osallistuu koulun oppilashuollon sekä päiväkodin henkilöstöä, lapsen huoltajat ja mahdollisesti myös lapsen kuntoutukseen osallistuvia tahoja. Lääketieteellisen lausunnon perusteella lapsi voi aloittaa koulun erityisen tuen oppilaana. Veromäen koulussa ensimmäisen luokan aloittavat erityisen tuen oppilaat huoltajineen kutsutaan henkilökohtaiseen tapaamiseen jo keväällä ennen koulun alkua. Tapaamisessa suunnitellaan tarvittavia opetusjärjestelyjä oppilaan tuen tarpeisiin liittyen ja täytetään erityisen tuen päätökseen tarvittavat asiakirjat.

Alueen päiväkotien esikouluryhmät sekä koulujen 1. luokkien opettajat ja oppilaat tekevät yhteistyötä lukuvuoden aikana. Esikouluryhmät vierailevat koululla yhteisen toiminnan merkeissä. Yhteistyön tarkoituksena on tutustuttaa tulevia oppilaita kouluympäristöön. Samalla opettajat oppivat tuntemaan koulutulokkaita, mikä puolestaan auttaa opetusjärjestelyiden suunnittelussa. Yhteistyösuunnitelma täsmentyy vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. 1. luokan aloittavat oppilaat ja huoltajat kutsutaan toukokuussa järjestettävään erilliseen tutustumispäivään. Uusille, kesken perusopetuksen koulun tuleville yksittäisille oppilaille ja heidän huoltajilleen järjestetään tutustumiskäynti etukäteen ennen koulun aloitusta.

Veromäen koulu on yhtenäiskoulu ja oppilaat jatkavat koulunkäyntiään samassa koulussa 9. luokalle asti. 7. luokalle siirtyville oppilaille järjestetään yhteinen tutustumis- ja ryhmäyttämispäivä. Erityisen tuen oppilaille luokanopettaja laatii pedagogisen selvityksen kuudennen luokan aikana. Pedagogisessa selvityksessä määritellään tuen aste 7.-9. luokkien ajaksi ja huoltajaa ja oppilasta kuullaan ennen päätöksentekoa. Oppilaan siirtyessä valmistavasta opetuksesta Veromäen kouluun asiaa valmistellaan tapauskohtaisesti valmistavan opetuksen koordinaattorin tai valmistavan luokan opettajan kanssa. Oppilas käy tutustumassa tulevaan koulun ja luokkaan ennen siirtymistään. Huoltajat kutsutaan neuvotteluun, jossa suunnitellaan oppilaan perusopetukseen siirtymistä. On myös mahdollista, että oppilas käy koulua Veromäen koulun ryhmässä noudattaen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa.

Yhteistyö kotien kanssa oppimisen ja koulunkäynnin tuen kysymyksissä

Oppimisen ja koulunkäynnin kysymyksissä koulu tekee yhteistyötä oppilaan huoltajien kanssa. Huoltajalla tulee olla mahdollisuus olla mukana oman lapsensa koulunkäynnissä. Huoltajalle tarjotaan riittävän usein tietoa lapsen oppimisesta ja koulunkäynnistä. Yhteistyö on luottamuksellista, kaikkia osapuolia kunnioittavaa ja yhteisymmärrykseen pyrkivää.

Tuen tarpeen lisääntyessä kodin ja koulun yhteistyön tarve korostuu ja yhteydenpito tiivistyy. Koulun henkilöstön jäsenet ovat aktiivisia yhteistyön käynnistämässä, kun oppilaalla ilmenee oppimisen ja koulunkäynnin haasteita. Oppilaille ja huoltajille annetaan tietoa tuen järjestämisen muodoista, esitellään kolmiportainen tuki ja otetaan heidät mukaan suunnittelemaan oppimisen tukea.

Tarvittaessa oppilaan koulunkäynnin ja oppimisen asioita käsittelemään kootaan moniammatillinen ryhmä. Huoltajalla ja oppilaalla on mahdollisuus päättää, ketä ryhmään kutsutaan. Moniammatillisessa ryhmässä on sekä opetus- että oppilashuollon henkilöstöä. Ryhmän tapaaminen kirjataan oppilashuollon kertomukseen, joka säilytetään koulussa. Moniammatillisen ryhmän toimintaa säätelee laki opiskelijahuollosta. Tarkemmin oppilashuollon toimintaa on kuvattu luvussa kahdeksan.

Kolmiportaisen tuen portaati

Yleinen tuki

Jokainen oppilas kuuluu perusopetuksen yleisen tuen piiriin. Yleisen tuen oppilaat voivat saada tarvittaessa lisätukea oppimäärän suorittamiseen ilman erillistä päätöstä. Tukea annetaan yleisimmin osana oppilaan koulunkäyntiä hänen omassa ryhmässään. Tuki suunnitellaan ja järjestetään yhteistyössä oppilaan, huoltajien, opettajien ja tarvittaessa muun henkilökunnan kanssa. Yleisen tuen tukimuotoina voidaan käyttää erilaisia perusopetuksen tukimuotoja lukuun ottamatta erityisen tuen päätöksen perusteella annettavaa tukea tai oppimäärän yksilöllistämistä. Yleisen tuen tukimuotoja ovat tukiovetus, joustavat opetusjärjestelyt ja -ryhmittelyt, osa-aikainen erityisopetus, opetuksen eriyttäminen sekä oppimateriaalin ja oppimisympäristön eriyttäminen.

Osana yleistä tukea oppilaalle voidaan laatia tarvittaessa oppimissuunnitelma, mutta se ei ole välttämätöntä. Oppimissuunnitelma voidaan laatia arviointikeskustelun yhteydessä tai erillisessä tapaamisessa (arviointikeskustelusta tarkemmin luvussa 6). Sen laatimisesta vastaa luokanopettaja tai luokanvalvoja. Oppimissuunnitelmaa päivitetään lukuvuosittain lokakuun loppuun mennessä. Suunnitelman toteutumista arvioidaan koulussa lukuvuoden aikana ja huoltajiin ollaan tarvittaessa yhteydessä.

Tehostettu tuki

Tehostettua tukea järjestetään, jos yleisen tuen tukimuotoihin on tarvetta säännöllisesti tai useampia tukimuotoja tarvitaan samanaikaisesti oppimäärän suorittamiseen. Tehostetussa tuessa painottuvat yleisen tuen muotojen lisäksi oppilashuollon tuki, osa-aikainen erityisopetus, opintojen yksilöllisen ohjauksen tehostaminen ja opetusjärjestelyihin liittyvä tuki (esimerkiksi samanaikaisopetus tai joustavat opetusryhmittelyt). Oppilaan oppimista ja oppilaalle laadittujen tavoitteiden toteutumista seurataan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Tehostettu tuki on yleiseen tukeen verrattuna laajempaa ja säännöllisempää, pitkäaikaista koulunkäynnin tukemista.

Tehostettuun tukeen siirtyminen perustuu oppilaalle laadittuun pedagogiseen arvioon. Pedagogisen arvion laadinnasta vastaa luokanopettaja tai luokanvalvoja, ja se tehdään yhteistyössä huoltajien, erityisopettajan ja muiden oppilasta opettavien opettajien kanssa. Pedagoginen arvio käsitellään moniammatillisesti oppilashuollon henkilöstön kanssa.

Tehostetussa tuessa oppilaalle tulee laatia oppimissuunnitelma, jossa kuvataan oppilaalle annettavan pedagogisen tuen järjestäminen. Oppimissuunnitelma voidaan laatia arviointikeskustelun pohjalta tai erillisessä tapaamisessa (arviointikeskustelusta tarkemmin luvussa 6). Sen laatimisesta vastaa luokanopettaja tai luokanvalvoja. Oppimissuunnitelma päivitetään lukuvuosittain lokakuun loppuun mennessä. Suunnitelman toteutumista arvioidaan koulussa lukuvuoden aikana ja huoltajiin ollaan tarvittaessa yhteydessä. Oppimissuunnitelmassa voidaan määritellä oppiaineiden erityiset painoalueet, joiden avulla pyritään siihen, että oppilas saavuttaisi opinnoissa etenemisen kannalta keskeiset sisällöt ja samalla vahvistaisi oppimaan oppimisen taitojaan.

Erityinen tuki

Mikäli oppilas tarvitsee pitkäkestoista, säännöllistä ja useista tukimuodoista koostuvaa tukea, hänelle tehdään erityisen tuen päätös. Tätä ennen oppilas on ollut tehostetun tuen piirissä. Erityinen tuki järjestetään ensisijaisesti oppilaan omassa lähikoulussa. Kaikki perusopetuslain mukaiset tukimuodot ovat käytössä erityisessä tuessa oppilaan tarpeiden mukaisesti. Osittainen tai kokoaikainen opiskelu pienryhmässä kuuluu myös erityiseen tukeen.

Erityisen tuen päätös edellyttää pedagoginen selvitystä. Siitä ilmenee oppilaalle annettu tehostettu tuki ja suunnitelma siitä, millaisilla pedagogisilla, oppimisympäristöön liittyvillä oppilashuollollisilla tai muilla tukijärjestelyillä oppilasta tulisi jatkossa tukea. Pedagogisen selvityksen laatimisesta vastaa luokanopettaja tai -valvoja yhdessä erityisopettajan kanssa. Selvitys käsitellään moniammatillisesti oppilashuollon henkilöiden kanssa. Pedagogista selvitystä voi tarvittaessa täydentää psykologisella, lääketieteellisellä tai sosiaalisella asiantuntijalausunnolla. Huoltaja toimittaa lausunnot opettajien ja oppilashuollon henkilöstön käyttöön.

Jos pedagogisesta selvityksestä ilmenee, että oppilas tarvitsisi jatkossa erityistä tukea, oppilasta ja hänen huoltajaansa kuullaan. Rehtori tai apulaisrehtori lähettää pedagogisen selvityksen ja kuulemislomakkeen aluekoordinaattorille. Päätöksen erityisestä tuesta tekee aluepäällikkö. Kun oppilas on saanut päätöksen erityisestä tuesta, hänelle laaditaan kahden kuukauden kuluessa henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Luokanopettaja tai -valvoja laatii suunnitelman yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja erityisopettajan sekä tarvittaessa muiden opettajien tai asiantuntijoiden kanssa. HOJKSin laadinnassa hyödynnetään pedagogista selvitystä. Selvityksen asiantuntijalausuntoja hyödynnetään sikäli, kun ne ovat pedagogisesti tarkoituksenmukaisia oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kannalta.

HOJKS laaditaan lukuvuosittain lokakuun loppuun mennessä ja se tarkistetaan kevätlukukaudella. Oppilaan ensimmäinen HOJKS laaditaan tapaamisessa, jossa ovat osallisina oppilas, huoltaja, luokanopettaja tai luokanvalvoja ja erityisopettaja sekä tarvittaessa muita opettajia tai asiantuntijoita. Erityisen tuen oppilaiden osalta arviointikeskustelu voidaan sisällyttää vuosittaiseen HOJKS:in laadintaan.

Jos oppilas ei enää tarvitse erityistä tukea, siitä on tehtävä uusi aluepäällikön päätös. Sen jälkeen oppilas jatkaa koulunkäyntiään tehostetussa tuessa. Päätöksen purkamiseksi laaditaan pedagoginen selvitys, jossa selvitetään erityisen tuen purkamisen perustelut. Erityisen tuen päättymisestä kuullaan huoltajaa ja oppilasta ja he allekirjoittavat kuulemislomakkeen.

Oppilaalle annettujen tukimuotojen lähtökohtana on tukea häntä saavuttamaan yleisen oppimäärän mukaiset tavoitteet kaikissa oppiaineissa. Oppilaalle voidaan määrittellä erityiset painoalueet eri oppiaineissa. Oppilaalla on tällöin mahdollisuus keskittyä oppiaineiden ydinsisältöihin ja siten saavuttaa hyväksytty arvosana oppiaineissa.

Oppimääriä voidaan yksilöllistää, jos oppiaineen keskeisiin sisältöihin liittyvien tavoitteiden saavuttaminen hyväksytysti ei ole mahdollista. Tällöin oppilaan tavoitetaso määritellään hänen edellytystensä mukaisesti ja arviointi perustuu asetettuihin omiin tavoitteisiin. Yksilöllistäminen perustellaan ja tavoitteet määritellään oppiainekohtaisesti pedagogisessa selvityksessä. Oppimäärien yksilöllistämisestä päättää aluepäällikkö. Jokaiselle yksilöllistetylle oppiaineelle kuvataan tavoitteet selkeästi ja yksityiskohtaisesti HOJKS:issa. Tavoitteiden perusteella järjestetään oppilaan opetus ja arviointi. Yksilöllistetyt oppiaineet merkitään opintojen aikaisessa ja päättöarvioinnissa tähdellä (*). Koska yksilöllistämällä voi olla vaikutusta oppilaan jatko-opintoihin, on päätöstä ennen varmistettava, että huoltaja ja oppilas ovat tietoisia yksilöllistämisen mahdollisista vaikutuksista.

Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

Joustavat opetusjärjestelyt

Oppilaat voivat opiskella erilaisissa ryhmissä. Ryhmittelyyn voi vaikuttaa esimerkiksi pedagogisen tuen tarve, oppilaan omat kiinnostuksen kohteet, ystävyys-suhteiden tukeminen, oppilaan kielitausta tai käytännön aineissa työturvallisuusmääräykset. Jokaista oppilasta koskevia joustavia opetusjärjestelyjä ovat esimerkiksi luokan omat jakotunnit, useamman luokan tai opettajan samanaikaisopetus ja eri luokkien oppilaista muodostetut oppilasryhmittelyt (ns. palkkiryhmit).

Tukiopetus

Tukiopetusta voidaan antaa oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin edistämiseen tuen kaikilla tasoilla. Tehostetun tuen oppilaiden osalta tukiopetus kirjataan oppimissuunnitelmaan ja erityisen tuen oppilaiden osalta HOJKS:iin. Tukiopetus tulee aloittaa heti tarpeen havaitsemisen jälkeen tai jo tuen tarvetta ennakoiden vaikeuksien ehkäisemiseksi. Oppilasta opettavat opettajat arvioivat tukiopetuksen tarpeen, mutta myös oppilas ja hänen huoltajansa voivat tehdä aloitteen tukiopetuksesta. Oppilas voi tarvita tukiopetusta esimerkiksi oppiainesisältöjen omaksumiseen, oppimaan oppimisen ja työskentelytaitojen edistämiseen tai tunnetaitojen ja itsesäätelyn harjoitteluun.

Tukiopetusta annetaan joko oppilaan koulupäivän aikana tai oppituntien ulkopuolella samanaikaisopetuksena oppilaan omassa opetusryhmässä, pienryhmässä, yksilöopetuksena tai erilaisia joustavia ryhmittelyjä käyttäen. Tukiopetuksen järjestämisessä käytetään monipuolisia ja oppilasta motivoivia menetelmiä ja materiaaleja, joiden avulla voidaan löytää uusia tapoja lähestyä opittavaa asiaa.

Tuki voi olla kertaluontoista tai pidempikestoista tuen tarpeesta riippuen. Tukiopetuksen antaja voi olla oman opettajan lisäksi esimerkiksi S2- tai erityisopettaja, toiseen luokka-asteen opettaja tai aineenopettaja. Tukiopetusta voidaan tarvittaessa antaa myös oppilaan äidinkielellä tai muulla oppilaan osaamalla kielellä, jos sopiva opettaja on tarjolla. Huoltajille tiedotetaan tukiopetuksen järjestämisestä koulun lukuvuosisuunnitelmassa, vanhempainilloissa ja koulun tiedotteissa. Tukiopetukseen osallistumisesta ilmoitetaan huoltajille etukäteen, jos se on toistuvaa tai tapahtuu koulupäivän ulkopuolella.

Osa-aikainen erityisopetus

Osa-aikainen erityisopetus on oppilaan kasvua, kehitystä ja oppimista tukevaa työtä, johon jokaisella oppilaalla on tuen tasosta riippumatta oikeus sitä tarvittaessa. Sen tavoitteena on vaikuttaa myönteisesti oppilaan opiskelutottumuksiin, työskentelytapoihin ja koulumotivaatioon. Erityisopettaja kartoittaa yhdessä luokanopettajien tai aineenopettajien kanssa oppilaat, jotka tarvitsevat osa-aikaista erityisopetusta. Osa-aikainen erityisopetus voi olla myös oppimisvaikeuksia ennaltaehkäisevää. Opetus suunnitellaan ja oppilaan oppimista arvioidaan opettajien yhteistyönä. Opetuksen järjestämisen suunnittelussa tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös monialaisen asiantuntijaryhmän kanssa.

Osa-aikaista erityisopetusta järjestetään muun opetuksen yhteydessä samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai erityisestä syystä yksilöopetuksena. Osa-aikaisen erityisopetuksen käyttäminen tukimuotona kirjataan tehostetun tuen oppilaiden osalta oppimissuunnitelmaan ja erityisen tuen oppilaiden osalta HOJKS:iin.

Erityisopetuksen järjestämisestä ilmoitetaan huoltajalle esim. puhelimitse tai kotiviestillä. Lisätietoja saa arviointikeskustelussa tai muussa sovitussa tapaamisessa. Tiedottaminen kotiin on tärkeää, kun kyse on satunnaisia oppitunteja pitkäjänteisemmästä työskentelystä. Erityisopettaja neuvoo muita koulun opettajia tuen järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä. Erityisopetuksen tarkoituksenmukaista kohdentumista tarkastellaan koulussa säännöllisesti, ja muutoksia oppilaiden tarpeiden mukaan joustavasti.

Tuen taso	Asiakirjat ja vastuu	Pedagoginen tuki	Oppilashuolto
Yleinen tuki ● Kaikki oppilaat kuuluvat yleisen tuen piiriin	Luokanopettaja tai -valvoja laatii tarvittaessa oppimissuunnitelman yhdessä oppilaan, huoltajan ja muiden opettajien kanssa	● Joustavat opetusjärjestelyt ● Tukiopetus ● Eriyttäminen ● Osa-aikainen erityisopetus	Oppilashuollon henkilöstö: ● Koulukuraattori ● Kouluterveydenhoitaja ● Koulupsykologi ● Koululääkäri
Tehostettu tuki ● Luokanopettaja tai -valvoja laatii pedagogisen arvon. ● Se käsitellään moniammatillisesti oppilashuollon henkilöstön kanssa.	Oppimissuunnitelma ● Luokanopettaja tai -valvoja laatii oppimissuunnitelman yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. ● Laadimiseen osallistuvat tarvittaessa muut opettajat ja asiantuntijat.	● Säännöllinen ja pitkäjänteinen tuki ● Mahdollisuus tarvittaessa opiskella oppiaineita painoalueittain ● Tuki annetaan muun opetuksen yhteydessä joustavin opetusjärjestelyin	Oppilaan koulunkäyntiä tukemaan voidaan eri tuen vaiheissa perustaa monialainen työryhmä, johon kuuluu oppilaan, huoltajien ja tarvittavien opettajien lisäksi oppilashuollon jäseniä tai jäsen.
Erityinen tuki ● Opettajat ja oppilashuollon ammattihenkilöt laativat yhteistyössä kirjallisen pedagogisen selvityksen ● Päätöksen tekee aluepäällikkö ● Ennen päätöstä on kuultava oppilasta ja huoltajaa	Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) ● Oppilaan opettajat laativat HOJKSin yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa ● Laadimiseen osallistuvat tarvittaessa muut asiantuntijat.	● Säännöllinen, pitkäjänteinen ja monimuotoinen tuki ● Mahdollisuus tarvittaessa pienryhmäopetukseen ● Mahdollisuus tarvittaessa oppimäärän yksilöllistämiseen	Oppilashuollon tukea kuvataan tarkemmin luvussa kahdeksan.

9 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Koulu on osa kulttuurisesti muuntuva ja monimuotoista yhteiskuntaa, jossa erilaiset identiteetit, kielet ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Koulun tehtävänä on kehittää yksilöiden ja ryhmien välistä ymmärrystä ja kunnioitusta sekä vastuullista toimintaa ja kaikkien kouluyhteisön jäsenten osallisuutta. Kulttuurinen moninaisuus antaa mahdollisuuden keskustella opetettavasta aineksestä eri näkökulmista. Koulujen toimintakulttuurissa huomioidaan kielitietoisuus eli kielen merkitys kaikessa kanssakäymisessä ja opettamisessa. Monikielisyys tehdään näkyväksi kouluympäristössä ja erilaisissa oppimistilanteissa. Jokainen opettaja on myös opettamansa oppiaineen kielen opettaja ja kielellinen malli. Kielitietoiset työtävät hyödyttävät koulun kaikkia oppilaita.

Vantaalla järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta, joka toteutetaan erillisessä valmistavan opetuksen ryhmässä tai inklusiivisesti perusopetuksen ryhmässä. Perusopetuksen aluekoordinaattori keskustelee sopivasta toteutusmuodosta oppilaan ja huoltajien kanssa perheen tavatessaan. Valmistavan opetuksen päätöksen tekee perusopetuksen aluepäällikkö. Valmistavassa opetuksessa noudatetaan Vantaan kuntakohtaista valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa. Valmistavassa opetuksessa oppilaalle laaditaan aina oppimissuunnitelma tavoitteineen ja sisältöineen. Oppimissuunnitelmaa edellytetään vielä vähintään vuoden ajan oppilaan siirryttyä perusopetukseen. Oppimissuunnitelmapohja on yhteinen perusopetuksen kanssa. Oppimissuunnitelmassa kuvataan myös tarkemmin oppilaskohtaisesti joustavat ja monipuoliset arviointimenetelmät, joilla oppilas voi osoittaa osaamisensa, kun otetaan huomioon oppilaan kehittyvä kielitaito ja kokonaistilanne. Tavoitteena on mahdollisimman nopeasti pyrkiä arvioimaan oppilaan osaamista yleisten arviointikriteerien perusteella, jotta oppilaalle ja hänen huoltajilleen muodostuu realistinen kuva oppilaan osaamisesta. Yläkouluikäisenä maahan tulleet luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat on huomioitu erikseen Vantaan valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa.

Suomi toisena kielenä -opetusta järjestetään Vantaalla suomi äidinkielenä -opetuksen yhteydessä, samanaikaisopetuksena, erillisessä ryhmässä tai edellisten yhdistelmänä. Oppiaineen oppimäärä kuvataan tarkemmin opetussuunnitelman luvussa 13. Oppilaan oman äidinkielen opetus on perusopetusta täydentävää opetusta, ja sitä annetaan kaksi vuosiviikkotuntia. Oman äidinkielen opetus tukee oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä ja suomen kielen oppimista sekä luo pohjaa toimivalle monikielisuudelle. Oppilaan oman äidinkielen opetuksessa tehdään yhteistyötä äidinkielen eri oppimäärien sekä muiden aineiden opetuksen kanssa. Vantaalla järjestetään oman äidinkielen opetusta tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Oppilaan oman äidinkielen opetussuunnitelma on liitteenä. Oppilaan omalla äidinkielellä annettavaa tukiopetusta pyritään myös järjestämään mahdollisuuksien ja oppilaiden tarpeiden mukaan.

Romanikielen ja saamen kielen opetus ovat perusopetusta täydentävää opetusta. Saamen kielen opetuksen järjestämisessä voidaan hyödyntää etäopetusmahdollisuuksia. Romanikielen opetuksella pyritään tukemaan oppilaiden koulunkäyntiä ja monikielisyyttä. Romanikielen opetussuunnitelma on liitteenä. Viittomakielen opetusta järjestetään tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan Vantaalla omana ryhmänä tai yhteistyössä Helsingin kanssa. Kuulovammaisten lasten opetusjärjestelyt suunnitellaan yhteistyössä oppilaan, huoltajien, perusopetuksen aluekoordinaattorin ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa. Opetus järjestetään oppilaan lähikoulussa hyödyntäen tarvittaessa viittomakielen tulkia tai viittomakielentaitoista avustajaa. Mahdollisuuksien mukaan ja oppilaan tarpeen näin vaatiessa voidaan opetus järjestää kuulovammaisille oppilaille järjestettävässä opetuksessa Pitäjänmäen peruskoulussa Helsingissä.

Vantaalla on kaupunkitasoisten opetussuunnitelman lisäksi kirjattu koulukohtaisiin opetussuunnitelmiin tähän lukuun liittyvät seuraavat asiat:

- Miten kielitietoista toimintakulttuuria edistetään koulussanne ja miten sen kehittymistä seurataan?
- Kuinka oppilaiden äidinkielet näkyvät kouluympäristössä, opettamisessa ja oppimisessa?
- Kuinka valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyvien oppilaiden järjestelyt on suunniteltu?

Kielitietoinen toimintakulttuuri Veromäen koulussa

Koulun toimintakulttuurissa huomioidaan kielitietoisuus: kielen merkitys kaikessa kanssakäymisessä ja opettamisessa. Koulun yhteinen kieli on suomen kieli, jota käytämme opetuksen pääkielenä. Omaa tai muita vieraita kieliä käytetään muut huomioiden. On kohteliasta käyttää sitä kieltä, jota kaikki keskustelussa mukana olevat ymmärtävät.

Tärkeää on, että kieltä käytetään tilanteenmukaisesti muut huomioiden ja että eri kieliä tai kielimuotoja ei aseteta arvojärjestykseen. Kaikkia kieliä kunnioitetaan tasavertaisesti. Olemme ylpeitä monikielisuudesta ja opimme toisiltamme eri kulttuureihin liittyviä hyviä tapoja. Jokaisella on oma äidinkieli, jota arvostamme ja jonka osaaminen ja oppiminen on tärkeää. Koulumme ilmapiiri on monikulttuurisuutta arvostava. Eri kielten tasa-arvoisuus lisää oppilaan oman kielen arvostamista ja tukee hänen kielellistä identiteettiään. Koulun tehtävänä on kehittää yksilöiden ja ryhmien välistä ymmärrystä.

Kielitietoiseen toimintakulttuuriin kuuluu pyrkimys tehdä koulun toiminnasta kielellisesti mahdollisimman selkeää, mikä näkyy mm. seuraavasti:

- opettaja ja oppilaat täsmentävät toisilleen käyttämiään käsitteitä toisiinsa liittyvistä asioista ja ilmiöistä kootaan yhteisiä käsittekarttoja
- tarkennetaan aiheeseen liittyvät avainkäsitteet esim. kirjoittamalla niistä määritelmiä

- kaikki käyttävät yhdenmukaisesti eksakteja oppiaineelle tyypillisiä käsitteitä
- tehtävyyteistä käytetään johdonmukaisesti yhteisesti sovittuja samoja termejä esim. kirjoitustehtävät: essee, tiivistelmä, mielipidekirjoitus jne.
- käytetään monipuolisia oppimistehtäviä kirjallisista töistä suullisiin harjoituksiin ja draamaan
- laaditaan kuhunkin oppiaineeseen liittyvää kielen oppimista tukevaa yhteistä oppimateriaalia
- monipuolisilla oppimateriaaleilla luodaan kieliympäristöä, joka tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia havainnoida, pohdiskella ja toimia eri kielillä
- oppilaita ohjataan havainnoimaan ja kehittämään kielitaitoaan tunnistamalla kehityskohteita
- hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa
- monikielisyys tehdään näkyväksi kouluympäristössä esim. opasteet ja kyltit
- käytetään yhteistä koulusanastoa

Kielitietoisien toimintakulttuurin kehittymistä seurataan:

- havainnoimalla oppimistilanteissa käytettävän yleiskielen laatua
- havainnoimalla kielen käyttöä koskevan palautteen määrää, jota parhaassa tapauksessa annetaan kaikissa arkitilanteissa
- kielen virheisiin ei ole välttämättä puuttua, jos sanoma on ymmärretty. Toisen käyttämää puutteellista ilmaisua voi ystävällisesti rikastuttaa toistamalla sama asia oikeakielisesti ja samalla osoittaen, että viesti on ymmärretty.
- havainnoimalla eri tietolähteiden monipuolista ja kriittistä käyttöä
- antamalla tilaisuuksia itsearvioinnille ja vertaisarvioinnille

Kielitietoiset opetusmenetelmät

Kielitietoisuus tarkoittaa laajaa teksti- ja monilukutaitoa. Kielitietoinen opetus vaatii oppilailta erilaisten tekstien luetun ymmärtämisen taitoja ja eri oppiaineissa on hyvä korostaa eri tieteenalojen termistöjen ja ilmaisutapojen oikeaa käyttöä. Jokainen opettaja on opettamansa oppiaineen kielen opettaja ja kielellinen malli.

Opettajan tehtävänä on ohjata oppilaan ajattelua ja ajattelun kielellistämistä kysymyksiin. Oppilasta autetaan vertailemaan ja luokittelemaan asioita ja sitä kautta oppilas oppii jäsentämään uusia opittavia asioita. Parhaat oppimistehtävät vaativat oppilaan omaa pohtimista ja siihen varataan aikaa. S2-oppilaat voivat tutustua opiskeltavan aiheen sanastoon ja käsitteistöön etukäteen.

Opettaja valitsee oppilailleen avoimia ja oppilaan kykyihin nähden sopivan laajuisia tehtäviä, joiden tekemisessä voi käyttää oppilaan itsensä valitsemia ilmaisu- ja esitystapoja. Vuorovaikutus vahvistaa kielen monipuolista käyttöä ja rohkaisee omien ajatusten ilmaisemiseen.

Oman äidinkielen opetus

Oman äidinkielen opetus tukee oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä ja suomen kielen oppimista sekä luo pohjaa toimivalle monikielisyydelle.

Vantaalla järjestetään oman äidinkielen opetusta tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Opetuspaikka voi olla muu kuin oma lähikoulu ja huoltajat vastaavat opetukseen kuljettamisesta. Oppilaan oman äidinkielen opetus on vapaaehtoista, perusopetusta täydentävää opetusta ja sitä annetaan kaksi vuosiviikkotuntia muun opetuksen ulkopuolella.

Oppilaan oman äidinkielen opetusta koskevat suunnitelmat ovat Vantaan yhteisen opetussuunnitelman liitteenä. Oppilaan omalla äidinkielellä annettavaa tukiovetusta pyritään myös järjestämään mahdollisuuksien ja oppilaiden tarpeiden mukaan.

Opiskelussa voidaan hyödyntää oppilaiden äidinkieliä monipuolisen oppimisen välineinä ja kasvattaa näin kaikkien oppilaiden kielitietoisuutta. Oppilaat voivat käyttää rinnan oman äidinkielenä tekstiä tunnilla opiskeltavasta aiheesta aina kun mahdollista ja sähköisissä ympäristöissä he voivat käyttää käännössovelluksia. Ryhmiä muodostettaessa kiinnitetään huomiota siihen, että samaa kieltä puhuvien on mahdollista tehdä yhteistyötä käsitteiden merkitysten löytämiseksi.

Oppilaiden erilaiset äidinkielet näkyvät monipuolisesti kouluympäristössä. Koulussa monikielisyyttä tuetaan ja pidetään arvokkaana puheen tasolla ja sekä toiminnassa, esimerkiksi järjestämällä tilaisuuksia, joissa oppilaat voivat tuoda esille kielitaitoaan.

Erilaiset kielitaidot näkyvät tehtävien selkokielisyyden painottamisena. Opetuksessa käytetään monenlaisia opiskelutapoja, jotka mahdollistavat osallistumisen vähäiselläkin suomen kielen taidolla. Jokainen koulu yhteisön jäsen toimii suomen kielen opettajana toinen toisiaan auttaen ja annamme toisillemme hyvää tarkoitavaa palautetta kielen käytöstä.

Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyvien oppilaiden tukeminen

Suomeen äskettäin muuttaneille oppilaille järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta vuoden ajan. Se voi tapahtua Läntisen Vantaan alueellisessa valmistavan opetuksen ryhmässä tai inklusiivisesti perusopetuksen ryhmässä omassa lähikoulussa. Perusopetuksen aluekoordinaattori keskustelee sopivasta toteutusmuodosta oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa perheen tavatessaan.

Valmistavassa opetuksessa noudatetaan Vantaan kuntakohtaista valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa. Oppilaalle laaditaan aina oppimissuunnitelma tavoitteineen, sisältöineen ja tukitoimineen. Oppimissuunnitelmaa edellytetään vielä vähintään vuoden ajan valmistavan opetuksen päätyttyä. Oppimissuunnitelmassa kuvataan tarkemmin oppilaskohtaisesti joustavat ja monipuoliset arviointimenetelmät, joilla oppilas voi osoittaa osaamisensa huomioiden oppilaan kehittyvä kielitaito ja kokonaistilanne.

Tavoitteena on mahdollisimman nopeasti pyrkiä arvioimaan oppilaan osaamista yleisten arviointikriteerien perusteella, jotta oppilaalle ja hänen huoltajilleen muodostuu realistinen kuva oppilaan osaamisesta. Oppilaalle annetaan valmistavaan opetukseen osallistumisesta todistus, jonka sanallinen arviointi perustuu oppimissuunnitelmaan. Oppilasta arvioidaan monipuolisesti ja oppilaan kielitaito huomioiden.

Valmistavan opetuksen päätyttyä luokanopettaja/-valvoja ja S2-opettaja tutustuvat oppilaaseen ja tämän perheeseen henkilökohtaisessa tapaamisessa. Tapaamiseen tarjotaan tulkkipalvelua tarvittaessa. Kielitaidon perusteella luokanopettaja tai -valvoja pohtivat S2-opettajan kanssa mahdollisuuksia tukea oppilaan oppimista. Oppilas sijoitetaan pääsääntöisesti siihen opetusryhmään, joka vastaa hänen omaa ikäänsä. Yläkouluikäisenä maahan tulleet luku- ja kirjoitustaidottomat huomioidaan erikseen Vantaan valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa.

Oppilaasta riippuen luokissa voidaan käyttää myös epävirallisia tukimuotoja, esimerkiksi luokkakavereita vaihtuvina tukioppilaina. Koulussa kehitetään aktiivisesti tapoja jakaa onnistuneita käytänteitä valmistavasta opetuksesta saapuvien oppilaiden tukemiseksi koko koulu yhteisön kesken. Oppilas tarvitsee tukea eri oppiaineiden ja suomen kielen opiskelussa sekä suomalaisen koulukulttuuriin sopeutumisessa.

10 Kaksikielinen opetus

Vantaalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta englannin kielellä Kaivoksen ja Rekolanmäen alakouluissa. Äidinkielen ja kirjallisuuden tunneilla oppilaat puhuvat ja työskentelevät suomen kielellä, muuten opetuskielenä on englanti. Englannin kielen opetukseen tarvittavat tunnit on siirretty valinnaisaineiden tunneista. Lisäksi tunteja on siirretty äidinkieli- ja kirjallisuus – oppiaineesta englannin kieleen. Kaivoksen ja Rekolanmäen koulut kuvaavat koulukohtaisissa

opetussuunnitelmissaan englannin kielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 1-6. Tuntijako noudattaa Opetuslautakunnan hyväksymää tuntijakoa (9.11.2015), joka on liitteenä.

Kaivokselan ja Rekolanmäen koulujen oppilaat valitaan ensimmäiselle luokalle kielellisen valmiuden arvioinnin kokeen perusteella. Myöhemmille vuosiluokille haettaessa oppilaan täytyy osoittaa osaavansa luokkatason mukaista englanninkieltä. Rekolanmäen koulussa opetus alkaa lukuvuoden 2016 alkaessa yhdellä ensimmäisellä luokalla ja laajenee vuosittain seuraavalle vuosiluokalle oppilaiden kasvaessa. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opiskelien oppilaiden on mahdollista pyrkiä Vantaan Kansainväliseen kouluun yläkouluun siirtymisvaiheessa.

Vantaalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta saksan kielellä Länsimäen koulussa vuosiluokilla 1-9. Opetus alkaa lukuvuoden 2016 alkaessa yhdellä ensimmäisellä vuosiluokalla ja laajenee vuosittain seuraavalle vuosiluokalle oppilaiden kasvaessa. Oppilaat valitaan laajamittaisen kaksikielisen opetuksen luokille kielellisen valmiuden arvioinnin kokeen perusteella. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opiskelevat saksankieliset luokat noudattavat Vantaan kaupungin yleistä tuntijakoa (opetuslautakunta 9.11.2015). Saksan kielellä annetun opetuksen määrä on 1-2 vuosiluokilla 50% ja vuosiluokilla 3-9 vähintään 25% annetun opetuksen määrästä. Saksan kielellä opetetavat aineet määritellään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.

Ruotsin kielen kielikylpyopetusta annetaan Uomarinteen ja Kilterin sekä Viertolan ja Peltolan kouluissa. Ruotsin kielellä annetun opetuksen määrä on kaikilla vuosiluokilla enemmän kuin 25% tuntimäärästä. Uomarinteen alakoulussa ruotsin kielikylpyluokalla aloittaneet oppilaat jatkavat osittaista kielikylpyopetusta 7. - 9. luokilla Kilterin koulussa. Viertolan koulussa ruotsin kielikylpyluokalla aloittaneet jatkavat osittaista kielikylpyopetusta Peltolan koulussa. Yläkouluun siirryttäessä voidaan kouluun ottaa uusia oppilaita, jotka ovat olleet kielikylpyopetuksessa muualla tai jotka osoittavat vastaavat tiedot kielikokeen perusteella.

Ruotsin kielikylpyopetuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin yleistä tuntijakoa (opetuslautakunta 9.11.2015). Kilterin ja Peltolan kouluissa kielikylpyruotsin opetusta on jokaisella vuosiluokalla neljä vuosiviikkotuntia ja siinä noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa. Kielikylpyruotsia ja muita ruotsin kielellä opskeltavia oppiaineita on neljännes opinnoista. Ruotsin kielellä opskeltavat oppiaineet määritellään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Ruotsin kielellä opskeltavissa oppiaineissa varmennetaan suomen kielen sanaston hallinta muun muassa jatko-opintojen turvaamiseksi.

Vantaan kansainvälisessä koulussa opetus annetaan englannin kielellä. Äidinkielen ja kirjallisuuden tunneilla käytetään suomen kieltä. Kaksikielisellä opetuksella pyritään saavuttamaan hyvä ja monipuolinen kielitaito sekä opetuskielessä että suomen kielessä. Oppilaat valitaan kielitestin perusteella. Kouluun voi pyrkiä mille vuosiluokalle tahansa. Englannin kieleen opetuksen tarvittavia tunteja on siirretty valinnaisista tunneista sekä äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen tunneista. Vantaan kansainvälinen koulu kuvaa koulukohtaisessa opetussuunnitelmassaan englannin kielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 1 - 9. Yleisestä tuntijaosta poikkeavien oppiaineiden sisältöjen jakautumisen vuosiluokilla 3 ja 4 (käsiyö), 5 ja 6 (kuvataide), 7 ja 8 (liikunta ja opinto-ohjaus) kuvataan kaupunkitasoisissa opetussuunnitelmissa. Tuntijako (opetuslautakunta 9.11.2015) on liitteenä.

Lyhytaikaisesti Suomessa asuvien oppilaiden opetus järjestetään valmistavan opetuksen kautta suomenkielisessä perusopetuksessa, ellei oppilas pääse kielitestin kautta englanninkieliseen opetukseen.

11 Erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva perusopetus

Vantaalla erityiseen maailmankatsomukselliseen järjestelmään perustuvaa opetusta tarjotaan montessoripainotteisessa opetuksessa Kuusikon koulussa vuosiluokilla 1 - 6. Opetus järjestetään yhdysluokkaopetuksena. Opetusta antavat luokanopettajat, jotka ovat erikoistuneet montessoripedagogiikkaan. Opetus perustuu montessoripedagogiikan mukaisesti kokonaisuuksiin ja on oppiaineisiin jakamatonta opetusta. Luonteeltaan opetus on toiminnallista. Yhdysluokkaopetuksessa toiminnallinen oppimateriaali mahdollistaa oppilaan opiskelun yksilöllisen ja kiireettömän etenemisen. Työskentelytapa mahdollistaa vertaisoppimisen, lisää yhteisöllisyyttä ja kasvattaa lasta ryhmän aktiiviseksi jäseneksi. Opiskelun kehyksenä on elämää kunnioittava, ekologinen käsitys maailmasta ja ihmisestä osana sitä. Tärkeää on tutkiminen, käsin tekeminen, luova ongelmanratkaisu, oivaltava oppiminen ja syy-seuraus-suhteiden pohtiminen.

Montessoripedagogiikan yksi keskeisimmistä kasvatustavoitteista on lapsen itsenäistymiskehityksen tukeminen. Menetelmän ytimenä on oppilaan tarkka havainnointi ja huomioiden teko hänen kehityksestään. Tarkkailun ja tehtyjen huomioiden avulla opettaja saa oleellisen tiedon oppilaan kehitystasosta ja siitä, miten hänen tulee ohjata oppilasta kehittymään ja millaisia oppimisvälineitä hänen tulee oppilaan oppimisen tueksi tarjota. Montessorivälineet ovat osa montessoriympäristöä, joka on kasvattava, rauhallinen ja omaan itsenäisyyteen ja innostukseen kannustava ympäristö.

Montessoripainotteisessa opetuksessa oppilas saavuttaa oppivelvollisuuteen kuuluvien oppimäärien mukaiset tiedot ja taidot. Arviointi toteutetaan Vantaan perusopetuksen arviointikriteerien mukaisesti.

12 Valinnaisuus perusopetuksessa

12.1 Valinnaiset taide- ja taitoaineet

Taide- ja taitoaineiden avulla syvennetään kaikille yhteisillä opitunneilla opittuja perustaitoja. Valinnaisten taide- ja taitoaineiden sisällöt voivat olla joko yleisiä oppiaineen sisältöjä tai kohdistua erityisesti johonkin tiettyyn oppiaineen sisältöalueeseen. Vuosiluokkien 4 - 6 kotitalouden valinnaiskurssien tehtävänä on syventää oppilaan laaja-alaista osaamista, erityisesti itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja (L3) sekä ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja (L1). Koulu tarkentaa valinnaiskurssien sisällöt lukuvuosisuunnitelmassa. Oppilaat valitsevat 4. - 6. -luokilla kaksi tuntia valinnaisia taide- ja taitoaineita, joiden tulee olla eri oppiainetta. Oppilaat valitsevat kurssit kolmannen, neljännen ja viidennen luokan keväällä seuraavaa lukuvuotta varten. Jokainen koulu tarjoaa kaikkia viittä taide- ja taitoainetta, myös kotitaloutta.

Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla taide- ja taitoaineiden valinnaisista opinnoista muodostuu kahden vuosiviikkotunnin laajuinen pitkä valinnainen kurssi sekä yhdeksännellä vuosiluokalla yhden vuosiviikkotunnin laajuinen lyhyt valinnainen kurssi. Yhdeksännellä vuosiluokalla valittava lyhyt taide- ja taitoaine voi olla sama oppiaine kuin pitkä valinnainen kurssi. Oppilaat valitsevat pitkän valinnaisen kurssin seitsemännen luokan keväällä. Valittu kurssi jatkuu yhdeksännen luokan loppuun saakka. Lisäksi oppilaat valitsevat kahdeksannen luokan keväällä lyhyen valinnaisen kurssin yhdeksättä vuosiluokkaa varten. Tällöinkin koulun tulee tarjota valittavaksi kaikkia taide- ja taitoaineita.

Valinnaisten taide- ja taitoaineiden arvioinnista kerrotaan opetussuunnitelman luvussa 6, Oppimisen arviointi.

12.2 Muut valinnaiset aineet

Oppilaille tulee varata mahdollisuus osallistua muihin valinnaisiin opintoihin kuuluvien kurssien suunnitteluun. Kurssien sisällöissä voidaan huomioida monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alaisen osaamisen alueet.

Vuosiluokkien 4 - 6 muiden valinnaisaineiden valinta tapahtuu kuten taide- ja taitoaineiden valinnaistenkin valinta. Muista valinnaisista aineista muodostuu vuosiluokille 4 - 6 yhden vuosiviikkotunnin laajuinen lyhyt valinnainen kurssi. Muut valinnaiset kurssit voivat olla sisällöltään taide- ja taitoaineita.

Seitsemännellä luokalla oppilailla on kaksi vuosiviikkotuntia muita valinnaisia opintoja. Niistä muodostuu kaksi lyhyttä valinnaiskurssia. Kurssit valitaan kuudennen vuosiluokan keväällä. Mikäli oppilaalla on kaksi lyhyttä valinnaista kurssia samaa oppiainetta, ne eivät voi muodostaa pitkää valinnaista eikä niitä voi yhdistää yhdeksi arvioitavaksi kurssiksi.

Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla on kolme vuosiviikkotuntia muita valinnaisia opintoja. Nämä muodostavat yhden pitkän, kahden vuosiviikkotunnin laajuisen ja yhden lyhyen, yhden vuosiviikkotunnin laajuisen valinnaisaineen. Koulu päättää valinnaisainetarjottimestaan. Valinnaisaine voi olla sisällöltään myös taide- ja taitoaine tai B2 -kieli. Kurssien sisällöissä voidaan huomioida monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alaisen osaamisen alueet. Pitkä valinnaisaine valitaan seitsemännen luokan kevään kahdeksatta ja yhdeksättä vuosiluokkaa varten. Lyhyt valinnaisaine valitaan seitsemännellä luokalla kahdeksatta vuosiluokkaa ja kahdeksannella luokalla yhdeksättä vuosiluokkaa varten.

Jokaisen yläkoulun tulee tarjota osana muita valinnaisia opintoja yhden vuosiviikkotunnin laajuista Urhea-kurssia seitsemättä, kahdeksatta ja yhdeksättä vuosiluokkaa varten. Urhea-kurssi on luonteeltaan yleisharjoittelua ja sitä tarjotaan oppilaille, jotka harjoittelevat urheiluseuroissa tavoitteellisesti. Tarkemmin Urhea-yhteistyötä on kuvattu luvussa 12.2.1 sekä liikunnan opetussuunnitelmassa. Seitsemännellä vuosiluokalla ei tarjota Urhea – valinnaista niille, joilla on vapaaehtoinen A2 – kieli.

Valinnaiskurssien sisällöt ja toteutus täsmennetään vuosittain koulujen lukuvuosisuunnitelmassa. Valinnaisaineiden arvioinnista kerrotaan opetussuunnitelman luvussa 6, Oppimisen arviointi.

12.2.1 Urhea-yhteistyö 7.-9. luokilla

Kaikki vantaalaiset koulut, joissa on luokka-asteet 7 - 9 ovat Urhea-kouluja. Urhea-koulut tukevat urheiluseuroissa tavoitteellisesti urheilevien lasten ja nuorten koulunkäynnin ja urheiluharrastuksen yhteensovittamista. Urhea-toimintaan otetaan koulun omia oppilaita, jotka harrastavat urheiluseuroissa aktiivisesti ja tavoitteellisesti urheilua. Mikäli ryhmä muodostuu urheiluseuroissa aktiivisesti ja tavoitteellisesti urheilua harrastavista Urhea-oppilaista, voidaan toimintaan ottaa mukaan urheiluseuroihin kuulumattomia oppilaita.

Urhea-oppilaiden tulee sitoutua noudattamaan koulun, urheiluseuran, Urhean, oppilaan huoltajan ja oppilaan välillä solmittavaa Urhea-sopimusta. Urhea-oppilaat osallistuvat liikunnallisiin harjoituksiin.

Urhea-kouluissa toimintaan osallistuville oppilaille mahdollistetaan harjoitusaikaa seuraavasti:

Alueen koulut pitävät iltapäivän YT-ajan samaan aikaan. Tämä mahdollistaa urheiluseuroihin kuuluvien oppilaiden osallistumisen seurojen järjestämään valmennukseen ja lajiharjoitteluun. YT-aikana Urhea-oppilailla on mahdollisuus myös yleisliikuntaharjoitteluun, jonka sisällöstä voidaan sopia oppilaan valmentajan tai koulun liikunnan opettajan kanssa. YT-ajalla tapahtuva harjoittelu on urheiluseurojen valmentajien ohjaamaa tai oppilaan omatoimista harjoittelua.

Alueen koulujen Urhea-oppilaat aloittavat yhtenä aamuna viikossa koulun vasta klo 9.00. Tämä mahdollistaa urheiluseuroihin kuuluville oppilaille osallistumisen seurojen järjestämään valmennukseen klo 7.00–8.30. Urhea-oppilailla on mahdollisuus kyseisenä aamuna myös yleisharjoitteluun, jonka sisällöstä voidaan sopia oppilaan valmentajan tai koulun liikunnan opettajan kanssa. Aamulla tapahtuva harjoittelu on urheiluseurojen valmentajien ohjaamaa tai oppilaan omatoimista harjoittelua.

Jokainen koulu tarjoaa yhden vuosiviikkotunnin laajuisena valinnaisaineena Urhea-liikuntaa, joka on luonteeltaan yleisharjoittelua. Urhea-kurssi ei ole osa taide- ja taitoaineiden valinnaisia opintoja vaan niin sanottuja muita valinnaisia opintoja. Valinnaisaineen sisältö ja toteutus kuvataan liikunnan opetussuunnitelmassa.

12.3 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät

Vantaan kaupungissa kaikki oppilaat aloittavat englannin opiskelun varhennettuna kieltenopetuksena ensimmäisellä luokalla. Yhden vuosiviikkotunnin laajuinen opiskelu jatkuu toisella vuosiluokalla. Kolmannella vuosiluokalla kaikki oppilaat aloittavat A1-kielenään englannin kielen.

Neljänneltä luokalta alkavaksi vapaaehtoiseksi A2-kieleksi on mahdollista valita ruotsi, venäjä, ranska, saksa tai espanja. A2-kielen ryhmän ryhmäkoosta päättää opetuslautakunta. A2-kielen opetusjärjestelyissä on mahdollista hyödyntää useamman koulun välisiä etäopetusmahdollisuuksia ja muodostaa tällä tavoin koulujen yhteisiä ryhmiä.

Kaikilla oppilailla alkaa kuudennella luokalla B1-kielenä ruotsin kieli. A2-kielenä ruotsia opiskelleet oppilaat jatkavat tällöin opiskelua omana ryhmänään. Yläkouluilla on lisäksi mahdollisuus tarjota kahdeksatta ja yhdeksättä vuosiluokkaa varten B2-kieltä muiden valinnaisten opintojen osana.

Oppiaineiden opetussuunnitelmat

Suomen kieli ja kirjallisuus
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus
Ruotsin kieli, B1-oppimäärä
Ruotsin kieli, A2-oppimäärä
Englannin kieli, A-oppimäärä
Espanjan kieli, A2-oppimäärä
Espanjan kieli, B2-oppimäärä
Ranskan kieli, A2-oppimäärä
Ranskan kieli, B2-oppimäärä
Saksan kieli, A2-oppimäärä
Saksan kieli, B2-oppimäärä
Venäjän kieli, A2-oppimäärä
Venäjän kieli, B2-oppimäärä
Matematiikka
Biologia
Maantieto
Fysiikka
Kemia
Terveystieto
Ympäristöoppi
Uskonto-Evangelisluterilainen
Uskonto-Islam
Uskonto-Katolinen
Uskonto-Ortodoksinen
Uskonto-Buddhalainen
Uskonto- Krishna-liike

Elämäkatsomustieto
Historia
Yhteiskuntaoppi
Musiikki
Kuvataide
Käsityö
Liikunta
Kotitalous
Oppilaanohjaus

Noudettu kohteesta http://vantaawiki.cloud19.hostingpalvelu.fi/pops/index.php?title=Veromäen_koulu&oldid=1537

-
- Sivua on viimeksi muutettu 5.4.2016 kello 16.27.

8 §

Päätös oikaisuvaatimukseen ruotsin kielen tuntiopettajan virkavalinnasta/ PY-K

VD/458/01.01.01.01/2016

Ruotsin kielen tuntiopettajan virka on ollut haettavana 15.01.-05.02.2016 (www.vantaa.fi ja www.mol.fi) täytettäväksi määräaikaisena ajalle 09.08.2016 - 31.07.2017. Ruotsin kielen tuntiopettaja toimii Vantaan kaupungin toiminta-alueella nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueella hoitaen tuntiopettajalle määriteltäviä tehtäviä. Viranhoidtopaikka virkasuhteen alkaessa on Tikkurilan lukio. Viran kelpoisuusehdot määräytyvät opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen nro 986/1998 mukaisesti.

Työpaikkailmoituksen mukaan Tikkurilan lukiossa työskentelee neljä ruotsin kielen opettajaa. Tähän joukkoon etsitään nyt innokasta, yhteistyökykyistä, kehittämishenkistä ja kokeilunhaluista osaajaa, jolla on kiinnostusta päästä hyödyntämään nykyaikaista opiskeluympäristöä, monipuolista TVT-välineistöä tablettitietokoneineen ja mahdollisesti myös sosiaalisen median sekä mobiiliteknologian tarjoamia mahdollisuuksia. Wilman, Fronterin ja yleisimpien toimisto-ohjelmien käyttökokemus on toivottavaa.

Määräaikaan mennessä virkaa haki yhteensä 61 henkilöä, joista kelpoisuusehdot täytti 45. Haastatteluun kutsuttiin viisi kelpoisuusehdot täyttäneitä hakijaa. Haastattelun suoritti rehtori Ari Ranki. Kukaan ei perunut hakemusta.

Hakemuksista, työkokemuksesta, koulutuksesta ja haastatteluista muodostetun kokonaisarvioinnin perusteella tehtävää hakeneista FM Veronika Austin täyttää parhaiten ne pätevyudet ja ominaisuudet, joita tehtävän menestyksellinen hoitaminen edellyttää.

Tikkurilan lukion rehtori päätti viranhaltijan päätöksellään 2.3.2016 § 3 ottaa Veronika Austinin ruotsin kielen tuntiopettajan määräaikaiseen virkaan.

Marja Veteläinen on tehnyt päätöksestä 4.3.2016 päivätyn oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksessaan hän pyytää, että valintaprosessi suoritetaan uudelleen, koska valintaprosessi ei ollut oikeudenmukainen kaikkia hakijoita kohtaan.

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 8

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtajan vs:n esitys:

Päätetään hylätä oikaisuvaatimus Tikkurilan lukion rehtorin viranhaltijan päätöksestä 2.3.2016 § 3, koska viran täyttämisestä tehty päätös ei ole lainvastainen eikä oikaisuvaatimuksen tekijä ole esittänyt mitään sellaista perustetta, jonka vuoksi olisi syytä muuttaa päätöstä. Hylkäämisen perustelut ovat seuraavat:

Säädökset:

Suomen perustuslain 125 §:n mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Säännöstä koskevan hallituksen esityksen (HE 1/1998 vp) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, ja tällöin otetaan huomioon viran nimi, tehtäväala ja virkaan liittyvät konkreettiset työtehtävät.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Valintaprosessi:

Virkaa haki yhteensä 61 henkilöä, joista kelpoisuusehdot täytti 45. Haastatteluun kutsuttiin viisi kelpoisuusehdot täyttäneitä hakijaa. Haastatteluun kutsutuilla henkilöillä oli riittävästi työkokemusta

lukioista/toisen asteen oppilaitoksesta/koulun toiminnan asianmukaisen järjestämisen kannalta oleellinen sivuaine sekä työhakemuksessa mainittuna joko osaamista, intoa tai positiivista asennetta tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöä kohtaan.

Oikaisuvaatimuksen tekijä täytti viran kelpoisuusehdot. Hänellä oli runsaasti työkokemusta, mutta hän oli ollut lukiossa viimeksi töissä vuonna 2012. Erityisesti sosiaalinen media ja mobiiliteknologia ovat kehittyneet viimeisten vuosien aikana niin huimaa vauhtia, että neljän vuoden tauko lukio-opetuksesta oli rehtorin näkemyksen mukaan liian pitkä. Hakemuksessaan oikaisuvaatimuksen tekijä ei ottanut lainkaan kantaa TVT-osaamiseensa tai kehittymishalukkuuteensa muuten kuin arvioimalla tietotekniset taitonsa numerolla 3 asteikon ollessa 1-5.

Haastatelluista tehtävään valittiin hakemusasiakirjojen ja haastattelujen muodostaman kokonaiskuvan perusteella parhaiten tehtävään sopiva. Kokonaisarviointiin perustunut valintaprosessi ei ole ollut syrjivä tai muulla tavalla lain vastainen.

Johtopäätökset:

Hakemusten, työkokemuksen, koulutuksen ja haastattelujen perusteella tehtävää hakeneista valittu täyttää kokonaisarvioinnin perusteella parhaiten ne pätevyudet ja ominaisuudet, joita tehtävän menestyksellinen hoitaminen edellyttää. Edellä kerrotuilla perusteilla todetaan, että täytettävänä olevan tehtävän sisältö huomioon ottaen tehtävään on valittu ansioitunein hakija.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Oikaisuvaatimus

Asiakirjat: Oikaisuvaatimuksen liitteet, rehtorin päätös, rehtorin selvitys, työpaikkailmoitus, hakijaluettelo sekä oikaisuvaatimuksen tekijän ja valituksi tulleen hakemukset on tallennettu extranetin salaisiin kansioihin.

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö
-ote oikaisuvaatimuksen tekijälle

Muutoksenhakuohje: Kunnallisvalitus Helsingin hallinto-oikeudelle

Lisätiedot:

Olli Korhonen, 050 314 6295, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan opetuslautakunta

Vantaan kaupunki

Kirjaamo

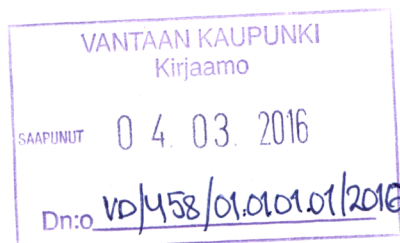
Asematie 7

01300 Vantaa

Marja Veteläinen

Saniaistie 12 B 10

00700 Helsinki

04.03.2016

Oikaisupyyntö Viranhaltijapäätökseen § 3/2016 02.03.2016 VD/458/01.01.01/2016

Tikkurilan lukio/Ruotsin kielen tuntiopettajan määräaikainen virka ajalla 9.8.2016- 31.7.2017. Virka on ollut haettavana 15.1. – 05.02.2016 www.vantaa.fi ja www.mol.fi.

Vaatumukseni asiassa on, että valintaprosessi suoritetaan uudelleen ja että kaikkien paikkaa hakeneiden pätevien opettajien, muidenkin kuin Vantaan kaupungin palveluksessa työskentelevien, pätevyyttä osoittavat tutkintotodistukset, arvosanat ja työtodistukset käsitellään ja laitetaan paremmuusjärjestykseen ja niitä verrataan keskenään oma hakemukseni mukaan lukien.

Kyseenalaista on, että onko valintaprosessi lainkaan ollut oikeudenmukainen kaikkia hakijoita kohtaan, jotka eivät saaneet mahdollisuutta osoittaa pätevyyttään asiakirjoin, sillä yllä mainittuja asiakirjoja ei voinut hakemuksen liitteenä www.vantaa.fi sivustolla lähettää, eikä niitä ei missään vaiheessa edes pyydetty. Perusteluna vaatimukselleni on se, että hakijat ovat olleet eriarvoisessa asemassa, sillä jo Vantaan kaupungin palveluksessa työskentelevien opintoja ja työkokemusta koskevat asiakirjat ovat jo olleet tiedossa. Kun tehtävä on laitettu haettavaksi, olisi siitä pitänyt selvästi käydä ilmi, että Vantaan kaupungin palveluksessa olevat ovat etusijalla, ja että toissijaista on muiden hakijoiden pätevyys, tutkintotodistusten arvosanat sekä työkokemuksen pituus lukiossa.

Vaadin myös, että myös oma hakemukseni pätevänä Vantaan kaupungin ulkopuolisena hakijana otetaan huomioon. Epäselvää on, pidettiinkö minua edes pätevänä hakijana Ruotsissa suoritettun päätutkinnon vuoksi. Valintaprosessissa on mitä ilmeisemmin aliarvioitu Uppsalan yliopiston tutkintotodistustani (FM) vaikka sen on Opetusministeriö hyväksynyt suomalaista vastaavaksi EU-direktiivien mukaisesti. Opintoviikkojeni määrä on paljon suurempi kuin mitä Suomessa filosofian maisterin tutkinnossa vaaditaan. Sen lisäksi minulla on erikseen suoritettuna aineenopettajan pedagogiset opinnot Helsingin yliopistosta arvosanalla erinomainen. Olen työskennellyt lukioissa lähes 15 vuotta ja virkasuhteessa yli 10 vuotta. Kielipainotteisen lukion lehtorina minulla on vuosien kokemus. En saanut kutsua edes haastatteluun.

Kunnioittavasti,

Marja Veteläinen

Marja Veteläinen

Liitteet: tutkintotodistukset ja työtodistukset

1041 KPI

9 § **Muutos suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikkoihin lukuvuodelle 2016-2017 / SA-V**

VD/2186/12.00.01.00/2016

Opetuslautakunta vahvisti 14.3.2016 § 16 lukuvuodeksi 2016-2017 121 esiopetuksen järjestämispaikkaa, jotka täyttävät sekä perusopetuslain velvoitteet että Vantaan omat esiopetuksen järjestämistä koskevat periaatteet.

Vantaalle oli suunnitteilla uuden kunnallisen ruotsin kielikylpyesiopetusryhmän perustaminen, joka jäi kuitenkin toteutumatta lukuvuodelle 2016-2017. Esiopetuksen järjestämispaikkojen vahvistamisen jälkeen tuli ilmi mahdollisuus perustaa ruotsin kielikylpyesiopetusryhmä yksityiseen Folkhälsanin Lyckoslanten-päiväkotiin. Ruotsin kielikylpyesiopetuksesta kiinnostuneita perheitä on kymmenen, joka on Vantaan periaatteiden mukaan riittävä määrä. Esiopetusryhmässä tulee olla vähintään 13 esiopetukseen osallistuvaa lasta. Esiopetusryhmän koko voi olla mainittua pienempi, mikäli kyseessä on erityisryhmä, integroitu ryhmä, pienennetty ryhmä tai iltahoitoa tai ympärivuorokautista päivähoitoa tarjoava yksikkö. Lisäksi esiopetusryhmä voi olla tätä pienempi, mikäli kyseessä on kieli- tai vaihtoehtopedagogiikkaa toteuttava ryhmä, jonka lapset jatkavat esiopetuksesta samaan pedagogiikkaan perustuvaan perusopetukseen. Lisäksi varhaiskasvatuspäällikkö voi esittää erittäin perustellusta syystä esiopetuksen järjestämispaikaksi päiväkotia, missä lapsimäärä on mainittua pienempi niin, että ryhmässä on kuitenkin vähintään seitsemän lasta. (Opetuslautakunta 15.10.2013 § 26.) Lyckoslanten täyttää perusopetuslain velvoitteet ja Vantaan omat esiopetuksen järjestämistä koskevat periaatteet.

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 9

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään vahvistaa yksityinen Folkhälsanin Lyckoslanten-päiväkoti esiopetuksen järjestämispaikaksi lukuvuonna 2016-2017.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Suomenkielisen esiopetuksen järjestämispaikat lukuvuonna 2016-2017 /
muutos

Täytäntöönpano: Varhaiskasvatuksen tulosalue
-ote ko. esiopetuksen järjestämispaikka

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Sanna Korpisalo, 040 774 1984, sanna.korpisalo2[at]vantaa.fi

SUOMENKIELISEN ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMISPAIKAT LUKUVUONNA 2016-2017 (yht. 122)

Myyrmäki (25 kpl)	Kivistö-Aviapolis (21 kpl)	Tikkurila (20 kpl)	Hakunila (16 kpl)	Korso-Koivukylä (27 kpl)	Yksityiset päiväkodit (13 kpl)
Hämeenkylässä päiväkotit	Aurinkokiven päiväkotit	Hiekkaharjun päiväkotit	Aisakellon päiväkotit	Ankkalammen päiväkotit	Aarekallio
Hämevaaran päiväkotit	Husaaritien päiväkotit	Ilolan päiväkotit	Hakunilanrinteen päiväkotit	Hansin päiväkotit	Emilia (montessoriopetus)
Jokuoman päiväkotit	Illenpihan päiväkotit	Jokiniemen päiväkotit	Hepopuiston päiväkotit	Havukallion päiväkotit	Fazerin päiväkotit
Kaivokselan päiväkotit	Illenpuiston päiväkotit	Kukkakedon päiväkotit	Itä-Hakkilan päiväkotit	Ilvespuiston päiväkotit	Ilmaisupäiväkotit Illusia
Karhunpesän päiväkotit	Isonmännyn päiväkotit	Kukkopillin päiväkotit	Kannuskujan päiväkotit	Kiirunatien päiväkotit	LoistoVekara
Kilterin päiväkotit	Kanniston päiväkotit	Kurjenpolven päiväkotit	Keihäspuiston päiväkotit	Korson päiväkotit	Lyckoslanten (ruotsin kielikylpy)
Kimaran päiväkotit	Kartanonkosken päiväkotit	Kuusikon päiväkotit	Kimokujan päiväkotit	Koskimyllyn päiväkotit	Montessoripäiväkotit Montsa
Kivimäen päiväkotit	Kivistön päiväkotit	Lehdokin päiväkotit	Kuntopuiston päiväkotit	Leinelän päiväkotit	Montessoripäiväkotit Rantakaisla
Koskikujan päiväkotit	Lipunkantajan päiväkotit	Lummepolun päiväkotit	Latupuiston päiväkotit	Leppäkorven päiväkotit	Steinerpäiväkotit Metsätähti
Laajavuoren päiväkotit (Martinlaakson koulun esiopetuspiste)	Lystilän päiväkotit	Malmiiniityn päiväkotit	Linnoituskujan päiväkotit	Maarukan päiväkotit	Tenava Karuselli
Lintukallion päiväkotit (Kivimäen koulun esiopetuspiste)	Maitorpan päiväkotit	Mistelin päiväkotit	Nissaksen päiväkotit	Maauuninpolun päiväkotit	Touhula Hiekkaharju
Louhelan päiväkotit	Ollaksen päiväkotit	Ristipuron päiväkotit	Rajakylän päiväkotit	Matarin päiväkotit	Touhula Ilola
Metsikköpolun päiväkotit	Pakkalanrinteen päiväkotit	Ruokopillin päiväkotit	Ravurin päiväkotit	Metsolanmäen päiväkotit	Touhula Kaivoksela
Nikkarin päiväkotit	Pehtoorin päiväkotit	Simonkallion päiväkotit	Suitsikujan päiväkotit	Metsälinnun päiväkotit	
Ojahaan päiväkotit	Peltovuoren päiväkotit	Simonmetsän päiväkotit	Vaaranan päiväkotit	Nikinmäen päiväkotit	
Patotien päiväkotit	Riihipellon päiväkotit	Sinirikon päiväkotit	Vartiokujan päiväkotit	Näätäpuiston päiväkotit	
Pähkinänsärkijän päiväkotit	Seutulan päiväkotit	Tiedonjyvän päiväkotit		Piilipuun päiväkotit	
Pähkinärinteen päiväkotit	Tammiston päiväkotit	Urheilupuiston päiväkotit		Päiväkummun päiväkotit	
Raikupolun päiväkotit	Tammistonrannan päiväkotit	Vehnätien päiväkotit		Rautpihan päiväkotit	
Simpukan päiväkotit	Y.E.S päiväkotit	Veturipolun päiväkotit		Rekolanmäen päiväkotit	
Soittorasian tila (Raikupolkun päiväkotit)	Ylästön päiväkotit			Saturnuksen päiväkotit	
Solkikujan päiväkotit				Seljapolun päiväkotit	
Vantaanlaakson päiväkotit				Siimapuiston päiväkotit	
Vapaalan päiväkotit				Tähtenlennon päiväkotit	
Varistonniityn päiväkotit				Ulrikan päiväkotit	
				Vallinojan päiväkotit	
				Valtikan päiväkotit (englannin kielirikasteinen ryhmä)	

10 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/
EL-H**

Opetuslautakunnalle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Päälliköt

Anu Jokela, liikuntapäällikkö

§ 4 Koulujen, oppilaitosten ja päiväkotien sekä POINTin liikuntatilojen käyttövuorot
kesäkaudella 2016

Opetuslautakunta 11.4.2016 § 10

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta opetuslautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus §:t 7, 9

Tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen, ellei muutoksenhakuohjeen kohdan 7. Oikaisuvaatimus-/ valituskielto alakohdissa 7.1 tai 7.2 toisin mainita.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on jätettävä **Vantaan kaupungin opetuslautakunnalle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Opetuslautakunta
Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: 09 8392 2184, faksinumero: 09 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2/ Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen § 8

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun **päätökseen § 8 tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Kunnallisvalitus on jätettävä **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä (koskee myös oikaisuvaatimuksen hylkäävää päätöstä) tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- **Asianosaisen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää virallisesti oikeaksi todistettu ote pöytäkirjasta sen päätöksen kohdalla, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3/ Hallintovalitus aluehallintovirastoon

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin §:t - saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti aluehallintovirastoon.

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valituskirjelmä on toimitettava **aluehallintovirastolle 14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Omalla vastuullaan valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Valituskirjelmä on jätettävä postiin niin ajoissa, että se ehtii perille virka-aikana ennen valitusajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan lähettää myös sähköisenä.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä jo aikaisemmin ole toimitettu viranomaiselle

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valituskirjelmään valtakirja. Lähetettäessä valituskirjelmä sähköisenä asiakirjana, allekirjoitusvaatimuksen täyttää ainakin sellainen kehittynyt sähköinen allekirjoitus, joka perustuu laatuvarmenteeseen ja on luotu turvallisella allekirjoituksen luomisvälineellä. Sähköinen allekirjoitus edellyttää sähköisen henkilökortin, joka on kuvallinen henkilöllisyystodistus, johon on lisätty käyttäjänsä sähköisen asiointitunnuksen (SATU) sisältävä mikrosiru, käyttämistä.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Päätöksen tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Yhteystiedot:

Aluehallintoviraston osoite:

käyntiosoite: Ratapihantie 9

postiosoite:

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

PL 110

00521 Helsinki

puhelinvaihe: 020 636 1040

sähköpostiosoite: kirjaamo.etela@avi.fi

aukioloaika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4/ Hallintovalitus hallinto-oikeudelle

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin §:t - saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitus on jätettävä **Helsingin hallinto-oikeudelle 14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäinen tai jäljennös päätöksestä, johon haetaan muutosta. Lisäksi valitukseen tulee liittää todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan, yleisen oikeusavustajan ja luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituksesta on käytävä ilmi, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitusasiakirjat on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Päätöksen tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 5/ Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytettä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Opetuslautakunta
Asematie 7
01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163
Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 6/ Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon.

6.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Opetuslautakunta
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puh. 09- 8392 2184, 050- 318 1625, fax: 09- 8392 4163
Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireille tulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

6.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 000 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 7/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto

7.1

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankintoaikaisua koskevaan päätökseen** § -, ei saa hakea muutosta.

7.2

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa sekä päätöksistä §:t, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.